

โครงการสนับสนุนการออกแบบ

ที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับ

คนพิการและผู้สูงอายุ

โดย

สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.)

The Institute of Health Promotion for People with Disability

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Faculty of Architecture Urban Design and Creative Arts Mahasarakham University

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Faculty of Medicine Mahasarakham University

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

โดยคณะผู้วิจัย

ที่ปรึกษาโครงการ

รศ.ดร.วีระ สัจกุล

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายแพทย์สิริชัย นามทรงศนีย์

แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว รพ.สมเด็จพระยุพราชกุฉินารายณ์

หัวหน้าโครงการ

อาจารย์กตัญญู หอสูตีสีมา

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

นักวิจัย

อาจารย์เมธี พิริยการนนท์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แพทย์หญิงศิรินาถ ตงศิริ

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ช่วยวิจัย

นายบรรจง ภูละคร

ผู้ช่วยวิจัย

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.)

สิงหาคม 2555

คำนำ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์ และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยโครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ โดยมีพื้นที่ต้นแบบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 พื้นที่ ได้แก่ อำเภอมือเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม และอำเภอภูพานารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาจากสถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) ซึ่งการดำเนินงานได้เสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยได้จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) ฉบับนี้ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของการส่งมอบงาน ประกอบด้วยเนื้อหาในส่วนต่างๆ ตั้งแต่ กระบวนการคัดเลือกบ้านผู้พิการ การรายงานผลข้อมูลจากแบบสอบถามสมรรถนะของผู้พิการและข้อมูลที่อยู่อาศัยเป้าหมายในพื้นที่ต่างๆ รวมถึงแนวทางออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมของผู้พิการเป้าหมาย และแผนการดำเนินงานในลักษณะของแผนปฏิบัติการ ที่ได้มาจากการประชุมหารือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ฝ่าย พร้อมกับบทสรุปและข้อเสนอแนะต่างๆ อันจะเป็นแนวทางในการนำผลการออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมของผู้พิการ ที่ได้จากการศึกษาไปสู่การปฏิบัติจริง และคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาในลำดับต่อไป

คณะผู้วิจัย
สิงหาคม 2555

กิตติกรรมประกาศ

โครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) และสามารถสำเร็จลุล่วงได้โดยการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ หลายหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

- สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.)
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
- โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชภูจินารายณ์
- คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- และหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทุกๆ หน่วยงาน

ทางคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ปรึกษา และการประสานงานของเจ้าหน้าที่จากองค์กรต่างๆ ที่กล่าวมา และคณะที่ปรึกษากำกับดูแลโครงการจากสถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) เป็นอย่างสูง สำหรับความร่วมมือด้านต่างๆ ทั้งการให้คำแนะนำ เอื้อเฟื้อข้อมูลและข้อเสนอแนะ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ แก่คณะผู้วิจัย รวมถึงการได้ให้โอกาสในการเรียนรู้จากการดำเนินงานโครงการนี้ และขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้มีส่วนร่วมในงานศึกษาครั้งนี้ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คณะผู้วิจัย
สิงหาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญรูปภาพ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์โครงการ	1-3
1.3 กลุ่มเป้าหมาย / พื้นที่การดำเนินงาน	1-4
1.4 แผนการดำเนินงาน / โครงการ / กิจกรรม	1-4
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1-6
1.6 งบประมาณโครงการ	1-7
1.7 ผู้ดำเนินการวิจัย	1-7
1.8 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	1-7
1.9 หลักการ ทฤษฎี และกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	1-8
บทที่ 2 สถานการณ์ผู้พิการในระดับภาคและระดับจังหวัด และกระบวนการดำเนินงาน	2-1
2.1 สถานการณ์ผู้พิการในระดับภาคและระดับจังหวัด	2-1
2.2 สรุปพื้นที่ศึกษา	2-5
2.3 กระบวนการดำเนินงานการปรับปรุงที่อยู่อาศัยผู้พิการ	2-6
2.4 การกำหนดเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบ้านผู้พิการ	2-7
2.5 เป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ	2-7
บทที่ 3 แนวทางการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ จังหวัดหนองบัวลำภู	3-1
3.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู	3-1
3.2 สถานการณ์ผู้พิการในพื้นที่ศึกษา	3-4
3.3 กระบวนการคัดเลือกบ้านผู้พิการ	3-6
3.4 สรุปการคัดเลือกบ้านผู้พิการ	3-6
3.5 ข้อมูลผู้พิการ ลักษณะที่อยู่อาศัยและการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ	3-7
3.5.1 นายสังคาร อ่อนประทุม	3-8
3.5.2 นายพรไพร วงษา	3-15
3.5.3 นายแอ๊ด ผาเนตร	3-22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5.4 นายตุน จันทรหีบ	3-29
3.5.5 นายอ้น จันทรหีบ	3-36
3.5.6 นายสำราญ มาตรนอก	3-43
3.5.7 ด.ญ. อรัญญา สندا	3-50
3.5.8 นางตุม ศรีทัน	3-57
3.5.9 นางปัด คำพะโว	3-65
3.5.10 นายบุญเทียน เสาร์เสนา	3-73
3.5.11 นางกองคำ งามทรัพย์	3-81
3.6 งบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการ	3-89
บทที่ 4 แนวทางการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ จังหวัดมหาสารคาม	4-1
4.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ	4-1
4.2 สถานการณ์ผู้พิการในพื้นที่ศึกษา	4-4
4.3 กระบวนการคัดเลือกบ้านผู้พิการ	4-6
4.4 สรุปการคัดเลือกบ้านผู้พิการ	4-6
4.5 ข้อมูลผู้พิการ ลักษณะที่อยู่อาศัยและการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ	4-7
4.5.1 นายสมบูรณ์ ทับอาษา	4-8
4.5.2 ด.ญ.ริลวดี โคสุวรรณ	4-16
4.5.3 นายตา ไชยสงค์	4-24
4.5.4 นายณัฐพล อันพิมพ์	4-31
4.5.5 นายทัศนะ นามจำปา	4-39
4.5.6 นายสมัย ทับสมบัติ	4-46
4.5.7 นายสำเริญ โยปดทุม	4-53
4.5.8 นางกุ่ม ไชยสงค์	4-60
4.5.9 นางวงษ์ ศรีบุญเรือง	4-67
4.5.10 ด.ช.ชัยเฉลิม วงแก้ว	4-74
4.5.11 นางทา ศรีบุญเรือง	4-81
4.6 งบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการ	4-88
บทที่ 5 แนวทางการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ จังหวัดกาฬสินธุ์	5-1
5.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ อำเภอภูพานารายณ์	5-1
5.2 สถานการณ์ผู้พิการในพื้นที่ศึกษา	5-3
5.3 กระบวนการคัดเลือกบ้านผู้พิการ	5-5
5.4 สรุปการคัดเลือกบ้านผู้พิการ	5-5

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.5 ข้อมูลผู้พิการ ลักษณะที่อยู่อาศัยและการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ	5-6
5.5.1 ด.ช. ธนากร แวงวรรณ	5-7
5.5.2 นางนุชนาถ สายประกอบ	5-14
5.5.3 นางโสม ดวงมณี	5-21
5.5.4 นายชัยวิวัฒน์ ศรีแนน	5-28
5.5.5 นายประจักษ์ เปรมปรีดี	5-35
5.5.6 นายปรียะ อุทสิงห์	5-42
5.5.7 นายปัญหา โชติพูล	5-50
5.5.8 นายวิฑูรย์ โยวะกา	5-57
5.5.9 นายวิทยา จุ่มแพง	5-64
5.5.10 นายวิมาน โคตรชัย	5-71
5.5.11 นายอาทิตย์ จำญาติ	5-78
5.6 งบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการ	5-86
บทที่ 6 แผนการดำเนินงานปรับปรุงบ้านผู้พิการ	6-1
6.1 การประชุมหารือการสนับสนุนโครงการ	6-1
6.2 สรุปงบประมาณในการปรับสภาพบ้านผู้พิการ	6-3
6.3 แผนการดำเนินงานและแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติ	6-5
บทที่ 7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	7-1
7.1 บทสรุปจากการดำเนินโครงการ	7-1
7.2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินโครงการ	7-2
บรรณานุกรม	ช
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ผู้พิการและผู้ดูแลผู้พิการ (ICF)	
ภาคผนวก ข แบบสำรวจสภาพที่อยู่อาศัย	
ภาคผนวก ค รายละเอียดงบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการจำแนกรายหลัง	

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1-1 แสดงที่ตั้งของ 1) อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู / 2) ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม / 3) อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	1-4
รูปภาพที่ 2-1 แสดงที่ตั้งของ 1) อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู / 2) ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม / 3) อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	2-5
รูปภาพที่ 3-1 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอเมืองหนองบัวลำภู	3-1
รูปภาพที่ 3-2 แสดงการประชุมคัดเลือกบ้านผู้พิการ จังหวัดหนองบัวลำภู ร่วมกับทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู	3-6
รูปภาพที่ 4-1 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	4-2
รูปภาพที่ 4-2 แสดงการประชุมคัดเลือกบ้านผู้พิการ จังหวัดมหาสารคาม ร่วมกับทางท้องถิ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน	4-6
รูปภาพที่ 5-1 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอกุฉินารายณ์	5-2
รูปภาพที่ 5-2 แสดงการประชุมคัดเลือกบ้านผู้พิการ จังหวัดกาฬสินธุ์ ร่วมกับทางโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกุฉินารายณ์	5-5
รูปภาพที่ 6-1 แสดงการประชุมร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานส่วนกลาง และคณะผู้วิจัย เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2555 ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	6-2

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1-1 รหัส ICF สำหรับการรับรู้ความรู้สึกด้านการมองเห็น	1-16
ตารางที่ 2-1 สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ และภูมิภาค	2-2
ตารางที่ 2-2 สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ และจังหวัด	2-4
ตารางที่ 3-1 สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ ในพื้นที่ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู	3-5
ตารางที่ 3-2 แสดงรายชื่อผู้พิการทั้ง 11 รายที่ได้ทำการคัดเลือก	3-7
ตารางที่ 3-3 แสดงการปรับปรุงบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู	3-7
ตารางที่ 4-1 สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ ในพื้นที่ตำบลวังแสง	4-5
ตารางที่ 4-2 แสดงรายชื่อผู้สูงอายุทั้ง 11 รายที่ได้ทำการคัดเลือก ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ	4-7
ตารางที่ 4-3 แสดงการปรับปรุงบ้าน ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ	4-7
ตารางที่ 5-1 สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ ในพื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์	5-4
ตารางที่ 5-2 แสดงรายชื่อผู้สูงอายุทั้ง 11 รายที่ได้ทำการคัดเลือก	5-6
ตารางที่ 5-3 แสดงการปรับปรุงบ้าน ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ	5-6
ตารางที่ 6-1 แสดงบ้านผู้พิการที่จะทำการปรับสภาพของอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู	6-1
ตารางที่ 6-2 แสดงบ้านผู้พิการที่จะทำการปรับสภาพของอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	6-1
ตารางที่ 6-3 แสดงบ้านผู้พิการที่จะทำการปรับสภาพของอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	6-2
ตารางที่ 6-4 สรุปงบประมาณในการปรับสภาพบ้านผู้พิการ และท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้ง ใน 3 พื้นที่	6-3
ตารางที่ 6-5 สรุปสถานการณ์งบประมาณของอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู	6-4
ตารางที่ 6-6 สรุปสถานการณ์งบประมาณของอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	6-4
ตารางที่ 6-7 สรุปสถานการณ์งบประมาณของอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	6-5
ตารางที่ 6-8 กรอบระยะเวลาในการดำเนินงานปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้พิการ	6-6
ตารางที่ 7-1 เปรียบเทียบแนวทางการดำเนินงานทั้ง 3 พื้นที่	7-1

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1-1 แนวคิด ICF	1-15
แผนภูมิที่ 2-1 แสดงจำนวนคนพิการที่มีบัตรคนพิการแบ่งตามภาคต่างๆ	2-3

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีผู้พิการในประเทศไทยจำนวนราว 1.9 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ: รายงานการสำรวจความพิการ พ.ศ.2550) หรือร้อยละ 2.9 ของประชากรทั้งประเทศ โดยเป็นผู้พิการที่มีลักษณะความพิการอย่างน้อย 1 ใน 3 ลักษณะนี้ คือ มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพที่เป็นข้อจำกัดในการทำกิจกรรม¹ มีความลำบากในการดูแลตนเองหรือทำกิจวัตรส่วนตัว² หรือประชากรที่มีลักษณะความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา³ มีประชากรที่พิการได้รับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลหลักของรัฐบาลครอบคลุมเกือบทุกคน คิดเป็นร้อยละ 97 สำหรับความช่วยเหลือหรือสวัสดิการของรัฐที่ผู้พิการ⁴ ได้รับ คือเครื่องช่วยสำหรับผู้พิการนั้นมีเพียงร้อยละ 21.2 ทั้งนี้รวมอุปกรณ์เครื่องช่วยที่ทำขึ้นเองด้วย และยังมีประชากรที่พิการร้อยละ 20.8 ที่ต้องการใช้เครื่องช่วยแต่ไม่มีใช้ นอกจากนี้พบว่าประชากรที่พิการยังได้รับการศึกษาและส่งเสริมอาชีพไม่ทั่วถึง คือ มีประชากรอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 24.3 ที่ไม่ได้รับการศึกษา และมีประชากรพิการวัยแรงงาน (อายุ 15 – 59 ปี) ถึงร้อยละ 46.7 ที่ไม่มีงานทำ ส่วนข้อมูลทางสถิติของประชากรพิการในระดับภาค พบว่า ภาคเหนือมีร้อยละประชากรพิการสูงที่สุดคือ ร้อยละ 4.4 รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 3.5 ภาคใต้ ร้อยละ 2.2 และภาคกลาง มีร้อยละของประชากรพิการต่ำที่สุดคือ ร้อยละ 1.7

และจากข้อมูลทางสถิติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกุสินารายณ์ อ.กุสินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ (จากการศึกษาของงานของผู้เขียน 21 สิงหาคม 2554) บ่งชี้ว่ามีจำนวนผู้พิการที่สามารถเข้าถึงและได้รับการรักษาพยาบาลจากหน่วยบริการทางสุขภาพเพียงร้อยละ 10 ของจำนวนผู้พิการทั้งหมดในเขตการให้บริการของโรงพยาบาล คือ อำเภอกุสินารายณ์ ซึ่งมีจำนวนผู้พิการทั้งอำเภอจำนวนพันกว่าราย และมีผู้ได้เข้ารับการักษาพยาบาลเพียงร้อยละกว่ารายเท่านั้น ซึ่งทั้งหมดคือกลุ่มผู้พิการที่ทำการฟื้นฟูสุขภาพและทำกายภาพบำบัด ที่สามารถเดินทางมาที่โรงพยาบาลได้ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 90 นั้น เป็นกลุ่มผู้พิการที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้ ซึ่งอาจมีเหตุผลอันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิ ข้อจำกัดในเรื่องของสภาพร่างกายที่เจ็บป่วยและพิการหนักจนไม่สามารถเดินทางไปไหนมาไหนเองได้ การขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ช่วยเหลือในการเดินทาง อยู่คนเดียวลำพังไม่มีครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นต้น ซึ่งกรณีของผู้พิการที่ไม่สามารถเข้าถึงและได้รับการรักษาพยาบาลจากหน่วยบริการทางสุขภาพของรัฐได้นี้ มีแนวโน้มว่าจะเป็นไปในลักษณะเดียวกันทั้งระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือและระดับประเทศ

¹ ประชากรพิการอายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป ที่มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพ ส่วนใหญ่มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพ 5 ลำดับแรก คือ การเดินขึ้นบันได 1 ชั้น การมองเห็น การเดินทางระยะ 50 เมตร การนั่งยองๆ และความเจ็บปวดตามร่างกาย

² ประชากรพิการอายุตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป ที่มีความลำบากในการดูแลตนเอง มีความลำบากในการขับถ่าย รวมทั้งการทำความสะอาดหลังการขับถ่าย การแต่งตัว การอาบน้ำ การล้างหน้าแปรงฟัน และมีความลำบากในการกินอาหาร

³ ลักษณะความบกพร่องที่มีประชากรที่พิการเป็นมากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ สายตาเลือนราง 2 ข้าง สายตาเลือนรางเดียว หูตึง 2 ข้าง อัมพฤกษ์ และแขนขาลีบ/เหยียดงอไม่ได้

⁴ ประชากรที่พิการ ในการสำรวจ พ.ศ. 2550 หมายรวมถึง ผู้ที่มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพฯ ในระดับความรุนแรงน้อยด้วย และสำรวจผู้พิการเฉพาะที่อาศัยในครัวเรือนส่วนบุคคลเท่านั้น โดยไม่รวมสถานสงเคราะห์ หรือสถานที่อื่นๆ ดังนั้น จึงมีประชากรที่พิการจำนวนมากที่ไม่ใช้เครื่องช่วย

ดังนั้น การแก้ปัญหาสุขภาพหรือการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจปัญหาพื้นฐานของผู้พิการให้ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการดำเนินการในเชิงรุก อาทิ แนวคิดในการแก้ไขปัญหาสำหรับกลุ่มผู้พิการที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ ของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกุฉินารายณ์ (จากการพูดคุยกับนายแพทย์ศิริชัย นามทรงศนี⁵) แทนที่การรอรักษาและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้พิการ โดยให้ผู้พิการซึ่งมีข้อจำกัดนานับประการเป็นผู้เดินเข้าหาการให้บริการของรัฐเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ จำเป็นต้องมีมาตรการดำเนินงานรองรับในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านการดูแลสุขภาพของผู้พิการให้ปราศจากโรคที่อาจเกิดซ้ำซ้อนและอุบัติเหตุ เพื่อส่งเสริมให้การใช้ชีวิตในสังคมและชุมชนของผู้พิการมีคุณภาพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด โดยมีปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นสิ่งที่สนับสนุน

การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ จะเป็นมาตรการหนึ่งที่จะเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของผู้พิการและครอบครัว ให้สามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นสุข โดยผู้เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยภาครัฐ ท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ชุมชน ครอบครัว และทุกภาคส่วนของสังคมต้องมีส่วนร่วมดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนจัดให้มีการดูแลและการจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ ตามที่กฎหมายกำหนดบนพื้นฐานความรู้และความเข้าใจรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้พิการและสมาชิกในครอบครัว ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง ระหว่างงานด้านการดูแลและฟื้นฟูสุขภาพกับงานออกแบบด้านสถาปัตยกรรม เพื่อความเหมาะสมในการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับผู้พิการ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้พิการและคนในครอบครัว

สำหรับโครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุในครั้งนี้ จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น พบว่า พื้นที่นำร่องของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 3 พื้นที่ (ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม / อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ / อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู) มีกลุ่มองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการด้านการดูแลสุขภาพผู้พิการแตกต่างกัน กล่าวคือ

- **ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม** มีความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกลุ่มชุมชน ที่มีความกระตือรือร้นในการดำเนินงานด้านการดูแลสุขภาพจิตของผู้สูงอายุและผู้พิการ มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครดูแลผู้ด้อยโอกาสในชุมชน (อสด.) ในแต่ละหมู่บ้าน
- **อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์** มีความเข้มแข็งทางด้านหน่วยบริการทางการแพทย์ โดยโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกุฉินารายณ์ มีการจัดตั้งทีมดูแลและฟื้นฟูสุขภาพผู้พิการตามบ้าน (ทีมไม่เลี้ยง) ซึ่งเป็นแนวคิดในการแก้ไขปัญหาสำหรับกลุ่มผู้พิการที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้
- **อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู** มีความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความตั้งใจที่จะพัฒนาด้านกายภาพและสภาพแวดล้อมสำหรับผู้พิการ มีการดำเนินงานในการที่จะปรับปรุงที่พักอาศัยของผู้พิการเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตของผู้พิการอย่างเป็นรูปธรรม

ซึ่งกลุ่มองค์กรที่กล่าวมาในแต่ละพื้นที่นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นองค์ประกอบสำคัญของกลไกที่จะทำให้การดำเนินการด้านการดูแลสุขภาพผู้พิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความยั่งยืนต่อไป แต่ทั้งนี้ในสถานการณ์ปัจจุบัน สาเหตุความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่สถาบันครอบครัวต้องเผชิญอยู่ ทำให้เป็นปัญหาอย่างต่อเนื่องต่อการที่แต่ละครอบครัวที่มีผู้พิการอยู่จะให้การดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้บริการและสวัสดิการแก่ผู้พิการ ก็มีความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของผู้พิการไม่ค่อยชัดเจนนัก หรือไม่สามารถ

⁵ แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว รพ.สมเด็จพระยุพราชกุฉินารายณ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

เข้าใจได้ในทุกมิติ นอกจากนี้หน่วยงานและองค์กรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับผู้พิการ ยังมีข้อจำกัดในการดำเนินงานซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากนโยบายและแผนงานของหน่วยงาน รวมทั้งความจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากรในการทำงาน

ดังนั้น การดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ นอกเหนือจากการศึกษาถึงรายละเอียดของสมรรถภาพทางร่างกายและสภาพที่อยู่อาศัยของผู้พิการในรายบุคคล เพื่อออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการแล้ว ยังรวมถึงการสร้างกลไกการทำงานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ เป็นกระบวนการศึกษาวิจัยทางวิชาการและวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการที่พ้องอาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้หน่วยงานมีแผนการดำเนินงาน มาตรการ การจัดบริการด้านที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ โดยมุ่งเน้นการสร้างต้นแบบและพัฒนากลไกการจัดการในระดับท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของผู้พิการ ที่มีอิสระลดการพึ่งพา ลดภาระครอบครัวและผู้ดูแล สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมที่ปรับปรุงได้จริง อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้พิการและครอบครัวต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์โครงการ

1) เพื่อการพัฒนากลไกการทำงานระดับพื้นที่ ว่าด้วยเรื่องการสำรวจปัญหาและความต้องการ การขอรับคำปรึกษาและ/หรือออกแบบ การประสานดำเนินการให้เกิดการปรับสภาพแวดล้อม การประสานทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อม พื้นที่ครัวเรือนส่วนบุคคลอาคารและพื้นที่สาธารณะ ที่จะสามารถดำเนินการในระยะต่อไปเกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

2) เพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ให้สามารถขยายผลการจัดการสภาพแวดล้อมที่ดีได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

3) เพื่อจัดการความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมในบ้านและในชุมชน การพัฒนาบริการทางสังคมที่เป็นบูรณาการสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ให้กับพื้นที่อื่นๆ หรือเพื่อการนำเสนอเป็นแนวทางในการดำเนินงาน การพัฒนาศักยภาพ รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น

4) เพื่อการพัฒนาเครือข่ายนักวิชาการและผู้ปฏิบัติงานสถาปนิกอาสาในพื้นที่ เพื่อร่วมเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการขับเคลื่อน การพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามหลักการการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล และการพัฒนาระบบบริการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้สูงอายุในระยะยาว

5) เพื่อพัฒนาศูนย์กลางด้านข้อมูล การจัดการความรู้ และการวิจัย การให้บริการทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องด้านการออกแบบและการปรับสภาพแวดล้อมเพื่อคนทั้งมวล การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและผู้สูงอายุ ตลอดจนการสร้างการมีส่วนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานผู้ให้บริการ และสถาบันวิชาการอื่นในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะนโยบาย และสื่อสารสาธารณะเพื่อปรับทัศนคติด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมวลชน

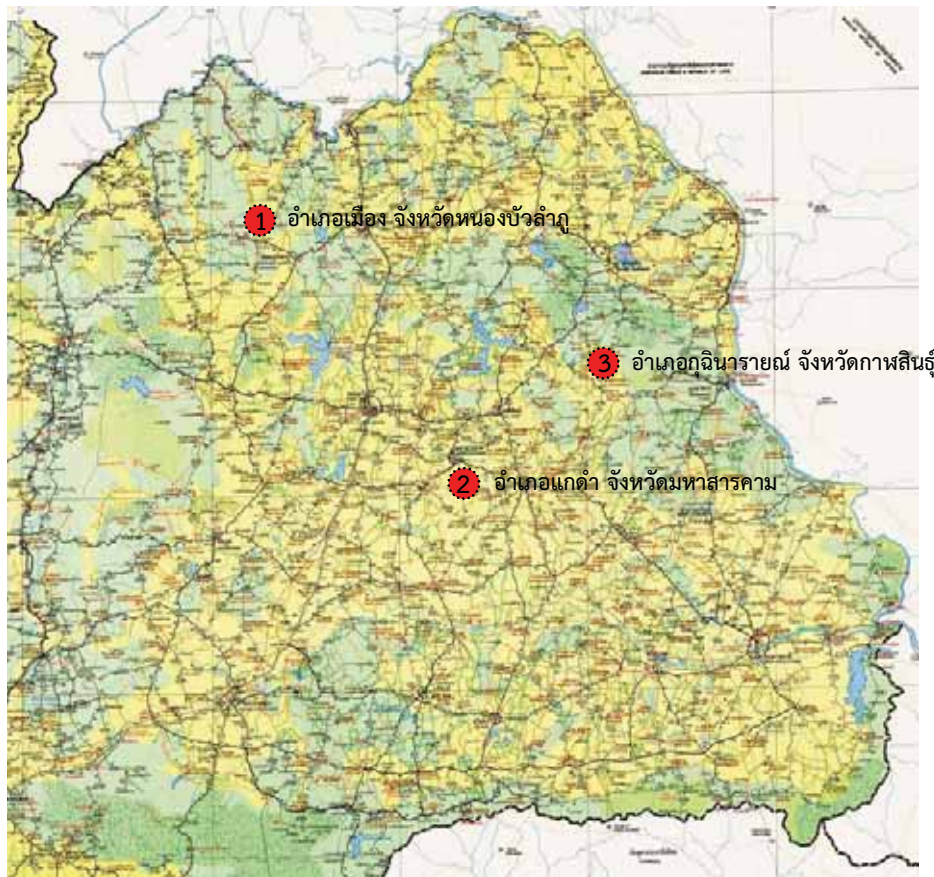
1.3 กลุ่มเป้าหมาย / พื้นที่การดำเนินงาน

ปรับสภาพบ้านผู้พิการเป้าหมายและสภาพแวดล้อม จำนวน 33 หลัง ในพื้นที่ 3 จังหวัด ดังนี้

- 1) จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 11 หลัง พื้นที่รับผิดชอบของอบจ.หนองบัวลำภู
- 2) จังหวัดมหาสารคาม อ.แกดำ จำนวน 11 หลัง ในพื้นที่อบต.วังแสง
- 3) จังหวัดกาฬสินธุ์ อ.กุฉินารายณ์ จำนวน 11 หลัง

กลไกระดับพื้นที่ แกนกลางการประสานงานในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่

จังหวัดหนองบัวลำภู	องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู
จังหวัดมหาสารคาม	เครือข่ายอาสาสมัครผู้ดูแลผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ภายใต้การสนับสนุนของ องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง
จังหวัดกาฬสินธุ์	โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกุฉินารายณ์ โดยทีมไม้เลื้อย

แผนที่ 1-1 แสดงที่ตั้งของ 1) อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู /
2) ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม / 3) อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

1.4 แผนการดำเนินงาน / โครงการ / กิจกรรม

แผนการดำเนินงานมี 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการเตรียมข้อมูล ทำความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลเพื่อการออกแบบ และกระบวนการก่อสร้าง 3) ขั้นตอนการจัดการความรู้จากบทเรียนประสบการณ์การปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ขั้นตอนการเตรียมข้อมูล ทำความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ และการจัดเก็บข้อมูลบ้าน กิจกรรมการดำเนินงานขั้นตอนนี้ คือ

1.1) การลงพื้นที่บ้าน เพื่อสำรวจสถานการณ์ ทำการประเมินความจำเป็นและการจัดเก็บข้อมูล บ้าน สภาพภายใน ภายนอกบ้าน ปัญหา ความต้องการ คนพิการ ปัญหา เพื่อการคัดเลือกบ้านเป้าหมาย ซึ่ง ข้อมูลดังกล่าวจะนำไปใช้เพื่อการส่งต่อไปให้กับทีมเทคนิคด้านการออกแบบ และประกอบการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงของคนพิการ

ประเภทข้อมูลการจัดเก็บ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ ประเด็น ข้อมูลพื้นฐาน ชื่อ สกุล อายุ ที่อยู่ จำนวน และบทบาทสมาชิกในครอบครัว ประเภทความพิการ ข้อจำกัดในการดำเนินชีวิตทั้งในส่วนร่างกายและสภาพแวดล้อม ความสามารถของคนพิการ ปัญหา ความต้องการการปรับปรุงที่อยู่อาศัย ความสามารถการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน การดำเนินงาน ส่วนที่สอง ข้อมูลบ้าน สภาพแวดล้อมภายใน-ภายนอกบ้าน โดยผู้ให้ข้อมูล คือ คนพิการ ผู้ดูแล สมาชิกในครอบครัว ชุมชน (อบต. อพมก. ผู้นำชุมชน เทศบาล ฯลฯ)

รูปแบบเครื่องมือ การสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลด้วยภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว และการใช้แบบสอบถาม โดยการประยุกต์ใช้รหัส ICF

1.2) การจัดประชุมภาคีที่เกี่ยวข้องในระดับชุมชน เพื่อทำความเข้าใจต่อเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดเลือกบ้าน และบทบาทการสนับสนุนดำเนินงาน รวมทั้งประเมินความเป็นไปได้ ความพร้อมในการสร้างพัฒนาเป็นกลไกประสานงานระดับพื้นที่

1.3) การจัดประชุมร่วมกับสถาบันวิชาการด้านการออกแบบ และสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจต่อเป้าหมาย วิธีการทำงานร่วมกัน พร้อมบทบาทภารกิจซึ่งเป็นกระบวนการประเมินความสนใจ ความเป็นไปได้ในการสร้างพัฒนาภาคีด้านเทคนิควิชาการ

2) ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลเพื่อการออกแบบและกระบวนการก่อสร้าง

มีกิจกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

2.1) การส่งต่อ และเชื่อมโยงข้อมูลให้สถาปนิกประกอบการออกแบบ การลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูล ที่นำมาใช้ในการออกแบบ

2.2) การลงพื้นที่บ้าน สำรวจ เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของคนพิการ เพื่อประกอบการออกแบบให้สอดคล้องความต้องการ เอื้อต่อการดำเนินชีวิตจริงเพิ่มเติม

2.3) การออกแบบบ้าน การออกแบบปรับสภาพแวดล้อมรายครัวเรือน การประเมินราคา ค่าก่อสร้างเบื้องต้น และกำหนดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ และวางแผนการดำเนินงาน

2.4) นำแบบบ้านกลับไปลงพื้นที่เพื่อหารือ ฟังความคิดเห็นของคนพิการ สมาชิกในบ้าน และชุมชน

2.5) นำความเห็นที่ได้มาทำการปรับแบบ และร่วมพิจารณาความเป็นไปได้ในการก่อสร้าง เพื่อให้แบบสามารถนำไปก่อสร้างได้จริงและเอื้ออำนวยให้คนพิการใช้ประโยชน์ได้จริง

2.6) จัดเวทีร่วมกับครอบครัว อบต. ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณาให้เกิดการดำเนินงาน ปรับสภาพตามแบบ ในประเด็นการหารือเกี่ยวกับขั้นตอนการก่อสร้าง : ทรัพยากรมาจากแหล่งไหน ในรูปแบบใดบ้าง วิธีการประสานงาน เชื่อมโยงทรัพยากรทำอย่างไร ขั้นตอนการเบิกจ่ายเป็นอย่างไร ผู้ที่มีอำนาจการตัดสินใจกรณีที่มีปัญหาการก่อสร้าง ฯลฯ

3) ขั้นตอนการจัดการความรู้จากบทเรียน ประสบการณ์การปฏิบัติ

โดยการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บทเรียน ประสบการณ์ผ่านกระบวนการทำงาน ระหว่าง ของคนพิการ ครอบครัว ชุมชน หน่วยงานองค์กรแต่ละกลุ่มในแต่ละพื้นที่ โดยเน้นเรื่องการพัฒนากลไกการจัดการในระดับท้องถิ่น เพื่อการสรุปบทเรียน การจัดการความรู้จากปฏิบัติการ สองกลุ่มหลักๆ คือ กลุ่มวิชาการด้านออกแบบเทคนิค และกลุ่มกลไกการขับเคลื่อนการปฏิบัติการระดับพื้นที่ คือ

ก) เวทีกลุ่มนักศึกษาคณะสถาปัตย์ และทีมสนับสนุน

ประเด็น ความเห็นต่อการออกแบบ เรียนรู้มิติคนพิการ การเรียนรู้การทำงานชุมชน การปรับใช้หลักสูตรความรู้ในสถาบันลงสู่พื้นที่ บทเรียนการเรียนรู้ถูกนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียน การสอน การพัฒนาไปสู่การเป็นหน่วยบริการทางสังคม ได้อย่างไร วิธีการใด ขอบข่ายเนื้อหาหมากน้อยแค่ไหน อย่างไร

ข) เวทีระดับครอบครัวและชุมชน (ทั้งก่อน – หลังการปรับปรุง)

ประเด็นครอบครัวผู้พิการ ความคิดความรู้สึกต่อการปรับบ้าน ความสัมพันธ์ของสมาชิก การใช้พื้นที่ของสมาชิก วิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปในเรื่องใดบ้าง บทบาทชุมชน การขยายผลให้ครอบคลุมในพื้นที่

ประเด็นชุมชน เกณฑ์การคัดเลือกบ้านคนพิการ ผู้สูงอายุ แผนงาน ข้อเสนอนโยบาย กฎระเบียบการปฏิบัติ กิจกรรมที่ชุมชนดำเนินงาน ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ ทรัพยากร และการประสานเชื่อมโยง ทำอย่างไร การบริหาร การจัดการ

ค) เวทีระดับภาคเรียนรู้ร่วมกัน 3 จังหวัด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์บทเรียนร่วมกัน ระดับ ครอบครัว คนพิการ สมาคมองค์กรคนพิการ องค์กรชุมชน ผลงานที่จะได้จากเวที แผนงาน นโยบายต่อ ประเด็นสภาพแวดล้อมทั้งในส่วนสถาบันวิชาการ หน่วยงานหลัก สมาคมสถาปนิก แผนปฏิบัติการ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เปลี่ยนแปลงไป แหล่งทรัพยากร การประสานเชื่อมโยง และวิธีการแนวทางการได้มาซึ่งทรัพยากร ทุน ประเด็นทรัพยากรมีอะไรบ้าง ข้อเสนอการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ข้อมูลผู้พิการและสภาพพื้นที่ในชุมชน เพื่อเตรียมการออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัยและจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ
- 2) ได้ชุดบทเรียนคุณภาพชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปของคนพิการและครอบครัวจากการปรับสภาพบ้าน
- 3) ได้บ้านตัวอย่าง 30 หลัง ที่ทำการปรับปรุงที่อยู่อาศัยและการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้พิการและชุมชน และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของผู้พิการ ที่มีอิสระลดการพึ่งพา ลดภาระครอบครัวและผู้ดูแล สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมที่ปรับปรุงได้จริง อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้พิการและครอบครัวต่อไป
- 4) ได้รูปแบบกลไกการทำงานของหน่วยงาน องค์กรท้องถิ่นในการจัดการที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ และการส่งเสริม การวางมาตรการ การจัดบริการด้านที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ
- 5) ได้องค์ความรู้ด้านการออกแบบ จากหลักการ แนวคิด ถูกแปลงการออกแบบไปสู่การปฏิบัติจริงในที่อยู่อาศัยแต่ละหลัง ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ความต้องการของคนพิการ บริบทพื้นที่ และสภาพที่อยู่อาศัย
- 6) ได้แนวทางในการนำ ICF ไปใช้ในการประเมิน Functioning ของผู้พิการก่อน และหลังการปรับสภาพที่อยู่อาศัย

1.6 งบประมาณโครงการ

โครงการนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 619,000 บาท (หกแสนหนึ่งหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)

1.7 ผู้ดำเนินการวิจัย

ที่ปรึกษาโครงการ

รศ.ดร.วีระ สัจกุล	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นายแพทย์สิริชัย นามทรงศนี	แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว รพ.สมเด็จพระยุพราชกุฉินารายณ์

หัวหน้าโครงการ

อาจารย์กตัญญู หอสูติสิมา	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
--------------------------	--

นักวิจัย

อาจารย์เมธี พิริยการนนท์	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
--------------------------	--

แพทย์หญิงศิรินาถ ตงศิริ	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
-------------------------	------------------------------------

ผู้ช่วยวิจัย

นายบรรจง ภูละคร	ผู้ช่วยวิจัย
-----------------	--------------

1.8 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย⁶

คนพิการ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาและการเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ หมายความว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมอย่างเต็มศักยภาพ

การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายความว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การจัดสวัสดิการ การส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

ผู้ดูแลคนพิการ หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับผิดชอบหรืออุปการะคนพิการ

⁶ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. (27 กันยายน 2550). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 8-9

1.9 หลักการ ทฤษฎี และกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ผู้วิจัยทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาข้อมูลจากหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง และเอกสารวิชาการ เพื่อให้ทราบถึงนิยามและความหมายของ ความพิการ ความต้องการพื้นฐาน ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพและแนวทางการออกแบบที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายและการใช้ชีวิตประจำวันของผู้พิการ รวมถึงแนวทางการเก็บข้อมูลคนพิการโดยใช้สมรรถนะเป็นหลักตามกรอบแนวคิดของ บัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน สุขภาพและความพิการ (International Classification of Functioning, Disability and Health หรือ ICF) โดยมีเนื้อหาสังเขป ดังนี้

1.9.1 ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ⁷

คนพิการแต่ละประเภทมีรายละเอียดความพิการที่แตกต่างกัน ในประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. 2552 ได้มีการกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการไว้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยได้มีการกำหนดไว้ 6 ลักษณะ ดังนี้

1) ความพิการทางการมองเห็น

(1) ตาบอด หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการเห็น เมื่อตรวจวัดการเห็นของสายตาข้างที่ดีกว่าเมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดาแล้ว อยู่ในระดับต่ำกว่า 3 ส่วน 60 เมตร (3/60) หรือ 20 ส่วน 400 ฟุต (20/400) ลงมาจนกระทั่งมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือมีลานสายตาแคบกว่า 10 องศา

(2) ตาเห็นเลือนราง หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการเห็นเมื่อตรวจวัดการเห็นของสายตาข้างที่ดีกว่า เมื่อใช้แว่นสายตาธรรมดาแล้ว อยู่ในระดับตั้งแต่ 3 ส่วน 60 เมตร (3/60) หรือ 20 ส่วน 400 ฟุต (20/400) ไปจนถึงต่ำกว่า 6 ส่วน 18 เมตร (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 ฟุต (20/70) หรือมีลานสายตาแคบกว่า 30 องศา

2) ความพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย

(1) หูหนวก หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการได้ยินจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน เมื่อตรวจวัดการได้ยิน โดยใช้คลื่นความถี่ที่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์ และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่าจะสูญเสียการได้ยินที่ความดังของเสียง 90 เดซิเบลขึ้นไป

(2) หูตึง หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องในการได้ยิน เมื่อตรวจวัดการได้ยิน โดยใช้คลื่นความถี่ที่ 500 เฮิรตซ์ 1,000 เฮิรตซ์ และ 2,000 เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ดีกว่าจะสูญเสียการได้ยินที่ความดังของเสียงน้อยกว่า 90 เดซิเบลลงมาถึง 40 เดซิเบล

⁷ ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ. (29 พฤษภาคม 2552).

(3) ความพิการทางการสื่อความหมาย หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องทางการสื่อความหมาย เช่น พูดไม่ได้ พูดหรือฟังแล้วผู้อื่นไม่เข้าใจ เป็นต้น

3) ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

(1) ความพิการทางการเคลื่อนไหว หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่องหรือการสูญเสียความสามารถของอวัยวะในการเคลื่อนไหว ได้แก่ มือ เท้า แขน ขา อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขน ขา อ่อนแรง แขน ขาขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานมือ เท้า แขน ขา

(2) ความพิการทางร่างกาย หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีความบกพร่อง หรือความผิดปกติของศีรษะ ใบหน้า ลำตัว และภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน

4) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หรือออทิสติก

(1) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ หรือความคิด

(2) ความพิการออทิสติก หมายถึง การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษา และการสื่อความหมาย พฤติกรรมและอารมณ์ โดยมีสาเหตุมาจากความผิดปกติของสมอง และความผิดปกตินั้นแสดงก่อนอายุ 2 ปีครึ่ง ทั้งนี้ ให้รวมถึงการวินิจฉัยกลุ่มออทิสติกสเปกตรัมอื่นๆ เช่น แอสเพอเกอร์ (Asperger)

5) ความพิการทางสติปัญญา

การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีพัฒนาการช้ากว่าปกติ หรือมีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าบุคคลทั่วไป โดยความผิดปกตินั้นแสดงก่อนอายุ 18 ปี

6) ความพิการทางการเรียนรู้

การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยเฉพาะด้านการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องทางสมอง ทำให้เกิดความบกพร่องในด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ หรือกระบวนการเรียนรู้พื้นฐานอื่นในระดับความสามารถที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานตามช่วงอายุและระดับสติปัญญา

1.9.2 การออกแบบสำหรับทุกคน (Universal Design; Design for All)

Universal Design เป็นแนวความคิดสากลที่องค์การสหประชาชาติได้พยายามเผยแพร่และส่งเสริมจากแนวความคิดเดิมเพื่อให้ผู้พิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตในอาคารและสิ่งแวดล้อมตามโครงการ Promotion of Non-Handicapping Physical Environment for Disabled Persons และได้มีการพัฒนาตามลำดับเป็น Accessible Design, Adaptable Design, Barrier Free Design ซึ่งในที่สุดก็เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป หลักการของ Universal Design⁸ คือ

- 1) ความเท่าเทียมกันในการใช้สอยของผู้ใช้ที่ต่างวัยและต่างความสามารถ (Equitable Use)
- 2) ปรับเปลี่ยนการใช้ได้ (Flexible Use)
- 3) ใช้งานด้วยตนเอง (Simple and Intuitive)
- 4) การสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจ (Perceptible Information)
- 5) ทนต่อการใช้ที่ผิดพลาด (Tolerance for Error)
- 6) เบาแรง (Low Physical Effort)
- 7) มีขนาดและที่ว่างเพื่อการเข้าถึงและใช้ได้ (Size and Space for Approach and Use)

ก่อนหน้านี้มีการใช้คำว่า “การออกแบบที่สามารถเข้าถึงได้ (Accessible Design)” หรือคำว่า “การออกแบบที่ไม่มีอุปสรรคกีดขวาง (Barrier-Free Design)” ซึ่งเริ่มต้นหลักการการออกแบบจากคนพิการ หรือบุคคลที่ด้อยความสามารถต่างๆ หลังจากนั้นมีการค้นพบว่ายังมีบุคคลกลุ่มอื่นๆ อีกที่ไม่พิการ หรือด้อยความสามารถ แต่ด้วยข้อจำกัดของตนเอง เช่น กลุ่มเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้หญิงตั้งครรภ์ คนป่วย ทำให้มีความจำเป็นต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับข้อจำกัดเหล่านั้น จนเกิดคำว่า “การออกแบบสำหรับทุกคน (Universal Design ;Design for All)” ซึ่งครอบคลุมการออกแบบที่คำนึงถึงข้อจำกัด ลักษณะการใช้สอยของคนทุกกลุ่มตามที่กล่าวมาข้างต้น Universal Design มีความแตกต่างจากแนวความคิด Barrier-Free Design ซึ่งเป็นการออกแบบพิเศษที่มุ่งเน้นเพื่อการใช้งานสำหรับผู้พิการโดยเฉพาะ เพื่อแก้ไขหรือขจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อผู้พิการ เสมือนทำให้เกิดความแปลกแยกระหว่างคนปกติกับคนพิการ แต่สำหรับแนวคิด Universal Design เป็นแนวคิดในลักษณะที่สร้างความทัดเทียม มิได้แบ่งแยกเฉพาะบุคคลประเภทใดประเภทหนึ่ง เป็นการออกแบบที่มุ่งเน้นให้ใช้งานได้กับคนทุกเพศทุกวัย ทั้งที่เป็นปกติและทุพพลภาพ เป็นการกำจัดความแปลกแยกของบุคคลทุกคนล้วนสามารถใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์ซึ่งถูกออกแบบมาอย่างเดียวกันด้วยกันได้

1.9.3 คู่มือการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม การออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทุกคน (Universal Design Code of Practice) ฉบับพ.ศ. 2552⁹

คู่มือการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม การออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทุกคน (Universal Design Code of Practice) เป็นการรวบรวมและวิเคราะห์มาตรฐานคู่มือปฏิบัติวิชาชีพสำหรับการออกแบบเพื่อทุกคนในประเทศต่างๆ และเสนอแนวทางในการจัดทำมาตรฐาน คู่มือปฏิบัติวิชาชีพสำหรับการออกแบบเพื่อทุกคนที่เหมาะสมกับประเทศไทย เพื่อให้สถาปนิกและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบด้านชุมชนเมือง สถาปัตยกรรม การตกแต่งภายในและการออกแบบผลิตภัณฑ์ ในการอำนวยความสะดวกสำหรับประชาชนทุกเพศทุกวัย ทั้งเด็ก ผู้หญิง สตรีมีครรภ์ ผู้สูงอายุและคนพิการสามารถใช้งานได้ โดยมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องดังนี้

⁸ ไตรรัตน์ จารุทัศน์, คู่มือการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ และคนทุพพลภาพ. 2551

⁹ ไตรรัตน์ จารุทัศน์ และคณะ, 2552.

1) ทางลาดเข้าสู่อาคาร/ภายในอาคาร ลักษณะทางลาดที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- พื้นผิววัสดุไม่ลื่น
- ความชันทางลาดไม่เกิน 1:12
- ทางลาดแต่ละช่วงยาวไม่เกิน 6.00 เมตร หากเกินต้องมีชานพักกว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร
- ทางลาดยาวน้อยกว่า 6.00 เมตร กว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร
- ทางลาดยาวตั้งแต่ 2.50 เมตร ขึ้นไปต้องมีราวจับ 2 ข้าง
- ให้อยกขอบทางลาดสูง 15 เซนติเมตร ในด้านที่ไม่มีผนัง
- ระดับพื้นต่างกันไม่เกิน 20 มิลลิเมตร ความชันทางลาดไม่เกิน 1:2

2) บันได ลักษณะบันไดที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- พื้นผิววัสดุไม่ลื่น
- มีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร
- มีชานพักทุกระยะแนวตั้ง 2.00 เมตร
- ลูกตั้งสูงไม่เกิน 15 เซนติเมตร
- ลูกนอนยาวไม่น้อยกว่า 28 เซนติเมตร

ควรติดตั้งราวจับแบบกลมมนทั้งสองฝั่งชนาข้างบันได โดยให้ยาวต่อเนื่องกัน และมีพื้นผิวต่างสัมผัสเตือน (Warning Block) บริเวณจุดเริ่มต้นของทางขึ้นหรือลงบันไดไม่น้อยกว่า 300 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 350 มิลลิเมตร และควรจัดเตรียมชานพักทุกระยะในแนวตั้งไม่เกิน 2,000 มิลลิเมตร และควรติดตั้งสิ่งกีดขวางได้บันไดเพื่อไม่ให้คนเดินเข้าไปข้างใต้บันได

3) ราวจับ ลักษณะราวจับที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- ควรติดตั้งราวจับหรือราวกันตามสถานที่ที่อันตราย เช่น บันได ทางลาด ระเบียงและบริเวณที่ยกสูงขึ้นจากพื้นตั้งแต่ 40 เซนติเมตรขึ้นไป
- ราวจับไม่ควรกั้นหรือกีดขวางทางสัญจร
- เพื่อความสะดวกสบายของผู้สูงอายุและผู้พิการ ราวจับควรติดตั้งอยู่ในระดับความสูง 80 - 90 เซนติเมตรจากพื้น
- ราวจับควรติดอยู่กับกำแพงหรือโครงสร้างที่แข็งแรง เพื่อให้สามารถรองรับน้ำหนักจำนวนมากได้
- เส้นผ่านศูนย์กลางของราวจับที่แนะนำ คือ 3 - 4 เซนติเมตร
- ราวจับควรยื่นออกมาในระยะ 30 - 40 เซนติเมตร ตามแนวนอนตรงสุดทางลาด หรือบันได ยกเว้นราวจับกีดขวางทางสัญจร
- ระยะห่างระหว่างกำแพงกับราวจับ สำหรับกำแพงที่มีลักษณะพื้นผิวเรียบควรมีระยะห่าง 4 - 5 เซนติเมตร สำหรับกำแพงที่มีลักษณะพื้นผิวหยาบเรียบควรมีระยะห่าง 6 เซนติเมตร

4) ทางเข้าอาคาร ลักษณะทางเข้าอาคารที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- ในสถานที่ที่ประตูเปิดออกสู่พื้นที่ด้านนอกและติดกับทางลาดด้านนอก ควรมีพื้นที่ว่างที่บริเวณที่ประตูบานเปิดออกสู่ภายนอกอย่างน้อย 1.50x1.50 เมตร
- บริเวณทางเข้าไม่ควรมีธรณีประตู และไม่ควรถูกใช้พรมปูบริเวณประตู ถ้าหากใช้พรมควรอยู่ในระดับเดียวกับพื้น
- พื้นหน้าทางเข้าควรเป็นพื้นลาดร้อยละ 2 ทั้งนี้เพื่อช่วยในการระบายน้ำ
- พื้นหน้าทางเข้าไม่ควรลื่นและควรมีกันสาดบริเวณพื้นที่หน้าทางเข้า

5) ประตู ลักษณะประตูที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- เปิด-ปิดได้ง่าย ผู้สูงอายุและผู้พิการสามารถเข้าออกได้โดยสะดวก และไม่แนะนำให้ติดตั้งอุปกรณ์ชนิดที่ทำให้ประตูปิดเองได้
- ไม่แนะนำให้มีพื้นลวดระดับที่ประตู
- ช่องประตูกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร
- ระยะติดตั้งมือจับชนิดก้านบิด หรือแกนผลักสูงจากพื้น 1.00 – 1.20 เมตร
- กลอนประตูติดตั้งสูงจากพื้น 0.90 - 1.00 เมตร

6) หน้าต่าง ลักษณะหน้าต่างที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- หน้าต่างไม่ควรติดตั้งสูงเกินไป และควรทำให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพภายนอกได้ง่าย
- การเปิด-ปิดหน้าต่างไม่ควรฝืดหรือลื่นเกินไป หากมีเหล็กตัดควรมีช่องที่สามารถเปิดได้ง่ายยามฉุกเฉิน
- หน้าต่างที่มีมุ้งลวด สามารถถอดมาทำความสะอาดได้
- ลูกฟักกระจกให้ติดเครื่องหมายหรือแถบสีที่สังเกตเห็นได้ชัด
- มีหลังคาหรือส่วนยื่นที่กันแดดกันฝนได้ดี
- สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการที่นั่งรถเข็น เพื่อให้สามารถมองเห็นทัศนียภาพภายนอกได้ หน้าต่างควรติดตั้งที่ระดับความสูงไม่เกิน 500 มิลลิเมตรจากระดับพื้น

7) ทางเดิน ทางเชื่อม ลักษณะทางเดิน ทางเชื่อมที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- พื้นผิวเรียบเสมอกัน ไม่ลื่น
- ไม่ควรมีสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อผู้พิการ หรือมีส่วนของอาคารยื่นล้ำออกมาเป็นอุปสรรคขวางทางสัญจร
- ความกว้างของทางเดิน ทางเชื่อมไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร
- หากมีท่อระบายน้ำ หรือรางระบายน้ำบนพื้นต้องมีฝาปิดท่อหรือฝาตะแกรงขนาดร่องกว้างไม่เกิน 1.3 เซนติเมตร ให้ด้านยาวของช่องตะแกรงตั้งฉากกับทางสัญจร

8) ห้องน้ำ ห้องส้วม ลักษณะห้องน้ำ ห้องส้วมที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- จำนวนห้องน้ำคนพิการอย่างน้อย 1 ห้อง แยกจากห้องน้ำของคนทั่วไป
- ประตูกว้างสุทธิอย่างน้อย 90 ซม.
- พื้นกว้างภายใน มีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1.50 ม.
- พื้นห้องส้วมมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก หรือมีทางลาดในกรณีเป็นพื้นต่างระดับ
- ติดตั้งราวจับทั้งในแนวดิ่ง และแนวนอน
- โถส้วมชนิดนั่งห้อยขา สูงจากพื้น 45 - 50 ซม. และมีพนักพิง
- ควรมีพื้นที่หน้าอ่างล้างมืออย่างน้อย 0.90 x 1.20 เมตร เพื่อการเข้าถึง
- อ่างล้างมือมีความสูงจากพื้นถึงขอบบนของอ่าง 75 - 80 เซนติเมตร และมีราวจับในแนวนอนแบบพับเก็บได้ในแนวดิ่งทั้งสองข้างของอ่าง
- ได้อ่างควรเป็นที่ว่าง (Knee Clearance) สูงอย่างน้อย 55 เซนติเมตร
- ก๊อกน้ำสามารถใช้มือเดียวบังคับโดยไม่ต้องออกแรง และไม่ควรถูกออกแบบหมุน ถ้าเป็นไปได้ควรใช้ก๊อกแบบก้านโยก (Lever operated) หรือแบบอัตโนมัติ
- กระจกที่ติดตั้งบริเวณเหนืออ่างล้างหน้า ควรติดตั้งที่ความสูงจากพื้นไม่เกิน 1.00 เมตร
- ห้องน้ำต้องมีความสว่างที่เพียงพอ

ห้องอาบน้ำ ลักษณะห้องอาบน้ำที่เหมาะสม มีรายละเอียดดังนี้

- ที่อาบน้ำควรใช้แบบฝักบัวจะปลอดภัยกว่าแบบอ่างอาบน้ำ และควรมีพื้นที่ว่างขนาดความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.10 เมตร และความยาวสุทธิไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร
- ควรมีที่นั่งอาบน้ำให้กับผู้สูงอายุและผู้พิการได้ใช้ และที่นั่งสำหรับอาบน้ำควรมีความสูงจากพื้น 45 - 50 เซนติเมตร
- ควรจะติดตั้งราวจับไว้กับกำแพงด้านหลังและตรงข้ามที่นั่งในระดับความสูง 80 - 90 เซนติเมตร
- บริเวณที่ล้างตัวไม่ควรมีขอบทางสัญจรกัน (curb) หรือในกรณีที่มี ไม่ควรสูงเกิน 1 เซนติเมตร
- ฝักบัวควรเป็นแบบที่ปรับระดับ และถอดได้
- ภายในห้องน้ำควรมีปุ่มหรือเชือกสัญญาณฉุกเฉิน เพื่อขอความช่วยเหลือจากภายนอก โดยมีป้ายระบุไว้อย่างชัดเจน โดยสัญญาณเตือนภัยควรติดตั้งในบริเวณระหว่างโถส้วม และอ่างอาบน้ำ และสามารถเอื้อมได้ถึงจากพื้น ควรที่จะติดตั้งไว้ 2 ตำแหน่ง โดยให้เอื้อมได้จากระยะ 95 เซนติเมตร และ 25 เซนติเมตร จากระดับพื้น เพื่อที่จะให้สามารถใช้การได้ทั้งจากเก้าอี้ และในกรณีที่ผู้สูงอายุหรือผู้พิการล้มลงบนพื้น

1.9.4 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ได้กล่าวถึงสิทธิของผู้พิการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ในมาตรา 20 ในหลายด้าน อาทิ การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การศึกษา การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ที่จำเป็น การช่วยเหลือทางกฎหมาย การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ รวมไปถึงการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย โดยในมาตรา 21 และมาตรา 22 กฎหมายกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และให้หน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามอำนาจหน้าที่ โดยมีเนื้อหารายละเอียด ดังนี้

มาตรา 20 คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(1) การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

(2) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(3) การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

(4) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(5) การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนาและบริการอันเป็นสาธารณะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความแตกต่างแตกต่างคิด ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(6) ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภท ตลอดจนบริการสื่อสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

(7) บริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(8) สิทธิที่จะนำสัตว์เลี้ยงนำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใดๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใดๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมืออุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

(9) การจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

(10) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ผู้ช่วยคนพิการ ให้มีสิทธิได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มีสถานสงเคราะห์เอกชนจัดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการให้แล้ว รัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะ การเลี้ยงดู การจัดการศึกษา การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ตลอดจนความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อให้พึ่งตนเองได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ตามที่กฎหมายกำหนดองค์กรเอกชนที่จัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๖๖ มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษี หรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

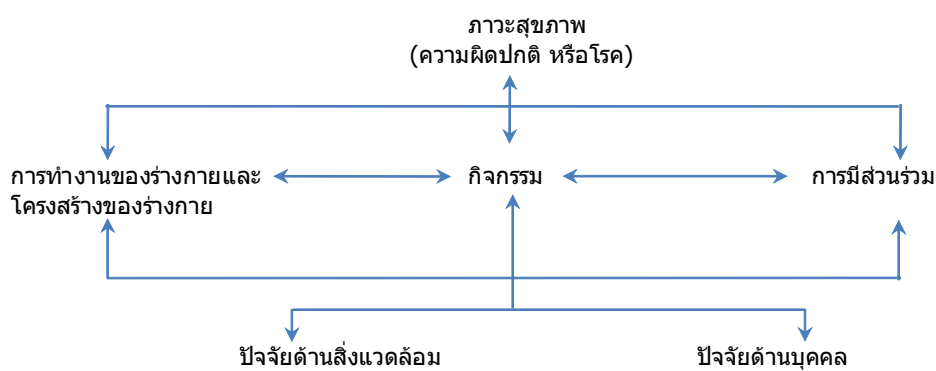
มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ ให้หน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องใดมีหน้าที่ให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามอำนาจหน้าที่นั้น

1.9.5 บัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน สุขภาพและความพิการ (International Classification of Functioning, Disability and Health หรือ ICF)

● แนวคิด ICF

บัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน สุขภาพและความพิการ (International Classification of Functioning, Disability and Health หรือ ICF) เป็นแนวคิดและรหัสที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลสุขภาพ รวมทั้งสมรรถนะของบุคคล ที่องค์การอนามัยโลกประกาศให้ใช้ตั้งแต่ปีพ.ศ.2544¹⁰ ประเทศไทยได้นำรหัส ICF เข้ามาใช้โดยศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขตั้งแต่ปีพ.ศ. 2545 และได้มีการจัดสัมมนา ICF Workshop ในประเทศไทยขึ้นในพ.ศ. 2546 รหัส ICF รวมทั้งความหมายของแต่ละรหัสได้ถูกแปลเป็นภาษาไทยในปีพ.ศ. 2548¹¹ แนวคิด ICF¹² ได้แสดงไว้ในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1-1 แนวคิด ICF

ที่มา: องค์การอนามัยโลก. บัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการและสุขภาพ: ICF (ฉบับภาษาไทย). กรุงเทพฯ: องค์การอนามัยโลก, 2544.

ส่วนประกอบทั้ง 6 หมวดในแผนภูมิที่ 1 มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น ผู้ป่วยชายอายุ 56 ปี (ปัจจัยด้านบุคคล) อาชีพรับราชการครู มีโรคประจำตัวเป็นเบาหวาน และความดันโลหิตสูงติดต่อกันมานานหลายปี (ความผิดปกติ/โรค) ไม่ได้ได้รับการรักษาอย่างสม่ำเสมอ ต่อมาผู้ป่วยรายนี้เป็นอัมพาตเนื่องจากเส้นโลหิตในสมองแตก หลังจากเข้ารับการรักษาด่วนในโรงพยาบาลได้ 1 สัปดาห์ แพทย์ให้กลับมาพักฟื้นที่บ้านโดยให้ญาติทำกายภาพบำบัดให้ ผู้ป่วยไม่สามารถอาบน้ำแต่งตัวเองได้ ทำกิจกรรมนอกบ้านไม่ได้ ประกอบอาชีพไม่ได้ ผู้ป่วยเข็นรถเข็นภายในบ้านได้เอง แต่ไม่สามารถออกนอกบ้านได้เพราะรอบบ้านเป็นพื้นดินขรุขระ (ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม) ทำให้เข็นรถเข็นเองไม่ได้ จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า ความพิการของผู้ป่วยรายนี้ไม่ได้มีสาเหตุมาจากความผิดปกติทางด้านร่างกายแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังมีผลมาจากปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม และปัจจัยส่วนบุคคล

¹⁰ WHO. Towards a Common Language for Functioning, Disability and Health: ICF the International Classification of Disability and Health. Geneva: World Health Organization 2002.

¹¹ องค์การอนามัยโลก. บัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการและสุขภาพ: ICF (ฉบับภาษาไทย). กรุงเทพฯ: องค์การอนามัยโลก, 2544.

¹² WHO. International Classification of Functioning, Disability and Health. Geneva, Switzerland: WHO, 2001.

ด้วย หากมีการปรับสภาพแวดล้อมให้เข้ากับสมรรถนะของผู้ป่วยควบคู่ไปกับการปรับรูปแบบการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม ให้การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านจิตใจ รวมทั้งการส่งเสริมให้คนพิการมีโอกาสได้เข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม อาจจะทำให้คนพิการมีสมรรถนะและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

● ส่วนประกอบของรหัส ICF

ปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบของคุณภาพชีวิตทั้ง 6 หมวด (ยกเว้นความผิดปกติหรือโรค และปัจจัยด้านบุคคล) จะมีรหัส (Code) ที่ใช้แทนเนื้อหาในทุกหมวด รหัส ICF ประกอบด้วยตัวหนังสือภาษาอังกฤษ 1 ตัว (b, s, d หรือ e) ตามด้วยตัวเลขตั้งแต่ 1-4 ตัว และตัวเลขหลังจุดทศนิยมตั้งแต่ 1-5 ตัว ตัวหนังสือภาษาอังกฤษใช้แทนหมวดต่างๆ ทั้ง 4 หมวด ได้แก่

หมวดที่ 1 โครงสร้างของร่างกาย (Body Structures) แทนด้วยรหัส s

หมวดที่ 2 การทำงานของร่างกาย (Body Functions) แทนด้วยรหัส b

หมวดที่ 3 กิจกรรมและการมีส่วนร่วม (Activity and Participation) แทนด้วยรหัส d และ

หมวดที่ 4 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) แทนด้วยรหัส e

ตัวอย่างของการใช้รหัส ICF ในการกล่าวถึงการทำงานของร่างกายได้แสดงไว้ในตารางที่ 1 หากต้องการเก็บข้อมูลด้านการทำงานด้านประสาทสัมผัสและความเจ็บปวด (Sensory Function) ใช้รหัส b2 แต่หากจะบอกถึงรายละเอียดลงไปว่าเป็นข้อมูลด้านการทำงานของการมองเห็น (Seeing Function) ซึ่งเป็นระบบหนึ่งของการรับรู้สัมผัส จะใช้รหัส b210 หากต้องการจะบอกคุณภาพของการเห็น (Quality of Vision) ใช้รหัส b2102 และหากต้องการบอกละเอียดลงไปอีกว่า เป็นการเห็นสี (Color Vision) ให้ใช้รหัส b21021 การจะเลือกใช้รหัสให้มีความละเอียดถึงระดับใด ขึ้นกับวัตถุประสงค์ของผู้นำรหัสไปใช้ในการเก็บข้อมูล หากนำไปใช้ในทางคลินิกเพื่อดูสมรรถนะของผู้ป่วยที่มารับการรักษาทางการแพทย์ ก็อาจใช้ตัวเลขที่มากเพื่อระบุถึงสมรรถนะ (Function) ของผู้ป่วยที่เฉพาะเจาะจงมากขึ้น แต่หากใช้รหัสเพื่อบันทึกสมรรถนะของคนพิการที่อยู่ในชุมชน รหัสที่ใช้ไม่จำเป็นต้องละเอียดหรือมีจำนวนตัวเลขมากเหมือนการบันทึกข้อมูลสุขภาพเพื่อเก็บข้อมูลเพื่อการรักษา

ตารางที่ 1-1 รหัส ICF สำหรับการรับรู้สัมผัสด้านการมองเห็น

รายการในระดับที่	รายการ	รหัส
1	การทำงานด้านประสาทสัมผัสและความเจ็บปวด	b2
2	การทำงานของการมองเห็น	b210
3	คุณภาพของการมองเห็น	b2102
4	การเห็นสี	b21021

ที่มา: องค์การอนามัยโลก. บัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการและสุขภาพ: ICF (ฉบับภาษาไทย). กรุงเทพฯ: องค์การอนามัยโลก, 2544.

ในการบอกระดับความรุนแรงของความพิการ หรือความยากลำบากในการทำกิจกรรมต่างๆ นั้น แสดงโดยใช้ตัวเลขหลังจุดทศนิยม เรียกว่า ตัวกำหนดคุณภาพ (Qualifier) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 0 - ไม่มีความพิการ (No Impairment) (ร้อยละ 0-4)
- 1 - พิกัดเล็กน้อย (Mild Impairment) (ร้อยละ 5-24)
- 2 - พิกัดปานกลาง (Moderate Impairment) (ร้อยละ 25-49)
- 3 - พิกัดรุนแรง (Severe Impairment) (ร้อยละ 50-95) และ
- 4 - พิกัดอย่างมากที่สุด (Complete Impairment) (ร้อยละ 96-100)

นอกจากนี้ยังมีรหัสเพิ่มเติมอีก 2 รหัส ได้แก่ 8 - ไม่เฉพาะเจาะจง (Not Specific) และ 9 - ไม่สามารถใช้รหัสนี้ได้ (Not Applicable) เช่น d450.0 หมายถึง ไม่มีความพิการทางด้านการเดิน หรือ d450.4 หมายถึง เดินไม่ได้ เป็นต้น

การนำ ICF มาใช้ในการพัฒนาฐานข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนคุณภาพชีวิตของมนุษย์แบบบูรณาการ นั่นคือ การมีสุขภาพที่ดีไม่ใช่เพียงแค่การไม่เป็นโรคเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสมบูรณ์ของทั้งร่างกาย จิตใจ และการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ICF มีการกำหนดรหัสให้กับทุกองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต ทั้งโครงสร้างทางร่างกาย การทำงานของอวัยวะต่างๆ การทำกิจกรรมและการเข้าสู่สังคม และสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการดำรงชีวิตของมนุษย์ แนวความคิด ICF เป็นการปรับเปลี่ยนมุมมองความพิการจากมุมมองทางการแพทย์ (Medical Model) ไปเป็นมุมมองทางสังคม (Social Model)¹³ โดยไม่ได้มองว่าความพิการเป็นความบกพร่องของทางร่างกายแต่เพียงอย่างเดียว แต่ความพิการเป็นเรื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่างความผิดปกติของร่างกาย กับ สิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยให้คนพิการใช้ชีวิตได้เหมือนกับคนปกติ การใช้ ICF ในการเก็บข้อมูลคนพิการทำให้ได้ข้อมูลครอบคลุมทั้งความเจ็บป่วย และผลกระทบของความเจ็บป่วย รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย ทำให้ได้ข้อมูลสมรรถนะของคนพิการอย่างครบถ้วน สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้ นอกจากนี้ ICF ยังสามารถนำมาใช้ในการบันทึกข้อมูลความก้าวหน้าของการฟื้นฟูสมรรถภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ การจัดทำงาน และการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ทั้งผู้ป่วย คนพิการ รวมทั้งผู้สูงอายุ และการเก็บข้อมูลคนพิการในชุมชน ICF สามารถใช้เป็นภาษากลางที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานจากหน่วยงานต่างๆ ที่มาทำงานร่วมกันในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของคนพิการ การใช้ตัวกำหนดคุณภาพ (Qualifiers) เป็นสิ่งที่ใช้ในการบันทึกการเปลี่ยนแปลงสภาวะสุขภาพของผู้ป่วย และติดตามประสิทธิภาพของวิธีการรักษา

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ICF สามารถใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลคนพิการเพื่อให้สามารถบอกสมรรถนะและคุณภาพชีวิตของคนพิการ รวมทั้งสามารถเปรียบเทียบความชุกของคนพิการระหว่างประเทศ แนวความคิด ICF มีความสอดคล้องกับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดคุณภาพชีวิตคนพิการที่เป็นมาตรฐาน รวมทั้งสามารถใช้ในการบันทึกข้อมูลด้านการศึกษา การประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม เพื่อค้นหาความต้องการของคนพิการในการรับบริการด้านต่างๆ (Service Needs)

● แบบสอบถามเพื่อการพัฒนาฐานข้อมูลคนพิการโดยใช้สมรรถนะเป็นหลัก

“คนพิการ” ตามความหมายของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ปี พ.ศ. 2550¹⁴ จะต้อง มี 3 องค์ประกอบได้แก่ (1) เป็นบุคคลที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน อันเนื่องมาจากการ (2) ความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด และ (3) มีอุปสรรคในการดำรงชีวิตด้านต่างๆ และต้องได้รับความช่วยเหลือเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้ พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังได้นิยามความหมายของการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการอีกด้วยว่าเป็นการ “เสริมสร้างสมรรถภาพ การจัดสวัสดิการ การส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิ การสนับสนุนให้คนพิการสามารถดำรงชีวิตอิสระ มีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้” การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการจึงเป็นไปเพื่อ “เพิ่มสมรรถนะ

¹³ Krahn G, Campbell VA. Evolving views of disability and public health: the roles of advocacy and public health. Disabil Health J 2011; 4: 12-8.

¹⁴ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พุทธศักราช 2550.(27 กันยายน 2550). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 8-9

(Functioning)” และคุณภาพชีวิตของคนพิการ ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดทำฐานข้อมูลที่สามารถสะท้อนสมรรถนะ และคุณภาพชีวิตของคนพิการเพื่อใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ วิธีหนึ่งที่จะได้มาซึ่งข้อมูลเหล่านี้ คือ การสำรวจคนพิการ

การสำรวจคนพิการ มีการจัดทำกันมาอย่างต่อเนื่องในหลายๆประเทศทั่วโลก¹⁵ ส่วนในประเทศไทยเองมีการสำรวจคนพิการในปีพ.ศ. 2550 ด้วย¹⁶ อย่างไรก็ตาม การเก็บข้อมูลคนพิการที่ผ่านมาเป็นการเก็บข้อมูลเฉพาะจำนวนและประเภทความพิการเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เกิดเป็นข้อจำกัดในการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจไปใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ เนื่องจากข้อมูลที่ได้ไม่สามารถสะท้อนสมรรถนะและความต้องการของคนพิการได้จริง ทำให้ไม่สามารถวางแผนการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดี มี “ศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์และเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป” ได้

● การนำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลสมรรถนะของคนพิการมาใช้ประเมินคนพิการในโครงการ

ในปี พ.ศ. 2553-2554 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) และสมาคมคนพิการจังหวัดนครพนม ได้ร่วมกันพัฒนาแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลสมรรถนะของคนพิการโดยใช้แนวคิดและรหัส ICF แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นมีทั้งหมด 8 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ลักษณะความพิการ การดูแลตนเอง การเดินและการเคลื่อนที่ไปในที่ต่างๆ การศึกษา การทำงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ (ภาคผนวก ก) แบบสอบถามนี้ จะนำมาประเมินคนพิการที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการการศึกษาเพื่อออกแบบปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ และสร้างกลไกการทำงานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการพื้นที่นำร่องภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู / ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม และอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์) โดยจะนำผลจากการประเมินคนพิการแต่ละคนมาหาความต้องการในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เหมาะสมกับคนพิการ

¹⁵ Jelsma J. Use of the International Classification of Functioning, Disability and Health: a literature survey. J Rehabil Med 2009; 41: 1-12.

¹⁶ NSO. National Disability Survey. National Statistical Office, Thailand, 2007.

บทที่ 2

สถานการณ์ผู้พิการในระดับภาคและระดับจังหวัด และกระบวนการดำเนินงาน

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม ได้อย่างบุคคลทั่วไป ซึ่งในอดีตที่ถูกมองว่าคนพิการอาจเป็นภาระของสังคม โดยไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ คนพิการส่วนใหญ่เลยถูกปล่อยปละละเลย และต้องเผชิญกับปัญหาทัศนคติทางลบของสังคมตลอดมา ทำให้ถูกกักขัง ซ่อนเร้น ปิดบังโอกาสต่างๆ ไม่ได้รับการศึกษา ไม่มีอาชีพ ไร้สิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็น “ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม” แต่ในปัจจุบันคนพิการนับว่าเป็นกลุ่มคนที่สำคัญของสังคม โดยที่คนเหล่านี้ได้ทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติและสังคมตามโอกาสและศักยภาพของคนพิการเอง

ในปัจจุบันนี้ ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคนพิการมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สิทธิและโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 และสำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) ได้ดำเนินการจดทะเบียนคนพิการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 และปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากการจดทะเบียนคนพิการ เป็นการออกบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เพื่อช่วยให้ได้ข้อมูลในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางด้านต่างๆ ที่ช่วยให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.1 สถานการณ์ผู้พิการในระดับภาคและระดับจังหวัด

2.1.1 สถานการณ์ผู้พิการในระดับภาค

ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ สํารวจคนพิการเมื่อเดือนพฤษภาคมปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีคนพิการจำนวนประมาณ 1,268,496 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.98 ของประชากรทั้งหมด จำนวน 64,076,033 คน (31 ธันวาคม 2554) โดยเพศหญิงมีสัดส่วนที่สูงกว่าเพศชายเล็กน้อย คือ ร้อยละ 1.08 และร้อยละ 0.89 ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ และแยกเป็นรายภาคได้ดัง (ตารางที่ 2-1)

ตารางที่ 2-1 สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ และภูมิภาค
ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2537 ถึงวันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2555

ภาค	จำนวน (ราย)		
	ชาย	หญิง	รวม
1 กรุงเทพมหานคร	26,483	20,290	46,773
2 ภูมิภาค	667,787	553,936	1,221,723
รวมทั้งสิ้น	694,270	574,226	1,268,496
ภูมิภาค ประกอบด้วย			
2.1 ภาคกลางและภาคตะวันออก	146,252	116,659	262,911
2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	259,017	225,073	484,090
2.3 ภาคใต้	79,401	61,121	140,522
2.4 ภาคเหนือ	157,790	132,847	290,637
2.5 ไม่ระบุ	25,327	18,236	43,563
รวม	667,787	553,936	1,221,723

ข้อมูล ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2555

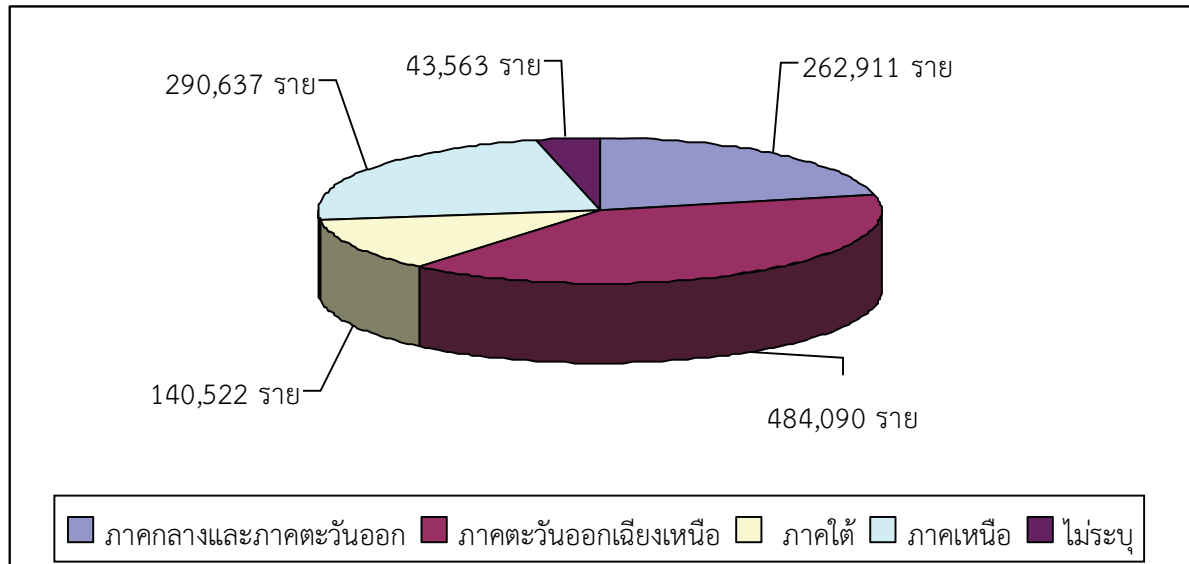
ที่มา : ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

หมายเหตุ ข้อมูลคนพิการ : ทั้งหมด 1,447,851 ราย
ข้อมูลคนพิการ : เสียชีวิต 179,237 ราย
ข้อมูลคนพิการ : มีชีวิต 1,268,614 ราย

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาพรวมการสำรวจคนพิการของข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2555 คนพิการมีบัตรประจำตัวคนพิการแล้วจำนวน 1,268,496 ราย (ณ เดือน พฤษภาคม 2552) เป็นชายจำนวน 574,226 ราย หญิงจำนวน 694,270 ราย

ทั้งนี้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประชากรที่พิการสูงกว่าภาคอื่น ร้อยละ 38.16 ของจำนวนประชากรคนพิการทั้งหมด รองลงมา คือ ภาคเหนือร้อยละ 22.91 โดยภาคกลางและภาคตะวันออกร้อยละ 20.73 ภาคใต้ร้อยละ 11.08 และไม่ระบุอีกร้อยละ 3.43 ตามลำดับ

แผนภูมิ 2-1 แสดงจำนวนคนพิการที่มีบัตรคนพิการแบ่งตามภาคต่างๆ

2.1.2 สถานการณ์ผู้พิการในระดับจังหวัด

ข้อมูลประมวลผลจากฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ สํารวจคนพิการเมื่อเดือนพฤษภาคมปี พ.ศ. 2555 พบว่า ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนคนพิการ 484,090 ราย เป็นชายจำนวน 259,517 ราย หญิงจำนวน 225,073 ราย โดยแบ่งเป็นรายจังหวัดดัง (ตารางที่ 2-2) โดยที่ในพื้นที่ศึกษา คือ จังหวัดหนองบัวลำภู มีจำนวนคนพิการ 11,903 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.48 ของจำนวนคนพิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวนคนพิการ 20,094 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.19 และจังหวัดกาฬสินธุ์ มีจำนวนคนพิการ 16,125 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.37 ตามลำดับ

ตารางที่ 2-2 สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ และจังหวัด
ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2537 ถึงวันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2555

ภาค/จังหวัด	ทางการเห็น			ทางได้ยินหรือสื่อ ความหมาย ทางการ			ทางการเคลื่อนไหว หรือทางการ			ทางจิตใจและพฤติกรรม หรือออทิสติก			ทางสติปัญญา			ทางการเรียนรู้			พิการซ้อน			ไม่ระบุ			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ																											
กาฬสินธุ์	1218	1514	2732	1406	118	2594	3425	2554	5979	874	433	1280	675	572	1247	69	71	140	475	309	784	778	671	1429	8873	7312	16,125
ขอนแก่น	2475	3047	5504	3285	2805	6090	8980	6556	15536	2160	1007	3167	1883	1497	3380	186	51	237	1335	1156	2491	818	640	1458	2104	16759	18,863
ชัยภูมิ	1695	1910	3605	4408	4740	9148	6713	6513	13226	1204	664	1868	1155	191	2074	11	6	17	529	459	988	426	443	869	16141	15654	31,795
นครพนม	941	1068	2009	1480	1480	1439	2919	11882	8613	20495	1885	1242	3127	2625	2239	4864	25	1338	1463	1170	2633	518	399	917	24611	20309	44,920
นครราชสีมา	3354	3945	7299	2859	2688	5547	11882	8613	20495	1885	1242	3127	2625	2239	4864	25	13	38	1463	1170	2633	518	399	917	24611	20309	44,920
บึงกาฬ	580	576	1165	610	494	1104	2047	1365	3412	474	233	707	337	270	607	18	3	21	305	271	576	170	117	287	4541	3329	7,870
บุรีรัมย์	2599	3108	5707	3545	3643	7168	10625	10551	21203	1530	1007	2537	1162	1063	2225	36	16	52	2011	1904	3915	391	381	772	21906	21673	43,579
มหาสารคาม	1471	1865	3336	1619	1465	3084	4801	3717	8518	1316	677	1993	1035	775	1810	19	8	27	523	43	946	198	182	380	10982	9112	20,094
มุกดาหาร	452	3856	838	1092	10078	2099	1561	925	2486	683	306	989	283	246	529	4	1	5	214	152	366	160	107	267	4449	3130	7,579
ยโสธร	1556	2146	372	1064	862	1926	3087	2665	5752	816	415	1231	456	379	835	5	5	10	964	1477	2441	343	359	793	8382	8308	16,690
ร้อยเอ็ด	2794	3995	6789	2637	2434	5071	7338	6295	13633	1802	923	2725	1153	1080	2233	17	8	25	935	820	1755	939	873	1722	17615	16338	33,953
เลย	830	883	1713	2259	1897	4156	3442	2575	6010	868	377	1245	651	538	1189	11	6	17	342	225	567	1137	999	2136	9540	7500	17,040
ศรีสะเกษ	2024	2266	4300	3113	2781	5894	9238	7515	16753	2003	1315	3318	1833	1484	3317	38	18	56	830	661	1491	498	357	855	19587	16397	35,984
สกลนคร	1642	2131	4073	2349	2083	4432	6376	4582	10958	1586	766	2352	1068	924	1992	23	18	41	1057	857	1914	213	185	398	14614	11546	26,160
สุรินทร์	4288	6489	10777	2840	2763	5603	9939	9947	19877	1398	963	2361	1329	1159	2488	28	14	42	1749	4111	3860	1032	957	1987	22549	24403	46,997
หนองคาย	700	652	1352	949	852	1801	2600	1624	4224	440	229	669	460	377	837	29	17	46	397	341	738	291	208	499	5866	4300	10,166
หนองบัวลำภู	827	803	1630	844	686	1530	3200	2856	6056	516	297	813	574	424	998	16	9	25	313	269	582	160	109	269	6450	5453	11,903
อำนาจเจริญ	372	463	835	742	717	1459	1533	1222	2755	286	166	452	240	291	531	3	2	5	215	190	405	426	887	1313	3817	3938	7,755
อุดรธานี	1230	1050	2280	1319	1122	2441	4843	3040	7883	714	349	1063	1074	920	1994	23	8	31	523	377	900	695	590	1285	10421	7456	17,877
อุบลราชธานี	2313	2721	5034	3205	2669	5874	8121	5708	13829	1351	844	2195	1635	1391	3026	21	9	30	666	523	1189	586	462	1048	17898	14327	32,225
รวม	33653	41018	74671	41605	38335	79940	114039	91968	206007	23266	12953	36219	20440	17270	37710	604	303	907	15346	14173	29519	10064	9053	19117	259517	225073	484,090

ที่มาของข้อมูล http://www.thaihealth.or.th/healthcontent/special_report/26720

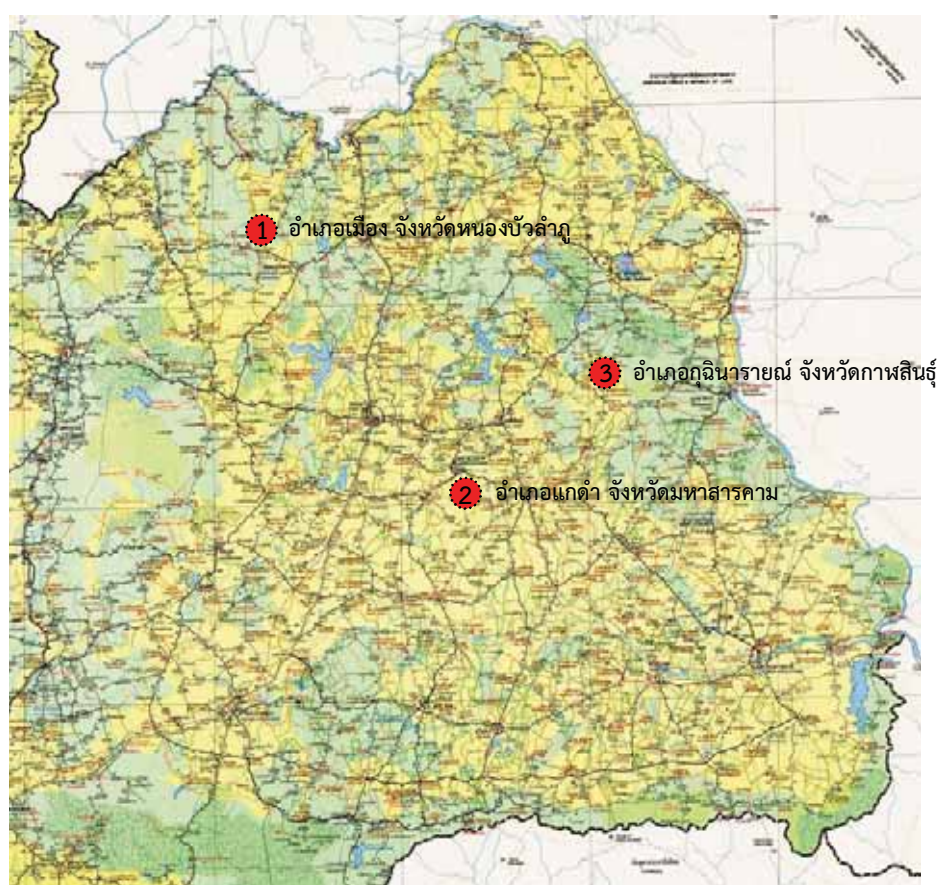
สถิติข้อมูลคนพิการจำแนกตามประเภทความพิการ เพศ และจังหวัด

ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2537 ถึงวันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2555

2.2 สรุปพื้นที่ศึกษา

สำหรับโครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุในครั้งนี้ กำหนดให้พื้นที่นำร่องของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 3 พื้นที่ ได้แก่ อำเภอมือ จังหวัดหนองบัวลำภู ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม และอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นพื้นที่ศึกษา โดยจะทำการปรับสภาพบ้านผู้พิการเป้าหมาย จำนวน 33 หลัง ดังนี้

- 1) จังหวัดหนองบัวลำภู อ.เมือง จำนวน 11 หลัง พื้นที่รับผิดชอบของอบจ.หนองบัวลำภู
- 2) จังหวัดมหาสารคาม อ.แกดำ จำนวน 11 หลัง ในพื้นที่อบต.วังแสง
- 3) จังหวัดกาฬสินธุ์ อ.กุฉินารายณ์ จำนวน 11 หลัง

รูปภาพที่ 2-1 แสดงที่ตั้งของ 1) อำเภอมือ จังหวัดหนองบัวลำภู /
2) ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม / 3) อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

2.3 กระบวนการดำเนินงานการปรับปรุงที่อยู่อาศัยผู้พิการ

กระบวนการดำเนินงานมี 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการเตรียมข้อมูล ทำความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลเพื่อการออกแบบ และกระบวนการก่อสร้าง 3) ขั้นตอนการจัดการความรู้จากบทเรียนประสบการณ์การปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ขั้นตอนการเตรียมข้อมูล ทำความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ และการจัดเก็บข้อมูลบ้านกิจกรรมการดำเนินงานขั้นตอนนี้ คือ

1.1) การจัดประชุมภาคีที่เกี่ยวข้องในระดับชุมชน เพื่อทำความเข้าใจต่อเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของการทำงาน ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดเลือกบ้าน และบทบาทการสนับสนุนดำเนินงาน รวมทั้งประเมินความเป็นไปได้ ความพร้อมในการพัฒนาเป็นกลไกประสานงานระดับพื้นที่

1.2) การลงพื้นที่บ้าน เพื่อสำรวจสถานการณ์ ทำการประเมินความจำเป็นและการจัดเก็บข้อมูลสภาพภายในภายนอกบ้าน ปัญหา ความต้องการของผู้พิการ เพื่อการคัดเลือกบ้านเป้าหมาย

1.3) การประชุมร่วมกับสาขาวิชาการที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อทำความเข้าใจต่อเป้าหมาย วิธีการทำงานร่วมกัน พร้อมบทบาทภารกิจซึ่งเป็นกระบวนการประเมินความสนใจ ความเป็นไปได้ในการสร้างพัฒนากลไกด้านเทคนิควิชาการ

2) ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลเพื่อการออกแบบและกระบวนการก่อสร้าง มีกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้

2.1) การลงพื้นที่บ้าน สำรวจ เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตและสมรรถนะของคนพิการ และสภาพบ้าน เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบให้สอดคล้องความต้องการ ที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของผู้พิการ

2.2) การออกแบบปรับปรุงบ้านและปรับสภาพแวดล้อมรายครัวเรือน การประเมินราคาค่าก่อสร้างเบื้องต้น และกำหนดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้พิการ และวางแผนการดำเนินงาน

2.3) ร่วมพิจารณาความเป็นไปได้ในการก่อสร้าง เพื่อให้แบบสามารถนำไปก่อสร้างได้จริงและเอื้ออำนวยให้คนพิการใช้ประโยชน์ได้จริง โดยจัดเวทีร่วมกับครอบครัว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณาให้เกิดการดำเนินงานปรับสภาพตามแบบ ในประเด็นการหารือเกี่ยวกับระยะเวลา และขั้นตอนการก่อสร้าง งบประมาณและทรัพยากรมาจากแหล่งไหนในรูปแบบใดบ้าง วิธีการประสานงาน ขั้นตอนการเบิกจ่าย ผู้ที่มีอำนาจการตัดสินใจกรณีที่มีปัญหาการก่อสร้าง ฯลฯ

3) ขั้นตอนการจัดการความรู้จากบทเรียน ประสบการณ์การปฏิบัติ

โดยการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ บทเรียน ประสบการณ์ผ่านกระบวนการทำงาน ระหว่างคนพิการ ครอบครัว ชุมชน หน่วยงานองค์กรแต่ละกลุ่มในแต่ละพื้นที่ โดยเน้นเรื่องการพัฒนาการจัดการจัดการในระดับท้องถิ่น เพื่อการสรุปบทเรียนการจัดการความรู้จากการปฏิบัติการ

2.4 การกำหนดเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบ้านผู้พิการ

สำหรับเกณฑ์ในการคัดเลือกบ้านของผู้พิการที่สมควรได้รับการปรับปรุงในระยะแรก มีดังนี้

- (1) เป็นผู้ด้อยโอกาส มีฐานะยากจน
- (2) เป็นผู้พิการทางร่างกายที่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหว/เคลื่อนที่ หรือการทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ในระดับที่ช่วยเหลือตัวเองได้พอสมควรแต่มีกายอุปกรณ์ หรือระดับที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ต้องมีผู้ดูแลบางเวลา หรือระดับที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เลยต้องมีผู้ดูแลตลอดเวลา รวมถึงผู้ป่วยทางจิต
- (3) เป็นผู้ที่คาดหวังได้ว่าเมื่อมีการปรับปรุงบ้านแล้ว จะสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หรือช่วยแบ่งเบาภาระให้กับครอบครัวหรือผู้ดูแลผู้พิการได้

โดยในเบื้องต้น จะทำการคัดเลือกบ้านผู้พิการในรายชื่อที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดมาก่อนจำนวนหนึ่งประมาณ 20 – 30 หลัง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าในแต่ละพื้นที่จะมีจำนวนเท่าใด แล้วทำการลงสำรวจสภาพบ้านและศึกษาข้อมูลผู้พิการโดยละเอียด หลังจากนั้นทางผู้วิจัยจึงทำการคัดกรองต่ออีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เหลือจำนวนตามเป้าหมายของงานวิจัย คือ พื้นที่ละ 11 หลัง โดยมีข้อพิจารณาหลักประการหนึ่ง คือ ความหลากหลายและรูปแบบของความพิการ เนื่องจากต้องการให้บ้านของผู้พิการที่ได้รับการปรับปรุงในระยะแรกนั้น สามารถใช้เป็นต้นแบบของการปรับปรุงบ้านผู้พิการในระยะต่อไปได้

2.5 เป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ

2.5.1 เป้าหมายในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ มีดังนี้

- 1) **ป้องกันอุบัติเหตุ** เพื่อความปลอดภัยในการเคลื่อนที่ทั้งในบ้านและนอกบ้านของคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการที่เป็นผู้สูงอายุ และมีปัญหาด้านความบกพร่องด้านการมองเห็น
- 2) **ฟื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย** เพื่อให้คนพิการมีสมรรถนะทางด้านร่างกายที่ดีขึ้นช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้นในด้านการดูแลความสะอาดของร่างกาย การอาบน้ำ การแต่งตัวและการขับถ่าย อุจจาระและปัสสาวะ และสามารถประกอบอาชีพได้หากมีการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการประกอบอาชีพในผู้พิการแต่ละราย
- 3) **ลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล** หากบุคคลนั้นมีความพิการรุนแรง และต้องให้อาาติหรือผู้ดูแลช่วยเหลือเป็นอย่างมาก การปรับสภาพบ้านจะเป็นไปเพื่อลดภาระของญาติในการดูแลคนพิการ ให้อาาติใช้เวลาในการดูแลคนพิการน้อยลงและได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- 4) **การปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย** เนื่องจากบ้านของผู้พิการที่คัดเลือกมานั้นเป็นผู้ด้อยโอกาส มีปัญหาความยากจนและที่อยู่อาศัยมีสภาพค่อนข้างทรุดโทรม จึงต้องคำนึงถึงการปรับปรุงเพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยของบ้าน สามารถทนต่อสภาพแวดล้อมและดินฟ้าอากาศ เช่น ลมฝน และสภาวะน้ำท่วม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นโดยรวมของคนทั้งบ้าน

โดยในการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการนั้น จะมีเป้าหมายในการปรับปรุงและค่าน้ำหนักของแต่ละเป้าหมายแตกต่างกันไปในแต่ละราย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะและระดับของความพิการ สมรรถนะของผู้พิการ และสภาพที่อยู่อาศัยเดิมของผู้พิการเป็นตัวกำหนด

2.5.2 แนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ

สำหรับแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการนั้น ต้องคำนึงถึงความจำเป็นพื้นฐาน คือ การทำกิจวัตรประจำวันของผู้พิการ การใช้ชีวิตภายในบ้านอย่างอิสระโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น หรือเป็นภาระกับครอบครัวให้น้อยที่สุด ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีและมีการปรับปรุงหลายระดับตั้งแต่

1) การจัดระเบียบข้าวของเครื่องใช้ภายในบ้าน ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย จัดสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในบ้าน ให้คนพิการได้เข้าถึงพื้นที่ใช้งานต่างๆ ได้สะดวก ขจัดอุปสรรคสิ่งกีดขวางที่มีอยู่ตามทางเดินภายในบ้าน เป็นต้น

2) การประยุกต์หรือเปลี่ยนแปลงวัสดุอุปกรณ์บางอย่าง ให้เกิดความสะดวกสบายต่อการใช้งาน ตัวอย่างเช่น การปรับโถส้วมจากแบบนั่งยองมาเป็นโถแบบชักโครก การทำราวจับตามผนังห้องน้ำเพื่อความปลอดภัยในการใช้ห้องน้ำห้องส้วม การปรับขนาดประตูทางเข้าต่างๆ เพื่อให้เก้าอี้ล้อเข็นเข้าออกได้สะดวก เป็นต้น

3) การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่ที่ทำกิจวัตรประจำวัน เช่น การย้ายห้องนอนจากชั้นบนลงมาชั้นล่าง การย้ายห้องน้ำเพื่อความสะดวกในการใช้งาน เป็นต้น รวมไปถึงการต่อเติมหรือการสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ ซึ่งเป็นการปรับปรุงที่ต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง จึงต้องพิจารณาถึงความจำเป็นหลายๆ ด้าน รวมทั้งงบประมาณที่มีอยู่ด้วย

ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นการช่วยส่งเสริมให้คนพิการสามารถช่วยเหลือตนเองได้ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ทำให้คุณภาพชีวิตของคนพิการดีขึ้น และยังช่วยลดภาระของคนในครอบครัว

บทที่ 3

แนวทางการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ จังหวัดหนองบัวลำภู

3.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่อำเภอเมืองหนองบัวลำภู

3.1.1 ประวัติความเป็นมา

จากตำนานเมืองหนองบัวลำภูอันเป็นที่มาของประวัติเมืองหนองบัวลำภู พุทธศักราช 2310 ท้าวตาได้ลงไปสร้างเมืองอุบลท้าววอ(พระวรราชภักดี)ได้ไปสร้างเมืองนครเขื่อนขันธ์กาบแก้วบัวบาน พุทธศักราช 2419 เสร็จศึกยอครั้งที่หนึ่ง เจ้าพระยามหินทรศักดิ์ดำรงเป็นแม่ทัพใหญ่ได้มาชุมนุมทัพที่หนองคาย และจัดผู้ไว้วางพระราชหฤทัยให้เป็นเจ้าเมืองนครเขื่อนขันธ์ ได้แก่ ท้าวพิมพ์พา ได้ราชทินนามว่า พระวิชัยดมกมุธเขต เปลี่ยนชื่อเมืองนครเขื่อนขันธ์ เป็นเมืองกมุทธาศรีบุรีรัมย์ พุทธศักราช 2450 พระวิชัยดมกมุธเขตถึงแก่ฉิบจกรรม เทศาภิบาลมณฑลอีสาน ฝ่ายเหนือได้ตั้งเจ้าเมืองทางหนองคาย ได้แก่ พระวิจารณ์กมุทธกิจ (นายเสือ เปรยพะโพธิเดชะ) เป็นนายอำเภอคนแรกของอำเภอหนองบัวลำภูตั้งศาลว่าการอำเภอที่บริเวณตลาดและเก่า วันที่ 1 ธันวาคม 2536 มีพระราชบัญญัติยกฐานะเป็นจังหวัดหนองบัวลำภู

3.1.2 ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอนากลาง และอำเภอกุดจับ (จังหวัดอุดรธานี)
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอหนองวัวซอ (จังหวัดอุดรธานี)
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอโนนสังและอำเภอศรีบุญเรือง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอศรีบุญเรืองและอำเภอนากลาง

รูปภาพที่ 3-1 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอเมืองหนองบัวลำภู

3.1.3 สภาพภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มและที่ราบสูงบางส่วน มีเทือกเขาภูพานพาดผ่านทางด้านทิศตะวันตก แหล่งน้ำที่สำคัญ มี 1 แห่ง คือ ลำพะเนียง

พื้นที่ป่า มี 4 แห่ง คือ

1. ป่าภูเกล้า มีพื้นที่ 103,125 ไร่ (พื้นที่ อ.เมือง อ.โนนสัง)
2. ป่าหนองบัว มีพื้นที่ 2,390 ไร่ (พื้นที่ อ.เมือง)
3. ป่าแก่งลอยและป่าากลาง มีพื้นที่ 756,193 ไร่ (พื้นที่ อ.เมือง อ.นาตาล อ.นาหว้า อ.สุวรรณคูหา)
4. ป่าหนองเรือและป่าดอนสาย มีพื้นที่ 790,003 ไร่ (พื้นที่ อ.เมือง อ.นาตาล อ.ศรีบุญเรือง อ.นาหว้า)

3.1.4 สภาพทางเศรษฐกิจ

1. อาชีพหลัก ได้แก่
 - 1) กสิกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ ปลูกผลไม้
 - 2) ปศุสัตว์ เช่น เลี้ยงโค กระบือ สุกร
2. อาชีพเสริม ได้แก่
 - 1) การประมง โดยเลี้ยงในบ่อและเลี้ยงในนาข้าว
 - 2) การอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหม่เป็นโรงงานขนาดเล็กเช่นโรงสีข้าว

3.1.5 ข้อมูลด้านสังคม

ประชากร : 106,564 คน (พ.ศ.2552)

โรงเรียนมัธยม ได้แก่

1. โรงเรียนหนองบัวพิทยาคาร
2. โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชชนนี
3. โรงเรียนบ้านขามพิทยาคาร
4. โรงเรียนหนองบัววิทยายน

มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการหนองบัวลำภู

3.1.6 ด้านการปกครอง

อำเภอเมืองหนองบัวลำภู ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจังหวัดอุดรธานี ห่างจากจังหวัดอุดรธานี 46 กิโลเมตร มีพื้นที่ 907,562 ตารางกิโลเมตร

แบ่งเขตการปกครองเป็น 14 ตำบล 153 หมู่บ้าน มีเทศบาล 4 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู เทศบาลตำบลนาคำไฮ เทศบาลตำบลนามะเฟือง เทศบาลตำบลห้วยนา และองค์การบริหารส่วนตำบล 13 แห่ง

การปกครองท้องที่ แบ่งเป็น 14 ตำบล 153 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น

เทศบาล 4 แห่ง ประกอบด้วย

1. เทศบาลเมืองหนองบัวลำภู
2. เทศบาลตำบลนามะเฟือง
3. เทศบาลตำบลนาคำไฮ
4. เทศบาลตำบลห้วยนา

องค์การบริหารส่วนตำบล 13 แห่ง ประกอบด้วย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว
2. องค์การบริหารส่วนตำบลนามะเฟือง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหัว
4. องค์การบริหารส่วนตำบลกุดจิก
5. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนทัน
6. บริหารส่วนตำบลป่าไม้งาม
7. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสวรรค์
8. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขมิ้น
9. องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ
10. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองภัยศูนย์
11. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม
12. บริหารส่วนตำบลหัวนา
13. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพร้าว

3.1.7 การคมนาคม

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 เส้นทางกรุงเทพ-ชัยภูมิ-หนองบัวลำภู ระยะทาง 608 ก.ม.

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 210 เส้นทางเลย-หนองบัวลำภู-อุดรธานีระยะทาง 120 ก.ม.
และ 49 ก.ม.

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 228 เส้นทางหนองบัวลำภู-ชุมแพ ระยะทาง 98 ก.ม. และ 175 ก.ม

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2097 และ 2098 เส้นทางอำเภอเมือง-นาคำไฮ-กุดดินจี่-บ้านฝื่อ
ระยะทาง 160 ก.ม.

3.1.8 สรุปภาพรวมอำเภอเมืองหนองบัวลำภู

อำเภอเมืองหนองบัวลำภู เป็นพื้นที่ที่กำลังมีการพัฒนาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ เนื่องจากมีนโยบายพัฒนาเมืองและโครงการพัฒนาสำคัญต่างๆ เช่น โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยรามคำแหง (วิทยาเขตหนองบัวลำภู) โครงการบ้านเอื้ออาทร โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายการคมนาคมระหว่างกลุ่มจังหวัดและพื้นที่โครงการพัฒนาต่างๆ เหล่านี้ คาดว่าจะส่งผลให้เกิดกิจกรรมและการพัฒนาทางเศรษฐกิจตามมา ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้เศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของชุมชนเมืองหนองบัวลำภูในอนาคต เจริญเติบโตและมีความหลากหลายมากขึ้น รวมทั้งการพัฒนาทางด้านที่อยู่อาศัยที่มีมาตรฐานที่ถูกต้อง

3.2 สถานการณ์ผู้พิการในพื้นที่ศึกษา

จากตารางสถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ ในพื้นที่อำเภอเมืองหนองบัวลำภู (ตารางที่ 3-1) มีจำนวนคนพิการทั้งหมด 2,991 ราย เป็นชายจำนวน 1,576 ราย หญิงจำนวน 1,415 ราย แบ่งตามประเภทของลักษณะของความพิการ ความพิการทางการเคลื่อนไหวมีจำนวนมากที่สุดจำนวน 1,473 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.2 ของจำนวนคนพิการในอำเภอเมืองหนองบัวลำภู รองลงมา คือ ทางด้านการการมองเห็น 629 ราย คิดเป็นร้อยละ 21 และทางด้านได้ยินและสื่อความหมาย 340 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.4 ตามลำดับ โดยที่ทางด้านจิตใจและพฤติกรรม 177 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.92 สติปัญญาและทางด้านการเรียนรู้มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 146 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.88 และ 140 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.68 ตามลำดับ และทางด้านพิการซ้อน มีจำนวนน้อยที่สุด 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.88

โดยที่ตำบลหนองบัว จะมีจำนวนคนพิการมากที่สุด คือ จำนวน 298 ราย รองลงมา คือ ตำบลป่าไม้งาม ตำบลหัวสมเด็จ มีจำนวนคนพิการ 289 ราย และ 282 ราย ตามลำดับ และหมู่บ้านที่มีน้อยที่สุด คือ ตำบลหนองหว้า จำนวน 95 ราย

โครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

ตารางที่ 3-1 สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ ในพื้นที่อำเภอเมืองหนองบัวลำภู

อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน	ทางการเห็น			ทางได้ยินหรือสื่อความหมาย			ทางการเคลื่อนไหว			ทางจิตใจและพฤติกรรม			ทางสติปัญญา			ทางการเรียนรู้			พิการซ้อน			ไม่ระบุ			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อำเภอเมืองหนองบัวลำภู																											
ต.บ้านพร้าว	22	20	42	20	11	31	32	55	87	12	6	18	10	6	16	9	6	15	5	2	7	0	0	0	110	106	216
ต.หัวนา	28	22	50	21	16	37	75	81	156	6	7	13	4	6	10	4	5	9	2	5	7	0	0	0	140	142	282
ต.บ้านจาม	29	21	50	6	16	22	45	60	105	11	8	19	6	9	15	6	9	15	2	6	8	0	0	0	105	129	234
ต.นามะเฟือง	27	15	42	10	10	20	42	45	87	1	2	3	5	2	7	4	2	6	2	2	4	0	0	0	91	78	169
ต.หนองกุงชุมชัย	15	11	26	5	5	10	35	27	62	4	1	5	3	2	5	3	3	6	1	0	1	0	0	0	66	49	115
ต.โนนขมิ้น	13	15	28	14	10	24	53	55	108	3	1	4	8	4	12	8	4	12	4	1	5	0	0	0	103	90	193
ต.นาคำไฮ	47	24	71	8	13	21	65	48	113	12	8	20	6	7	13	7	6	13	1	0	1	0	0	0	146	106	252
ต.โนนทัน	36	17	53	10	7	17	44	26	70	8	5	13	3	4	7	4	3	7	7	3	10	0	0	0	112	65	177
ต.หนองสวรรค์	18	10	28	13	13	26	35	26	61	8	4	12	2	5	7	2	4	6	3	3	6	0	0	0	81	65	146
ต.ป่าไม้งาม	25	22	47	15	11	26	78	81	159	13	8	21	4	6	10	4	7	11	10	5	15	0	0	0	149	140	289
ต.ภูคจิก	26	20	46	24	26	50	48	72	120	11	7	18	4	11	15	4	10	14	2	4	6	0	0	0	119	150	269
ต.หนองบัว	45	37	82	13	13	26	82	63	145	9	3	12	6	7	13	6	7	13	1	6	7	0	0	0	162	136	298
ต.หนองหว้า	11	8	19	6	3	9	18	40	58	4	0	4	2	0	2	1	1	2	1	0	1	0	0	0	43	52	95
ต.โพธิ์ชัย	9	7	16	10	3	13	30	23	53	7	2	9	2	4	6	2	3	5	1	0	1	0	0	0	61	42	103
ต.ลำภู	17	12	29	5	3	8	52	37	89	3	3	6	4	4	8	3	3	6	4	3	7	0	0	0	88	65	153
รวม	368	261	629	180	160	340	734	739	1473	112	65	177	69	77	146	67	73	140	46	40	86	0	0	0	1576	1415	2991

ที่มา : องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

3.3 กระบวนการคัดเลือกบ้านผู้พิการ

สำหรับพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู กระบวนการคัดเลือกบ้านผู้พิการได้ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งได้ทำการหารือกับท้องถิ่นและชุมชนต่างๆ ในเบื้องต้น แล้วจึงได้เสนอรายชื่อและให้ข้อมูลรายละเอียดของผู้พิการแล้วทำการคัดเลือกร่วมกับทางคณะผู้วิจัย

รูปภาพที่ 3-2 แสดงการประชุมคัดเลือกบ้านผู้พิการ จังหวัดหนองบัวลำภู
ร่วมกับทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู

3.4 สรุปการคัดเลือกบ้านผู้พิการ

สรุปการคัดเลือกบ้านต้นแบบ 11 หลัง

จากการสำรวจสภาพที่อยู่อาศัยของผู้พิการที่ได้ทำการคัดเลือกจากข้อมูลเบื้องต้น และกระบวนการดังกล่าว ทางคณะผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาจากสภาพที่อยู่อาศัย ความจำเป็นเร่งด่วนของผู้พิการ ลักษณะความพิการ และลักษณะพื้นที่ใช้งานที่ต้องทำการปรับปรุง เพื่อให้บ้านที่ทำการคัดเลือกมานั้นสามารถเป็นต้นแบบให้กับทางท้องถิ่นและชุมชน เพื่อใช้ในการปรับปรุงบ้านหลังต่อไปได้ โดยบ้านของผู้พิการทั้ง 11 รายที่ได้ทำการคัดเลือกมา มีดังนี้

ตารางที่ 3-2 แสดงรายชื่อผู้พิการทั้ง 11 รายที่ได้ทำการคัดเลือก

ลำดับ	ชื่อ	อายุ (ปี)	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล
1	นายสังคาร อ่อนประทุม	32	18	2	ตำบลหนองบัว
2	นายพรไพร วงษา	32	84	2	ตำบลหนองบัว
3	นายแอ็ด ผาเนตร	59	27	3	ตำบลหนองบัว
4	นายตุน จันทรหีบ	46	70/1	9	ตำบลหนองบัว
5	นายอัน จันทรหีบ	33	70	9	ตำบลหนองบัว
6	นายสำราญ มาตรนอก	58	178	2	ตำบลลำภู
7	ด.ญ. อริญญา สندا	4	218	6	ตำบลลำภู
8	นางตุม ศรีทัน	51	60	4	ตำบลหนองบัว
9	นางปัด คำพะโว	72	69	8	ตำบลหนองบัว
10	นายบุญเทียน เสาร์เสนา	47	96	5	ตำบลหนองบัว
11	นางกองค์ำ งามทรัพย์	70	62	4	ตำบลหนองบัว

3.5 ข้อมูลผู้พิการ ลักษณะที่อยู่อาศัยและการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ

ตารางที่ 3-3 แสดงรายการการปรับปรุงบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ลำดับ	ชื่อ	การปรับปรุง									
		จัดระเบียบข้าวของ เครื่องใช้	ปรับปรุงพื้นที่ใช้งาน ประจำ	ราวจับพนัก	ปรับปรุงห้องน้ำ	ปรับปรุงบันได	สร้างทางลาด	ต่อเติมอาคารใหม่	ปรับระดับพื้นบ้าน	สร้างบ้านใหม่	*เพิ่มอุปกรณ์ เครื่องช่วย
1	นายสังคาร อ่อนประทุม			●						●	
2	นายพรไพร วงษา			●		●		●	●		●
3	นายแอ็ด ผาเนตร			●						●	
4	นายตุน จันทรหีบ			●			●	●			
5	นายอัน จันทรหีบ			●				●			
6	นายสำราญ มาตรนอก			●		●		●			
7	เด็กหญิง อริญญา สندا	●		●	●			●			●
8	นางตุม ศรีทัน		●	●	●			●			
9	นางปัด คำพะโว	●	●	●	●			●			
10	นายบุญเทียน เสาร์เสนา			●				●		●	
11	นางกองค์ำ งามทรัพย์			●		●		●	●		

3.5.1 นายสังคาร อ่อนประทุม อายุ 32 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายสังคาร อ่อนประทุม อายุ 32 ปี
	
1.2	ที่อยู่ 18 หมู่ 2 ภูพานทอง ต.หนองบัวลำภู อ.หนองบัวลำภู จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	เป็นผู้พิการทางจิต อาชีพรับจ้างทั่วไป ไม่มีอาชีพที่แน่นอน และรายได้ไม่แน่นอน อาศัยอยู่คนเดียว
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 9 ตารางเมตร บนที่ดินของเครือญาติ ไม่มีพื้นที่ทำกิน
2.3	อาการวินิจฉัย : Psychosis จิตเภท
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคาร ไม้ ผนังเป็นไม้ตีฝาทุกด้านและสังกะสีตีฝาทั้งสองด้าน หลังคาสังกะสี มีลักษณะโครงสร้างที่ไม่มั่นคงแข็งแรงและไม่สามารถป้องกันจากสภาพดินฟ้าอากาศตามฤดูกาลได้เท่าที่ควร
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ร่วมกับตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารที่อยู่อาศัย ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อกซึ่งอยู่ห่างจากตัวอาคารที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปลี่ยนเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	0 - เดินได้เหมือนคนปกติ
b144	ความจำ	2 - จำพอได้ แต่ต้องมีคนคอยบอกย้ำบ่อยๆ

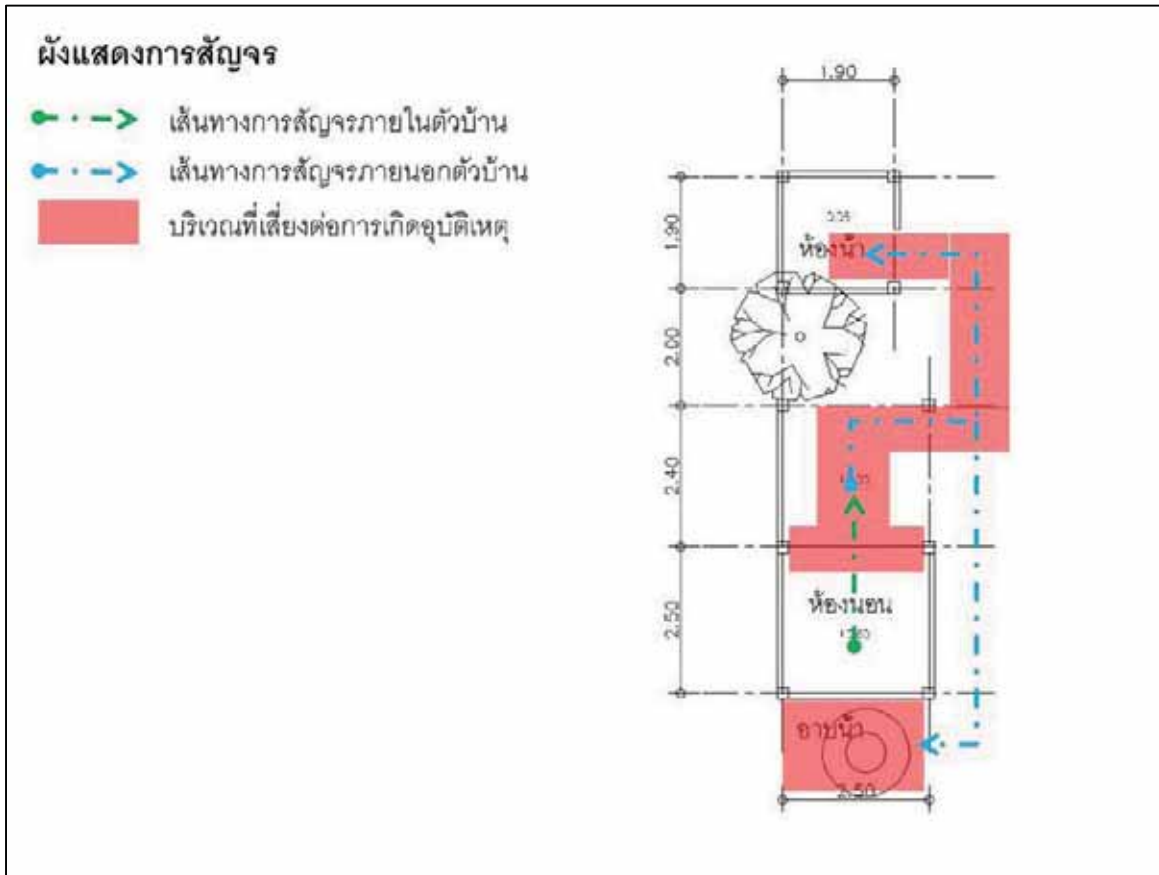
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	9 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

- สร้างบ้านให้มีสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน และมีความมั่นคงแข็งแรง
- สร้างห้องน้ำใหม่ให้ถูกสุขลักษณะและอยู่ใกล้กับตัวบ้าน พร้อมอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย เป็นลำดับต้น

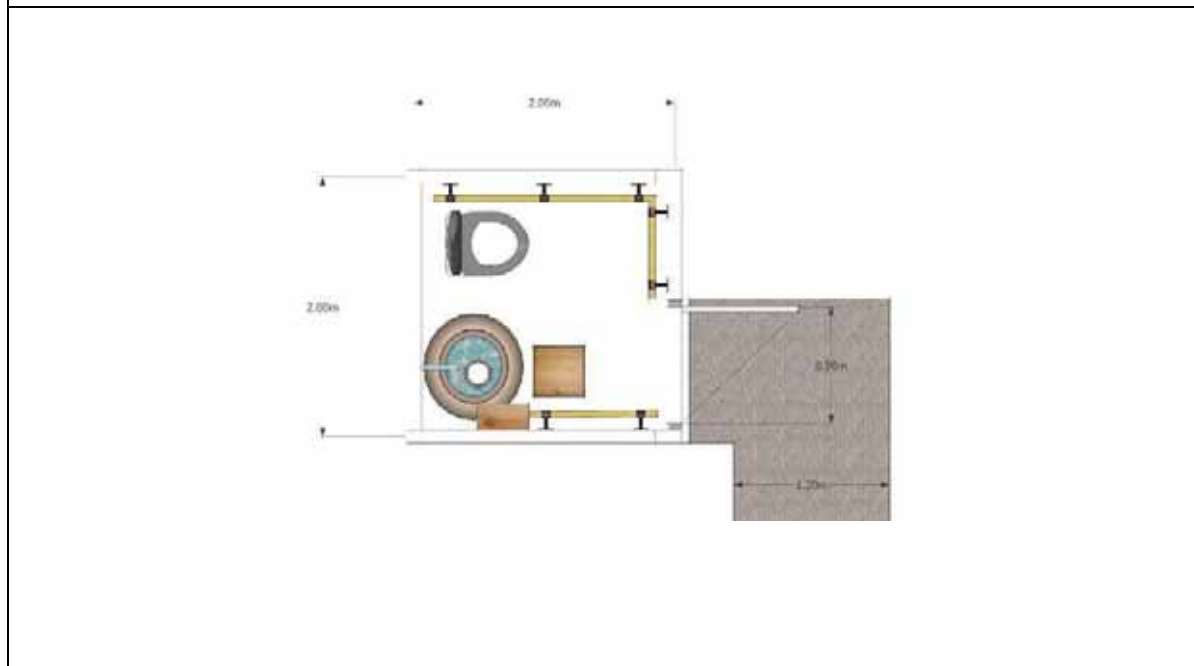
• รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะทางกายภาพของผู้พิการ และสภาพที่อยู่อาศัย	แสดงสภาพที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงปัญหาการเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่บ้านกับห้องน้ำ	แสดงปัญหาระดับของพื้นที่แตกต่างกันระหว่างด้านนอก และด้านในห้องน้ำ
	
แสดงปัญหา สภาพห้องน้ำที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และไม่มีอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
สภาพที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	ภาพจำลองสภาพที่อยู่อาศัยที่ทำการสร้างใหม่
	
เส้นทางการเดินใช้งานที่ไม่ปลอดภัย	สร้างเส้นทางการใช้งานใหม่เพื่อความปลอดภัยในการใช้ห้องน้ำ
	
สภาพห้องน้ำในปัจจุบัน	ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำใหม่ ที่เหมาะสมกับการใช้งานและเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นายสังคาร อ่อนประทุม ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.0	d450.0
b144	ความจำ	b144.2	b144.2
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.0	d4101.0
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.0	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.9	d465.9

3.5.2 นายพรไพร วงษา อายุ 32 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายพรไพร วงษา อายุ 32 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 84 หมู่ 2 ภูพานทอง ต.หนองบัว อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	เป็นผู้พิการทางร่างกาย เนื่องจากประสบอุบัติเหตุ เป็นเหตุให้กระดูกทับเส้นประสาท ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ มีรายได้จากเบี้ยยังชีพผู้พิการ อาศัยอยู่กับมารดา คือ นางคำปน เดชยศดี อายุ 64 ปี เป็นผู้ช่วยเหลือบุตรทุกด้าน เช่น พาไปอาบน้ำ รวมถึงกิจกรรมทุกอย่าง ที่เกี่ยวข้องกับบุตร (ผู้พิการ) ในชีวิตประจำวันเพียงผู้เดียว แต่ตัวมารดาเองก็มีความจำกัดทางด้านร่างกายเนื่องจากการแก่ชราเช่นกัน จึงทำให้เกิดความติดขัดหรือไม่สะดวกเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตภายในที่อยู่อาศัย
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 54 ตารางเมตร บนที่ดินของผู้เป็นมารดา ไม่มีพื้นที่ทำกิน สำหรับเพื่อทำการเกษตร เช่นการทำไร่ หรือการทำนาปลูกข้าวเพื่อหาเลี้ยงชีพ
2.3	อาการวินิจฉัย : Spinal cord injury with quadriplegia บาดเจ็บที่ไขสันหลังทำให้แขนขาอ่อนแรงทั้งสองข้าง
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคาร ไม้ อาศัยอยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งเป็นพื้นดิน เมื่อฤดูฝนน้ำจะท่วมขัง ผนังเป็นไม้ไผ่ตีฝา หลังคาสังกะสี มีลักษณะโครงสร้างที่ไม่สามารถป้องกันสภาพดินฟ้าอากาศตามฤดูกาลได้เท่าที่ควร
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ร่วมกับตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารที่อยู่อาศัย ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อกซึ่งอยู่ห่างจากตัวอาคารที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

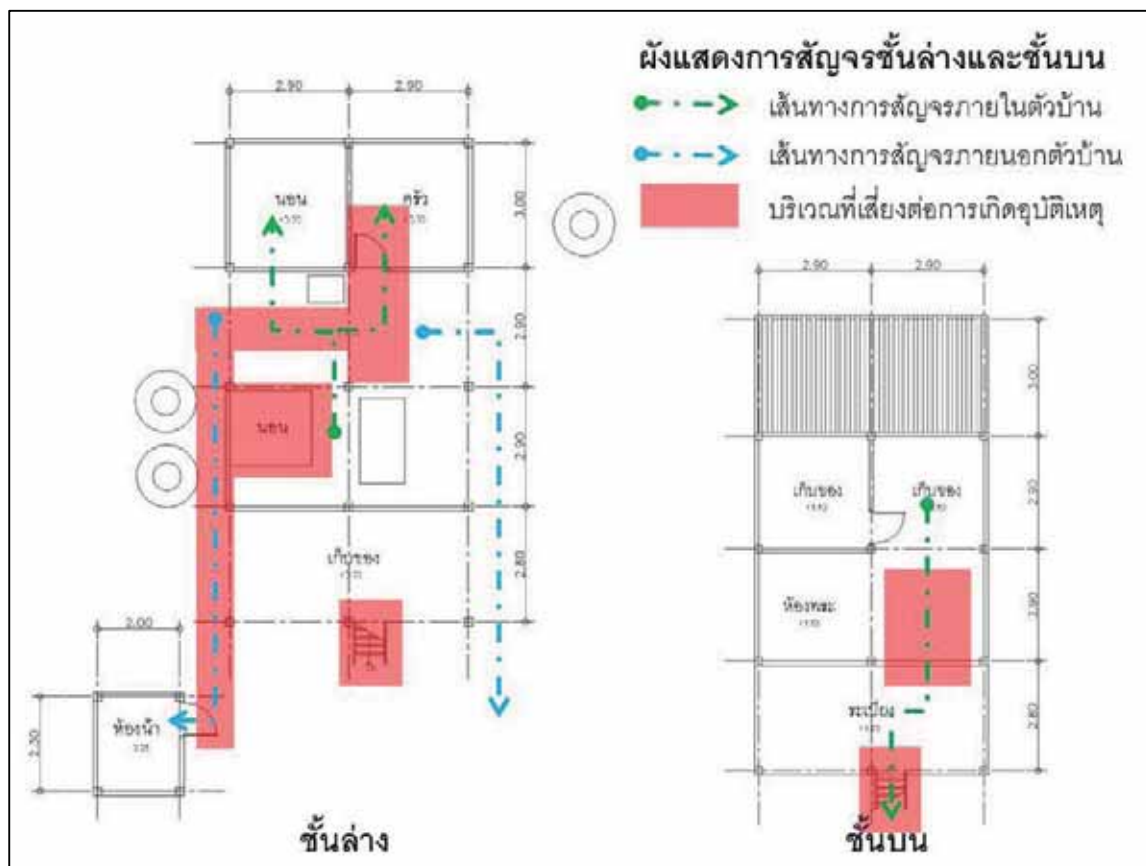
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	4 - นอนให้ญาติเช็ดตัวให้อยู่บนเตียง ทำความสะอาดตัวเองไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยทำให้ทั้งหมด
d540	แต่งตัว	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติทำให้ทั้งหมด
d550	รับประทานอาหาร	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติป้อนอาหารให้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุก
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	4 - ทำเองไม่ได้เลย ต้องนอนตลอด
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุก
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	4 - ทำไม่ได้เลย (อาจเป็นเพราะไม่มีอุปกรณ์หรือความพิการรุนแรงมากทำให้ไม่สามารถออกนอกบ้านได้)

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

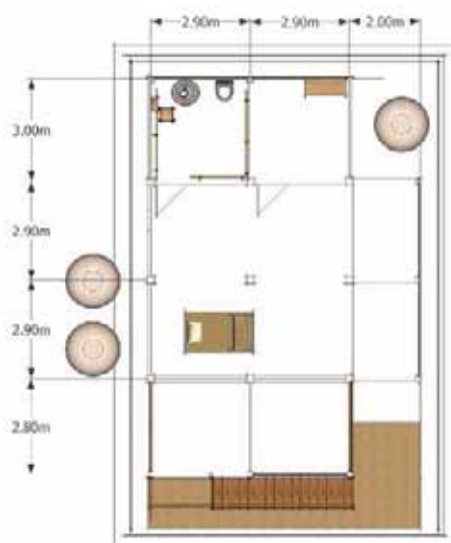
- ที่อยู่อาศัยมีลักษณะต่ำทำให้น้ำท่วม จึงมีความต้องการ ยกกระดานที่อยู่อาศัยให้สูงขึ้นพร้อมต่อเสา
- เทพื้นโครงสร้างเสา บริเวณที่อยู่อาศัยพร้อมก่อคอนกรีต จะสามารถอยู่อาศัยอยู่ได้ และป้องกันภัยจากดินฟ้าอากาศ
- สร้างห้องน้ำใหม่ให้อยู่ภายในตัวบ้านเพื่อความสะดวกและเหมาะสมกับการใช้งานของผู้พิการ
- เพิ่มอุปกรณ์ราวจับช่วยพยุงตัวในบริเวณที่เหมาะสม

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ ลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะการดูแล นายพรไพร วงษา	แสดงปัญหาบ้านชั้นล่างต่ำทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมและใช้งานพื้นที่ได้ไม่สะดวก
	
แสดงสภาพการอยู่อาศัย	แสดงปัญหา บ้านใดที่ไม่มีความเหมาะสมในการใช้งาน
	
แสดงพื้นที่ด้านหลังอาคารที่จะต่อเติมเป็นห้องน้ำและพื้นที่ครัว	แสดงภาพห้องน้ำ ที่อยู่ด้านนอกอาคารที่ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน และไม่มีอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

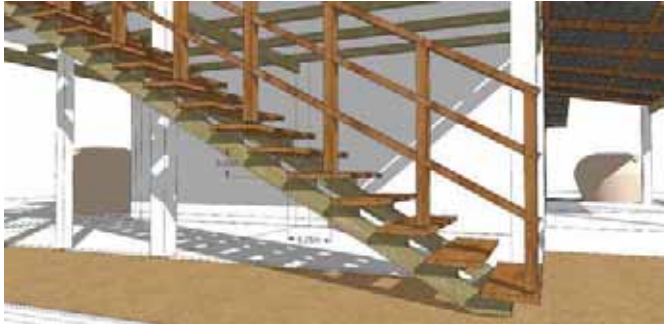

แปลนชั้น 1

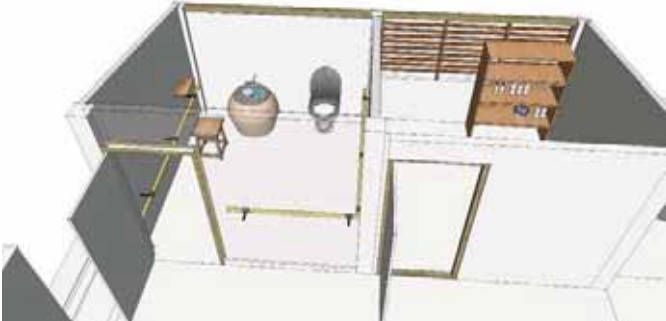

แปลนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
สภาพที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	ภาพจำลองสภาพที่อยู่อาศัยโดยรวมที่ทำการปรับปรุงใหม่
	
แสดงพื้นที่ด้านหลังอาคารที่จะต่อเติมเป็นห้องน้ำและพื้นที่ครัว	ภาพจำลองแสดงการย้ายครัวและห้องน้ำมาอยู่ด้านหลังอาคาร
	
ภาพบันไดในปัจจุบันที่มีความลาดชันและไม่เหมาะสมกับการใช้งาน	ภาพจำลองการสร้างบันไดใหม่ ที่มีลูกตั้งและลูกนอนที่เหมาะสมพร้อมติดตั้งราวจับพยุงตัว

- **รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ**

	
ภาพห้องน้ำในปัจจุบันที่ไม่เหมาะสมในการใช้งาน และมีระยะที่ห่างจากตัวอาคาร	ภาพจำลองการย้ายห้องน้ำและครัวมาอยู่ในตัวบ้าน เพื่อความสะดวกในการใช้งาน

- **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นายพรไพร วงษา ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.0	b144.0
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.4	d510.4
d540	การแต่งตัว	d540.4	d540.4
d550	การรับประทานอาหาร	d550.4	d550.4
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.4	d5300.4
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.4	d5301.4
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.3
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.4	d4103.3
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.4	d460.2
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.4	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.4	d465.2

3.5.3 นายแอ๊ด ผาเนตร อายุ 59 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายแอ๊ด ผาเนตร อายุ 59 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 27 หมู่ 3 โคกแก่น ต.หนองบัว อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายแอ๊ด ผาเนตร เป็นผู้พิการทางจิต หาเลี้ยงชีพโดยการสานไม้ไผ่ขาย ไม่มีรายได้ที่แน่นอน อาศัยอยู่คนเดียว
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 6 ตารางเมตร บนที่ดินของพี่สาว ไม่มีพื้นที่ทำกิน สำหรับเพื่อทำการเกษตร เช่นการทำไร่ หรือการทำนาปลูกข้าวเพื่อหาเลี้ยงชีพ
2.3	อาการวินิจฉัย : Psychosis จิตเภท
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคาร ไม้ ไม่มีผนังที่มั่นคงแข็งแรง หลังคาสังกะสี มีลักษณะโครงสร้างที่ไม่มั่นคงแข็งแรงและไม่สามารถป้องกันจากสภาพดินฟ้าอากาศตามฤดูกาลได้
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ภายนอกอาคาร
3.3	ไม่มีห้องน้ำ

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปลี่ยนเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	0 - เดินได้เหมือนคนปกติ
b144	ความจำ	—

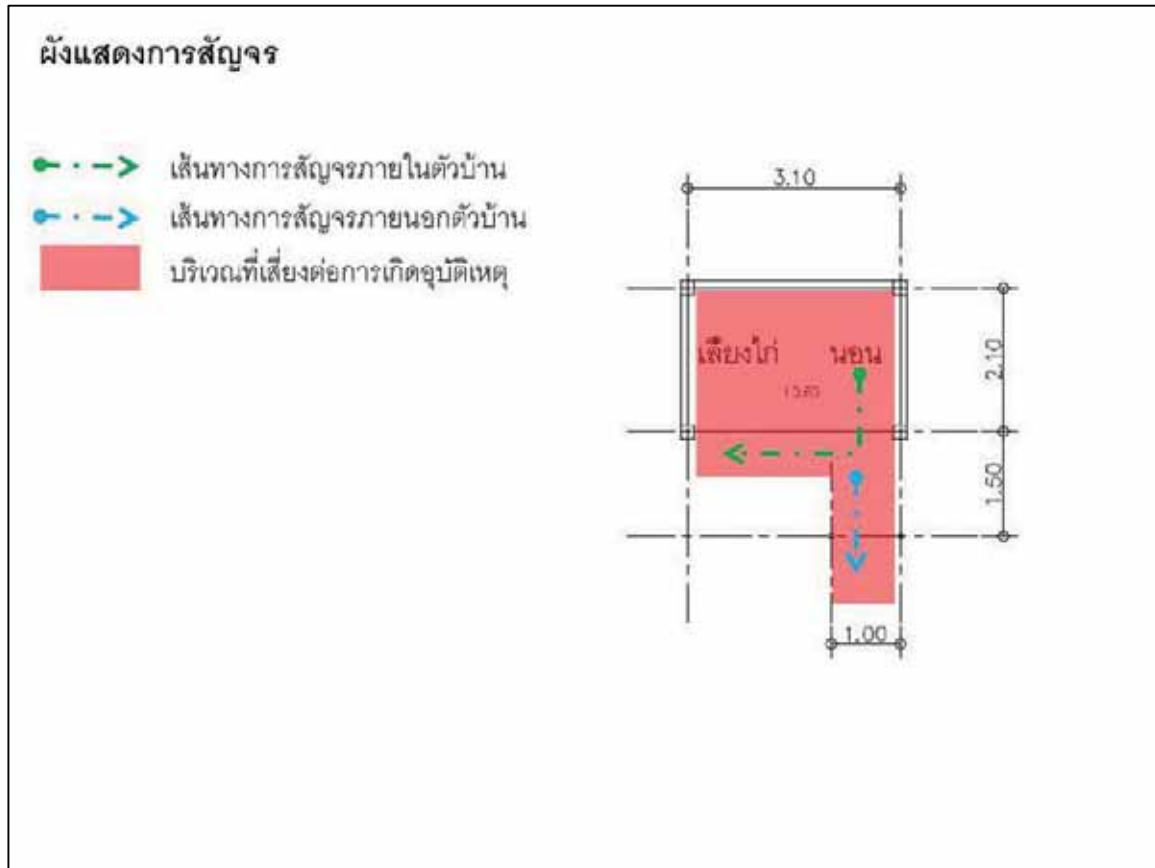
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	0 - ขึ้นลงบันไดได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

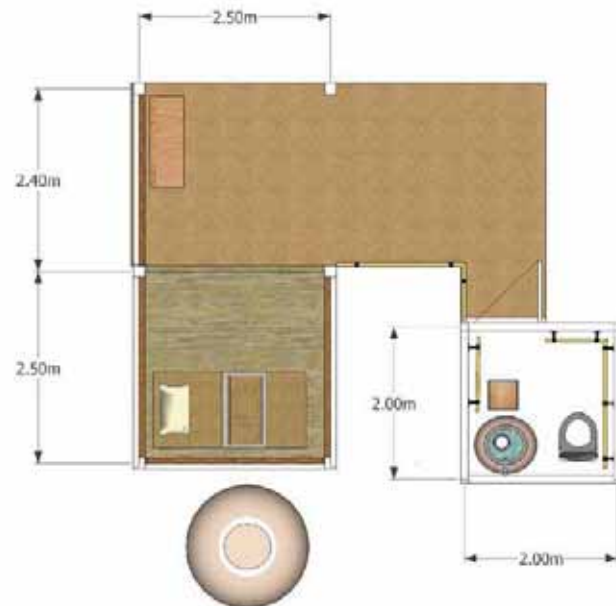
- สร้างบ้านให้มีสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน และมีความมั่นคงถาวร
- สร้างห้องน้ำใหม่ให้ถูกสุขลักษณะและอยู่ใกล้กับตัวบ้าน พร้อมอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย เป็นลำดับต้น

• รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวมของผู้พิการ	แสดงลักษณะโครงสร้างอาคารที่ไม่ถาวร
	
แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยภายในโดยรวมของผู้พิการ	แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยภายในโดยรวมของผู้พิการ
	
แสดงปัญหาลักษณะอาศัยที่ไม่ถูกสุขลักษณะของผู้พิการ	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยปัจจุบันของผู้พิการ

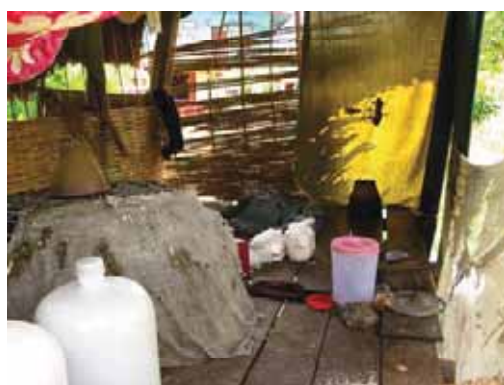
ภาพจำลองแสดงลักษณะที่อยู่อาศัยที่ทำการสร้างใหม่

แสดงลักษณะโครงสร้างอาคารที่ไม่ถาวร

ภาพจำลองด้านข้างอาคารที่ใช้วัสดุถาวร

แสดงลักษณะภายในของที่อยู่อาศัย

ภาพจำลองลักษณะภายในที่อยู่อาศัยใหม่ที่
ที่ใกล้พื้นที่ครัวและห้องน้ำ

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของนายแอ๊ด ผาเนตร ที่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.9	b210.9
d310	การได้ยิน	d310.9	d310.9
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.0	d450.0
b144	ความจำ	b144.9	b144.9
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.0	d4101.0

3.5.4 นายต้น จันทร์หีบ อายุ 46 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายต้น จันทร์หีบ อายุ 46 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 70/1 หมู่ 9 หาดสวรรค์ ต.หนองบัว อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	เป็นผู้พิการทางด้านร่างกายตั้งแต่อายุ 20 ปี แขนและขาไม่มีกำลัง ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ รายได้มาจากเบี้ยยังชีพผู้พิการ อาศัยอยู่คนเดียว
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 20 ตารางเมตร บนที่ดินของเครือญาติ
2.3	อาการวินิจฉัย : Partial blindness สายตาเรื้อนราง
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคาร ไม้ ผนังเป็นไม้ตีฝาสามด้าน หลังคาสังกะสี มีลักษณะโครงสร้างที่ไม่มั่นคงแข็งแรงและไม่สามารถป้องกันสภาพดินฟ้าอากาศตามฤดูกาลได้ เท่าที่ควร
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ร่วมกับตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารที่อยู่อาศัย ลักษณะปิดล้อมและมุงด้วยสังกะสี ซึ่งอยู่ห่างจากตัวอาคารที่อยู่อาศัยพอสมควร ซึ่งทำให้ยากลำบากต่อการดำเนินชีวิตประจำวันสำหรับผู้พิการทางด้านร่างกาย

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	2 - เลื่อนรางปานกลาง อ่านหนังสือได้แต่ต้องใช้เวลาในการอ่าน
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

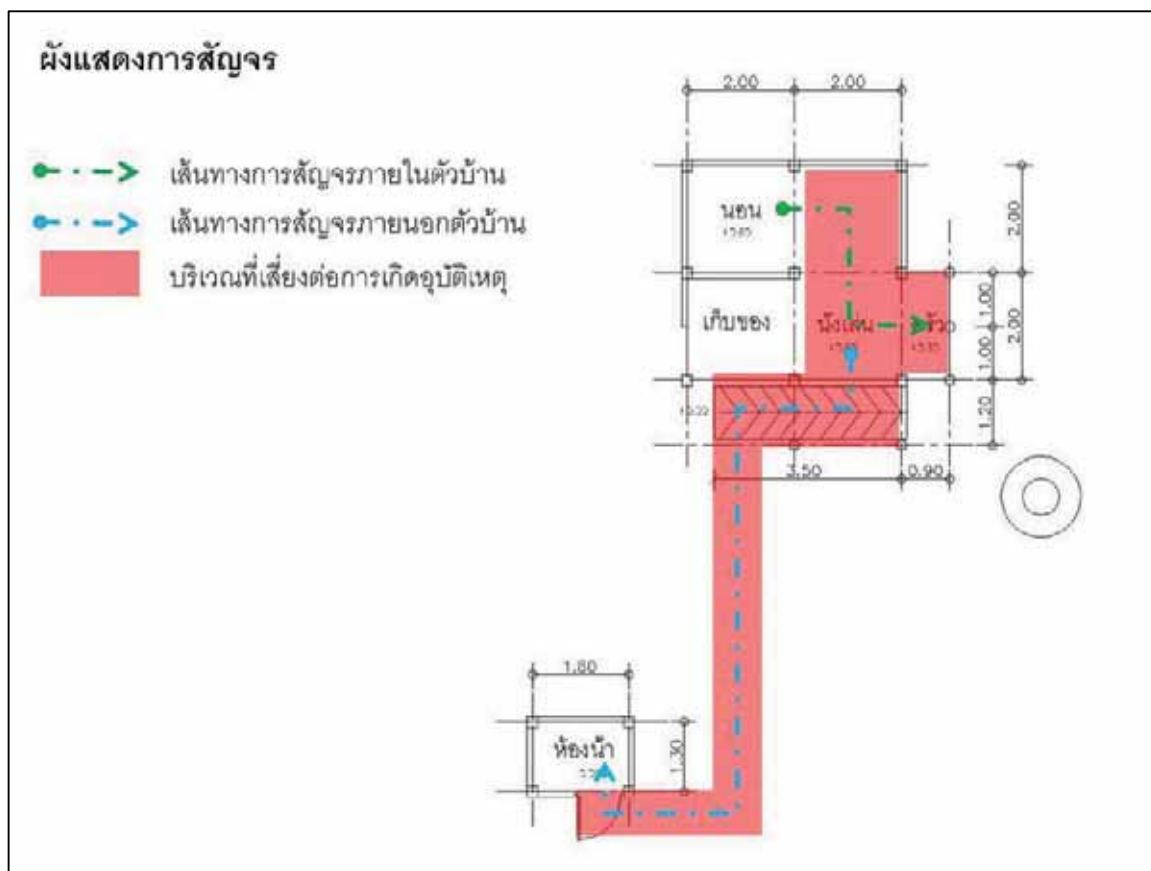
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเหลือ
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเหลือ
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	2 - รู้สึว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลับได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติได้นำกระโถนมารองได้ทัน
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุก
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียวหรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

- สร้างห้องน้ำใหม่ให้อยู่ภายในตัวบ้านและระดับเดียวกับพื้นอาคารปัจจุบัน เพื่อสะดวกในการใช้งาน พร้อมราวจับพยุงตัวความสูง 45 เซนติเมตร
- สร้างทางลาดให้ ให้มีชันพัก และความลาดชันที่เหมาะสม พร้อมอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
- ปรับปรุงห้องครัวใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย เป็นลำดับต้น รวมทั้งการป้องกันอุบัติเหตุ และการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย

● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แสดงลักษณะทางกายภาพของ นายต้น จันทร์หีบ

แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม

แสดงพื้นที่ครัวที่อยู่ภายในตัวอาคาร

แสดงทางลาดที่ผู้พิการใช้งานขึ้นลงอาคาร

แสดงสภาพห้องน้ำที่อยู่ไกลจากตัวอาคาร และไม่มีความเหมาะสมกับการใช้งานของผู้พิการ

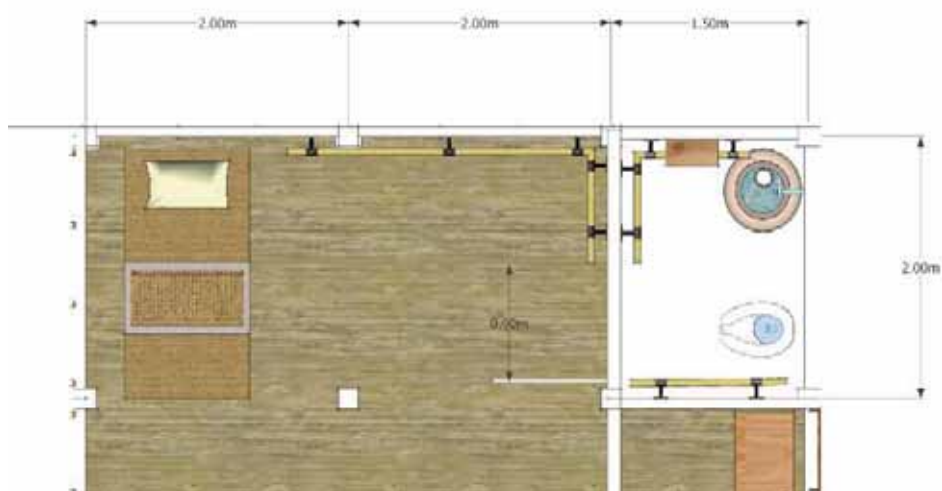

แสดงสภาพด้านในห้องน้ำที่ขาดสุขลักษณะ และไม่มีอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

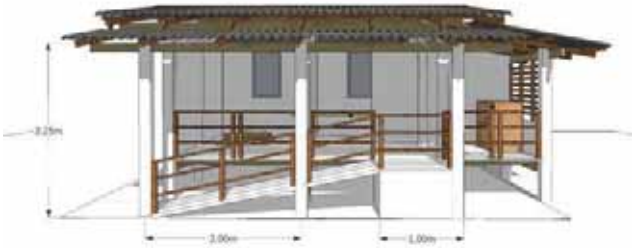

แปลนชั้น 1

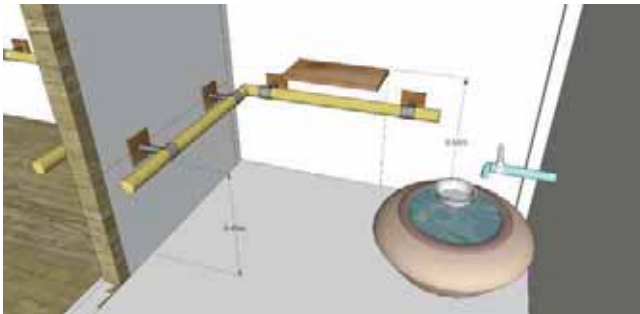

แปลนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยใหม่
	
แสดงพื้นที่ครัวที่อยู่ภายในตัวอาคาร	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงครัว และสร้างห้องน้ำใหม่ให้อยู่ภายในตัวอาคาร
	
แสดงสภาพห้องน้ำที่ห่างจากตัวบ้าน และไม่มีความเหมาะสมในการใช้งาน	ภาพจำลองพื้นที่ด้านในอาคาร แสดงการปรับปรุงครัว และสร้างห้องน้ำใหม่ที่มีความเหมาะสมในการใช้งาน

- **รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ**

	
แสดงสภาพด้านในห้องน้ำที่ขาดสุขลักษณะ และไม่มีราวจับพยุงตัว	ภาพจำลองแสดงระดับการติดตั้งอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

- **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของนายต้น จันทร์หีบ ที่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.2	b210.2
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.0	b144.0
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.2	d5300.2
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งอย่างง่าย	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.4	d4103.1
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.0	d465.0

3.5.5 นายอ้น จันทร์หีบ อายุ 33 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายอ้น จันทร์หีบ อายุ 33 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 70 หมู่ที่ 9 หาดสวรรค์ ต.หนองบัว อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายอ้น จันทร์หีบ เป็นผู้พิการทางด้านร่างกาย ขาและแขนอ่อนแรง ช่วยเหลือตัวเองลำบาก รายได้มาจากเบี้ยยังชีพผู้พิการ อาศัยอยู่กับคู่สมรสและบุตรสาว รับจ้างทั่วไปไม่มีรายได้ไม่แน่นอน รายได้อยู่ที่ประมาณ 3,000 บาทต่อเดือน
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 25 ตารางเมตร บนที่ดินของเครือญาติ ไม่มีพื้นที่ทำกิน สำหรับเพื่อการเกษตร
2.3	อาการวินิจฉัย : R/O Traumatic brain injury มีความพิการทางด้านร่างกาย มีความยากลำบากในการเคลื่อนไหว
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคาร ไม้ ผนังเป็นไม้อัด หลังคามุงด้วยสังกะสี มีลักษณะโครงสร้างที่ไม่มั่นคง แข็งแรงและไม่สามารถป้องกันจากสภาพดินฟ้าอากาศตามฤดูกาลได้
3.2	ไม่มีครัว แต่มีพื้นที่ในการประกอบอาหาร
3.3	ไม่มีห้องน้ำ (ใช้ร่วมกันกับบ้านข้างเคียง)

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปลี่ยนเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	2 - เดินเองได้ ไม่ต้องมีคนช่วย แต่ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย (เช่น ไม้เท้า brace)
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

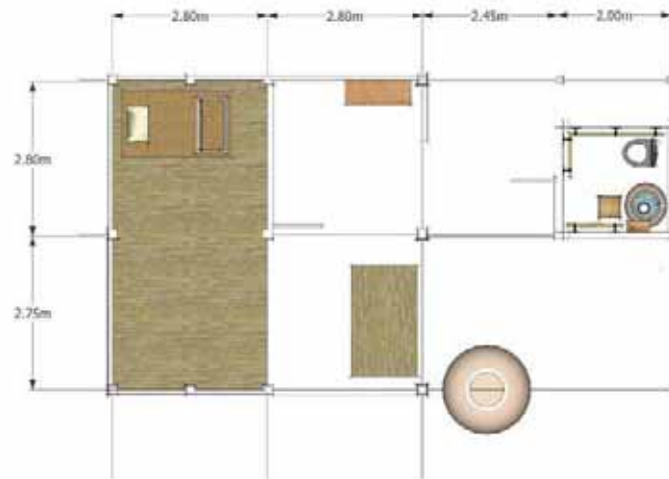
ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	0 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	2 - ทำพอได้แต่ต้องให้ญาติช่วย หรืออาจเป็นอันตราย หากต้องขึ้นบันไดคนเดียว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	2 - ออกไปได้แต่ต้องให้ญาติช่วยเข็น หรือมีญาติไปด้วย

- ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

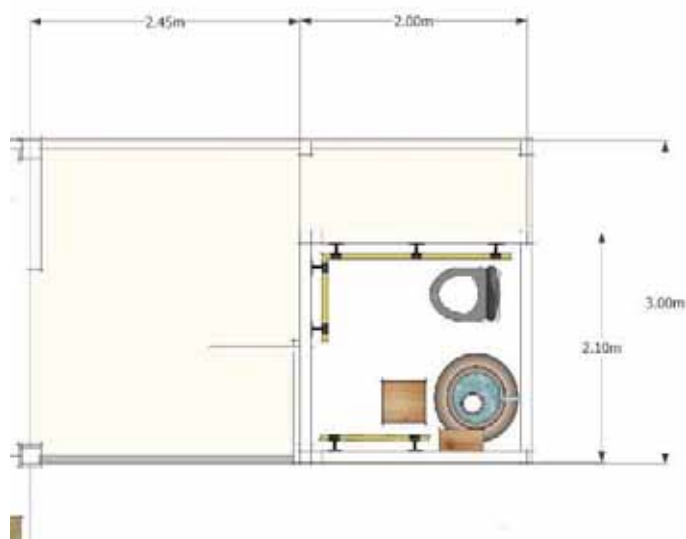
- รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวมของผู้พิการ	แสดงพื้นที่ซักล้างและพื้นที่ครัว ที่อยู่ด้านนอกอาคาร
	
แสดงพื้นที่ต่างระดับ	แสดงพื้นที่ซักล้างซึ่งเป็นพื้นที่กึ่งเปิดโล่ง
	
แสดงการจัดพื้นที่ที่ขาดความเหมาะสม	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวมของผู้พิการ	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงลักษณะการใช้งานด้านในอาคาร	ภาพจำลองแสดงลักษณะการปรับปรุงพื้นที่การใช้งานด้านในอาคาร
	
ลักษณะครัวที่อยู่ด้านนอกอาคาร	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงครัวให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน

● **รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ**

	
แสดงลักษณะการใช้งานห้องน้ำในปัจจุบัน	ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำใหม่ ให้อยู่ใกล้ตัวอาคาร และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นายอ้น จันทร์หีบ ที่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.2	d450.2
b144	ความจำ	b144.9	b144.9
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.2	d4101.1
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.2	d4103.1
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.1	d460.1
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.2	d465.2

3.5.6 นายสำราญ มาตรนอก อายุ 58 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายสำราญ มาตรนอก อายุ 58 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 178 หมู่ที่ 2 หมากล้อม ต.ลำภู อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	เป็นผู้พิการทางด้านร่างกาย คือพิการมือซ้ายเนื่องจากได้รับอุบัติเหตุ อาชีพรับจ้างทั่วไปรายได้ไม่แน่นอน รายได้หลักมาจากเบี้ยยังชีพผู้พิการ อาศัยอยู่คนเดียว
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 12 ตารางเมตร บนที่ดินว่างเปล่าสาธารณะ ไม่มีพื้นที่ทำกิน
2.3	อาการวินิจฉัย : Old fracture of left forearm เคยมีกระดูกหักที่ข้อมือด้านซ้าย
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคารยกใต้ถุนสูง โครงสร้างหลักเป็นไม้ยูคา พื้นเป็นพื้นไม้อัด ผนังมุงรอบด้วยสังกะสี หลังคาสังกะสี มีลักษณะโครงสร้างที่ไม่มั่นคงแข็งแรงและไม่สามารถป้องกันจากสภาพดินฟ้าอากาศตามฤดูกาลได้เท่าที่ควร
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ร่วมกับตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารที่อยู่อาศัย ลักษณะปิดล้อมและมุงด้วยสังกะสี ซึ่งอยู่ห่างจากตัวอาคารที่อยู่อาศัยพอสมควร ซึ่งทำให้ยากลำบากต่อการดำเนินชีวิตประจำวันสำหรับผู้พิการทางด้านร่างกาย

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	0 - เดินได้เหมือนคนปกติ
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

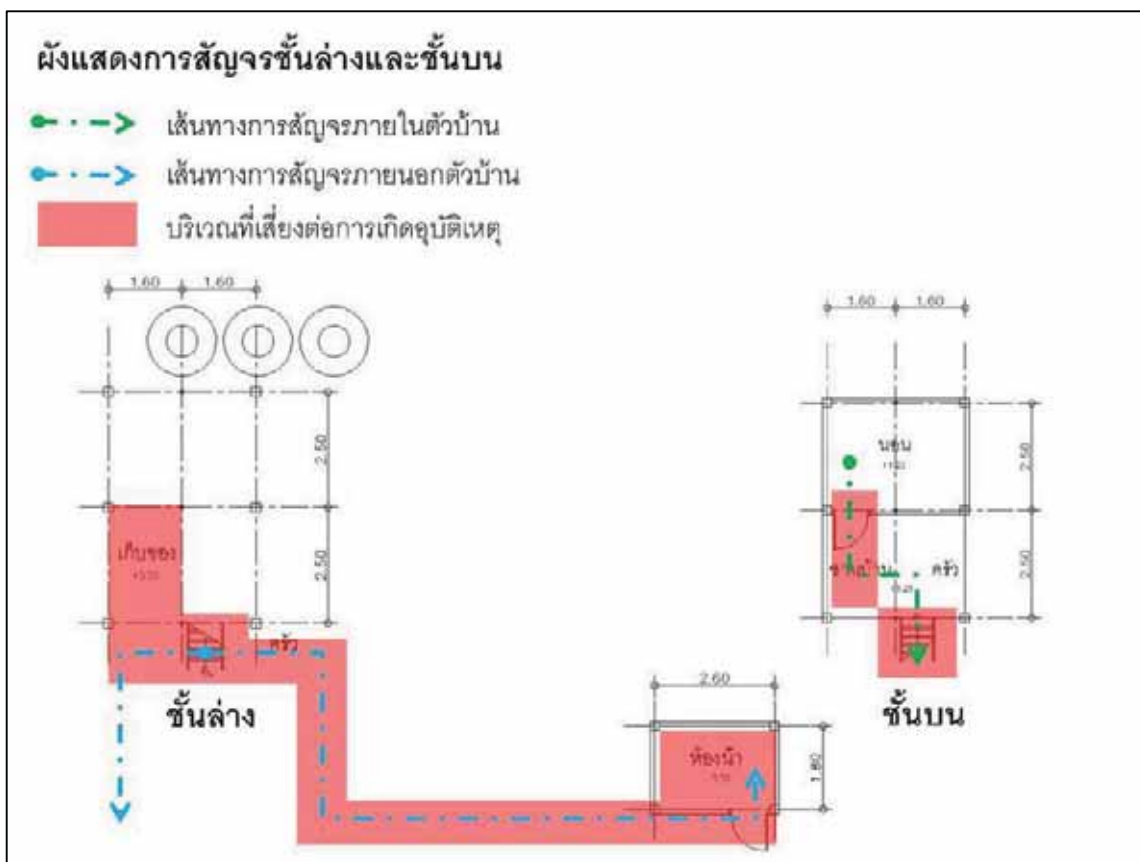
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

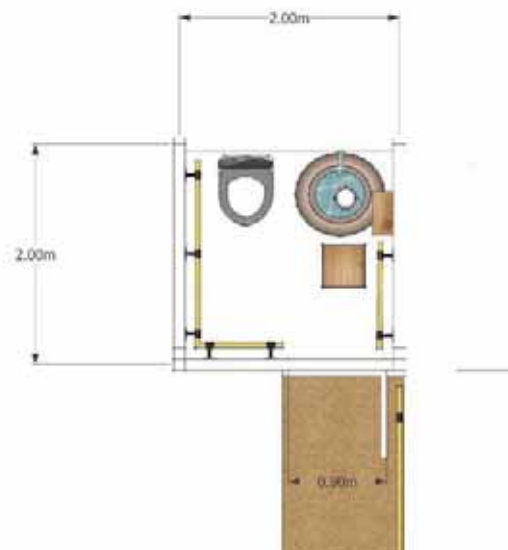
- ปรับปรุงผนังบ้าน โดยการใช้วัสดุถาวร
- สร้างห้องน้ำใหม่ให้ถูกสุขลักษณะและอยู่ใกล้กับตัวบ้าน พร้อมอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
- สร้างบันไดใหม่ ให้มีขนาดของลูกตั้งและลูกนอนที่มีความเหมาะสม

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย และการป้องกันอุบัติเหตุ เป็นลำดับต้น

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

• รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะทางกายภาพของ นายสำราญ มาตรนอก	แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงสภาพครัวที่ไม่มีการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	แสดงปัญหาหระดับบันไดที่มีระยะไม่เหมาะสม และไม่มีราวจับพยุงตัว
	
แสดงปัญหาห้องน้ำตั้งอยู่ไกลจากตัวบ้าน	สภาพภายในห้องน้ำที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และไม่มีความสะดวกในการใช้งาน

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัย
	
แสดงปัญหาระดับบันไดที่มีระยะไม่เหมาะสม และไม่มีราวจับพยุงตัว	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงบันไดให้มีขนาดที่เหมาะสมในการใช้งาน พร้อมราวจับพยุงตัว
	
สภาพภายในห้องน้ำที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และไม่มีความสะดวกในการใช้งาน	ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำใหม่ให้อยู่ใกล้กับตัวบ้าน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นายสำราญ มาตรฐานอก ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.0	d450.0
b144	ความจำ	b144.0	b144.0
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.0	d4101.0
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.0	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.0	d4551.0
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.9	d465.9

3.5.7 ด.ญ. อรัญญา สندا อายุ 4 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ ด.ญ. อรัญญา สندا อายุ 4 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 218 หมู่ 6 ท่าเตี๋ย อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	ด.ญ. อรัญญา สندا เป็นเด็กพิการทางด้านสมองและทางร่างกาย ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ แขน ขา ขยับไม่ได้ พิกัดตั้งแต่ อายุ 5 เดือน เนื่องจากสมองขาดออกซิเจน นางสาวจันมี นนท์มุต มารดาของ ด.ญ.อรัญญา สندا อายุ 39 ปี ไม่มีอาชีพที่แน่นอนมั่นคง คือรับจ้างทั่วไปมีรายได้ไม่แน่นอนและสม่ำเสมอ เนื่องจากต้องคอยดูแลตลอดเวลา
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 40 ตารางเมตร บนที่ดินเป็นของตัวเอง
2.3	อาการวินิจฉัย : Cerebral palsy เด็กสมองพิการ
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคาร คสล. ผนังก่อด้วยคอนกรีตบล็อก โครงสร้างหลังคาเป็นโครงสร้างไม้ หลังคาสังกะสี
3.2	สภาพของห้องครัว พื้นเป็นพื้นดิน ผนังใช้สังกะสียึดติดยื่นออกมาจากตัวอาคาร หลังคาเป็นโครงไม้ไผ่ มุงด้วยหญ้าคา
3.3	สภาพของห้องน้ำ พื้นเป็นพื้นดิน ผนังใช้สังกะสียึดติดยื่นออกมาจากตัวอาคาร หลังคาเป็นโครงไม้ไผ่ มุงด้วยหญ้าคา มีสภาพที่ไม่ถูกสุขลักษณะต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	2 - เลื่อนรางปานกลาง อ่านหนังสือได้แต่ต้องใช้เวลามากในการอ่าน
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปลี่ยนเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

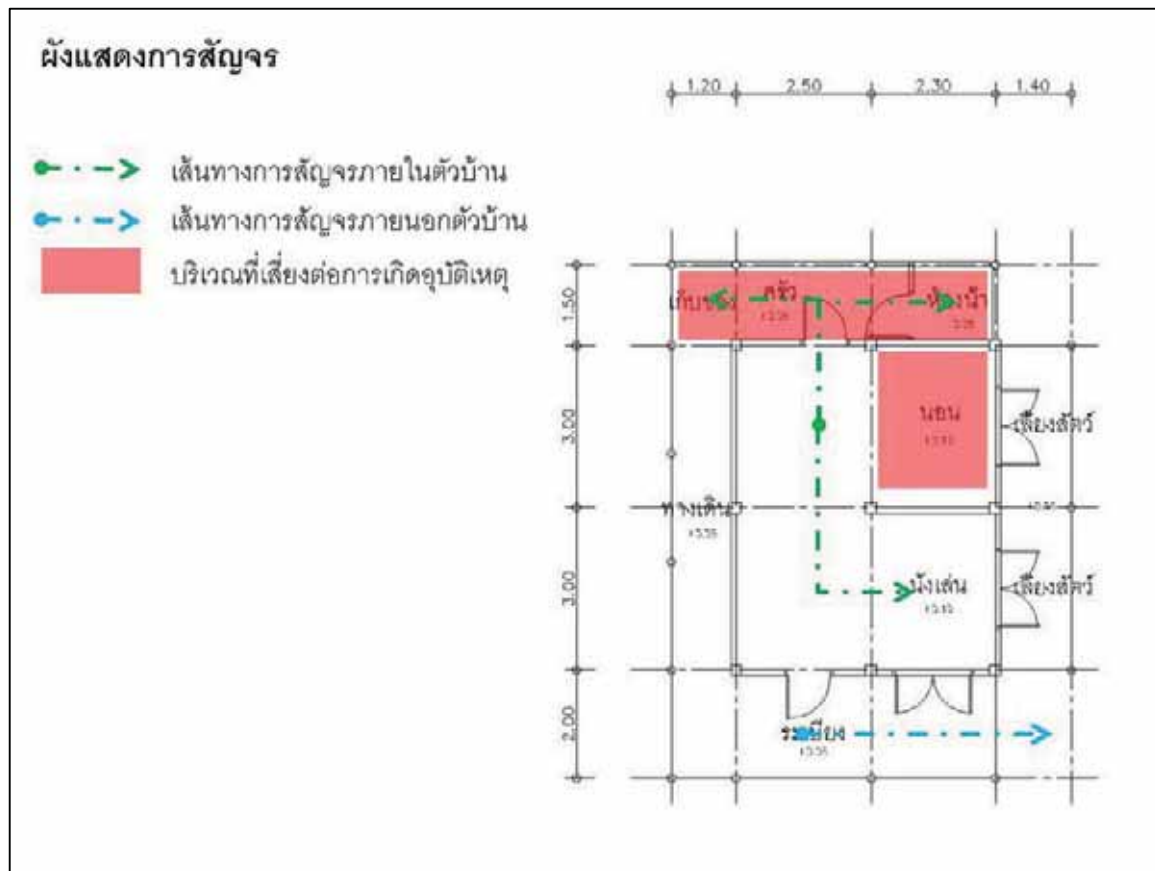
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	2 - รู้สึกว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลับได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติได้นำกระโถนมารองได้ทัน
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุก
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียวหรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

- ปรับปรุงห้องน้ำใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน พร้อมเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ดูแล
- ปรับปรุงพื้นที่ห้องนอนใหม่ โดยจัดสัดส่วนของพื้นที่ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน
- ปรับปรุงพื้นที่โดยรอบบ้านใหม่ ให้มีความสะดวกในการใช้งาน
- เปลี่ยนวัสดุผนังหลังคาบ้านใหม่

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ ลดภาระของคนในครอบครัว หรือผู้ดูแล และการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย เป็นลำดับต้น

- รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะการดูแล ด.ญ. อรัญญา สندا	แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวมในปัจจุบัน
	
แสดงสภาพพื้นที่การใช้งานภายในบ้าน	แสดงพื้นที่ครัวซึ่งอยู่ด้านหลังบ้าน
	
แสดงห้องน้ำที่ใช้วัสดุชั่วคราว	สภาพห้องน้ำด้านในที่ไม่ถูกสุขลักษณะและไม่มีความเหมาะสมในการใช้งาน

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

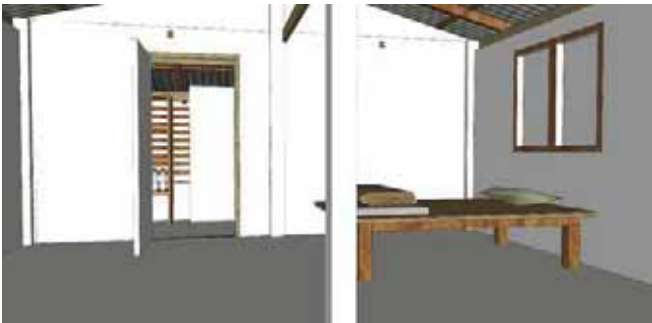

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวมในปัจจุบัน	ภาพจำลองลักษณะการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงลักษณะพื้นที่ด้านหลังอาคาร	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำและครัว บริเวณด้านหลังอาคาร
	
แสดงสภาพพื้นที่การใช้งานภายในบ้าน	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ภายในบ้าน

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
สภาพห้องน้ำด้านในที่ไม่ถูกสุขลักษณะ และไม่มีความเหมาะสมในการใช้งาน	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำให้มีการใช้งานที่เหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัวเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ดูแล

- การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของ ด.ญ.อริญญา สندا ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.9	b210.9
d310	การได้ยิน	d310.9	d310.9
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.4	d330.4
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.9	b144.9
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.4	d510.4
d540	การแต่งตัว	d540.4	d540.4
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.4	d5300.4
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.4	d5301.4
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งอย่างง่าย	d4101.4	d4101.3
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.4	d4103.3
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.4	d460.4
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.9	d465.2

3.5.8 นางตุม ศรีทัน อายุ 51 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นางตุม ศรีทัน อายุ 51 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 60 หมู่ 4 วังหมื่นเหนือ ต.หนองบัว อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	เป็นผู้พิการทางสายตา ไม่สามารถมองเห็นได้เหมือนสภาพปกติ ไม่ได้ประกอบอาชีพ รายได้มาจากเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ อาศัยอยู่กับบุตรสาว อายุ 51 ปี เป็นผู้พิการด้านร่างกาย คือพิการทางขาเดินไม่สะดวก ไม่ได้ประกอบอาชีพ รายได้มาจากเบี้ยยังชีพผู้พิการ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 40 ตารางเมตร บนที่ดินเป็นของตัวเอง
2.3	R/O poliomyelitis น่าจะมีความพิการจากโปลิโอ
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคาร คสล. ผนังก่อด้วยคอนกรีตบล็อก โครงสร้างหลังคาเป็นโครงสร้างไม้ หลังคาเหล็กรีดลอน
3.2	สภาพของห้องครัว พื้นเป็นพื้น คสล. ผนังใช้สังกะสียึดติดยื่นออกมาจากตัวอาคาร โครงหลังคาเป็นโครงไม้ มุงด้วยสังกะสี
3.3	สภาพของห้องน้ำ เป็นอาคาร คสล. ผนังก่อด้วยคอนกรีตบล็อก โครงหลังคาไม้มุงด้วยสังกะสี

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	1 - เดินเองได้ ไม่ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย แต่เดินในท่าไม่ปกติ
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

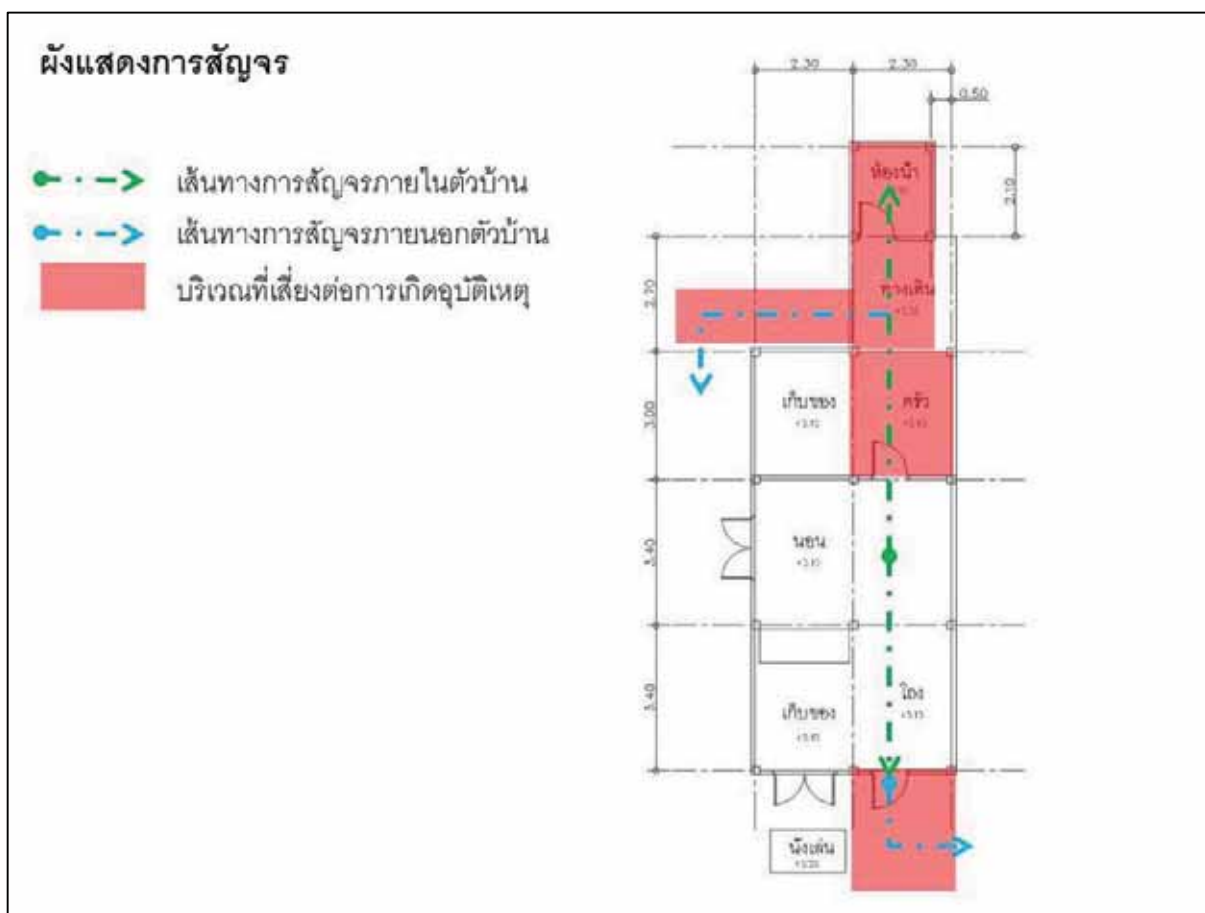
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเหลือ
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเหลือ
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งยองๆ	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4103	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งบนเก้าอี้/เตียง	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

- ปรับปรุงพื้นที่นั่งเล่นหน้าบ้านใหม่ โดยการสร้างหลังคา และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
- ปรับปรุงห้องน้ำใหม่ให้ถูกสุขลักษณะ พร้อมติดตั้งอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
- จัดสัดส่วนพื้นที่ภายในบ้านใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย และป้องกันอุบัติเหตุเป็นลำดับต้น รวมทั้งลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล และการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย

● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงการใช้ชีวิตประจำวันของ นางตุม ศรีทัน	แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงสภาพพื้นที่การใช้งานภายในอาคาร	แสดงห้องน้ำที่อยู่ด้านนอกอาคาร
	
แสดงสภาพห้องน้ำที่ไม่มีความเหมาะสมในการใช้งาน	พื้นที่นั่งเล่นด้านนอกอาคาร มีการใช้งานได้น้อย เนื่องจากไม่มีหลังคาคลุม

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงสภาพพื้นที่การใช้งานด้านในอาคาร	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงพื้นที่ด้านในอาคาร
	
พื้นที่นั่งเล่นด้านนอกอาคาร ที่มีการใช้งานได้น้อย เนื่องจากไม่มีหลังคาคลุม	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงพื้นที่นั่งเล่นด้านนอกอาคาร โดยการสร้างหลังคา และเพิ่มราวจับพยุงตัว

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงห้องน้ำที่อยู่ด้านนอกอาคาร	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงห้องน้ำโดยการสร้างราวจับพยุงตัวเชื่อมต่อกับอาคาร
	
แสดงสภาพห้องน้ำที่ไม่มีความเหมาะสมในการใช้งาน	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงห้องน้ำให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของนางตุ้ม ศรีทัน ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.1	d450.1
b144	ความจำ	b144.0	b144.0
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งอย่าง	d4101.0	d4101.0
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.0	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.9	d465.9

3.5.9 นางปัด คำพะโว อายุ 72 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นางปัด คำพะโว อายุ 72 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 69 หมู่ 8 วังน้ำขาว ต.หนองบัว อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นางปัด คำพะโว เป็นผู้พิการทางสายตาทั้งสองข้าง ไม่สามารถมองเห็นได้ ไม่ได้ประกอบอาชีพ รายได้มาจากเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและเบี้ยยังชีพผู้พิการ อาศัยอยู่กับสามี อายุ 75 ปี ไม่ได้ประกอบอาชีพ หาเลี้ยงชีพโดยการหาจับสัตว์น้ำ รายได้จากเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 98 ตารางเมตร ไม่มีพื้นที่ทำกิน สำหรับเพื่อทำการเกษตร เช่นการทำไร่ หรือการทำนาปลูกข้าวเพื่อหาเลี้ยงชีพ
2.3	อาการวินิจฉัย : Blindness and osteoarthritis ตาบอดและมีข้อเสื่อม ทำให้มีความยากลำบากในการเดิน
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคารไม้ ผนังใช้สังกะสีล้อมรอบทั้งสี่ด้าน โครงสร้างหลังคาเป็นโครงสร้างเหล็ก หลังคามุงด้วยสังกะสี
3.2	สภาพของห้องน้ำ เป็นอาคาร ค.ส.ล. ผนังก่อด้วยคอนกรีตบล็อก โครงหลังคาไม่มุงด้วยสังกะสี

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	4 - มองเกือบไม่เห็นเลยหรือตาบอดสนิท
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	2 - เดินเองได้ ไม่ต้องมีคนช่วย แต่ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย (เช่น ไม้เท้า brace)
b144	ความจำ	2 - จำพอได้ แต่ต้องมีคนคอยบอกย้ำบ่อยๆ

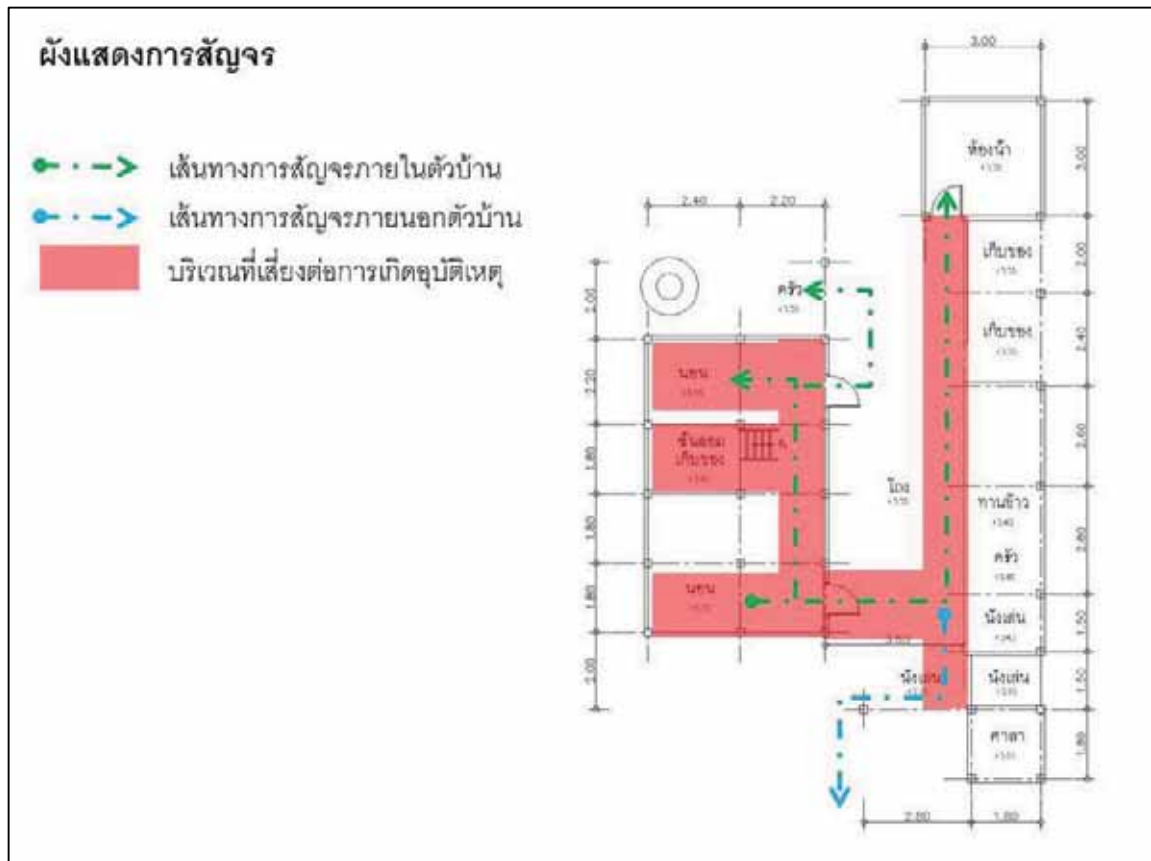
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งยองๆ	2 - ลุกขึ้นได้แต่ต้องมีที่ให้จับและให้ญาติช่วยเล็กน้อย
d4103	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งบนเก้าอี้/เตียง	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียวหรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

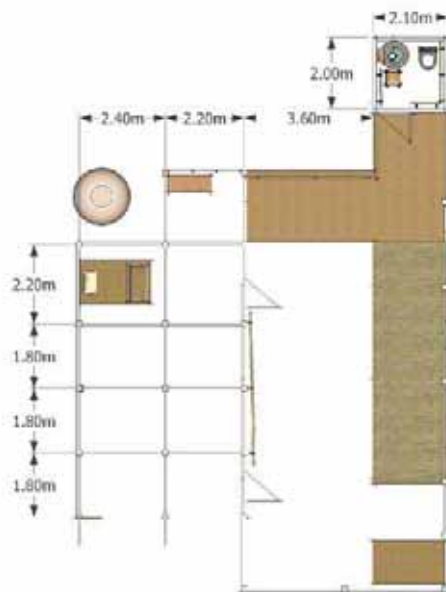
- ปรับปรุงผนังบ้านโดยการใช้วัสดุที่ถาวร
- จัดสัดส่วนพื้นที่ภายในบ้านใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน
- ปรับปรุงพื้นที่ครัว และห้องน้ำใหม่ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มราวจับพยุงตัว

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การป้องกันอุบัติเหตุ และการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย เป็นลำดับต้น

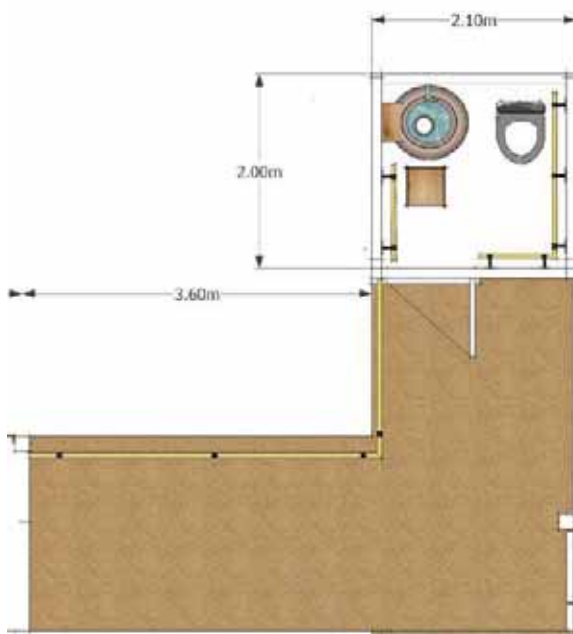
● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันของผู้พิการ	แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงสภาพพื้นที่ภายในอาคาร	แสดงพื้นที่การใช้งานด้านหน้าอาคาร
	
แสดงปัญหาการจัดสัดส่วนของพื้นที่ภายในอาคาร	ห้องน้ำที่ขาดสุขลักษณะและไม่มีความเหมาะสมในการใช้งาน

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงสภาพพื้นที่ภายในอาคาร	ภาพจำลองการจัดสัดส่วนพื้นที่ด้านในอาคาร
	
แสดงพื้นที่การใช้งานด้านหน้าอาคาร	ภาพจำลองการการจัดสัดส่วนพื้นที่ด้านหน้าอาคาร

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะด้านหลังอาคาร	ภาพจำลองการแสดงผลการปรับปรุงห้องน้ำและห้องครัวด้านหลังอาคาร
	
ห้องน้ำที่ขาดสุขลักษณะและไม่มีความเหมาะสมในการใช้งาน	ภาพจำลองการแสดงผลการปรับปรุงห้องน้ำให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มราวจับพยุงตัว

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของนางปัด คำพะโว ที่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.4	b210.4
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.2	d450.2
b144	ความจำ	b144.2	b144.2
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.2	d4101.1
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.0	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.0	d465.0

3.5.10 นายบุญเทียน เสาร์เสนา อายุ 47 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายบุญเทียน เสาร์เสนา อายุ 47 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 96 หมู่ 5 วังน้ำขาว ต.หนองบัว อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายบุญเทียน เสาร์เสนา เป็นผู้พิการทางร่างกาย ได้รับอุบัติเหตุจากรถยนต์ ทำให้ขาหัก แต่ยังสามารถประกอบอาชีพโดยเป็นยามรักษาการณ์ รายได้มาจากเบี้ยยังชีพผู้พิการ และจากการเป็นยามรักษาการณ์ อาศัยอยู่กับน้องสาว อาชีพรับจ้างทั่วไปมีรายได้ไม่แน่นอน
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 20 ตารางเมตร ไม่มีพื้นที่ทำกิน สำหรับเพื่อทำการเกษตร เช่นการทำไร่ หรือการทำนาปลูกข้าวเพื่อหาเลี้ยงชีพ
2.3	อาการวินิจฉัย : Fracture กระดูกหัก ทำให้มีความผิดปกติด้านการเดิน
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคารชั่วคราว โครงสร้างไม้
3.2	บริเวณห้องพักผ่อนมุงรอบด้วยสังกะสี หลังคาสังกะสี ซึ่งไม่สามารถป้องกันจากสภาพดินฟ้าอากาศตามฤดูกาลได้เท่าที่ควร

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	1 - เดินเองได้ ไม่ต้องใช้อุปกรณ์ช่วย แต่เดินในท่าไม่ปกติ
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

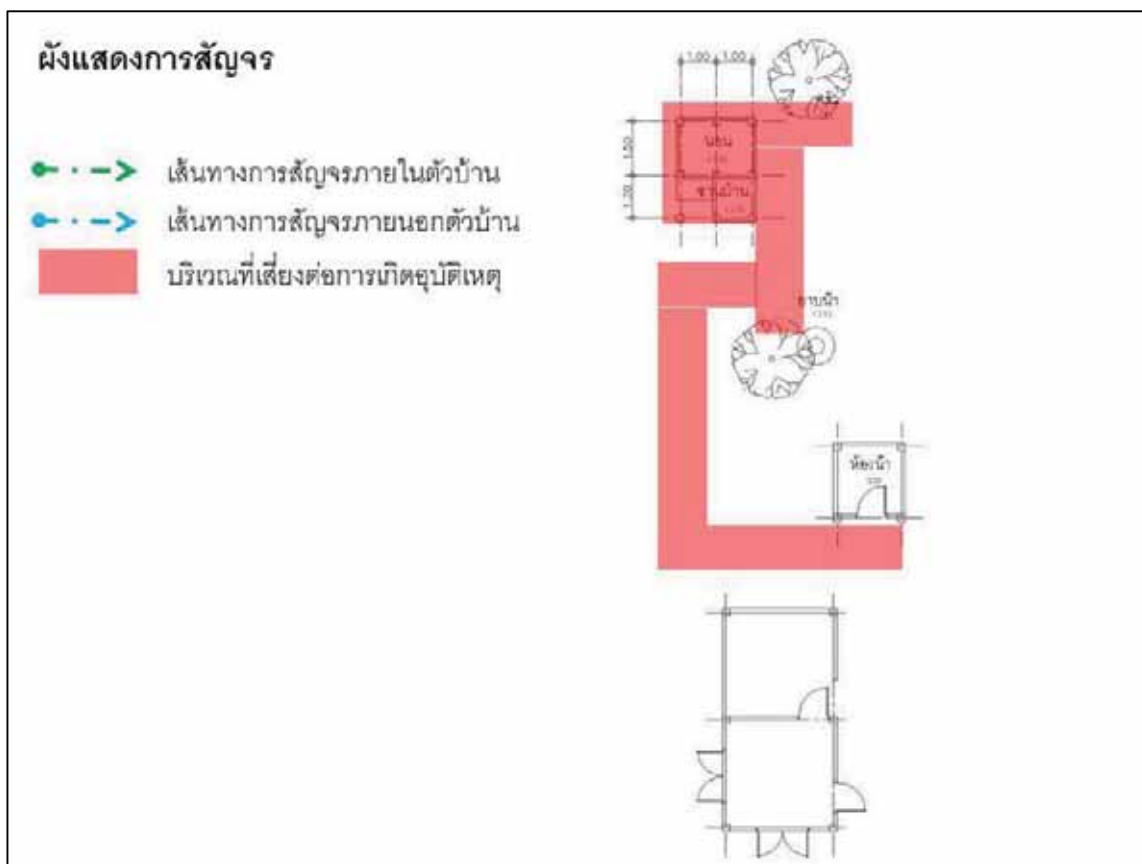
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเหลือ
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเหลือ
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	1 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ มีเล็ดราดบางครั้ง ไปห้องน้ำไม่ทัน
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	1 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ มีเล็ดราดบางครั้ง ไปห้องน้ำไม่ทัน

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งอย่าง	1 - อาบน้ำเองได้ ญาติช่วยอุ้มให้บ้าง หรือดูแลความสะอาดให้ แต่ส่วนใหญ่คนพิการจะทำเอง
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

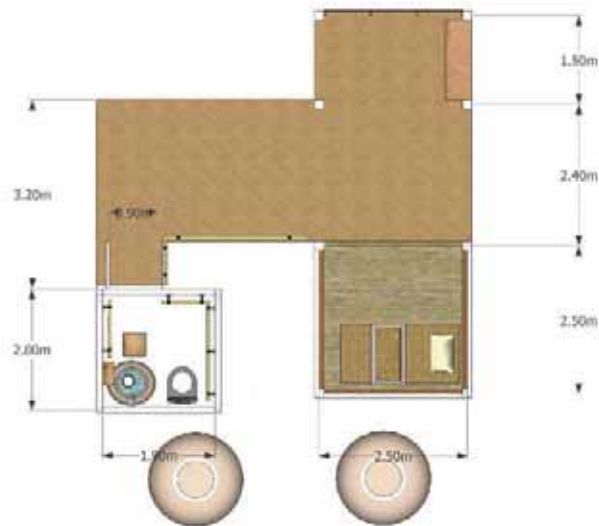

- **แนวทางในการปรับปรุง**

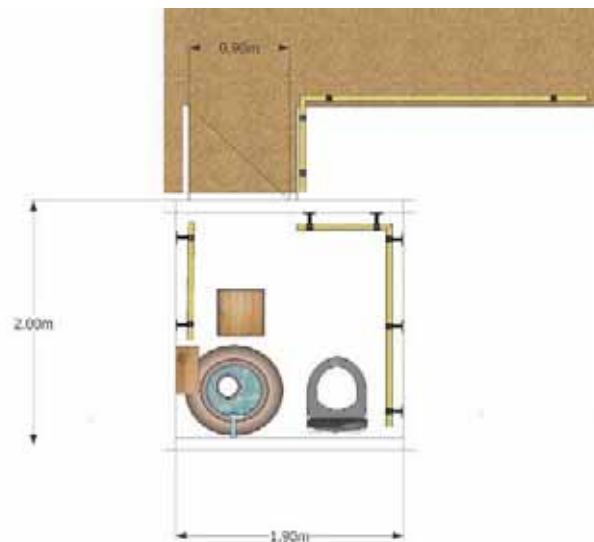
- สร้างบ้านใหม่ให้มีสภาพเหมาะสมกับการใช้งาน
- สร้างห้องน้ำใหม่ให้ถูกสุขลักษณะและอยู่ใกล้กับตัวบ้าน พร้อมอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย และฟื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย เป็นลำดับต้น

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันของผู้พิการ	แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงลักษณะวัสดุอาคารที่ใช้วัสดุชั่วคราว	แสดงพื้นที่อาบน้ำด้านนอก
	
แสดงลักษณะห้องน้ำ ที่อยู่ไกลจากตัวอาคาร	สภาพห้องน้ำที่ไม่ถูกสุขลักษณะและความเหมาะสมในการใช้งาน

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม

ภาพจำลองแสดงการสร้างอาคารใหม่

แสดงลักษณะวัสดุอาคารที่ใช้วัสดุชั่วคราว

ภาพจำลองแสดงลักษณะวัสดุอาคารที่ใช้วัสดุถาวร

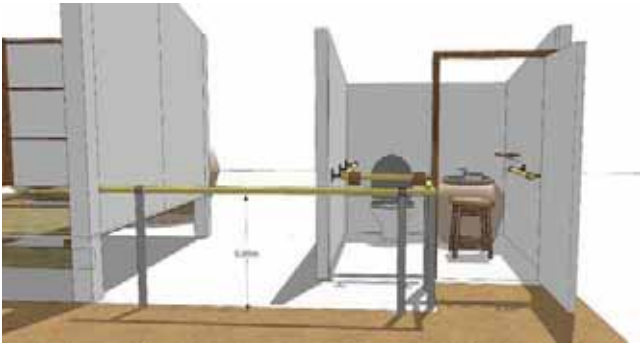

แสดงลักษณะด้านข้างของอาคาร

ภาพจำลองแสดงลักษณะพื้นที่ห้องนอน และครัว

• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะห้องน้ำ ที่อยู่ไกลจากตัวอาคาร	ภาพจำลองแสดงลักษณะห้องน้ำใหม่และการเพิ่มราวจับพยุงตัว
	
สภาพห้องน้ำที่ไม่ถูกสุขลักษณะและความเหมาะสมในการใช้งาน	ภาพจำลองแสดงลักษณะด้านในของห้องน้ำ ที่มีขนาดและการใช้งานที่มีความเหมาะสม

● **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของนายบุญเทียน เสาเสนา ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.1	d450.1
b144	ความจำ	b144.0	b144.0
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.1	d5300.1
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.1	d5301.1
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.1	d4101.1
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.0	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.9	d465.9

3.5.11 นางทองคำ งามทรัพย์ อายุ 70 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นางทองคำ งามทรัพย์ อายุ 70 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 62 หมู่ 4 สุขเกษม ต.หนองบัว อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นางทองคำ งามทรัพย์ เป็นผู้พิการทางร่างกาย คือขา และระบบประสาทการรับรู้ทางเสียง ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ มีรายได้จากเบี้ยยังชีพผู้พิการ และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ อาศัยอยู่กับ หลานสาว และ หลานชาย 2 คน ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง อาศัยรายได้จากมารดาส่งให้ใช้เดือนละประมาณ 2,000 – 4,000 บาท
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 30 ตารางเมตร บนที่ดินของตนเอง ไม่มีพื้นที่ทำกิน สำหรับเพื่อทำการเกษตร เช่น การทำไร่ หรือการทำนาปลูกข้าวเพื่อหาเลี้ยงชีพ
2.3	อาการวินิจฉัย : Partial blindness and deafness มีความพิการด้านการมองเห็นและการได้ยิน
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคาร ไม้ อาศัยอยู่ใต้ถุนบ้านซึ่งเป็นพื้นไม้แผ่นกระดานยกสูงจากพื้นดินประมาณ 0.20 เมตร เมื่อฤดูฝนน้ำจะท่วมขังบริเวณใต้ถุนบ้าน ผนังด้านบนมุงรอบด้วยสังกะสี หลังคาสังกะสี มีลักษณะโครงสร้างที่ไม่สามารถป้องกันสภาพดินฟ้าอากาศตามฤดูกาลได้เท่าที่ควร
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่รวมกับตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารที่อยู่อาศัย ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อกซึ่งอยู่ห่างจากตัวอาคารที่อยู่อาศัย เป็นการลำบากต่อการดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	2 - เลื่อนรางปานกลาง มองหน้าผู้สัมภาษณ์หรือเห็นตัวหนังสือ แต่พร่ามัวมาก
d310	การได้ยิน	3 - ได้ยินเสียงสัมภาษณ์ แต่ผู้สัมภาษณ์ต้องตะโกนดังมากๆ หรือพูดซ้ำมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	0 - เดินได้เหมือนคนปกติ
b144	ความจำ	4 - จำไม่ได้เลย

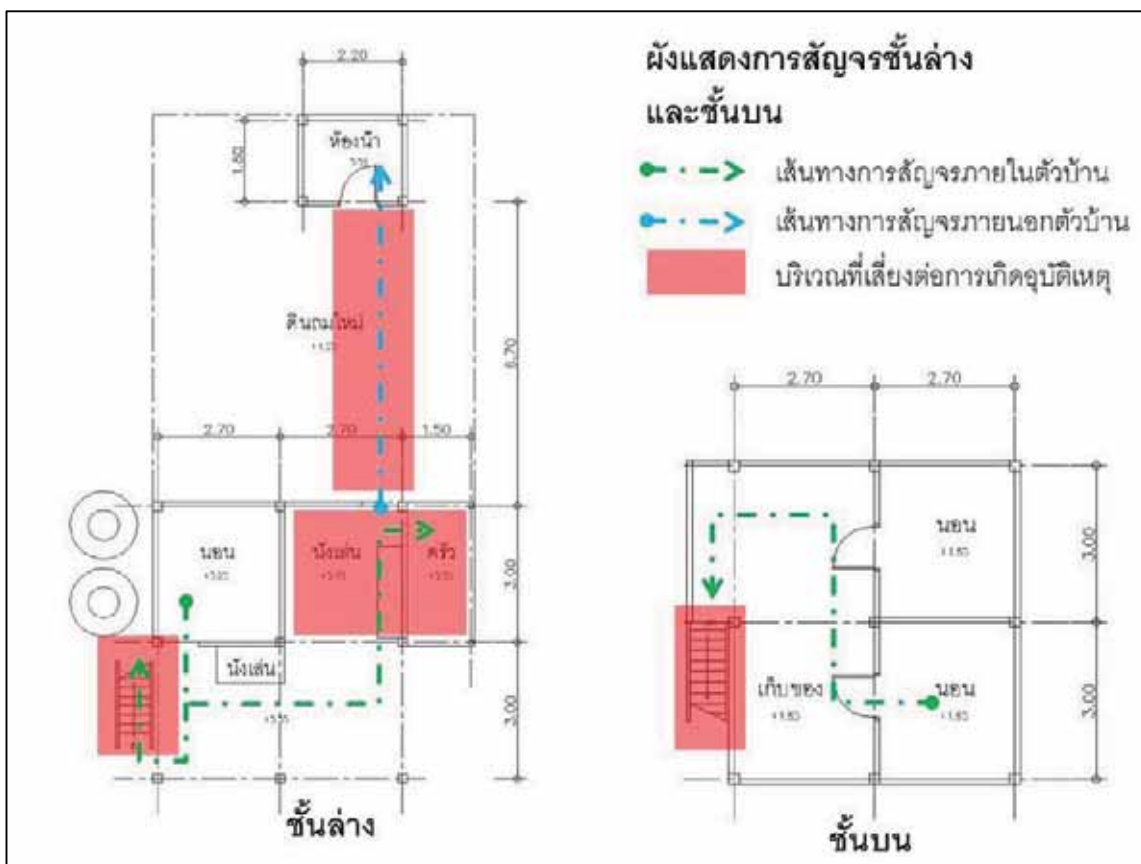
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	1 - เคลื่อนที่ได้ มีญาติคอยยืนดูทางๆ หรือคอยแนะนำขั้นตอนบางอย่างหรือดูแลไม่ให้ล้ม เป็นต้น
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

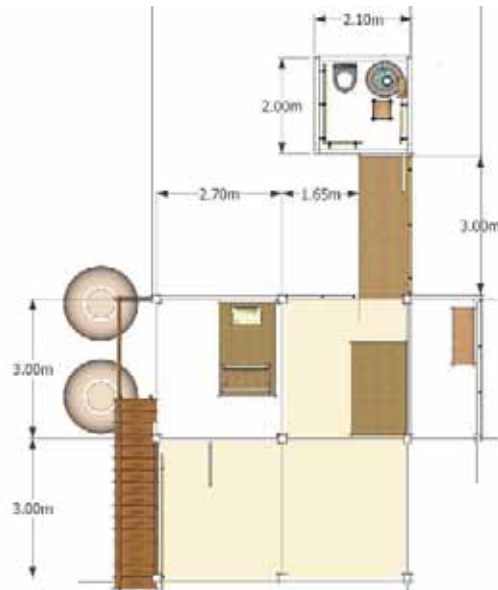

- **แนวทางในการปรับปรุง**

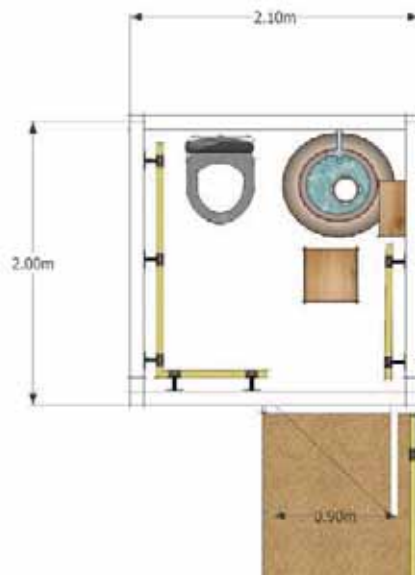
- ที่อยู่อาศัยมีลักษณะต่ำไม่เหมาะสมในการใช้งาน จึงมีความต้องการ ยกกระดานที่อยู่อาศัยให้สูงขึ้น พร้อมต่อเสา
- สร้างห้องน้ำใหม่ให้ถูกสุขลักษณะและอยู่ใกล้กับตัวบ้าน พร้อมราวจับพุงตัว เนื่องจากห้องน้ำเดิมต่ำกว่าระดับพื้นใหม่ค่อนข้างมาก ทำให้ใช้งานไม่สะดวก อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้
- เพิ่มอุปกรณ์ราวจับช่วยพุงตัวในบริเวณที่เหมาะสม

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย และป้องกันอุบัติเหตุ เป็นลำดับต้น

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันของผู้พิการ	แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงลักษณะบ้านที่มีความลาดชัน และขนาดของลูกตั้งลูกนอนที่ไม่เหมาะสม	แสดงปัญหาระดับพื้นด้านนอกและพื้นห้องน้ำที่มีความแตกต่างกันมาก
	
แสดงสภาพด้านในห้องน้ำที่ขาดสุขลักษณะและไม่มีความสะดวกในการใช้งาน	สภาพพื้นที่ประกอบอาหาร ที่ยังขาดการจัดสัดส่วนของพื้นที่

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
แสดงลักษณะบันไดที่มีความลาดชัน และขนาดของลูกตั้งลูกนอนที่ไม่เหมาะสม	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงบันไดใหม่ ให้มีขนาดของลูกตั้งลูกนอนที่มีความเหมาะสม
	
แสดงรูปด้านข้างของอาคาร	ภาพจำลองแสดงการสร้างพื้นที่ครัว และห้องน้ำใหม่ให้อยู่ใกล้ตัวอาคาร และเพิ่มราวจับพุงตัว

• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
สภาพพื้นที่ประกอบอาหาร ที่ยังขาดการจัดสัดส่วน	ภาพจำลองแสดงการสร้างพื้นที่ครัวที่ติดกับตัวอาคาร
	
แสดงสภาพด้านในห้องน้ำที่ขาดสุขลักษณะและ ไม่มีความเหมาะสมในการใช้งาน	ภาพจำลองพื้นที่ด้านในห้องน้ำ ที่มีความเหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัวในบริเวณที่มีความเหมาะสม

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของนางทองคำ งามทรัพย์ ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.2	b210.2
d310	การได้ยิน	d310.3	d310.3
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.0	d450.0
b144	ความจำ	b144.4	b144.4
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.0	d4101.0
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.0	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.1	d4551.0
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.9	d465.2

3.6 งบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการ

งบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการโดยสรุป (ดูรายละเอียดงบประมาณรายหลัง ภาคผนวก ค)

หน่วยงานท้องถิ่น	งบประมาณ(บาท)
อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู	367,411
- ตำบลหนองบัว (9 หลัง)	303,787
1) นายสังคาร อ่อนประทุม	30,119
2) นายพรไพโร วังษา	51,144
3) นายแอ๊ด ผาเนตร	30,074
4) นายต๋น จันทรหีบ	26,191
5) นายอ้น จันทรหีบ	28,044
6) นางตุม ศรีทัน	26,594
7) นางปัด คำพะโว	45,161
8) นายบุญเทียน เสาร์เสนา	31,971
9) นางทองคำ งามทรัพย์	34,518
- ตำบลลำภู (2 หลัง)	63,624
1) นายสำราญ มาตรนอก	22,557
2) ด.ญ. อริญญา สندا	41,067

หมายเหตุ : (ค่าแรง 30% ประมาณ 110,223 บาท รวมค่าแรง 477,634 บาท)

บทที่ 4

แนวทางการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ จังหวัดมหาสารคาม

4.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ ตำบลวังแสง อำเภอกันทรวิชัย

4.1.1 ประวัติความเป็นมา

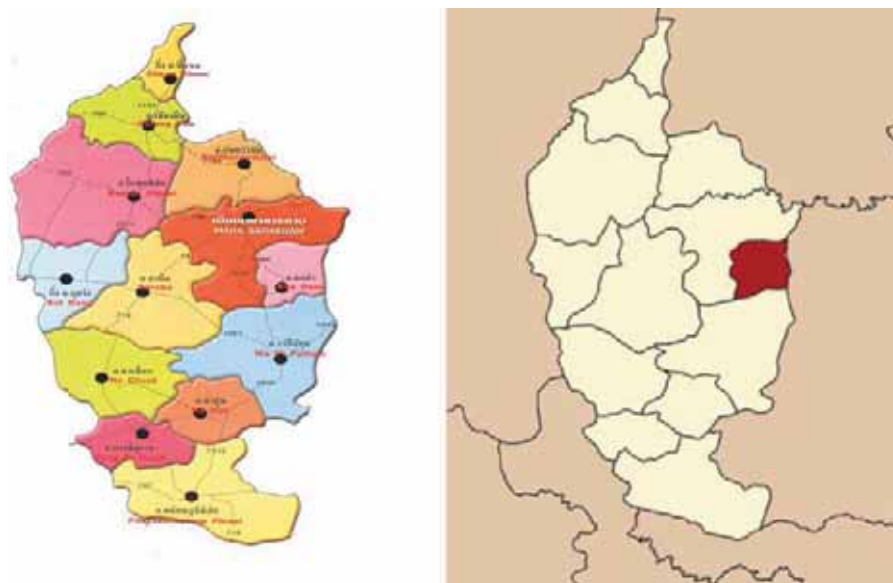
บ้านกันทรวิชัย ตำบลกันทรวิชัย เป็นหมู่บ้านเก่าแก่มากมาย จากหลักฐานการก่อตั้งหมู่บ้าน เป็นลักษณะเนินดินสูง น้ำท่วมไม่ถึง มีแหล่งน้ำอยู่ใกล้หมู่บ้าน ซึ่งเป็นเขตอิทธิพลและเรื่องอำนาจของขอม ดังจะเห็นจากการก่อสร้างปราสาทหิน กู่ต่างๆ ในบริเวณใกล้เคียง ต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2338 ได้มีการอพยพของชาวบ้านเมืองทุ่งหรือทุ่งในเขตอำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งกลุ่มคนดังกล่าวมีบรรพบุรุษอพยพมาจากนครจำปาศักดิ์ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้มาก่อตั้งหมู่บ้านกันทรวิชัยขึ้นเป็นครั้งแรก เนื่องจากภูมิประเทศอุดมสมบูรณ์มีเนินดินสูงและมีแหล่งน้ำด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้าน มีการตั้งชื่อหมู่บ้านตามลักษณะของหมู่บ้านครั้งแรกคือ “บ้านสะแกดำ” ซึ่งมีต้นสะแกมีลักษณะลำต้นและใบสีดำเกิดจากสีของครั้งต่อมาเสียง “สะแกดำ” ได้หายไปจนกลายเป็น “บ้านกันทรวิชัย” จนถึงปัจจุบันอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้ก่อตั้งเป็นกิ่งอำเภอกันทรวิชัยเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2520 โดยแยกออกจากอำเภอมหาสารคาม เนื่องจากมีสภาพทุรกันดาร ห่างจากตัวเมืองมหาสารคาม การเดินทางคมนาคมไม่สะดวก ในครั้งแรกกิ่งอำเภอกันทรวิชัยประกอบด้วย 3 ตำบล คือตำบลกันทรวิชัย ตำบลหนองกุง ตำบลมิตรภาพ ต่อมาได้ขยายออกอีก 2 ตำบล คือ ตำบลวังแสงแยกออกจากตำบลกันทรวิชัย และตำบลโนนภิบาล แยกออกจากตำบลหนองกุงรวมเป็น 5 ตำบล กิ่งอำเภอกันทรวิชัยได้ยกฐานะเป็นอำเภอกันทรวิชัยเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2531

4.1.2 ที่ตั้งและอาณาเขต

ที่ตั้ง อาณาเขต เขตการปกครอง ประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง ตั้งอยู่ที่ ม. 1 ต.วังแสง อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม อยู่ทางทิศตะวันตกของตัวอำเภอกันทรวิชัย อยู่ห่างจากตัวอำเภอกันทรวิชัยประมาณ 8 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดมหาสารคามประมาณ 18 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 18,053 ไร่ หรือประมาณ 28.88 ตารางกิโลเมตร เป็นที่ราบไม่มีภูเขา ไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน มีเฉพาะลำห้วย หนองน้ำและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก สภาพดินทั่วไปเป็นดินทราย มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับเขต อบต.แวงนาง อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม
	และเขต อบต.มิตรภาพ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
ทิศใต้	ติดกับเขต อบต.ดอนหวาน อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม
ทิศตะวันออก	ติดกับเขต อบต.กันทรวิชัย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
ทิศตะวันตก	ติดกับเขต อบต.หนองปลิง อำเภอมะนัง จังหวัดมหาสารคาม

รูปภาพที่ 4-1 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอแก่งดำ จังหวัดมหาสารคาม

พื้นที่และการใช้ประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง มีพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตร มีพื้นที่การเกษตรทั้งหมด 16,024 ไร่ หรือประมาณ 26.64 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 88.76 % ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นที่อยู่อาศัย ที่สาธารณประโยชน์และเลี้ยงสัตว์ องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง มีประชากรรวมทั้งหมด 5,805 คน แบ่งเป็นชาย 2,914 คน หญิง 2,891 คน

ความหนาแน่นของประชากร 201 คน/ตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนรวมทั้งสิ้น 1,397 ครัวเรือน รวมหมู่บ้าน 20 หมู่บ้าน

4.1.3 สภาพทางเศรษฐกิจ

องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสงมีพื้นที่ส่วนใหญ่สำหรับทำการเกษตร อาชีพหลักส่วนใหญ่คือ อาชีพทำนา อาชีพรอง คือ รับจ้างทั่วไป เลี้ยงสัตว์ ทำสวน ค้าขาย รับราชการ

ธุรกิจในเขต อบต.วังแสง

- ร้านค้า	จำนวน 62 แห่ง
- โรงสี	จำนวน 27 แห่ง
- โรงขนมจีน	จำนวน 4 แห่ง
- ศาลพระภูมิ	จำนวน 7 แห่ง
- ร้านซ่อมรถ	จำนวน 12 แห่ง
- ร้านเสริมสวย	จำนวน 3 แห่ง
- ร้านซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า	จำนวน 1 แห่ง

4.1.4 การศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 5 โรงเรียน

คือ	1. โรงเรียนบ้านวังแสง	หมู่ที่ 1	บ้านวังแสง
	2. โรงเรียนบ้านขอนแก่นตะคุ	หมู่ที่ 3	บ้านขอนแก่น
	3. โรงเรียนบ้านดอนกอกเหล็ก	หมู่ที่ 6	บ้านดอนกอก
	4. โรงเรียนบ้านหนองบัว	หมู่ที่ 7	บ้านหนองบัว
	5. โรงเรียนบ้านโคกกลาง	หมู่ที่ 11	บ้านโคกกลาง
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำนวน 21 แห่ง

4.1.5 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

- วัดจำนวน 9 แห่ง คือ

คือ	1. วัดสุนทรซิวาลัย	หมู่ที่ 1	บ้านวังแสง
	2. วัดไพศาลศักดิ์าราม	หมู่ที่ 2	บ้านคอนสาร
	3. วัดป่าอรัญญิกาวาส	หมู่ที่ 4	บ้านโนนเขาว
	4. วัดเกษบุรีดอนก่อ	หมู่ที่ 6	บ้านดอนก่อ
	5. วัดบูรพาหนองบัว	หมู่ที่ 7	บ้านหนองบัว
	6. วัดสุทธาวาส	หมู่ที่ 11	บ้านโคกกลาง
	7. วัดสถิตคงคาราราม	หมู่ที่ 12	บ้านหนองแข
	8. วัดราชพฤกษ์สิงขร	หมู่ที่ 17	บ้านคำแก่นคูณ
	9. วัดศิริบุรีวังแสง	หมู่ที่ 20	บ้านวังทองพัฒนา
- สำนักสงฆ์จำนวน 1 แห่ง

คือ	1. สำนักสงฆ์โคกป่าข่าง
-----	------------------------
- โบราณสถานจำนวน 1 แห่ง

คือ	1. ดอนภูโนนพระ
-----	----------------

4.1.6 สาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล จำนวน 2 แห่ง

คือ	1. สถานีอนามัยวังแสง	หมู่ที่ 1	บ้านวังแสง
	2. สถานีอนามัยหนองบัว	หมู่ที่ 7	บ้านหนองบัว
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 4 คน
- อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน 200 คน
- หอกระจายข่าว จำนวน 24 แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำร้อยละ 100

4.1.7 การบริการขั้นพื้นฐาน

ทรัพยากรธรรมชาติในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง ดินมีสภาพเป็นดินทราย ป่าไม้ไม่มีป่าไม้สำคัญและอยู่ในเขตป่าสงวนบางส่วน มีข้อจำกัดในการใช้น้ำทั้งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ ลำห้วย	จำนวน	5	แห่ง
- บึงและหนองอื่น ๆ	จำนวน	14	แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ประปาหมู่บ้าน	จำนวน	17	แห่ง
- บ่อบาดาล	จำนวน	48	แห่ง
- ฝาย	จำนวน	6	แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	จำนวน	65	แห่ง

4.1.8 สรุปภาพรวมตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

ตำบลวังแสง เป็นพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งขององค์กรท้องถิ่น โดยมีการสร้างภาคีเครือข่ายการพัฒนาแบบองค์รวมพัฒนาตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและวัฒนธรรม โดยประชาชนเป็นศูนย์กลางเป้าหมายคือยกระดับคุณภาพชีวิต การบริหารจัดการที่ดี ลดความยากจนและเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก

ด้านสาธารณสุขได้มีการดำเนินงานร่วมมือภาคีเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมสุขภาพประชาชนอยู่ดีมีสุขกับวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม เช่น โครงการลดละเลิกบุหรื โครงการเยาวชนต้านยาเสพติด โครงการตรวจสุขภาพประจำปีผู้สูงอายุ โครงการสร้างเสริม สุขภาพแก่ประชาชน ฯลฯ ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม มูลนิธิสุขไทย ดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพเพื่อการพึ่งตนเองของชุมชน โดยทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ให้ทุนสนับสนุนเพื่อศึกษาค้นหาหมอพื้นบ้านในชุมชน

4.2 สถานการณ์ผู้พิการในพื้นที่ศึกษา

จากตารางสถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ ในพื้นที่ตำบลวังแสง (ตารางที่ 4-1) มีจำนวนคนพิการทั้งหมด 76 ราย เป็นชายจำนวน 42 ราย หญิงจำนวน 34 ราย แบ่งตามประเภทของลักษณะของความพิการ ความพิการทางการเคลื่อนไหว มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.8 ของจำนวนคนพิการในตำบลวังแสง รองลงมา คือ ทางด้านการได้ยินและสื่อความหมาย 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.1 โดยที่ทางด้านการสติปัญญาและทางด้านการมองเห็นมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 และ 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.8 ตามลำดับ ทางด้านจิตใจและพฤติกรรม จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.89 ทางด้านพิการซ้อน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.58 และทางด้านการเรียนรู้ มีจำนวนน้อยที่สุด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63 ตามลำดับ

โดยที่หมู่บ้านคำแก่นคูณ จะมีจำนวนคนพิการมากที่สุด คือ จำนวน 7 ราย รองลงมาคือ บ้านวังแสง บ้านคอนสาร บ้านหนองซอน และบ้านโคกศรีสมเด็จ มีจำนวนคนพิการ 6 ราย และหมู่บ้านที่มีน้อยที่สุด คือ บ้านหนองบัว และบ้านวังทองพัฒนา จำนวน 1 ราย

4.3 กระบวนการคัดเลือกบ้านผู้พิการ

สำหรับพื้นที่ตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม กระบวนการคัดเลือกบ้านผู้พิการได้ดำเนินการโดยคณะผู้วิจัยเอง ผ่านการประชาสัมพันธ์กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน อาทิ ตัวแทนจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่อาสาสมัครดูแลผู้ด้อยโอกาสตามบ้าน (อสด.) รวมทั้งตัวแทนผู้พิการและผู้ดูแลผู้พิการในตำบลวังแสง ร่วมกันคัดเลือกร่วมกับทางคณะผู้วิจัย

รูปภาพที่ 4-2 แสดงการประชุมคัดเลือกบ้านผู้พิการ จังหวัดมหาสารคาม
ร่วมกับทางท้องถิ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน

4.4 สรุปการคัดเลือกบ้านผู้พิการ

สรุปการคัดเลือกบ้านต้นแบบ 11 หลัง

จากการสำรวจสภาพที่อยู่อาศัยของผู้พิการที่ได้ทำการคัดเลือกจากข้อมูลเบื้องต้น และกระบวนการดังกล่าว ทางคณะผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาจากสภาพที่อยู่อาศัย ความจำเป็นเร่งด่วนของผู้พิการ ลักษณะความพิการ และลักษณะพื้นที่ใช้งานที่ต้องทำการปรับปรุง เพื่อให้บ้านที่ทำการคัดเลือกมานั้นสามารถเป็นต้นแบบให้กับทางท้องถิ่นและชุมชน เพื่อใช้ในการปรับปรุงบ้านหลังต่อไปได้ โดยบ้านของผู้พิการทั้ง 11 รายที่ได้ทำการคัดเลือกมา มีดังนี้

ตารางที่ 4-2 แสดงรายชื่อผู้สูงอายุทั้ง 11 รายที่ได้ทำการคัดเลือก ตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน

ลำดับ	ชื่อ	อายุ (ปี)	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ชื่อบ้าน
1	นายสมบุญ ทับอาษา	42	32	1	บ้านวังแสง
2	ด.ญ.ริลลดี โคสุวรรณ	5	62	1	บ้านวังแสง
3	นายตา ไชยสงค์	71	3	2	บ้านคอนสาร
4	ด.ช.ณัฐพล อันพิมพ์	18	27	19	บ้านสารพัฒนา
5	นายทัศนะ นามจำปี	19	37	17	บ้านคำแก่นคูณ
6	นายสมัย ทับสมบัติ	48	12	5	บ้านตะคุ
7	นายสำเรญ โยปัดทุม	43	67	18	บ้านดอนไทรทอง
8	นางกุ่ม ไชยสงค์	92	22	8	บ้านโนนศรีบุญเรือง
9	นางวงศ์ ศรีบุญเรือง	84	28	13	บ้านโนนสมบุญ
10	ด.ช.ชัยเฉลิม วงศ์แก้ว	5	27	13	บ้านโนนสมบุญ
11	นางทา ศรีบุญเรือง	68	33	15	บ้านโนนสวรรค์

4.5 ข้อมูลผู้พิการ ลักษณะที่อยู่อาศัยและการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ

ตารางที่ 4-3 แสดงการปรับปรุงบ้าน ตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน

ลำดับ	ชื่อ	การปรับปรุง									
		จัดระเบียบข้าวของเครื่องใช้	ปรับปรุงพื้นที่ใช้งานประจำ	ราวจับพนักงั่ง	ปรับปรุงห้องน้ำ	ปรับปรุงบันได	สร้างทางลาด	ต่อเติมอาคารใหม่	ปรับระดับพื้นบ้าน	สร้างบ้านใหม่	*เพิ่มอุปกรณ์เครื่องช่วย
1	นายสมบุญ ทับอาษา			●		●		●			
2	ด.ญ.ริลลดี โคสุวรรณ	●	●	●	●						●
3	นายตา ไชยสงค์		●	●	●						
4	ด.ช.ณัฐพล อันพิมพ์		●	●				●			●
5	นายทัศนะ นามจำปี	●	●	●	●						
6	นายสมัย ทับสมบัติ			●	●			●			
7	นายสำเรญ โยปัดทุม	●		●	●						
8	นางกุ่ม ไชยสงค์			●				●	●		
9	นางวงศ์ ศรีบุญเรือง			●	●			●			
10	ด.ช.ชัยเฉลิม วงศ์แก้ว		●	●				●			●
11	นางทา ศรีบุญเรือง			●				●			

4.5.1 นายสมบุญ ทับอาษา อายุ 42 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายสมบุญ ทับอาษา อายุ 42 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 32 หมู่ที่ 1 ตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายสมบุญ ทับอาษา จบการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษา ก่อนพิการมีอาชีพรับจ้างขับรถ ได้รับค่าจ้างประมาณ 10,000 บาท/เดือน หลังจากพิการแล้ว ไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร มีรายได้เดือนละ 500 บาท จากเบี้ยคนพิการ อาศัยอยู่กับมารดา และมารดาเป็นผู้ดูแล รายได้รวมของครอบครัวประมาณ 1,000 บาท ต่อเดือน โดยมารดาได้รับเบี้ยผู้สูงอายุเดือนละ 500 บาท มีแผลกดทับที่บริเวณปลายนิ้วเท้าด้านซ้าย และมีข้อติดที่บริเวณข้อเท้า ข้อมือ และนิ้วมือทั้งสองข้าง เพื่อให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ต้องการให้จัดหางานที่เหมาะสมให้ และอยากให้ตนเองกำมือให้ได้ก่อน นายสมบุญ ไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์กรคนพิการใดๆในชุมชน และไม่ได้ออกไปร่วมกิจกรรมในชุมชน สถานที่ที่ต้องการออกไปคือ ไปวัด แต่ไม่ได้ไปเพราะยังไม่อยากไป และเกรงว่าตนจะเป็นภาระผู้อื่น
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 57 ตารางเมตร บนที่ดินของผู้เป็นมารดา
2.3	อาการวินิจฉัย : Spinal cord injury with quadriplegia อัมพาตจากไขสันหลัง ได้รับบาดเจ็บและมีแขนขาอ่อนแรงทั้งสองข้าง
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคารไม้ใต้ถุนโล่งเป็นดิน หลังคาสังกะสี พื้นที่บริเวณโดยรอบปรับระดับ และยกอาคารขึ้น เพื่อต่อเติมด้านล่างให้เป็นที่อยู่อาศัยและทำกิจกรรมต่างๆ สำหรับ นายสมบุญ ทับอาษา ในอนาคต
3.2	บริเวณประกอบอาหารแยกกับตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารที่อยู่อาศัยค่อนข้างมาก และมีระดับที่แตกต่างกัน โดยลักษณะเป็นพื้นคสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

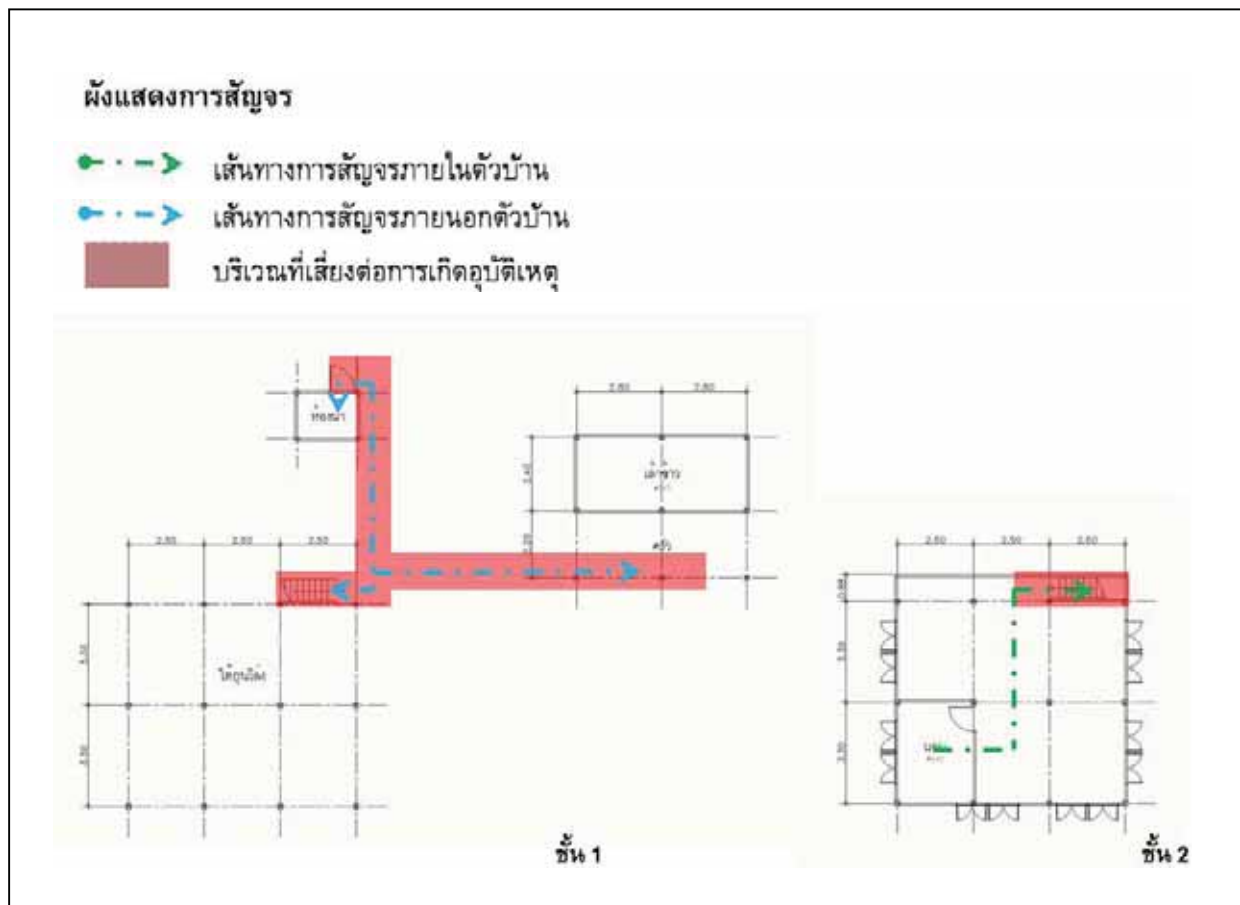
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	4 - นอนให้ญาติเช็ดตัวให้อยู่บนเตียง ทำความสะอาดตัวเองไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยทำให้ทั้งหมด
d540	แต่งตัว	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติทำให้ทั้งหมด
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	4 - ทำเองไม่ได้เลย ต้องนอนตลอด
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	4 - ทำไม่ได้เลย (อาจจะเป็นเพราะไม่มีอุปกรณ์หรือความพิการรุนแรงมากทำให้ไม่สามารถออกนอกบ้านได้)

● **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

● **แนวทางในการปรับปรุง**

- สร้างห้องน้ำใหม่ให้ใกล้กับตัวบ้าน มีขนาดที่เหมาะสมกับการใช้วีลแชร์ และมีราวจับพยุงตัว
- สร้างรั้วกันที่มีความสูงที่เหมาะสม สร้างความเป็นส่วนตัวภายในบริเวณรอบๆ บ้าน
- ออกแบบพื้นที่เพื่อการออกกำลังกายบำบัด
- ปรับปรุงบันไดที่มีขนาดลูกตั้งและลูกนอนที่เหมาะสมสำหรับผู้ดูแล
- เพิ่มทางลาดในเส้นทางสัญจรระหว่างบ้านและพื้นที่ภายนอกบ้าน

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ ลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น โดยมีโครงการที่จะสร้างที่อยู่อาศัยหลังใหม่อยู่แล้ว

- รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แสดงลักษณะการดูแล นายสมบุญ ทับอาษา

แสดงปัญหา ห้องน้ำตั้งอยู่ไกลจากผู้พิการ ทางเดินที่มีอุปสรรค และไม่มีราวจับพยุงตัว

แสดงสภาพภายในห้องน้ำ

แสดงปัญหา ระดับของพื้นที่แตกต่างกันค่อนข้างมาก

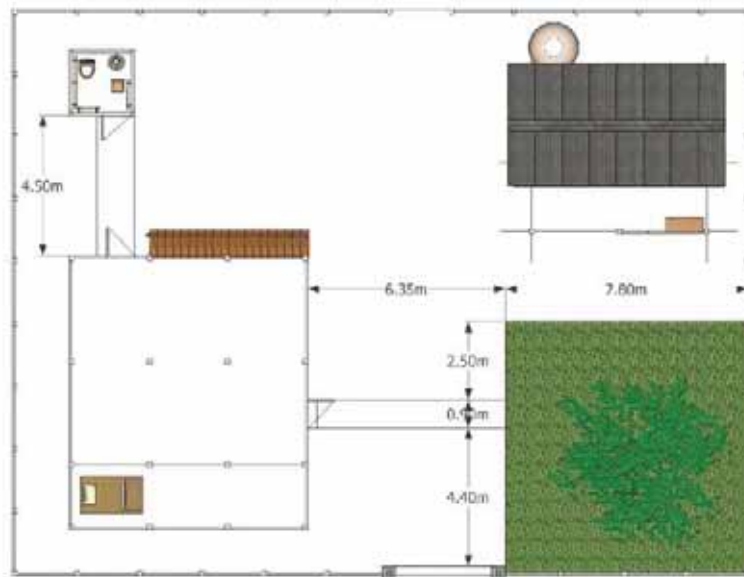

แสดงปัญหา ระดับของบันไดที่มีขนาดที่ไม่เหมาะสม และไม่มีราวจับ

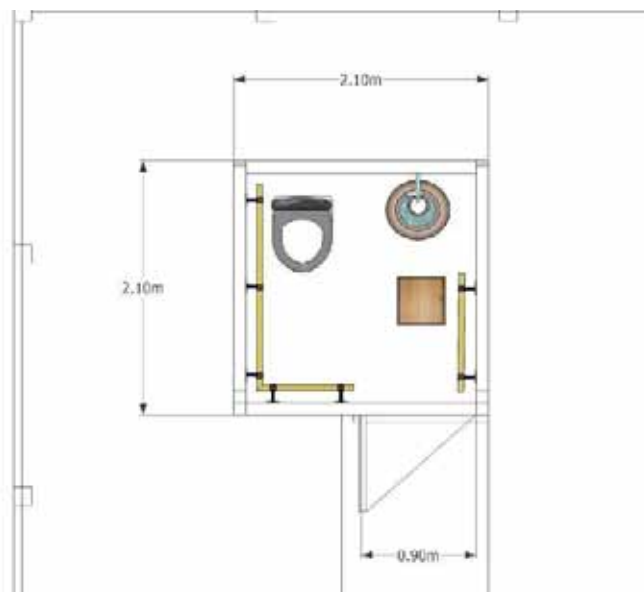

สภาพพื้นที่ครัว ที่ยังขาดการจัดสัดส่วนพื้นที่

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

ผังบริเวณ

แปลนขยายห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะสภาพที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะรั้วบ้านที่ต้องการปรับปรุง	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงรั้วบ้านใหม่
	
แสดงปัญหา ระดับของบันไดที่มีขนาดที่ไม่เหมาะสม และไม่มีราวจับ	ภาพจำลองการปรับปรุงบันไดใหม่ ให้มีขนาดที่เหมาะสมกับการใช้งาน

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แสดงสภาพภายในห้องน้ำ

ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำใหม่ ให้เหมาะสมกับการใช้งาน และอยู่ใกล้ตัวบ้าน

สภาพพื้นที่ครัว ที่ยังขาดการจัดสัดส่วนพื้นที่

ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ครัวใหม่ โดยการสร้างหลังคา และเพิ่มไม้ระแนงในบางส่วน

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของนายสมบูรณ์ ทับอาสา ที่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.0	b144.0
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.4	d510.4
d540	การแต่งตัว	d540.4	d540.4
d550	การรับประทานอาหาร	d550.4	d550.4
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.4	d5300.4
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.4	d5301.4
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.4
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.4	d4103.4
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.4	d460.2
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.4	d465.2

4.5.2 ด.ญ.ริลวดี โคสุวรรณ อายุ 5 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ ด.ญ.ริลวดี โคสุวรรณ อายุ 5 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 62 หมู่ที่ 1 ตำบลวังแสง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	ด.ญ.ริลวดี โคสุวรรณ มีความพิการแต่กำเนิด จังยังไม่ได้รับการศึกษา และยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ครอบครัวมีรายได้เดือนละ 6,000 บาท มีค่าใช้จ่ายเดือนละประมาณ 5,000 บาท ตนเองได้รับเบี้ยความพิการเดือนละ 500 บาท สมาชิกครอบครัวมีอยู่ทั้งหมด 6 คน อาศัยอยู่กับบิดา/มารดา ไม่มีโรคประจำตัวอื่นๆ ไม่มีแผลกดทับ และไม่มีข้อติด ความพิการเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถไปเรียนหนังสือได้ และต้องการได้รับการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนที่ต้องการเข้าเรียนคือ โรงเรียนการศึกษาพิเศษหนองปลิง และต้องการการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน จัดหาเทคโนโลยีเพื่อช่วยในการศึกษา และมีคนพาไปโรงเรียน เพื่อให้สามารถไปโรงเรียนได้ ได้รับความช่วยเหลือและสิทธิประโยชน์ต่างๆ จากองค์กรของรัฐ และได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยด้านการเคลื่อนที่แล้ว แต่ยังไม่ได้ใช้ และได้รับเบี้ยความพิการแล้ว
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 103 ตารางเมตร บนที่ดินของตัวเอง
2.3	อาการวินิจฉัย : Cerebral palsy เด็กสมองพิการ
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคาร 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ หลังคาสังกะสี เป็นเจ้าของที่ดินและบ้านเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ติดกับด้านหลังตัวอาคาร และลักษณะโดยรอบอาคารเป็นลานโล่ง ดินถม
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่ในตัวอาคารที่อยู่อาศัย ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	3 - เปล่งเสียงได้เป็นคำๆ แต่ไม่มีความหมาย หรือไม่ปะติดปะต่อกันทำให้เข้าใจยาก
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	3 - เดินได้ ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย และมีคนช่วยพยุง
b144	ความจำ	-

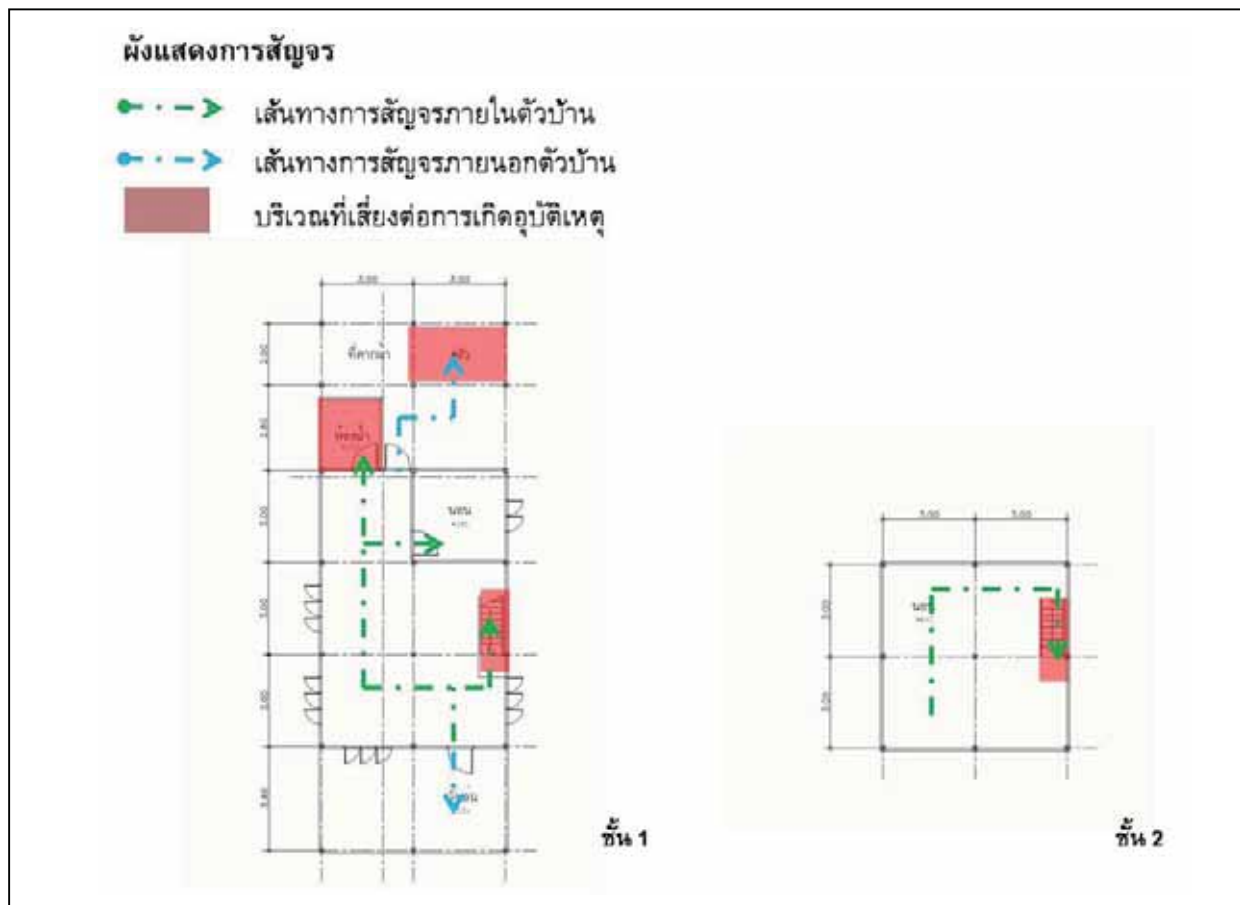
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	4 - นอนให้ญาติเช็ดตัวให้อยู่บนเตียง ทำความสะอาดตัวเองไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยทำให้ทั้งหมด
d540	แต่งตัว	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติทำให้ทั้งหมด
d550	รับประทานอาหาร	1 - ญาติช่วยเพียงส่วนน้อย ส่วนใหญ่คนพิการจะรับประทานอาหารเอง
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระ ใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระ ใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	3 - ลุกขึ้นยืนได้แต่ต้องมีที่ให้อาศัยและให้ญาติช่วยเป็นอย่างมาก
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	3 - ลุกขึ้นยืนได้แต่ต้องมีที่ให้อาศัยและให้ญาติช่วยเป็นอย่างมาก
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	2 - ออกไปได้แต่ต้องให้ญาติช่วยขึ้น หรือมีญาติไปด้วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

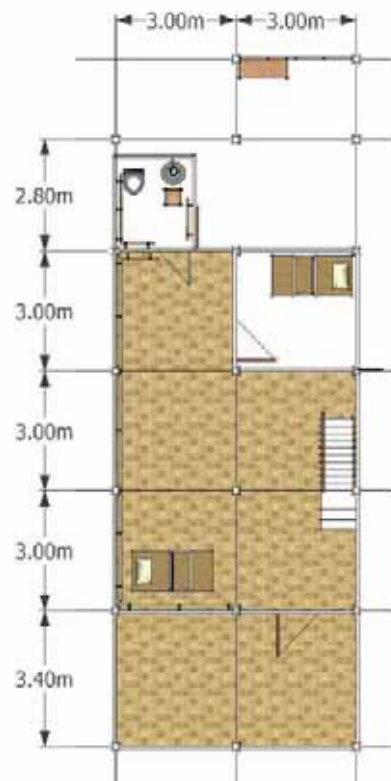
- จัดพื้นที่ด้านในอาคารที่ยังไม่เป็นสัดส่วนให้มีความเหมาะสม
- ปรับปรุงห้องน้ำ เพิ่มราวจับพยุงตัว มีอุปกรณ์เครื่องช่วยที่เหมาะสมกับผู้พิการ
- ปรับปรุงพื้นผิวห้องนั่งเล่น
- จัดทำกายอุปกรณ์เพื่อช่วยในด้านพัฒนาการทางร่างกาย

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย และลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

• รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะการคอยดูแลผู้พิการ ด.ญ.ริลวดี โคสุวรรณ	ลักษณะที่พักอาศัย ที่มีปัญหาผนังบ้านชั้นบนที่ไม่ถาวร
	
ลักษณะการจัดพื้นที่ภายในบ้าน ที่ยังขาดความเหมาะสม	ลักษณะห้องน้ำที่ ขาดราวจับผู้พิการ
	
ลักษณะครัวด้านหลังบ้านที่ยังขาดการจัดสัดส่วน และสุขลักษณะ	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

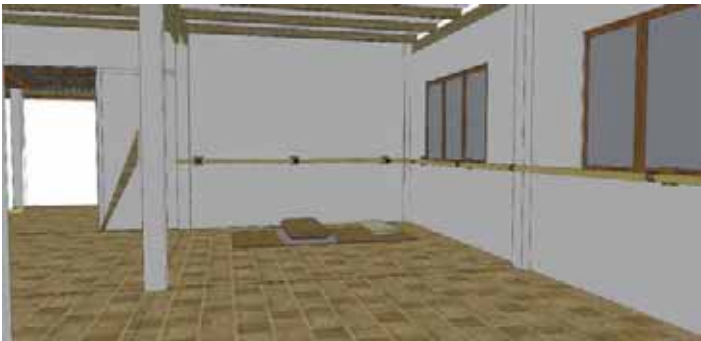

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

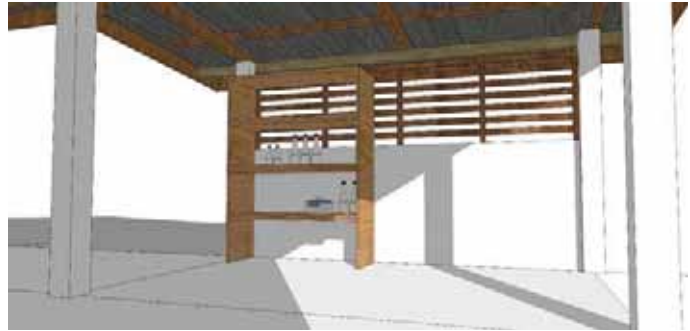
• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะสภาพที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะสภาพการใช้พื้นที่ด้านในบ้าน	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ด้านในบ้านและเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในบ้าน	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ และการเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

ลักษณะห้องน้ำที่ยังไม่มีความเหมาะสมในการใช้งาน

ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำให้มีการใช้งานที่เหมาะสม และเพิ่ม
อุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

ลักษณะพื้นที่ครัวที่ยังขาดการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม

ภาพจำลองการจัดสัดส่วนพื้นที่ครัวใหม่
ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของ ดญ.ริลวดี โค้วสุวรรณ ที่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.3	d330.3
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.3	d450.2
b144	ความจำ	b144.9	b144.9
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.4	d510.4
d540	การแต่งตัว	d540.4	d540.4
d550	การรับประทานอาหาร	d550.1	d550.1
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.4	d5300.4
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.4	d5301.4
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.3	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.3	d4103.2
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.2	d465.2

4.5.3 นายตา ไชยสงค์ อายุ 71 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายตา ไชยสงค์ อายุ 71 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 3 หมู่ที่ 2 ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายตา ไชยสงค์ จบการศึกษาสูงสุดชั้นประถมศึกษา ก่อนพิการมีอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้ก่อนพิการ ประมาณ 1,000 บาท/เดือน หลังจากพิการแล้ว ไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร มีรายได้เดือนละ 500 บาทจากเบี้ยคนพิการ และอีก 500 บาทเป็นเบี้ยผู้สูงอายุ มีค่าใช้จ่ายของครอบครัวอยู่ที่ประมาณ 5,000 บาท/เดือน อาศัยอยู่กับบุตรและภรรยา โดยมีภรรยาเป็นผู้ดูแล ไม่มีโรคประจำตัว ไม่มีแผลกดทับ แต่มีข้อติดที่บริเวณข้อนิ้วมือทั้งสองข้าง ความพิการไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา แต่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน เนื่องจากมีอาชีพเดิมคือเป็นเกษตรกร ไม่สามารถออกไปทำงานได้เพราะไม่มีระบบขนส่งสาธารณะที่จะเอื้อให้คนพิการมาใช้ได้ และลักษณะของงานไม่เหมาะสมกับความพิการ เพื่อให้สามารถออกไปทำงานได้ ต้องการให้มีระบบขนส่งสาธารณะที่สามารถพาออกไปทำงานได้ มีความต้องการจะไปวัด ศาลาประชาคม และสถานที่ราชการอื่นๆ และต้องการให้มีระบบขนส่งสาธารณะที่สามารถจะใช้ได้เอง ได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ แล้ว ได้แก่ อุปกรณ์เครื่องช่วยที่ยังใช้การได้ สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า เบี้ยความพิการและเบี้ยผู้สูงอายุ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 160 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Partial blindness and incomplete papaplegia สายตาเลือนราง และมีขาอ่อนแรงทั้งสองข้าง
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ หลังคาสังกะสี สร้างในที่ดินของตนเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารมีทั้งในอาคารและแยกกับตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารที่อยู่อาศัยไม่มากนัก ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	3 - เลื่อนรางมาก มองตัวหนังสือพอได้แต่พราเลือน
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงได้ชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	2 - เดินได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย แต่ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย
b144	ความจำ	4 - จำไม่ได้เลย

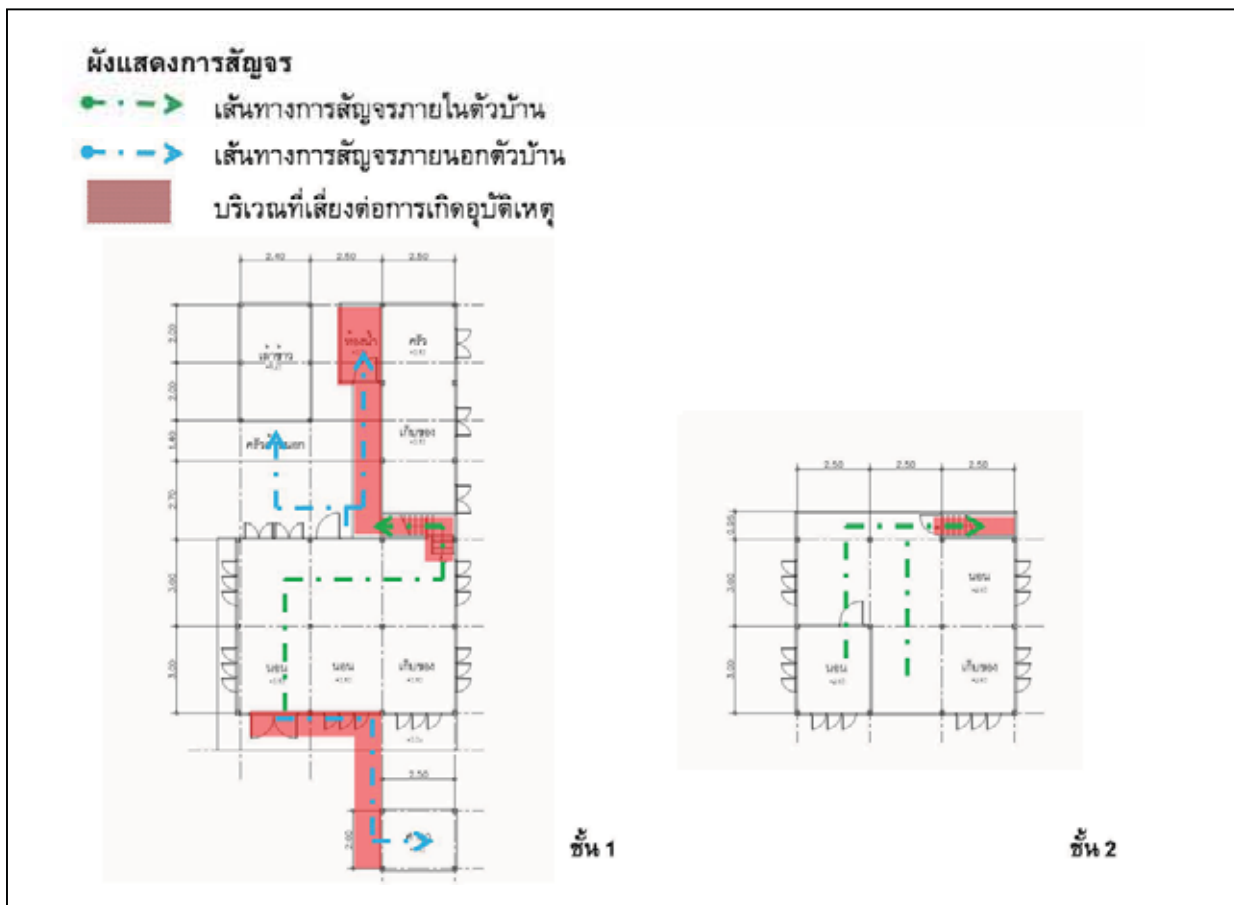
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	2 - อาบน้ำเองพอได้ ญาติช่วยถูสบู่ สระผมให้เพราะถ้าไม่ทำให้อาจจะไม่สะอาด
d540	แต่งตัว	2 - ใส่เสื้อผ้าเองพอได้ ญาติช่วยสวมให้เพราะอาจจะเข้าหรือทำไม่ถูก หรือญาติต้อง
d550	รับประทานอาหาร	3 - ตักข้าวทานเองเองเกือบจะไม่ได้ ส่วนใหญ่ญาติจะตักข้าวเป็นคำๆ เตรียมไว้ให้ คนพิการทำแค่ตักข้าวเข้าปาก
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	3 - ลุกขึ้นยืนได้แต่ต้องมีที่จับและให้ญาติช่วยเป็นอย่างมาก
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	3 - ลุกขึ้นยืนได้เองแต่ต้องมีที่จับเพื่อจะได้พยุงตัวให้ลุกขึ้นเองได้โดยไม่ต้องมีคน ช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้ มีญาติคอยยืนดูห่างๆ หรือคอยแนะนำขึ้นตอนบางอย่างหรือดูแลไม่ให้ล้ม เป็นต้น
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	2 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

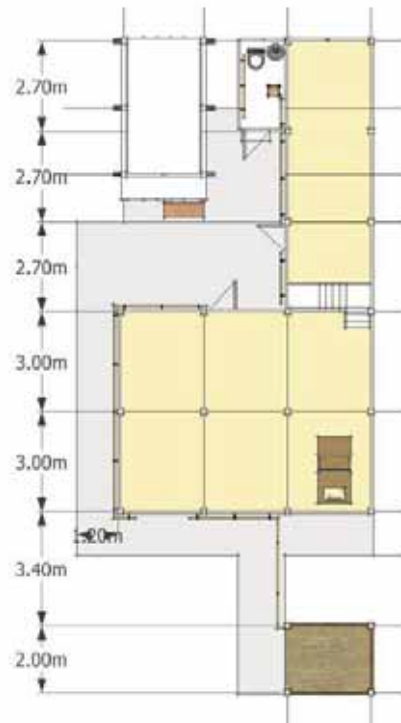
- **แนวทางในการปรับปรุง**
 - ปรับปรุงพื้นผิวเส้นทางการสัญจรที่ใช้ประจำ
 - เพิ่มราวจับช่วยพยุงตัวในบริเวณที่เหมาะสม
 - ปรับปรุงห้องน้ำให้มีสภาพเหมาะสมกับการใช้งานของผู้พิการ

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การป้องกันอุบัติเหตุ และฟื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย เป็นลำดับต้น

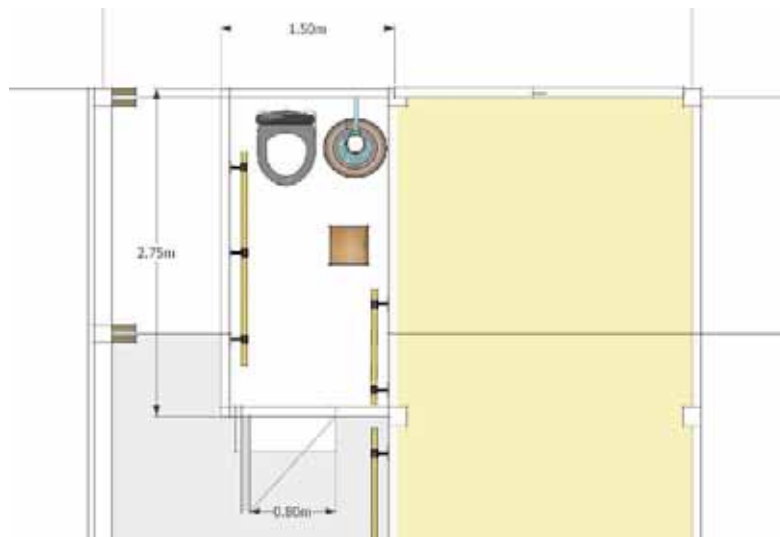
- รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันบนศาลาของ นายตา ไชยสงค์	ลักษณะโดยรวมของที่พักอาศัย
	
ลักษณะศาลาที่เป็นที่พักอาศัยส่วนใหญ่ของ นายตา ไชยสงค์	ลักษณะทางเดินเข้าห้องน้ำที่ยังขาดราวจับพยุงตัว
	
ลักษณะภายในห้องน้ำที่บางจุดมีอุปกรณ์ ราวพยุงตัวบ้างแล้วแต่ขนาดยังไม่ได้มาตรฐาน	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะโดยรวมของที่พักอาศัย	ภาพจำลองลักษณะการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะศาลาที่เป็นที่พักอาศัยส่วนใหญ่ของ นายดา ไชยสงค์	ภาพจำลองการปรับปรุงศาลาด้านหน้าให้มีความเหมาะสม ในการใช้งานและถาวรมากยิ่งขึ้น
	
ลักษณะพื้นที่ครัวและทางเดินไปห้องน้ำที่ยังขาด การจัดสัดส่วน	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ทางเดินเท้า และจัดพื้นที่ครัวใหม่ให้เป็นสัดส่วนมากยิ่งขึ้น

- **รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ**

	
ลักษณะภายในห้องน้ำที่บางจุดมีราวจับตัวบ้างแล้ว แต่ขนาดยังไม่ได้มาตรฐาน	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำใหม่ โดยเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัวและพื้นที่เดินเท้าเชื่อมต่อ

- **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นายตา ไชยสงค์ ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนปรับปรุงสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับปรุงสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.3	b210.3
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.2	d450.2
b144	ความจำ	b144.4	b144.4
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.2	d510.2
d540	การแต่งตัว	d540.2	d540.2
d550	การรับประทานอาหาร	d550.3	d550.3
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.3	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.1	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.1	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.0	d465.0

4.5.4 นายณัฐพล อันพิมพ์ อายุ 18 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายณัฐพล อันพิมพ์ อายุ 18 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 27 หมู่ที่ 19 ตำบลวังแสง อำเภอกุดคำ จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายณัฐพล อันพิมพ์ ไม่ได้รับการศึกษา ได้รับเบี้ยความพิการ ครอบครัวมีรายได้ประมาณ 3,000 บาท ต่อเดือน และมีรายจ่ายประมาณ 4,000 บาท/เดือน อาศัยอยู่กับบิดามารดา มารดามีอาชีพทำเกษตรกรรม ไม่มีแผนกติดทับ แต่มีข้อเท้าติดทั้งสองข้าง ความพิการไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงาน ไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์กรใดๆในชุมชน ไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนเพราะ ไม่มีระบบขนส่งสาธารณะที่เอื้อให้คนพิการมาใช้ได้ ไม่มีคนพาไป เพื่อให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนได้ ต้องการระบบขนส่งสาธารณะที่เอื้อให้คนพิการเข้ามาใช้ได้ อุปกรณ์เครื่องช่วยในการสื่อสาร ได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ แต่ใช้การไม่ได้แล้ว ได้รับการจดทะเบียนคนพิการ และได้รับเบี้ยความพิการแล้ว
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 275 ตารางเมตร บนที่ดินของตัวเอง
2.3	อาการวินิจฉัย : Cerebral palsy เด็กสมองพิการ
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคาร 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ หลังคาสังกะสี
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ในตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารที่อยู่อาศัยค่อนข้างมาก ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	3 - เปลี่ยนเสียงได้เป็นคำๆ แต่ไม่มีความหมาย หรือไม่ปะติดปะต่อกันทำให้เข้าใจยาก
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	-

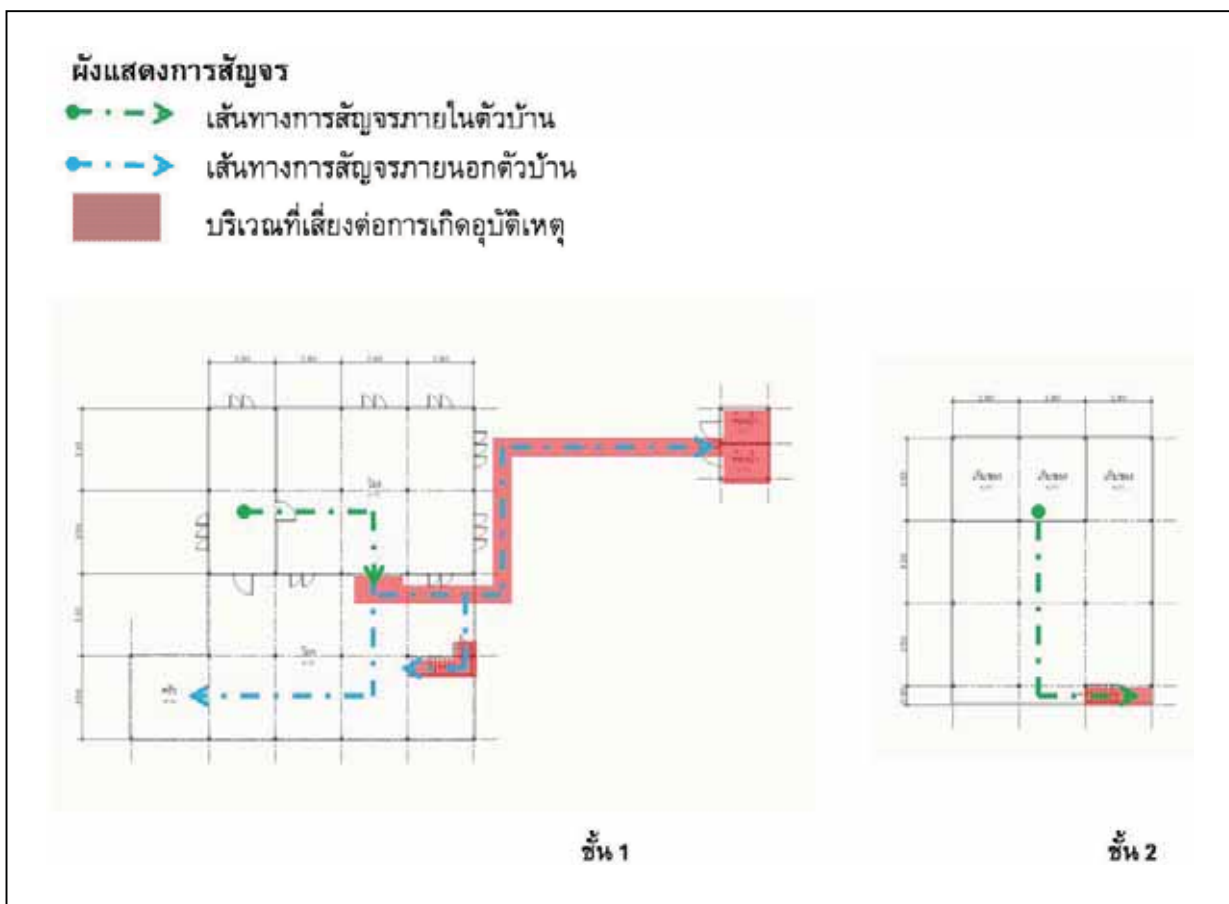
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	4 - นอนให้ญาติเช็ดตัวให้อยู่บนเตียง ทำความสะอาดตัวเองไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยทำให้ทั้งหมด
d540	แต่งตัว	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติทำให้ทั้งหมด
d550	รับประทานอาหาร	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติป้อนอาหารให้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	3 - รู้สึกว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ แต่บอกไม่ค่อยจะทัน มักมีเล็ดราดบ่อยๆ บางครั้งญาติก็นำกระโถนมาช่วยไม่ให้ทัน ญาติต้องช่วยล้างทำความสะอาดให้
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	3 - รู้สึกว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ แต่บอกไม่ค่อยจะทัน มักมีเล็ดราดบ่อยๆ บางครั้งญาติก็นำกระโถนมาช่วยไม่ให้ทัน ญาติต้องช่วยล้างทำความสะอาดให้

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	4 - ทำไม่ได้เลย

- ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

- แนวทางในการปรับปรุง

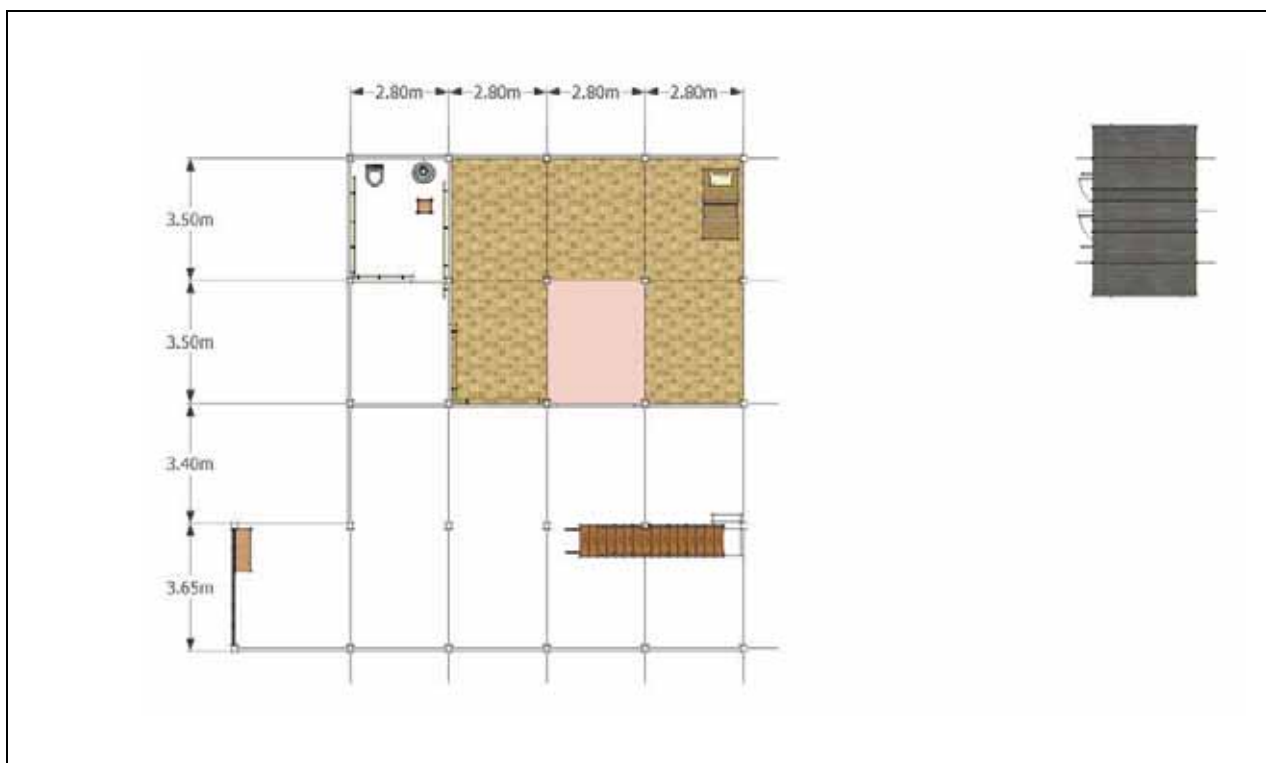
- ปรับปรุงพื้นผิวบริเวณห้องนั่งเล่น และโถงหน้าบ้าน
- เพิ่มห้องน้ำภายในตัวบ้าน และปรับปรุงเส้นทางสัญจรในการไปห้องน้ำ
- เพิ่มอุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนที่ ได้แก่ ราวล้อยเลื่อน

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย และลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

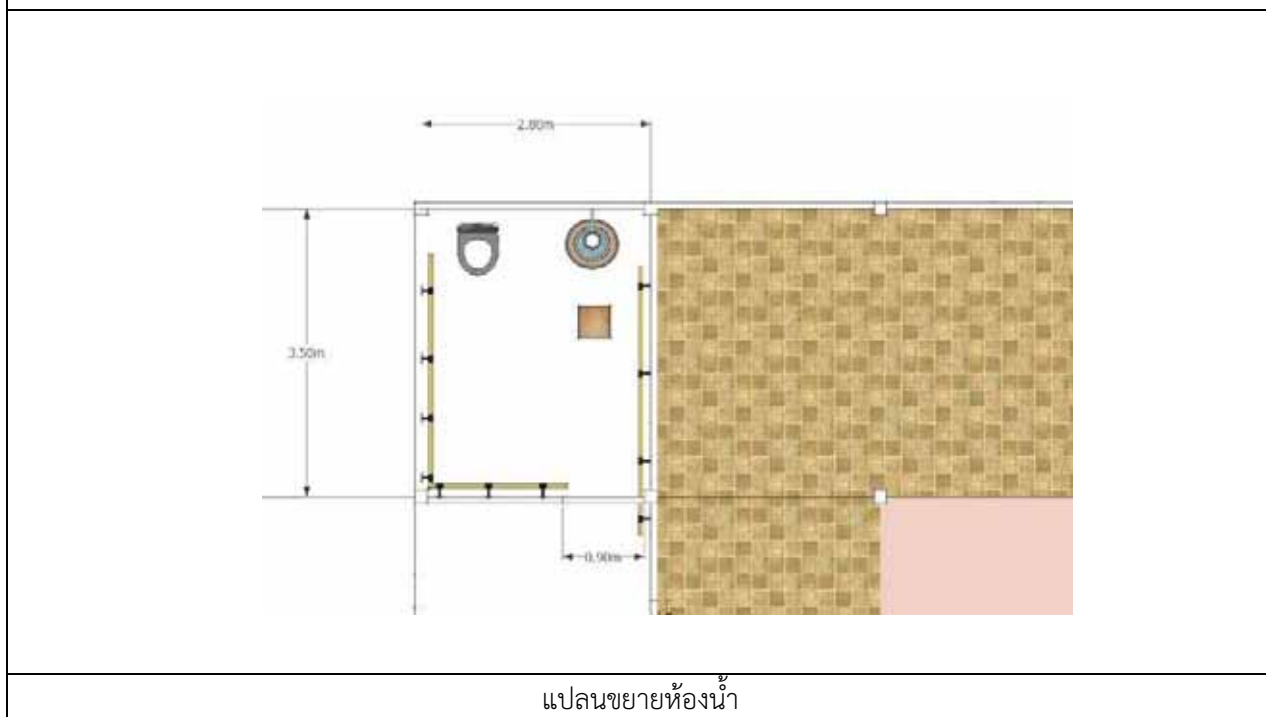
• รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะและบริเวณการใช้ชีวิตประจำวันของ นายณัฐพล อันพิมพ์	ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะครัวที่อยู่บริเวณด้านหน้า	ลักษณะห้องน้ำ ที่มีการตั้งห่างจากตัวบ้านค่อนข้างมากทำ ให้ไม่สะดวกในการใช้งาน
	
ลักษณะภายในห้องน้ำ ที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

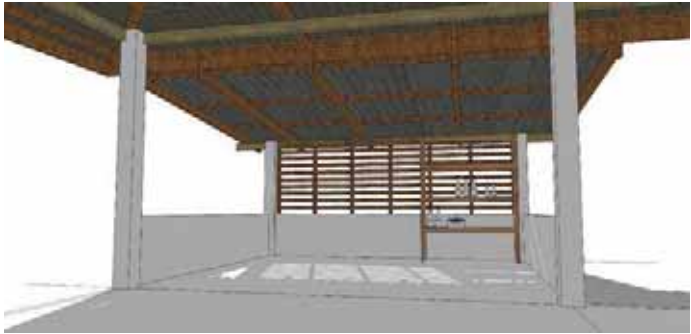
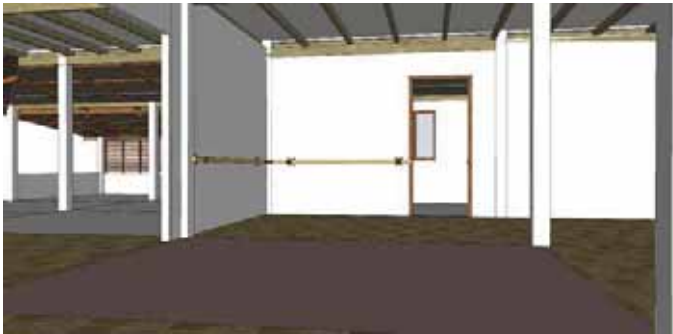

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะครัวที่อยู่บริเวณด้านหน้า	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ครัวใหม่
	
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ครัว	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ครัวใหม่ ให้มีการใช้งานที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น
	
ลักษณะและบริเวณการใช้ชีวิตประจำวันของ นายณัฐพล อันพิมพ์	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่นั่งเล่นให้ให้เป็นพื้นนุ่มเพื่อช่วยป้องกันการเกิดบาดเจ็บ และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัวไปยังห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะบริเวณพื้นที่ที่จะทำการปรับปรุง เพื่อสร้าง ห้องน้ำ	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ เพื่อสร้างเป็นห้องน้ำ และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
ลักษณะภายในห้องน้ำ ที่ยังขาดสัญลักษณ์ และความเหมาะสมในการใช้งาน	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำ ให้มีขนาดที่เหมาะสม ในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นายณัฐพงษ์ อินพิมพ์ ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.3	d330.3
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.9	b144.9
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.4	d510.4
d540	การแต่งตัว	d540.4	d540.4
d550	การรับประทานอาหาร	d550.4	d550.4
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.3	d5300.3
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.3	d5301.3
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.4	d4103.1
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.4	d465.4

4.5.5 นายทัศนะ นามจำปา อายุ 19 ปี

ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายทัศนะ นามจำปา อายุ 19 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 37 หมู่ที่ 17 ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายทัศนะ นามจำปา เป็นผู้พิการทางร่างกาย ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ โดยมีรายได้จากเบี้ยยังชีพผู้พิการ อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา มีนางเดือนรุ่ง นานา อายุ 42 ปี เป็นผู้ที่ช่วยเหลือ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 100 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Cerebral palsy เด็กสมองพิการ
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้านชั้นเดียว หลังคาสังกะสี สร้างในที่ดินของยาย
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ภายในอาคาร สภาพโดยรอบเป็นลานดินและสนามหญ้า
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารที่อยู่อาศัยไม่มากนัก ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	3 - เปล่งเสียงได้เป็นคำๆ แต่ไม่มีความหมาย หรือไม่ปะติดปะต่อกันทำให้เข้าใจยาก
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	-

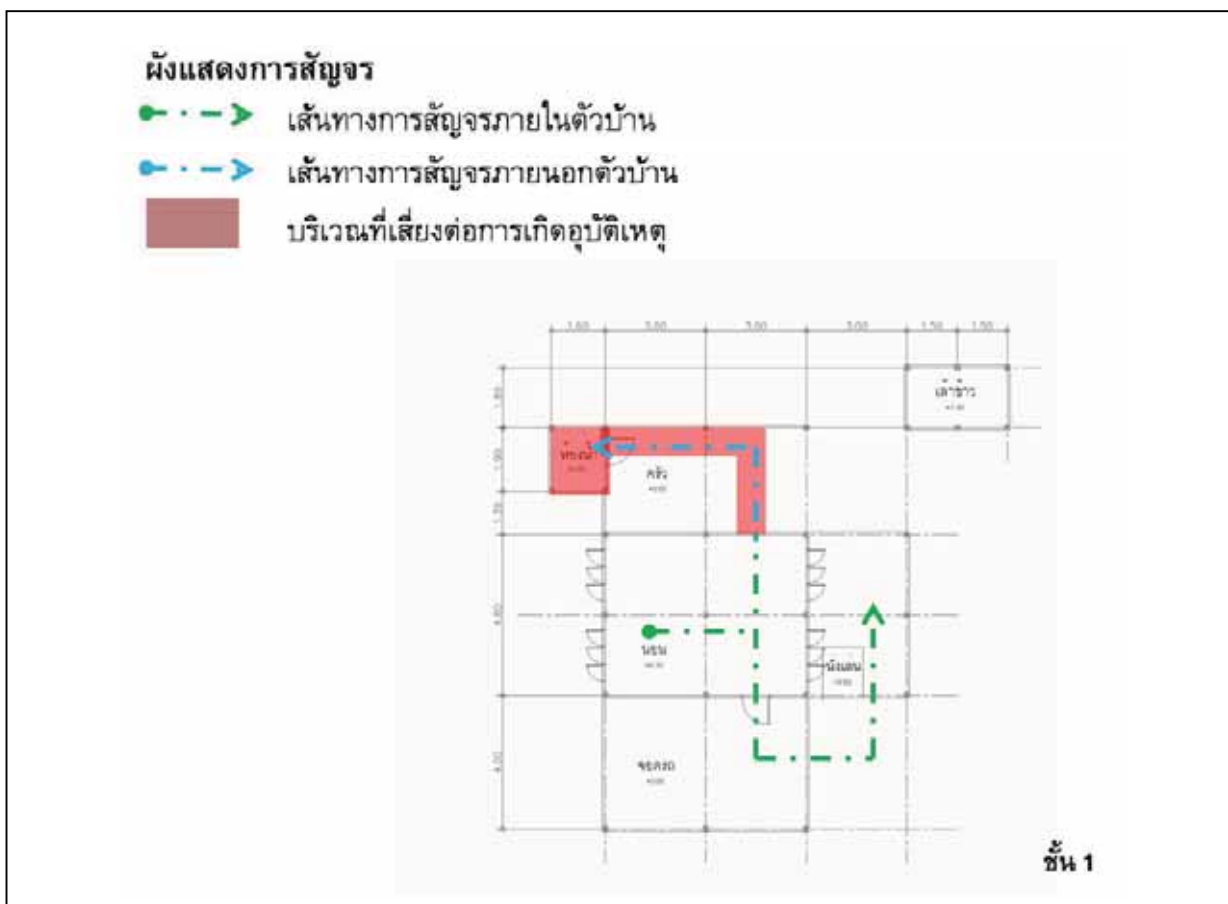
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	4 - นอนให้ญาติเช็ดตัวให้อยู่บนเตียง ทำความสะอาดตัวเองไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยทำให้ทั้งหมด
d540	แต่งตัว	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติทำให้ทั้งหมด
d550	รับประทานอาหาร	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติป้อนอาหารให้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระ ใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระ ใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	4 - ทำเองไม่ได้เลย ต้องนอนตลอด
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	4 - ทำไม่ได้เลย (อาจจะเพราะไม่มีอุปกรณ์หรือความพิการรุนแรงมากทำให้ไม่สามารถออกนอกบ้านได้)

- ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

- แนวทางในการปรับปรุง

- ปรับปรุงห้องน้ำ ให้มีสภาพที่เหมาะสมกับการใช้งานของผู้พิการ
- ปรับปรุงเส้นทางการสัญจรภายในบ้าน และเส้นทางเชื่อมต่อกับถนนภายนอก
- จัดเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้านให้เป็นระเบียบ

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ ลดภาระของคนในครอบครัว หรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

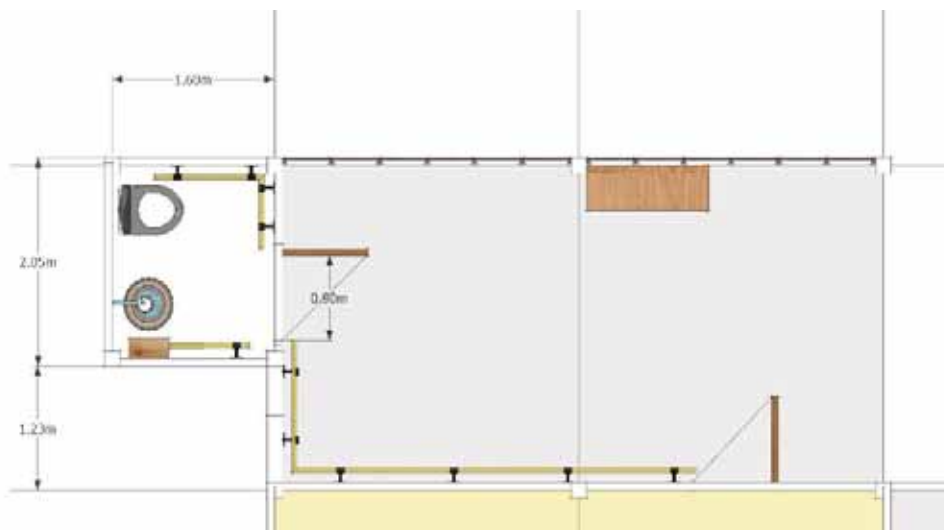
● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันบนวีลแชร์ของ นายทัศนะ นามจำปา	ลักษณะโดยรวมของที่อยู่อาศัย
	
บริเวณพื้นที่นั่งพักผ่อน	ลักษณะปัญหาการจัดสัดส่วนของพื้นที่ บริเวณด้านหลังบ้าน
	
ลักษณะภายในห้องน้ำ ที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว และขนาดของประตูห้องน้ำที่เหมาะสมกับวีลแชร์	พื้นที่ครัว ยังขาดการจัดสัดส่วน และสุขลักษณะที่ดี

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แผนชั้น 1

แผนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะโดยรวมของที่อยู่อาศัย	ภาพจำลองการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
พื้นที่ครัว ยังขาดการจัดสัดส่วน และสุขลักษณะที่ดี	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ครัวเพื่อให้มีการใช้งานที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น
	
ลักษณะปัญหาการจัดสัดส่วนของพื้นที่บริเวณด้านหลังบ้าน	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำ ให้มีขนาดและการใช้งานที่เหมาะสม และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของ นายทัศนะ นามจำปี ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.3	d330.3
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.9	b144.9
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.4	d510.4
d540	การแต่งตัว	d540.4	d540.4
d550	การรับประทานอาหาร	d550.4	d550.4
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.4	d5300.4
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.4	d5301.4
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.3
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.4	d4103.3
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.4	d460.2
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.4	d465.2

4.5.6 นายสมัย ทับสมบัติ อายุ 48 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายสมัย ทับสมบัติ อายุ 48 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 12 หมู่ที่ 5 ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายสมัย ทับสมบัติ ได้รับการศึกษาในชั้นประถมศึกษา ก่อนพิการทำอาชีพเกษตรกร หลังจากพิการแล้วไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร ก่อนพิการมีรายได้ประมาณ 1,000 บาท/เดือน หลังพิการมีรายได้ 500 บาท/เดือน ครอบครัวมีรายได้ก่อนที่นายสมัยจะพิการ 3,000 บาท/เดือน หลังพิการแล้วมีรายได้ 5,000 บาท/เดือน รายจ่ายในครอบครัวประมาณ 6,000 บาท/เดือน ในครอบครัวมีสมาชิก 6 คน มีคนดูแลเป็นบุคคลอื่น (ไม่ได้ระบุ) นายสมัยไม่มีโรคประจำตัวใดๆ ไม่มีแผลกดทับและไม่มีข้อติด เคยได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยทางการเคลื่อนไหวแล้ว ความพิการไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา มีความชำนาญเรื่องการปีนหวด คลายเส้น ความพิการเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถออกไปทำงานได้ เนื่องจากไม่มีระบบขนส่งสาธารณะที่เอื้อให้คนพิการใช้ และเพื่อให้สามารถออกไปทำงานได้ ต้องการให้มีระบบขนส่งสาธารณะ ที่เหมาะสมกับคนพิการ ได้รับสิทธิประโยชน์แล้ว ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการแล้ว และยังใช้การได้ ได้รับการจดทะเบียนคนพิการแล้ว และได้รับเบี้ยความพิการ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 45 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Blindness ตาบอด
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะไม้ชั้นเดียว หลังคาสังกะสี สร้างในที่ของพี่สาว
3.2	บริเวณประกอบอาหารมีทั้งในอาคารและแยกกับตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่ในตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังสังกะสี

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	4 - ตามอดสนิท สายตาเลือนรางมากบอกไม่ได้ว่าสิ่งที่เห็นเป็นอะไร
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	0 - เข้าใจภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงได้ชัดเจนปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	0 - เข้าใจภาษามือและใช้งานได้คล่อง
d450	การเดิน	0 - เดินได้เหมือนคนปกติ
b144	ความจำ	-

การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

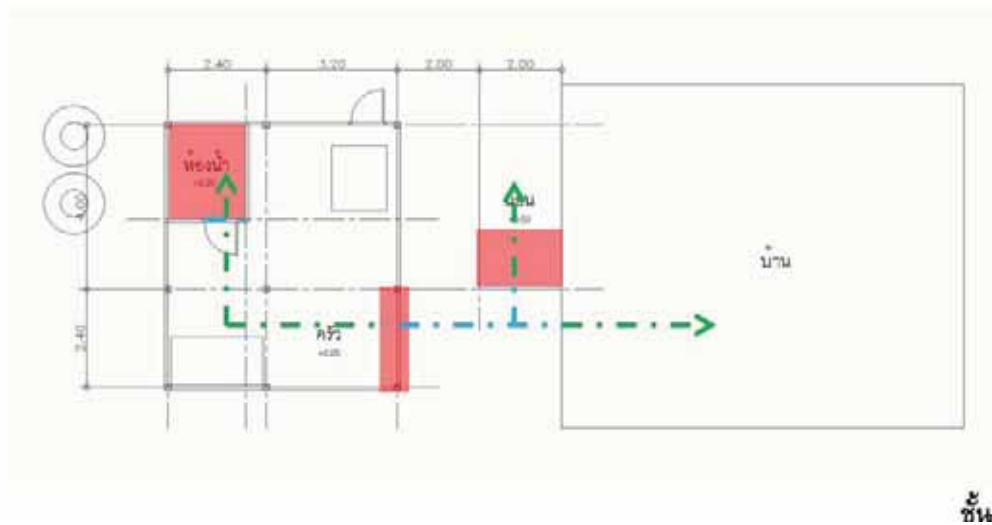
ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	0 - ขึ้นลงบันไดได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

ผังแสดงการสัญจร

- - - -> เส้นทางการสัญจรภายในตัวบ้าน
- - - -> เส้นทางการสัญจรภายนอกตัวบ้าน
- บริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

● **แนวทางในการปรับปรุง**

- ปรับปรุงพื้นที่นอนให้เป็นสัดส่วนและมีการเข้าถึงที่สะดวกขึ้น
- เพิ่มระยะความสูงชายคาห้องครัว
- ปรับปรุงห้องน้ำให้เหมาะสมกับการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
- ปรับปรุงเส้นทางการสัญจรที่ใช้ประจำและเพิ่มอุปกรณ์ราวจับช่วยพยุงตัว

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย และการป้องกันอุบัติเหตุ เป็นลำดับต้น

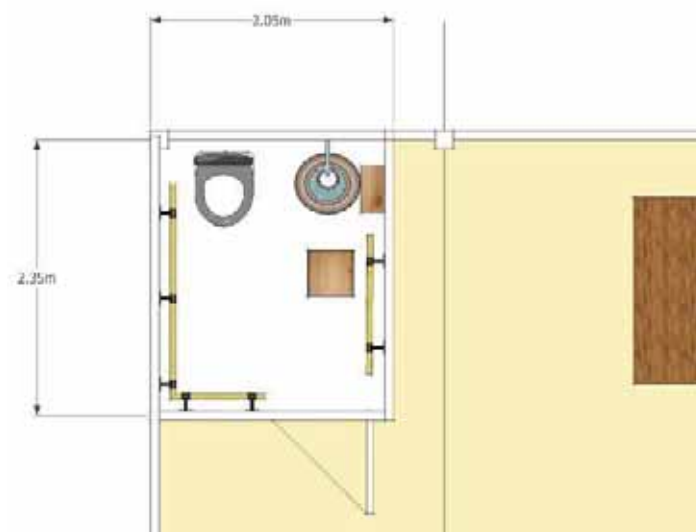
- รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะกายภาพของ นายสมัย ทับสมบัติ	ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะที่นอนของ นายสมัย ทับสมบัติ	ลักษณะห้องน้ำที่ยังขาดความเหมาะสมในการใช้งาน และใช้วัสดุชั่วคราว
	
ลักษณะภายในห้องน้ำ ที่ยังขาดสุขลักษณะ และความเหมาะสมในการใช้งาน	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะที่นอนของ นายสมัย ทับสมบัติ	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องนอนใหม่ โดยการสร้างหลังคาและสร้างผนังบางส่วนเพื่อความเป็นส่วนตัว
	
ลักษณะห้องน้ำที่ยังขาดความเหมาะสมในการใช้งานและการใช้วัสดุชั่วคราว	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ภายใน

- **รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ**

	
ลักษณะภายในห้องน้ำ ที่ยังขาดสุขลักษณะ และความเหมาะสมในการใช้งาน	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำ ให้มีขนาดและการใช้งานที่เหมาะสม และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

- **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นายสมัย ทับสมบัติ ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนปรับปรุงสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับปรุงสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.4	b210.4
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.0	d450.0
b144	ความจำ	b144.0	b144.0
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.0	d4101.0
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.0	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.0	d4551.0
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.0	d465.0

4.5.7 นายสำเริญ โยปัตทุม อายุ 43 ปี

ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายสำเริญ โยปัตทุม อายุ 43 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 67 หมู่ที่ 18 ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายสำเริญ โยปัตทุม เป็นผู้พิการทางร่างกายอัมพากษ์ ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เท่าที่ควร โดยมีรายได้จากเบี้ยยังชีพผู้พิการ โดยอาศัยอยู่กับน้องสาว คือนางสาวยุวรัตน์ โยปัตทุม อายุ 37 ปี เป็นผู้ช่วยเหลือ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 369 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Paraparesis ขาอ่อนแรงทั้งสองข้าง
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ สร้างในที่ดินของตัวเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ในอาคาร สภาพโดยรอบอาคารเป็นสนามหญ้า
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่ในตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงได้ชัดเจนปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	2 - เดินเองได้ ไม่ต้องมีคนช่วย แต่ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย
b144	ความจำ	2 - พอจำได้ แต่ต้องมีคนคอยบอกย้ำบ่อยๆ

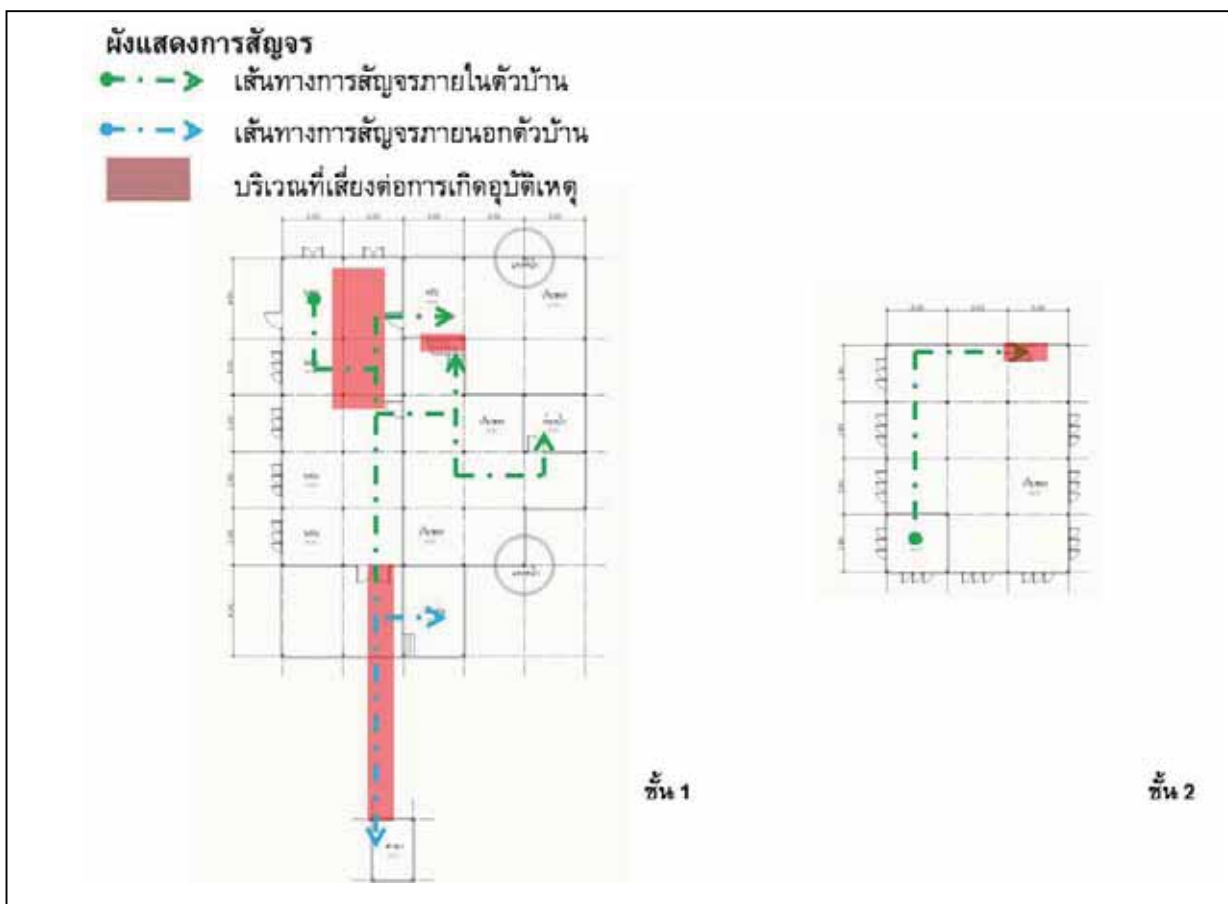
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเหลือ
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเหลือ
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	2 - รู้สึกรู้ว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลั้นได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติช่วยนำกระโถนมารองได้ทัน
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	2 - ลุกขึ้นยืนได้แต่ต้องมีที่ให้จับและให้ญาติช่วยเล็กน้อย
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	1 - ลุกขึ้นยืนได้เองแต่ต้องมีที่ให้จับเพื่อจะได้พยุงตัวให้ลุกขึ้นเองได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	1 - เคลื่อนที่ได้ มีญาติคอยยืนดูห่างๆ หรือคอยแนะนำขั้นตอนบางอย่างหรือดูแลไม่ให้ล้ม เป็นต้น
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	4 - ทำไม่ได้เลย (อาจจะเพราะไม่มีอุปกรณ์หรือความพิการรุนแรงมากทำให้ไม่สามารถออกนอกบ้านได้)

- ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

- แนวทางในการปรับปรุง

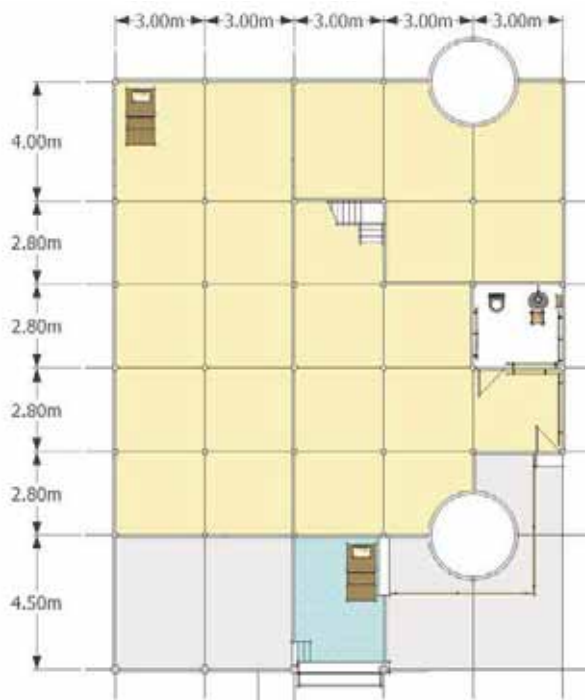
- ปรับปรุงพื้นผิวเส้นทางการสัญจรที่ใช้ประจำ
- เพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัวในบริเวณที่เหมาะสม
- ปรับปรุงห้องน้ำให้มีสภาพเหมาะสมกับการใช้งานของผู้พิการ

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย และลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

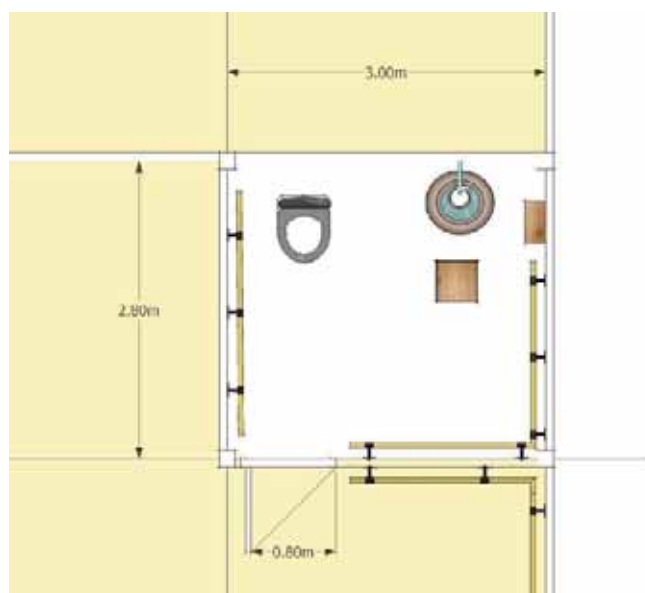
● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะทางกายภาพของ นายสำเริง โยปัดทุม	ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะที่พักชั่วคราวที่ นายสำเริง โยปัดทุม ใช้ชีวิตประจำวันเป็นส่วนใหญ่	ลักษณะภายในห้องน้ำที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
ลักษณะที่นอนบางส่วน ได้มีการติดตั้ง อุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

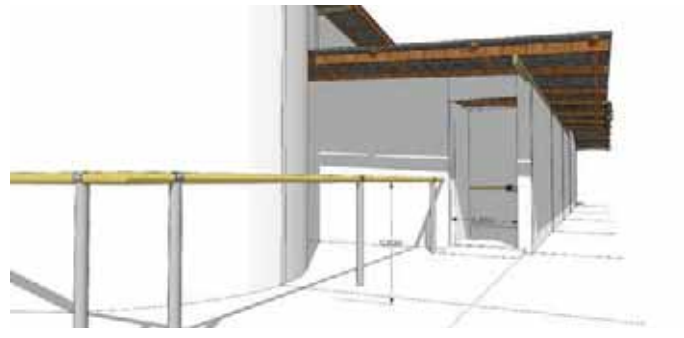

แปลนชั้น 1

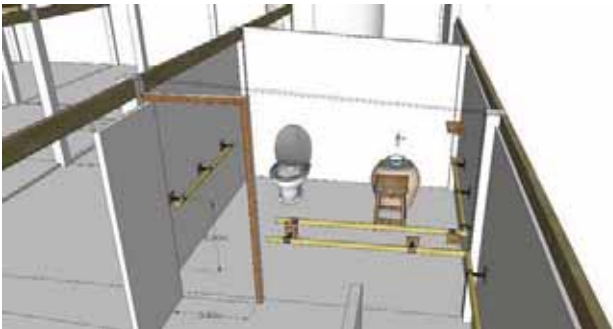

แปลนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
พื้นที่หน้าบ้าน ที่เสนอแนะให้เป็นพื้นที่พักผ่อน	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่พักผ่อนใหม่
	
พื้นที่บริเวณข้างบ้าน เสนอแนะให้เป็น ทางเข้าบ้านใหม่	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ทางเข้าห้องน้ำใหม่ เพื่อให้มีระยะทางที่ใกล้ขึ้น

- **รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ**

	
ลักษณะภายในห้องน้ำที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

- **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นายสำเริง โยปทุม ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.2	d450.2
b144	ความจำ	b144.2	b144.2
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.2	d5300.2
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.2	d4101.1
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.1	d4103.1
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.1	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.4	d465.2

4.5.8 นางกุ่ม ไชยสงค์ อายุ 92 ปี

ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นางกุ่ม ไชยสงค์ อายุ 92 ปี
	
1.2	บ้านเลขที่ 22 หมู่ที่ 8 ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นางกุ่ม ไชยสงค์ เป็นผู้สูงอายุ มีปัญหาในเรื่องของการเคลื่อนไหว ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เท่าที่ควร โดยมีรายได้จากเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยมี นางหลาย ไชยสงค์ อายุ 65 ปี เป็นผู้ช่วยเหลือ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 160 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Blindness ตาบอด
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ สร้างในที่ดินของตัวเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารแยกจากตัวอาคาร สภาพโดยรอบอาคารเป็นดินถมสลับหญ้า
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่นอกตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	4 - ตาบอดสนิท สายตาเลือนรางมากบอกไม่ได้ว่าสิ่งที่เห็นเป็นอะไร
d310	การได้ยิน	2 - ได้ยินเสียง แต่ต้องตะโกน
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงได้ชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	1 - เดินเองได้ ไม่ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย แต่เดินในท่าไม่ปกติ
b144	ความจำ	4 - จำไม่ได้เลย

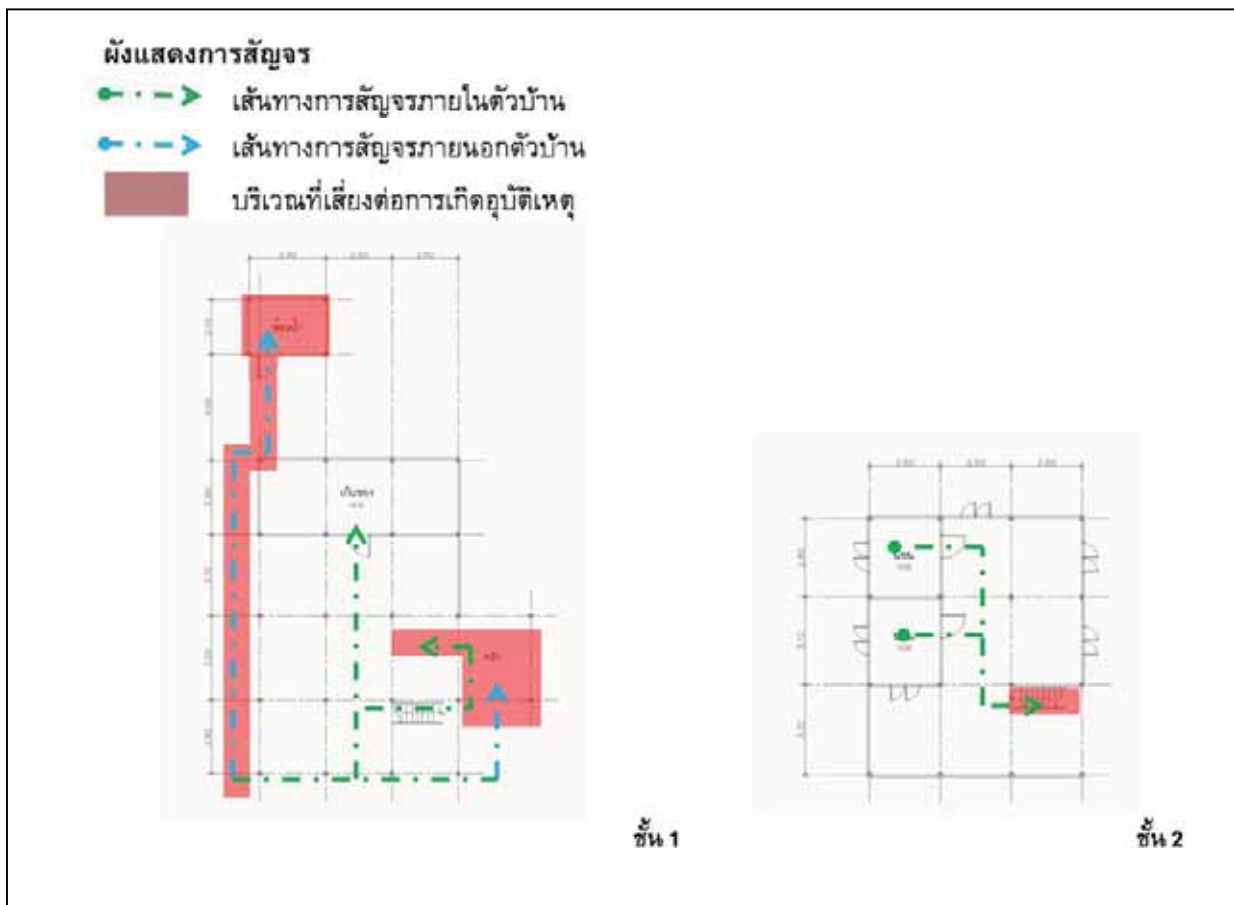
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	0 - ลุกขึ้นยืนได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือ ปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้ อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

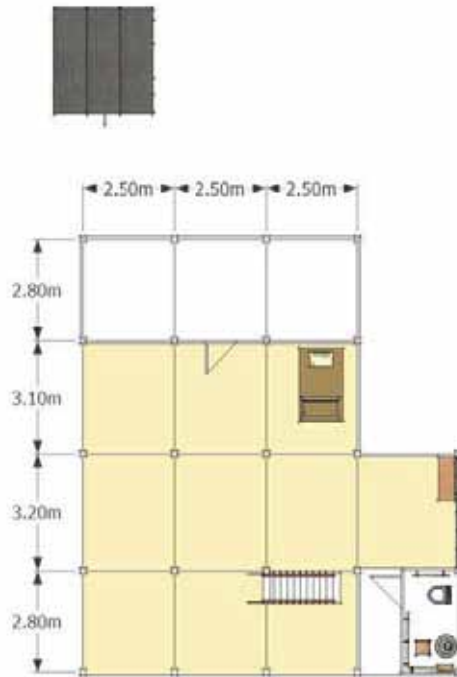
- ปรับพื้นบ้านชั้นล่างให้สูงขึ้น เนื่องจากต่ำกว่าระดับถนนและมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน
- ปรับปรุงห้องน้ำให้มีสภาพเหมาะสมกับการใช้งานของผู้พิการ
- ปรับปรุงพื้นผิวเส้นทางการสัญจรที่ใช้ประจำ
- เพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัวในบริเวณที่เหมาะสม

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การป้องกันอุบัติเหตุ และการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย เป็นลำดับต้น

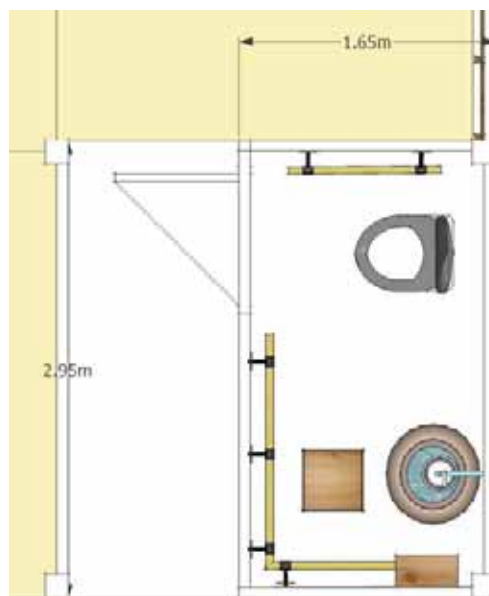
- รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะทางกายภาพของ นางกุ่ม ไชยสงค์	บ้านชั้นล่างมีระดับพื้น ที่ต่ำกว่าระดับถนน ทำให้มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน
	
ลักษณะห้องน้ำที่ค่อนข้างห่างจากตัวบ้านมาก ทางเดินขรุขระและขาดแสงสว่าง ที่เพียงพอในตอนกลางคืน	ลักษณะภายในห้องน้ำที่ยังขาดสุขลักษณะ และอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
ลักษณะของที่นั่งนอน ที่ไม่มีการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ลักษณะของบันได ที่มีขนาดของลูกตั้งและลูกนอน ที่ไม่เหมาะสม

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

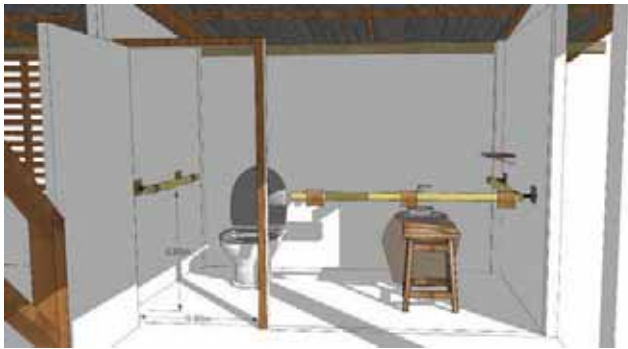

แปลนขยายห้องน้ำ

• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
พื้นที่ครัว ขาดความเหมาะสมในการใช้งาน	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ครัวให้เป็นห้องน้ำเพื่อความสะดวกในการใช้งานมากขึ้น
	
ลักษณะของพื้นที่นอน ที่ไม่มีการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่นอน และพื้นที่ครัวใหม่

● **รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ**

	
ลักษณะภายในห้องน้ำที่ยังขาดอุปกรณ์ ราวจับพยุงตัว	ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นางกุ่ม ไชยสงค์ ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับ สภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับ สภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.4	b210.4
d310	การได้ยิน	d310.2	d310.2
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.1	d450.1
b144	ความจำ	b144.4	b144.4
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งอย่าง	d4101.0	d4101.0
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.0	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.0	d465.0

4.5.9 นางวงษ์ ศรีบุญเรือง อายุ 84 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นางวงษ์ ศรีบุญเรือง อายุ 84 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 28 หมู่ที่ 13 ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นางวงษ์ ศรีบุญเรือง สมรสแล้ว ได้รับการศึกษาจนถึงระดับประถมศึกษา ก่อนพิการมีอาชีพเกษตรกรรม หลังพิการไม่ได้ประกอบอาชีพ รายได้ก่อนพิการของครอบครัวและของตนเองอยู่ที่เดือนละ 5,000 บาท หลังพิการครอบครัวและตนเองมีรายได้เดือนละ 1,300 บาท รายจ่ายของครอบครัวเดือนละประมาณ 2,000 บาท มีสมาชิกในครอบครัว 4 คน อาศัยอยู่กับบุตร ผู้ดูแลคือบุตรสาว มีโรคประจำตัวคือ โรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ ไม่มีแผลกดทับแต่มีข้อติดที่บริเวณข้อเท้าทั้งสองข้าง ความพิการไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการทำงาน (เพราะไม่ได้ทำงานแล้ว) ไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์กรในชุมชน และไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน ต้องการไปวัดมากที่สุด แต่ไปไม่ได้เพราะไม่มีระบบขนส่งสาธารณะให้คนพิการใช้ได้ และไม่มีคนพาไป เพื่อให้สามารถออกไปนอกบ้านได้ ต้องการระบบขนส่งสาธารณะที่คนพิการสามารถใช้ได้ มีคนพาไป และมีห้องน้ำให้ใช้สะดวก ได้รับสิทธิประโยชน์ โดยการจดทะเบียนคนพิการ ได้รับเบี้ยความพิการและเบี้ยผู้สูงอายุ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 105 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Blindness ตาบอด
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ สร้างในที่ดินของตัวเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่นอกตัวอาคาร สภาพโดยรอบอาคารเป็นดินถม
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่นอกตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	4 - ตามอดสนิท สายตาเลือนรางมากบอกไม่ได้ว่าสิ่งที่เห็นเป็นอะไร
d310	การได้ยิน	1 - ได้ยินผู้ให้สัมภาษณ์ โดยผู้สัมภาษณ์ไม่ต้องตะโกน เพียงแต่เพิ่มความดังของเสียงเล็กน้อย
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงได้ชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	4 - จำไม่ได้เลย

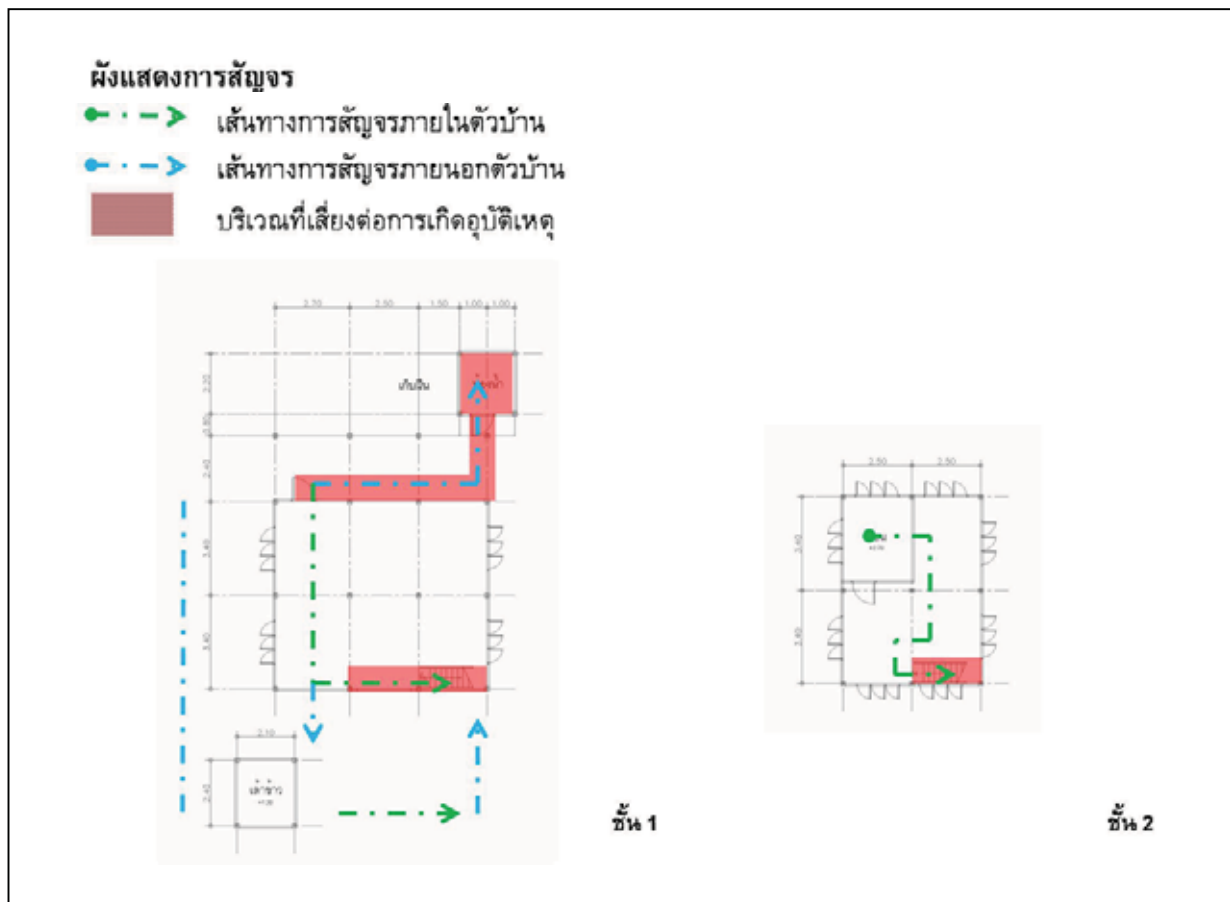
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	2 - รู้สึกว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลั้นได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติช่วยนำ กระโถนมารองได้ทัน
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	2 - รู้สึกว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลั้นได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติช่วยนำ กระโถนมารองได้ทัน

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	1 - ลุกขึ้นยืนได้เองแต่ต้องมีที่ให้จับเพื่อจะได้พยุงตัวให้ลุกขึ้นเองได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	1 - เคลื่อนที่ได้ มีญาติคอยยืนดูห่างๆ หรือคอยแนะนำขั้นตอน บางอย่างหรือดูแลไม่ให้ล้ม เป็นต้น
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	4 - ทำไม่ได้เลย (อาจจะเพราะไม่มีอุปกรณ์หรือความพิการรุนแรงมากทำให้ไม่สามารถออกนอกบ้านได้)

- ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

- แนวทางในการปรับปรุง

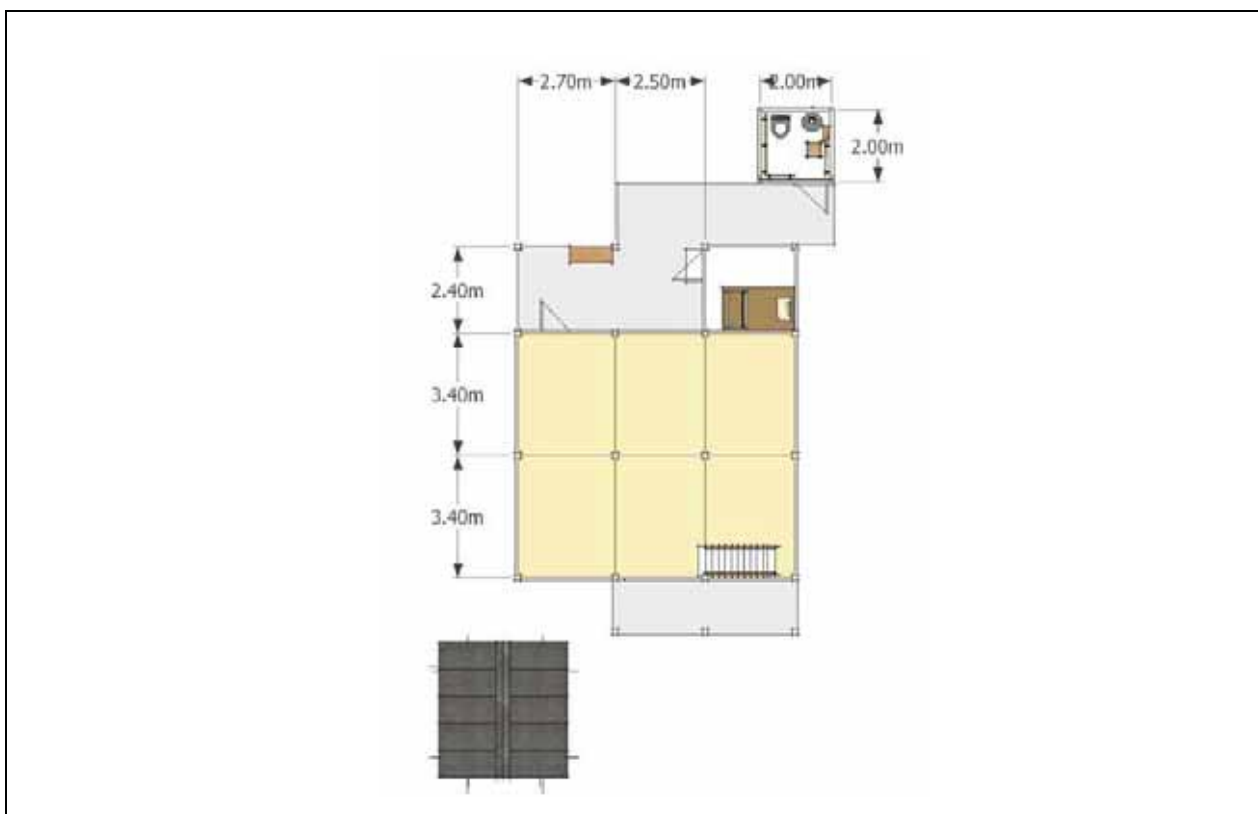
- ปรับปรุงห้องน้ำให้มีสภาพเหมาะสมกับการใช้งานของผู้พิการ
- ปรับปรุงพื้นผิวเส้นทางการสัญจรที่ใช้ประจำ
- ย้ายห้องนอนไปบริเวณหลังบ้าน เพื่อให้ใกล้กับห้องน้ำเดิม

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ ป้องกันอุบัติเหตุ เป็นลำดับต้น รวมทั้งการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย และลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล

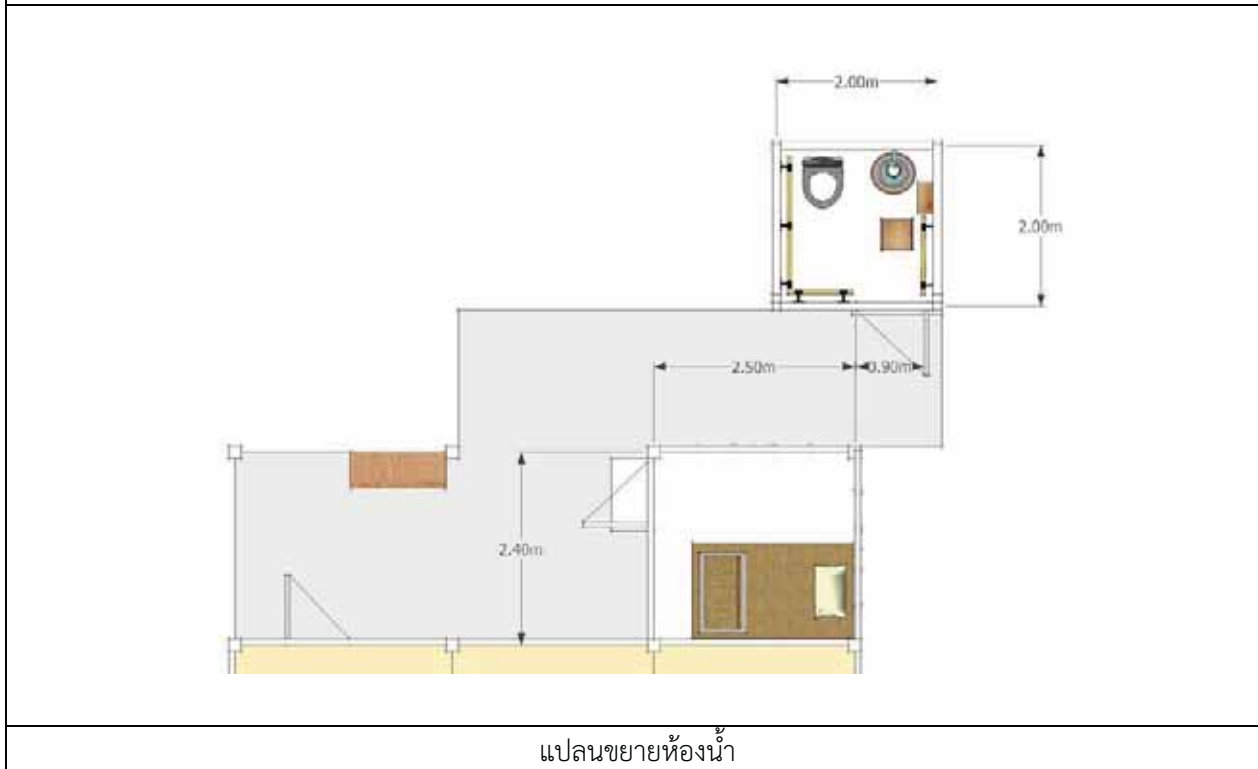
● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะทางกายภาพของ นางวงษ์ ศรีบุญเรือง	ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะห้องน้ำที่ค่อนข้างห่างจากตัวบ้าน ทางเดินขรุขระและขาดแสงสว่าง	ลักษณะภายในห้องน้ำที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
พื้นที่ด้านหลังบ้านยังขาดการจัดสัดส่วน ของพื้นที่ให้เหมาะสม	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะห้องน้ำที่ค่อนข้างห่างจากตัวบ้าน	ภาพจำลองการสร้างห้องนอนให้ใกล้กับห้องน้ำเดิม เพื่อความสะดวกในการใช้งาน
	
พื้นที่ด้านหลังบ้านยังขาดการจัดสัดส่วนของพื้นที่ให้เหมาะสม	ภาพจำลองการจัดพื้นที่ใหม่ โดยสร้างห้องนอนและพื้นที่ครัว
	
ลักษณะภายในห้องน้ำที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในบ้าน	ภาพจำลองการสร้างห้องนอนใหม่ ให้อยู่ใกล้ห้องน้ำเดิม เพื่อความสะดวกในการใช้งานมากยิ่งขึ้น

- การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน
สมรรถนะของนางวันษ์ ศรีบุญเรือง ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.4	b210.4
d310	การได้ยิน	d310.1	d310.1
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.4	b144.4
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.2	d5300.2
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.2	d5301.2
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.1	d4103.1
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.1	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.4	d465.2

4.5.10 ด.ช.ชัยเฉลิม วงแก้ว อายุ 5 ปี

ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ ด.ช.ชัยเฉลิม วงแก้ว อายุ 5 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 27 หมู่ที่ 13 ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	ด.ช.ชัยเฉลิม วงแก้ว เป็นผู้พิการทางร่างกายแต่กำเนิดมีปัญหาในเรื่องของการเคลื่อนไหว ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เท่าที่ควร และมีโรคประจำตัวคือโรคหัวใจ ได้รับเบี้ยยังชีพผู้พิการ โดยอาศัยอยู่กับยาย คือนางคำผาย ภูพานใหญ่ อายุ 42 ปี และเป็นผู้ดูแล
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 150 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Cerebral palsy เด็กสมองพิการ
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ สร้างในที่ดินของตัวเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารมีทั้งในอาคารและแยกกับตัวอาคาร สภาพโดยรอบอาคารเป็นดินถมสลับหญ้า
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่ภายนอกตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	4 - ไม่เข้าใจภาษามือ หรือภาษาท่าทางต่างๆเลย
d330	การพูด	4 - พูดไม่ได้เลย หรือเปล่งเสียงได้แต่ไม่เป็นคำ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	4 - ไม่เข้าใจภาษามือ หรือภาษาท่าทางต่างๆเลย
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	4 - จำไม่ได้เลย

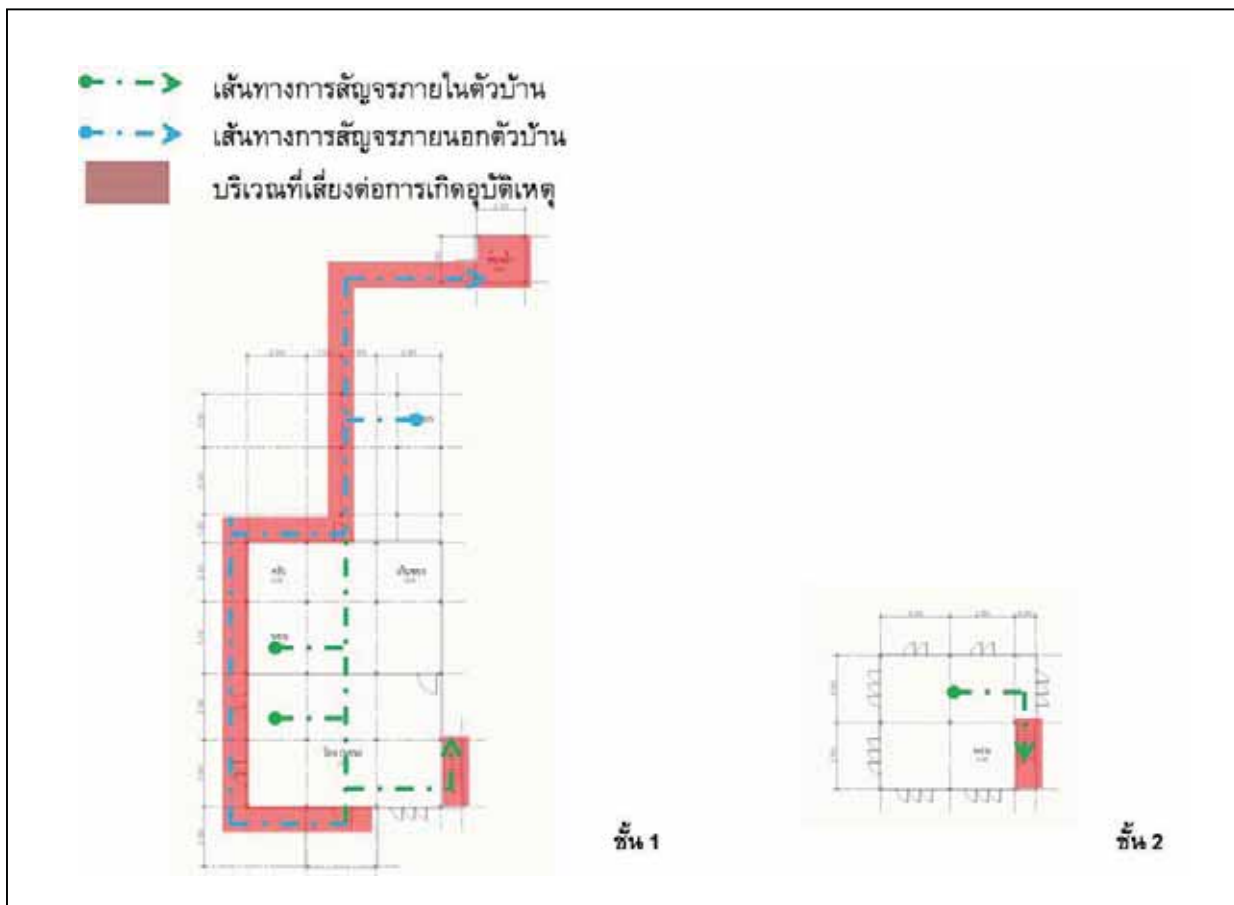
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	4 - นอนให้ญาติเช็ดตัวให้อยู่บนเตียง ทำความสะอาดตัวเองไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยทำให้ทั้งหมด
d540	แต่งตัว	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติทำให้ทั้งหมด
d550	รับประทานอาหาร	3 - ตักข้าวทานเองเองเกือบจะไม่ได้ ส่วนใหญ่ญาติจะตักข้าวเป็นคำๆ เตรียมไว้ให้ คนพิการทำแค่ตักข้าวเข้าปาก
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	3 - รู้สึกรู้ว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลับได้ระยะหนึ่งพอให้ญาติช่วยนำ กระโถนมารองได้ทัน
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	3 - รู้สึกรู้ว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ แต่บอกไม่ค่อยจะทัน มักมีเล็ดราดบ่อยๆ บางครั้งญาติก็นำกระโถนมาช่วยไม่ทัน ญาติต้องช่วยล้างทำความสะอาดให้

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	3 - เคลื่อนที่ได้แต่ต้องให้ญาติช่วยเป็นอย่างมาก
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	4 - ทำไม่ได้เลย (ทำให้จำเป็นต้องเปลี่ยนลงมานอนชั้นล่าง)
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	2 - ออกไปได้แต่ต้องให้ญาติช่วยเข็น หรือมีญาติไปด้วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

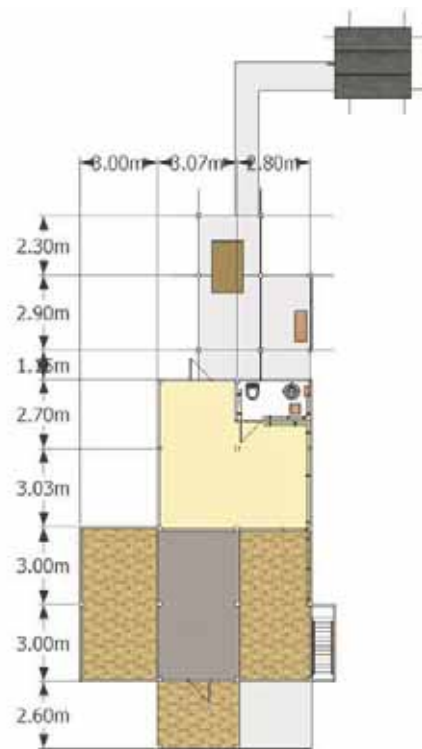
- ปรับปรุงห้องน้ำ โดยย้ายห้องน้ำมาอยู่ภายในบ้าน เพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว และมีเครื่องช่วยที่เหมาะสม กับผู้พิการ
- ปรับปรุงพื้นผิวห้องนั่งเล่น
- จัดทำกายอุปกรณ์เพื่อช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางร่างกาย

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ ลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล และฟื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย เป็นลำดับต้น

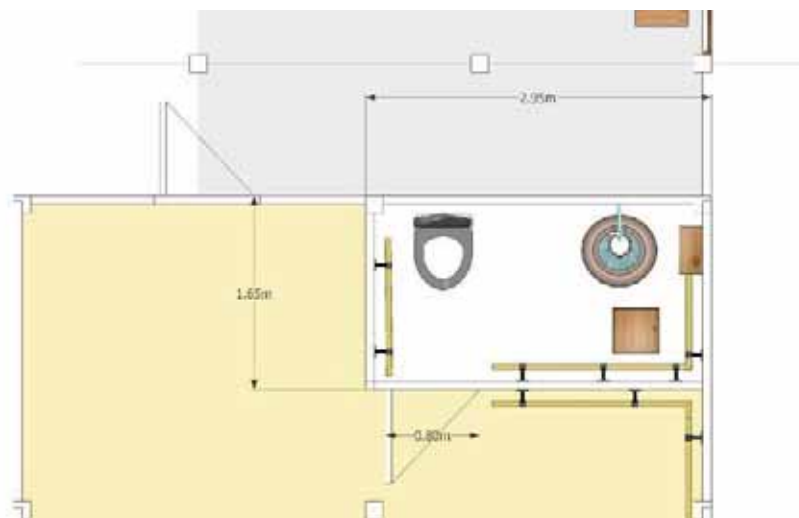
• รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะกายภาพของ ด.ช.ชัยเฉลิม วงแก้ว	ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะห้องน้ำที่ค่อนข้างห่างจากตัวอาคารมาก ทางเดินขรุขระและขาดแสงสว่าง ที่เพียงพอในตอนกลางคืน	ลักษณะภายในห้องน้ำที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
ลักษณะของบันได ที่ไม่มีราวจับ และขนาดของลูกตั้งลูกนอนที่ไม่เหมาะสม	พื้นที่ครัวขาดการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
พื้นที่ครัวภายใน เสนอแนะให้ปรับปรุงเป็นห้องน้ำ เพื่อสะดวกในการใช้มากยิ่งขึ้น	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ครัวเดิม ให้เป็นห้องน้ำ
	
ลักษณะภายในห้องน้ำที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
พื้นที่ครัวขาดการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ครัวใหม่ให้เป็นสัดส่วน และมีความเหมาะสมในการใช้งานมากขึ้น

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของ ด.ช. ชัยเฉลิม วงษ์แก้ว ที่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.4	d315.4
d330	การพูด	d330.4	d330.4
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.4	d335.4
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.4	b144.4
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.4	d510.4
d540	การแต่งตัว	d540.4	d540.4
d550	การรับประทานอาหาร	d550.3	d550.3
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.3	d5300.3
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.3	d5301.3
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งอย่าง	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.4	d4103.2
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.3	d460.2
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.4	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.2	d465.2

4.5.11 นางทา ศรีบุญเรือง อายุ 68 ปี

ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นางทา ศรีบุญเรือง อายุ 68 ปี
	
1.2	บ้านเลขที่ 33 หมู่ที่ 15 ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นางทา ศรีบุญเรือง เป็นผู้พิการทางร่างกายมีปัญหาในเรื่องของการเคลื่อนไหว ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เท่าที่ควร โดยมีรายได้จากเบี้ยยังชีพผู้พิการ โดยมี นางสาวทองปน แสงโทโพธิ์ อายุ 37 ปี เป็นผู้ดูแล
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 228 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Blindness ตาบอด
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ สร้างในที่ดินของตัวเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่นอกตัวอาคาร สภาพโดยรอบอาคารเป็นดินถมสลับหญ้า
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่นอกตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	3 - เลื่อนรางมาก มองตัวหนังสือพอได้แต่พรั่เลือน
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

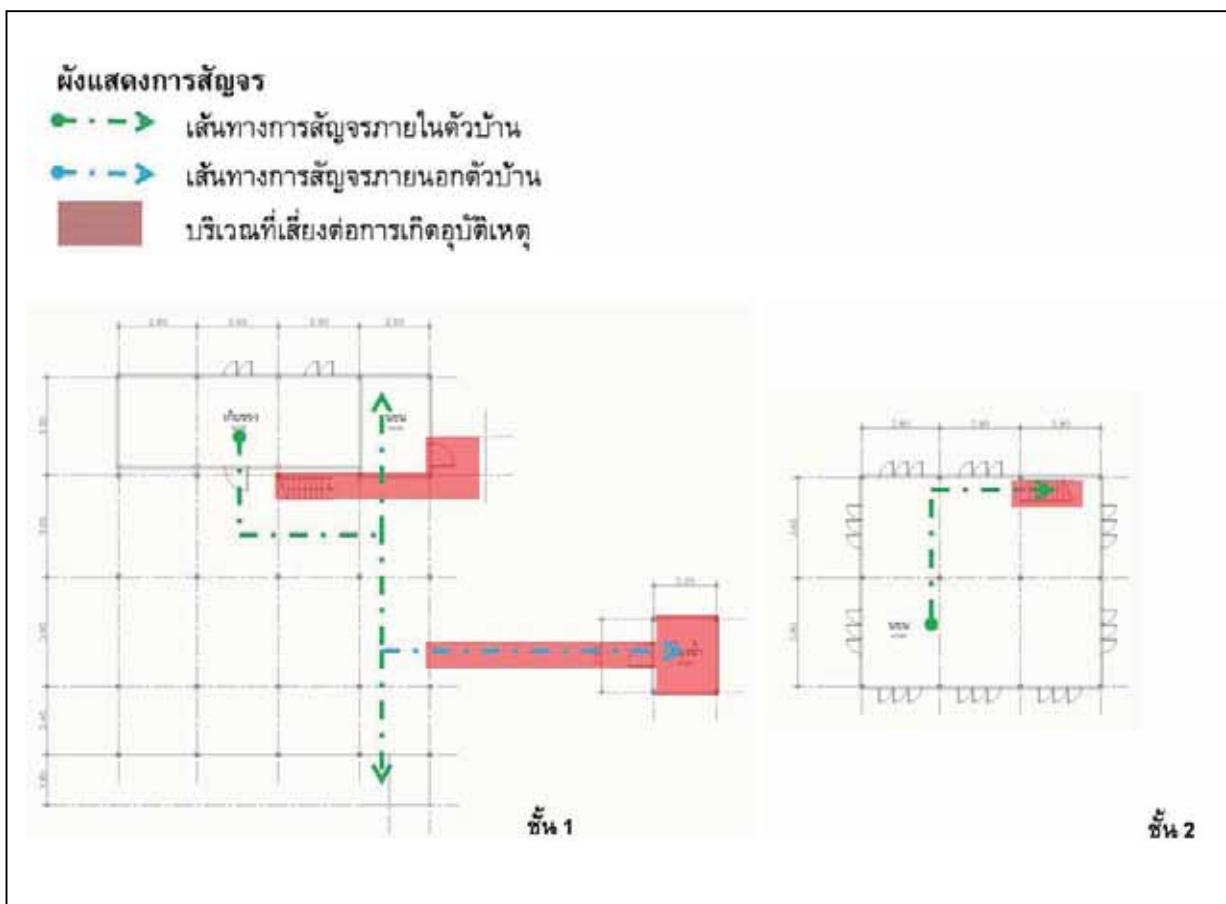
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	1 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ มีเล็ดราดบางครั้ง หากไปห้องน้ำไม่ทัน
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	1 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ มีเล็ดราดบางครั้ง หากไปห้องน้ำไม่ทัน

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งบนเก้าอี้/เตียง	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	3 - เคลื่อนที่ได้แต่ต้องให้ญาติช่วยเป็นอย่างมาก
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	4 - ทำไม่ได้เลย (ทำให้จำเป็นต้องเปลี่ยนลงมานอนชั้นล่าง)
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	4 - ทำไม่ได้เลย (อาจจะเป็นเพราะไม่มีอุปกรณ์หรือความพิการรุนแรงมากทำให้ไม่สามารถออกนอกบ้านได้)

- ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

- แนวทางในการปรับปรุง

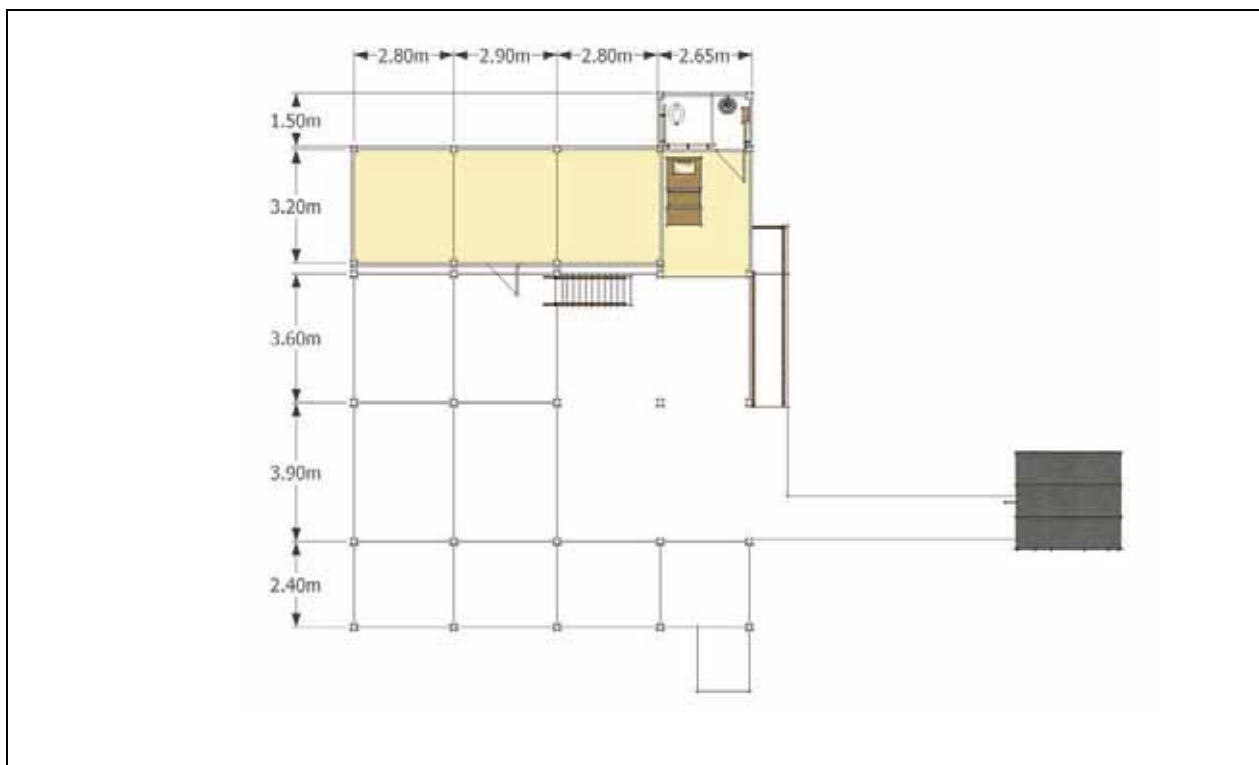
- ปรับปรุงพื้นที่ส่วนนอนให้เป็นสัดส่วนและมีการเข้าถึงที่สะดวกขึ้น
- เพิ่มเติมหียงน้ำให้อยู่ใกล้กับส่วนนอน
- สร้างทางลาดที่ลงจากส่วนนอน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การป้องกันอุบัติเหตุ และการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย เป็นลำดับต้น

● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะทางกายภาพของ นางทา ศรีบุญเรือง	ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ห้องนอนยังขาดการจัดพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนที่เหมาะสม	ลักษณะของบันได ที่ไม่มีราวจับ และขนาดของลูกตั้งลูกนอนที่ไม่เหมาะสม
	
ลักษณะห้องน้ำที่ค่อนข้างห่างจากตัวอาคารมาก ทางเดินขรุขระและขาดแสงสว่าง ที่เพียงพอในตอนกลางคืน	ลักษณะภายในห้องน้ำที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

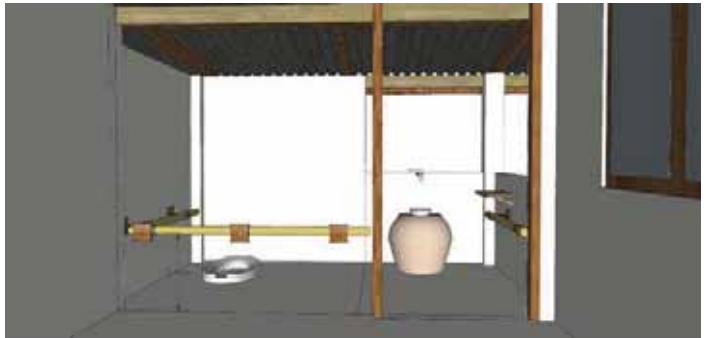

แปลนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะพื้นที่การใช้งาน ภายในบ้าน	ภาพจำลองการสร้างทางลาดที่มีระยะที่เหมาะสมในการใช้งาน
	
ลักษณะห้องนอนยังขาดการจัดพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนที่เหมาะสม	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องนอน และสร้างห้องน้ำภายใน เพื่อความสะดวกในการใช้งาน

- **รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ**

	
ลักษณะภายในห้องน้ำที่ยังขาดสุขลักษณะและการทำงานที่เหมาะสม	ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว ความสูง 45 เซนติเมตร

- **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของนางทา ศรีบุญเรือง ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนปรับปรุงสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับปรุงสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.3	b210.3
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.4	d335.4
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.0	b144.0
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.1	d5300.1
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.1	d5301.1
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.4	d4103.2
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.3	d460.2
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.4	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.4	d465.2

4.6 งบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการ

งบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการโดยสรุป (ดูรายละเอียดงบประมาณรายหลัง ภาคผนวก ค)

หน่วยงานท้องถิ่น	งบประมาณ (บาท)
ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม	216,065
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง (11 หลัง)	216,065
1) นายสมบูรณ์ ทับอาษา	51,363
2) ด.ญ.ริลวดี โคสุวรรณ	12,646
3) นายตา ไชยสงค์	6,739
4) ด.ช.ณัฐพล อันพิมพ์	20,045
5) นายทัศนะ นามจำปี	10,097
6) นายสมัย ทับสมบัติ	21,034
7) นายสำเรญ โยปัดทุม	8,556
8) นางกุ่ม ไชยสงค์	29,534
9) นางวงศ์ ศรีบุญเรือง	21,817
10) ด.ช.ชัยเฉลิม วงศ์แก้ว	14,075
11) นางทา ศรีบุญเรือง	20,159

หมายเหตุ : (ค่าแรง 30% ประมาณ 64,820 บาท รวมค่าแรง 280,885 บาท)

บทที่ 5

แนวทางการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ จังหวัดกาฬสินธุ์

5.1 ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่อำเภอกุฉินารายณ์

5.1.1 ประวัติความเป็นมา

อำเภอกุฉินารายณ์ ชื่อเดิม "กุศลินารายณ์" ที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่บ้านกุศลินหรือบ้านคุ้มเก่า ตำบลคุ้มเก่า (ในเขตอำเภอเขาวงปัจจุบัน) ได้รับการยกฐานะเป็นเมืองชั้นตรี มีชื่อว่า "กุศลินารายณ์" โดยมีพระอิเบศร์ (กอ) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองคนแรก ที่ได้ชื่อว่า "กุศลินารายณ์" ก็เนื่องจากที่ตั้งที่ว่าการอำเภอหรือที่ตั้งเมืองมีหนองน้ำแยกจากห้วย เรียกว่า "กุศ" กับมีศาลาสำหรับประกอบศาสนากิจอยู่กลางน้ำ เรียกว่า "สิน" ต่อมาชาวบ้านได้พบเทวรูปพระนารายณ์ทำด้วยไม้อยู่ในหนองน้ำแห่งนั้น ชาวบ้านจึงเรียกว่า "กุศลินารายณ์" และได้แผลงไปตามสำเนียงการพูดเป็น "กุฉินา-รายณ์"

ต่อมาในปี พ.ศ. 2474 จังหวัดกาฬสินธุ์ถูกยุบลงเป็นอำเภอ โดยให้จังหวัดกาฬสินธุ์เดิมทั้งหมดไปขึ้นกับจังหวัดมหาสารคาม อำเภอกุฉินารายณ์จึงติดตามไปขึ้นกับจังหวัดมหาสารคามด้วย จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2483 หลวงบริหารชนบท (ส่วน บริหารชนบท) ซึ่งเป็นข้าหลวงจังหวัดมหาสารคามได้ขอแบ่งปันเขตจังหวัดใหม่ ระหว่างจังหวัดนครพนมกับจังหวัดมหาสารคาม โดยถือเอากิ่งกลางลำน้ำพอง และสันเขาภูพานเป็นเขตแดน จึงได้ตัดโอนหมู่บ้านห้วยแดง บ้านโคกโก่ง และบ้านชุมช้าง จากอำเภอคำชะอี จังหวัดนครพนม (ปัจจุบันขึ้นกับจังหวัดมุกดาหาร) มาขึ้นกับอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ต่อมาในปี พ.ศ. 2490 ทางราชการได้ยกฐานะอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ขึ้นเป็นจังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จึงโอนมาขึ้นกับจังหวัดกาฬสินธุ์ตามเดิม และได้มีการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของตำบลต่างๆ ใหม่ คือ แบ่งตำบลบัวขาวออกเป็น 5 ตำบล มี ตำบลบัวขาว ตำบลจุมจัง ตำบลกุศหว้า ตำบลเหล่าไผ่งาม และตำบลหนองห้าง ตำบลแจนแลนแบ่งออกเป็น 2 ตำบล มี ตำบลแจนแลน และตำบลสามขา ตำบลภูแล่นช้างแบ่งออกเป็น 3 ตำบล มีตำบลภูแล่นช้าง ตำบลคำบง และตำบลไค้่น ตำบลคุ้มเก่าแบ่งออกเป็น 4 ตำบล คือ ตำบลคุ้มเก่า ตำบลนาคู ตำบลหนองผือ และตำบลสงเปลือย รวม 14 ตำบล จนกระทั่ง เมื่อปี พ.ศ. 2512 ทางราชการได้ยกฐานะตำบลคุ้มเก่าขึ้นเป็นกิ่งอำเภอเขาวง มีตำบลคุ้มเก่า ตำบลสงเปลือย ตำบลหนองผือ ตำบลภูแล่นช้าง และตำบลนาคู อยู่ในเขตการปกครองของกิ่งอำเภอเขาวง คงเหลือตำบลที่อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกุฉินารายณ์ รวม 9 ตำบล ต่อมาในปี พ.ศ. 2519 ทางราชการตั้งตำบลเหล่าใหญ่ขึ้นอีก 1 ตำบล โดยแยกจากตำบลแจนแลน ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 ได้รับอนุมัติให้ตั้งตำบลนาขามขึ้นอีก 1 ตำบล โดยแยกจากตำบลสามขา ในปี พ.ศ. 2521 ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งตำบลขึ้นอีก 2 ตำบล คือ ตำบลนาโก แยกออกจากตำบลบัวขาว และตำบลไค้่น แยกจากตำบลนิคมห้วยผึ้ง ในปี พ.ศ. 2524 ทางราชการได้ยกฐานะตำบลนิคมห้วยผึ้ง ขึ้นเป็นกิ่งอำเภอห้วยผึ้ง มีตำบลนิคมห้วยผึ้ง ตำบลไค้่น และตำบลคำบง ไปขึ้นอยู่ในเขตการปกครองของกิ่งอำเภอห้วยผึ้ง คงเหลือตำบลที่อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอกุฉินารายณ์ 10 ตำบล 84 หมู่บ้าน ในขณะนั้น

5.1.2 ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอภูผินารายณ์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 80 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอนาคู และอำเภอเขาวง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอคำชะอี และอำเภอหนองสูง (จังหวัดมุกดาหาร)
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอเมยวดี อำเภอโพธิ์ทอง และอำเภอโพธิ์ชัย (จังหวัดร้อยเอ็ด)
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอดอนจาน อำเภอห้วยผึ้ง และอำเภอนามน

รูปภาพที่ 5-1 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอภูผินารายณ์

5.1.3 ข้อมูลด้านสังคม

ประชากร : 101,410 คน (พ.ศ.2552)

5.1.4 การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอภูผินารายณ์ แบ่งพื้นที่การปกครองตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ออกเป็น 12 ตำบล 145 หมู่บ้าน

5.1.5 สภาพเศรษฐกิจ

อาชีพหลัก ได้แก่ ทำนา ทำไร่อ้อย ทำไร่มันสำปะหลัง ปลูกยางพารา ปลูกไม้ยูคาลิปตัส

อาชีพเสริม ได้แก่ เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

อำเภอภูผินารายณ์ เป็นพื้นที่ที่กำลังมีการพัฒนาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ผลผลิตหลักคือด้านการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกเป็นที่ราบ มีการประกอบอาชีพด้านการปศุสัตว์บ้างเล็กน้อย ในด้านอุตสาหกรรมเป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อม สำหรับการพาณิชย์กรรมนั้นประกอบด้วยบริษัทและห้างร้านของเอกชนจำนวนมาก

อำเภอภูผินารายณ์ได้ดำเนินการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ ไปพร้อมกันกับการสาธารณสุขมูลฐาน ชุมชน และการป้องกันและระงับโรคติดต่อ โดยโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชภูผินารายณ์ หรือกลุ่มแม่เลี้ยง ที่มี วัตถุประสงค์ในการทำงานหลัก คือ

1. ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น
2. ผู้ดูแล ญาติ มีความรู้ในการดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม
3. มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการดูแลคนในชุมชน
4. ทีมงานต้องความรู้ทักษะในการทำงานมากขึ้น

ซึ่งพบว่าสุขภาพคนในชุมชนดีขึ้น คนพิการได้รับการช่วยเหลือขึ้นทะเบียน ผู้ป่วยได้รับการช่วยเหลือ อย่างครอบคลุม

5.2 สถานการณ์ผู้พิการในพื้นที่ศึกษา

จากตารางสถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ ในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์ (ตารางที่ 5-1) มีจำนวนคนพิการทั้งหมด 1,892 ราย เป็นชายจำนวน 1,103 ราย หญิงจำนวน 789 ราย แบ่งตาม ประเภทของลักษณะของความพิการ ความพิการทางการเคลื่อนไหวมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 891 ราย คิดเป็น ร้อยละ 46.89 ของจำนวนคนพิการในอำเภอภูผินารายณ์ รองลงมา คือ ทางด้านจิตใจและพฤติกรรม 359 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.89 โดยที่ทางด้านสติปัญญาและทางการเรียนรู้ ทางด้านการมองเห็น และการได้ยินและ สื่อความหมาย มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ ทางด้านสติปัญญาและทางการเรียนรู้จำนวน 222 ราย คิดเป็น ร้อยละ 11.68 ทางด้านการมองเห็นจำนวน 198 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.42 และทางการได้ยินและสื่อ ความหมายจำนวน 190 ราย คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ ทางด้านพิการซ้อนมีจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.11

โดยที่ตำบลนาขาม จะมีจำนวนคนพิการมากที่สุด คือ จำนวน 191 ราย รองลงมาคือตำบลเหล่าไโฮงาม มีจำนวนคนพิการ 189 ราย ตำบลกุดหว้ามีจำนวนคนพิการ 186 ราย ตามลำดับ และตำบลที่มีน้อยที่สุด คือ ตำบลสมสะอาดจำนวน 50 ราย

ตารางที่ 5-1 สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามเพศ ในพื้นที่อำเภอภูผินารายณ์

ตำบล	ชาย	หญิง	รวม
ตำบลเจนแลน	73	54	127
ตำบลเหล่าใหญ่	81	72	153
ตำบลจุมจัง	106	77	183
ตำบลเหล่าไฮงาม	123	66	189
ตำบลกุดหัว	108	78	186
ตำบลสามขา	94	63	157
ตำบลนาขาม	125	66	191
ตำบลหนองห้าง	50	39	89
ตำบลนาโก	56	53	109
ตำบลสมสะอาด	34	16	50
ตำบลกุดคั่ว	36	28	64
ตำบลบัวขาว	217	177	394
รวมจำนวนผู้พิการ	1,103	789	1,892

ลักษณะความพิการ	จำนวนคน
ทางการเห็น	198
ทางได้ยินหรือสื่อความหมาย	190
ทางการเคลื่อนไหว	891
ทางจิตใจและพฤติกรรม	359
ทางสติปัญญาทางการเรียนรู้	222
คนพิการซ้ำซ้อน	40

ที่มา : โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชภูผินารายณ์

หมายเหตุ : การเก็บข้อมูลผู้พิการของทางโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชภูผินารายณ์ ไม่ได้มีการแยกลักษณะความพิการเป็นรายตำบล เนื่องจากเป็นการทำงานที่เป็นภาพรวมของทั้งอำเภอ

5.3 กระบวนการคัดเลือกบ้านผู้พิการ

สำหรับพื้นที่อำเภอภูผาอินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ กระบวนการคัดเลือกบ้านผู้พิการได้ดำเนินการโดยทางโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชภูผาอินารายณ์ได้นำเสนอและให้ข้อมูลรายละเอียดของผู้ป่วยพิการที่อยู่ในความดูแลของโรงพยาบาล และทำการคัดเลือกร่วมกับทางคณะผู้วิจัยอีกครั้งหนึ่ง

รูปภาพที่ 5-2 แสดงการประชุมคัดเลือกบ้านผู้พิการ จังหวัดกาฬสินธุ์
ร่วมกับทางโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชภูผาอินารายณ์

5.4 สรุปการคัดเลือกบ้านผู้พิการ

สรุปการคัดเลือกบ้านต้นแบบ 11 หลัง

จากการสำรวจสภาพที่อยู่อาศัยของผู้พิการที่ได้ทำการคัดเลือกจากข้อมูลเบื้องต้น และกระบวนการดังกล่าว ทางคณะผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกซ้ำอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาจากสภาพที่อยู่อาศัย ความจำเป็นเร่งด่วนของผู้พิการ ลักษณะความพิการ และลักษณะพื้นที่ซึ่งงานที่ต้องทำการปรับปรุง เพื่อให้บ้านที่ทำการคัดเลือกมานั้นสามารถเป็นต้นแบบให้กับทางท้องถิ่นและชุมชน เพื่อใช้ในการปรับปรุงบ้านหลังต่อไปได้ โดยบ้านของผู้พิการทั้ง 11 รายที่ได้ทำการคัดเลือกมา มีดังนี้

ตารางที่ 5-2 แสดงรายชื่อผู้สูงอายุทั้ง 11 รายที่ได้ทำการคัดเลือก

ลำดับ	ชื่อ	อายุ (ปี)	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล
1	ด.ช.ธนากร แวงวรรณ	13	328	3	เทศบาลตำบลบัวขาว
2	นางนุชนาถ สายประกอบ	33	113	6	ตำบลจุมจัง
3	นางโสม ดวงมณี	75	149	12	ตำบลบัวขาว
4	นายชัยวัฒน์ ศรีแนน	37	139	5	ตำบลเหล่าโฮงาม
5	นายประจักษ์ เปรมปรีดี	54	28	5	ตำบลกุดคั่ว
6	นายปรียะ อุทสิงห์	38	119	3	ตำบลกุดคั่ว
7	นายปัญญา โชติพูล	44	19	12	ตำบลนาขาม
8	นายวิฑูรย์ โยวะกา	19	72	7	ตำบลนาขาม
9	นายวิทยา จุ่มแพง	45	24	10	ตำบลเหล่าโฮงาม
10	นายวิมาน โคตรชัย	42	24	15	เทศบาลตำบลบัวขาว
11	นายอาทิตย์ จำญาติ	21	65	2	ตำบลสมสะอาด

5.5 ข้อมูลผู้พิการ ลักษณะที่อยู่อาศัยและการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ

ตารางที่ 5-3 แสดงการปรับปรุงบ้าน ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ

ลำดับ	ชื่อ	การปรับปรุง									
		จัดระเบียบข้าวของเครื่องใช้	ปรับปรุงพื้นที่ใช้งานประจำ	ราวจับพนัก	ปรับปรุงห้องน้ำ	ปรับปรุงบันได	สร้างทางลาด	ต่อเติมอาคารใหม่	ปรับระดับพื้นบ้าน	สร้างบ้านใหม่	*เพิ่มอุปกรณ์ช่วยเหลือ
1	ด.ช.ธนากร แวงวรรณ			●	●						●
2	นางนุชนาถ สายประกอบ			●	●	●		●	●		
3	นางโสม ดวงมณี			●				●			
4	นายชัยวัฒน์ ศรีแนน			●				●			
5	นายประจักษ์ เปรมปรีดี			●	●		●				
6	นายปรียะ อุทสิงห์		●	●				●			●
7	นายปัญญา โชติพูล			●						●	
8	นายวิฑูรย์ โยวะกา	●		●	●			●			●
9	นายวิทยา จุ่มแพง	●	●	●							
10	นายวิมาน โคตรชัย	●		●				●			
11	นายอาทิตย์ จำญาติ		●	●	●						●

5.5.1 ด.ช. ธนากร แวงวรรณ อายุ 13 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ ด.ช. ธนากร แวงวรรณ อายุ 13 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 328 หมู่ที่ 3 เทศบาลตำบลบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	ได้รับการศึกษาถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร มีรายได้ 500 บาทต่อเดือน ครอบครัว มีรายรับประมาณ 1,500 บาทต่อเดือน มีรายจ่ายประมาณ 5,000 บาทต่อเดือน อาศัยอยู่กับมารดา, พี่สาวและหลานสาว มีมารดาเป็นผู้ดูแล มีอาชีพทำนา ธนากร มีโรคประจำตัวเป็นโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบประสาท ไม่มีแผลกดทับ แต่มีเรื่องอาการเกร็งของแขนขา และมีข้อติด ได้รับสิทธิประโยชน์ได้แก่ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยด้านการเคลื่อนไหว และยังใช้การได้ ได้รับการจดทะเบียนคนพิการ และได้รับเบี้ยความพิการ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 77 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Paraplegia ขาอ่อนแรงทั้งสองข้าง
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคารปูน 1 ชั้น หลังคามุงกระเบื้อง มีทางเดินคอนกรีตโดยรอบ สร้างบนที่ดินของตัวเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารมีทั้งในตัวอาคารและนอกตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารแต่ไม่ไกลมาก และมีระดับที่แตกต่างกัน โดยลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

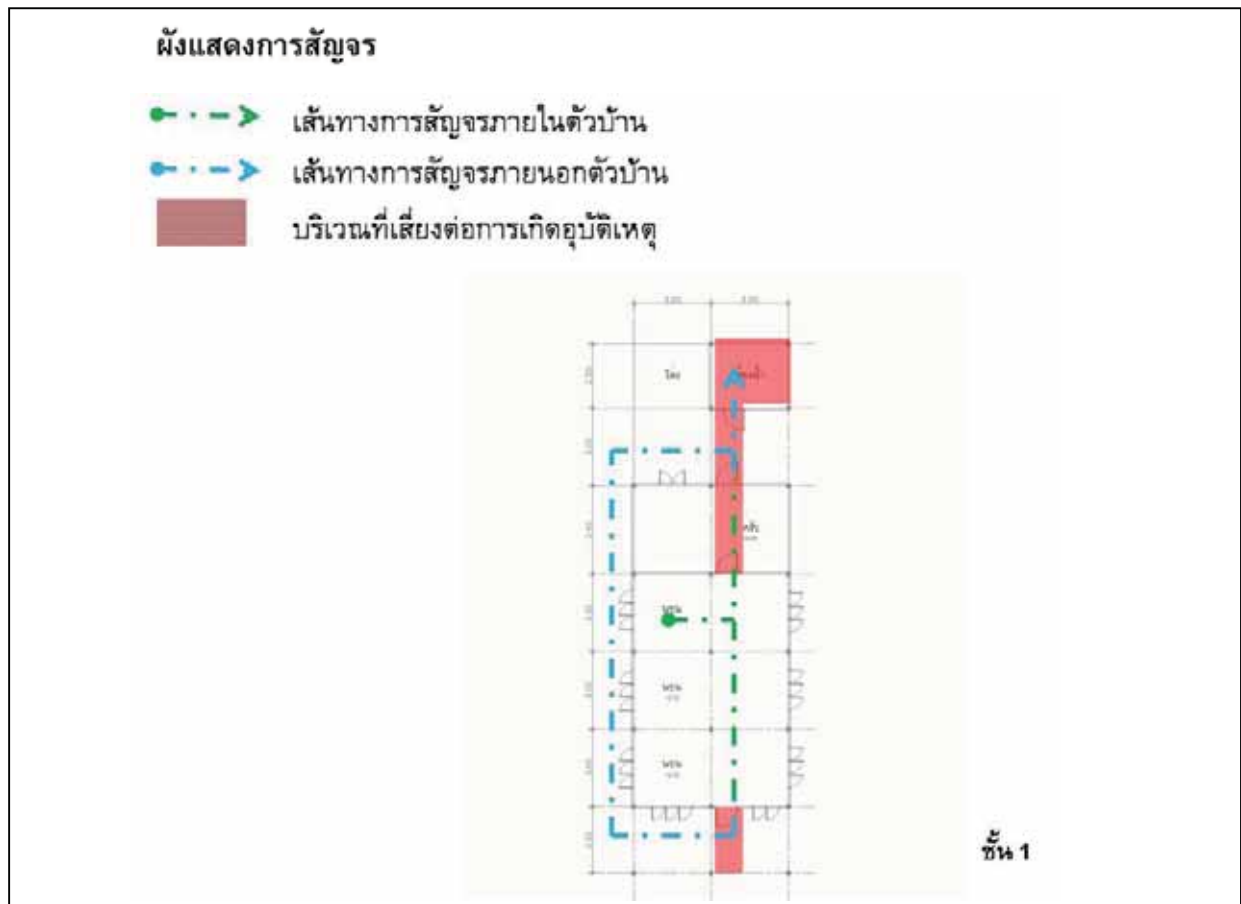
ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	1 - อาบน้ำเองได้ ญาติช่วยถูให้บ้าง หรือดูแลความสะอาดให้ แต่ส่วนใหญ่คนพิการจะทำเอง
d540	แต่งตัว	1 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติช่วยเพียงส่วนน้อยหรือแค่คอยแนะนำ ส่วนใหญ่คนพิการจะทำเอง
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	3 - ตักทานข้าวเองเกือบจะไม่ได้ ส่วนใหญ่ญาติจะทักให้เป็นคำๆ เติร์มไว้ให้ คนพิการแค่ตักเข้าปากเอง
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	3 - รู้สึกว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ แต่บอกไม่ค่อยทัน มักมีเล็ดราดบ่อยๆ บางครั้งญาติก็นำกระโถนมาช่วยไม่ทัน ญาติต้องช่วยล้างทำความสะอาดให้

ส่วนที่ 3 ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	2 - ลุกขึ้นยืนได้แต่ต้องมีที่ให้จับและให้ญาติช่วยเล็กน้อย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	2 - เคลื่อนที่ได้และให้ญาติช่วยในบางขั้นตอน เช่น ญาติช่วยจับรถเข็นให้เวลาเคลื่อนย้ายตัวจากรถเข็น เป็นต้น
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	2 - ออกไปได้แต่ต้องให้ญาติช่วยเข็น หรือมีญาติไปด้วย

- ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

- แนวทางในการปรับปรุง

- สร้างพื้นที่กายภาพบำบัดภายในตัวบ้าน
- ติดตั้งอุปกรณ์เครื่องช่วยในด้านพัฒนาการทางร่างกาย
- ปรับปรุงทางลาดภายในบ้านและพื้นที่บริเวณโดยรอบ
- ปรับปรุงห้องน้ำ เพิ่มราวจับพยุงตัว มีอุปกรณ์เครื่องช่วยที่เหมาะสมกับผู้พิการ

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย ลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

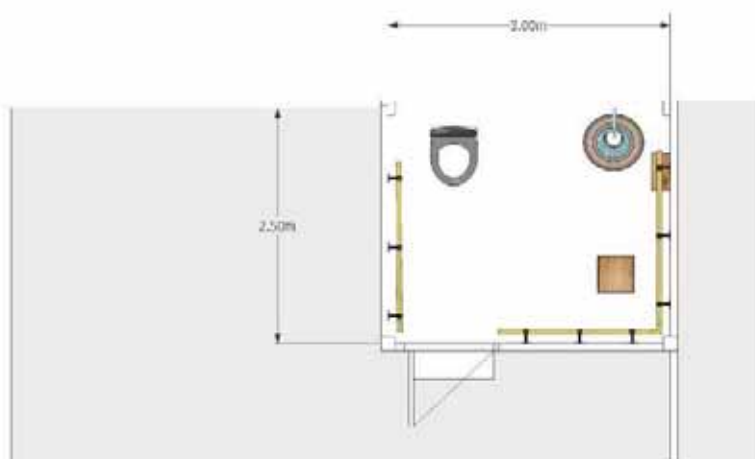
● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงลักษณะทางกายภาพของ ด.ช. ธนากร แวงวรรณ	แสดงปัญหา ห้องน้ำที่ไม่เหมาะสมต่อการใช้งาน และขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
แสดงปัญหาพื้นต่างระดับบริเวณทางเข้าห้องน้ำ	แสดงปัญหาพื้นต่างระดับบริเวณทางเข้าบ้าน
	
แสดงการทำกายภาพบำบัดเบื้องต้นสำหรับผู้พิการ	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

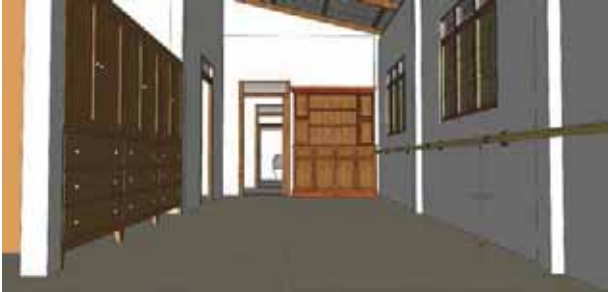
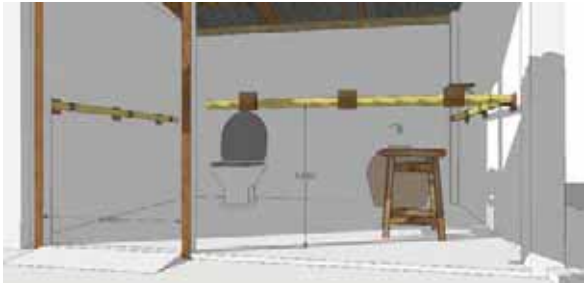

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
แสดงพื้นที่การใช้งานภายในบ้าน	ภาพจำลอง การปรับปรุงพื้นที่ภายในบ้าน โดยการสร้างอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
แสดงปัญหา ห้องน้ำที่ไม่เหมาะสมต่อการใช้งาน และขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	ภาพจำลอง การปรับปรุงห้องน้ำใหม่ โดยการใช้โถแบบนั่งราบ และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
แสดงปัญหาพื้นต่างระดับบริเวณทางเข้าบ้าน	ภาพจำลอง การปรับปรุงพื้นต่างระดับ โดยการใช้ปูนเททำมุมเอียง

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของ ด.ช.ธนกร แวงวรรณ ที่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.0	b144.0
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.1	d510.1
d540	การแต่งตัว	d540.1	d540.1
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.3	d5300.3
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.3	d5301.3
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.2	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.2	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.2	d465.0

5.5.2 นางนุชนาถ สายประกอบ อายุ 33 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นางนุชนาถ สายประกอบ อายุ 33 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 113 หมู่ที่ 6 ตำบลจุมจัง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นางนุชนาถ สายประกอบ เป็นผู้ป่วย sponocerca atropy ก่อนพิการได้รับการศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ 20,000 บาทต่อเดือน หลังพิการ มีรายได้ 500 บาทต่อเดือนรายได้ของครอบครัวประมาณ 1,500 บาทต่อเดือน รายจ่ายของครอบครัวประมาณ 6,000 บาท ต่อเดือน หลังพิการมีอาชีพเย็บปักถักร้อย อาศัยอยู่บ้านกับบิดามารดา มีผู้ดูแลคือพี่สาว ซึ่งมีอาชีพทำนา นางนุชนาถมีโรคประจำตัวเป็นกรวยไตอักเสบ ไม่มีแผลกดทับ และไม่มีข้อติด ได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ จากรัฐบาลแล้ว ได้แก่ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยด้านการเคลื่อนที่แล้ว และยังสามารถได้ ได้รับการจดทะเบียนคนพิการและได้รับเบี้ยยังชีพ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 98 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Muscular dystrophy กล้ามเนื้ออ่อนแรงทั้งตัว
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ หลังคาสังกะสี สร้างในที่ดินของตนเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ในตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่ในตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	2 - เปล่งเสียงได้ แต่ช้า ผู้สัมภาษณ์ยังพอเข้าใจ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	3 - เดินได้ ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย และมีคนช่วยพยุง
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบน้ำเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเหลือ
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเหลือ
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

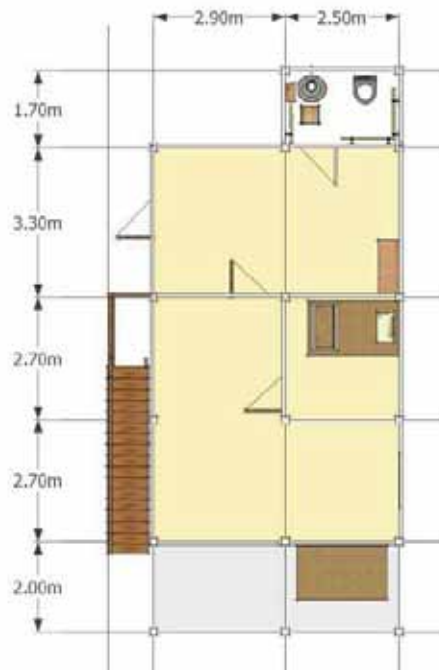
ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	1 - ลุกขึ้นยืนได้เองแต่ต้องมีที่ให้จับเพื่อจะได้พยุงตัวให้ลุกขึ้นเองได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	2 - เคลื่อนที่ได้และให้ญาติช่วยในบางขั้นตอน เช่น ญาติช่วยจับรถเข็นให้เวลาเคลื่อนย้ายตัวจากรถเข็น เป็นต้น
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	2 - ทำพอได้แต่ต้องให้ญาติช่วย หรืออาจเป็นอันตรายหากต้องขึ้นบันไดคนเดียว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	2 - ออกไปได้แต่ต้องให้ญาติช่วยเข็น หรือมีญาติไปด้วย

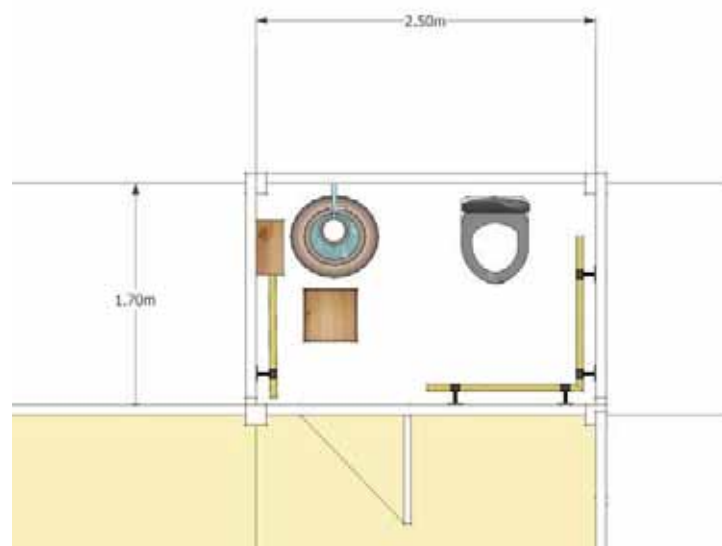
• รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะแสดงลักษณะทางกายภาพ ของนางนุชนาถ สายประกอบ	ลักษณะอาคารที่พักอาศัย ที่มีปัญหาพื้นชั้นล่างต่ำ กว่าระดับถนนทำให้เกิดปัญหาความชื้น และน้ำท่วมขัง
	
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ชั้นล่าง และปัญหาความชื้น	ปัญหาน้ำท่วมห้องน้ำ ทำให้ไม่สามารถใช้งานได้
	
ลักษณะครัวที่ยังขาดการจัดสัดส่วนพื้นที่ให้เหมาะสม	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

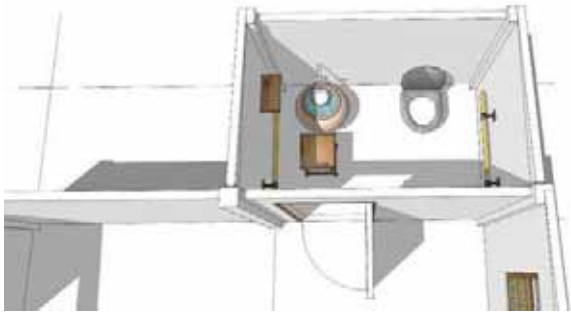

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะสภาพที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ชั้นล่าง และปัญหาความชื้น	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงพื้นที่ภายในบ้านใหม่
	
ปัญหาน้ำท่วมห้องน้ำ ทำให้ไม่สามารถใช้งานได้	ภาพจำลองแสดงการปรับปรุงห้องน้ำใหม่ ให้ถูกสุขลักษณะ และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นางนุชนาถ สายประกอบ ที่น่าจะมีเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.2	d330.2
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.3	d450.3
b144	ความจำ	b144.0	b144.0
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.0	d5302.0
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.1	d4103.1
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.2	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.2	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.2	d465.2

5.5.3 นางโสม ดวงมณี อายุ 75 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นางโสม ดวงมณี อายุ 75 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 149 หมู่ที่ 12 ตำบลบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นางโสม ดวงมณี เป็นชาวลาว จึงไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน และไม่ได้รับการศึกษาในประเทศไทย ก่อนพิการมีอาชีพรับจ้างทั่วไป หลังพิการไม่มีรายได้ใดๆ และไม่ได้ประกอบอาชีพ อาศัยอยู่ในบ้านคนเดียว มีคนดูแลคือเพื่อนบ้าน มีโรคประจำตัวเป็นโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบการไหลเวียนโลหิตและมีอาการปวดหัวเข้าทั้งสองข้าง ไม่มีแผลกดทับและไม่มีข้อติด ความพิการไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้ารับการศึกษา และการทำงานใดๆ ไม่มีโอกาสเข้าเป็นสมาชิกองค์กรในชุมชน และไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนได้ สถานที่ที่ต้องการไปคือ วัด แต่ไม่สามารถไปได้เพราะไม่ต้องการเป็นภาระคนอื่น เพื่อให้สามารถไปวัดได้ ต้องมีคนพาไป ได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการรับอุปกรณ์เครื่องช่วย และยังใช้การได้ แต่ไม่ได้จดทะเบียนคนพิการ เพราะไม่ได้มีสัญชาติไทย
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 76 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Blindness, Osteoarthritis ตาบอด และข้อเข่าเสื่อม
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ หลังคาสังกะสี สร้างในที่ดินของตนเอง
3.2	สภาพของห้องน้ำอยู่ในตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	4 - มองเกือบไม่เห็นเลยหรือตาบอดสนิท
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	3 - เดินได้ ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย และมีคนช่วยพยุง
b144	ความจำ	2 - จำพอได้ แต่ต้องมีคนคอยบอกย้ำบ่อยๆ

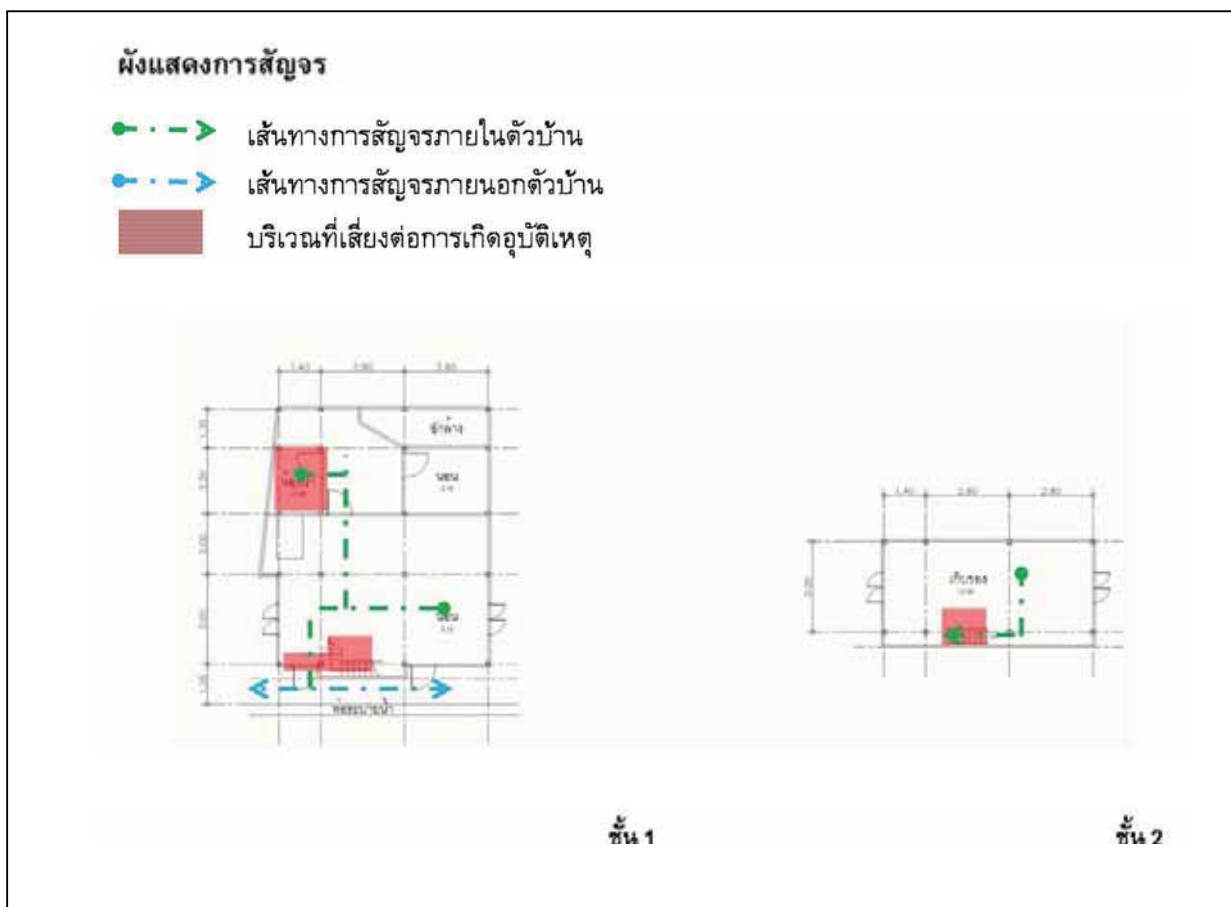
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบน้ำเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งบนเก้าอี้/เตียง	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุก
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - รับประทานอาหารเองได้
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือ ปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้ อุปกรณ์ช่วย	4 - ทำไม่ได้เลย (อาจเป็นเพราะไม่มีอุปกรณ์หรือความพิการรุนแรงมากทำให้ไม่สามารถออกนอกบ้านได้)

- ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

- แนวทางในการปรับปรุง

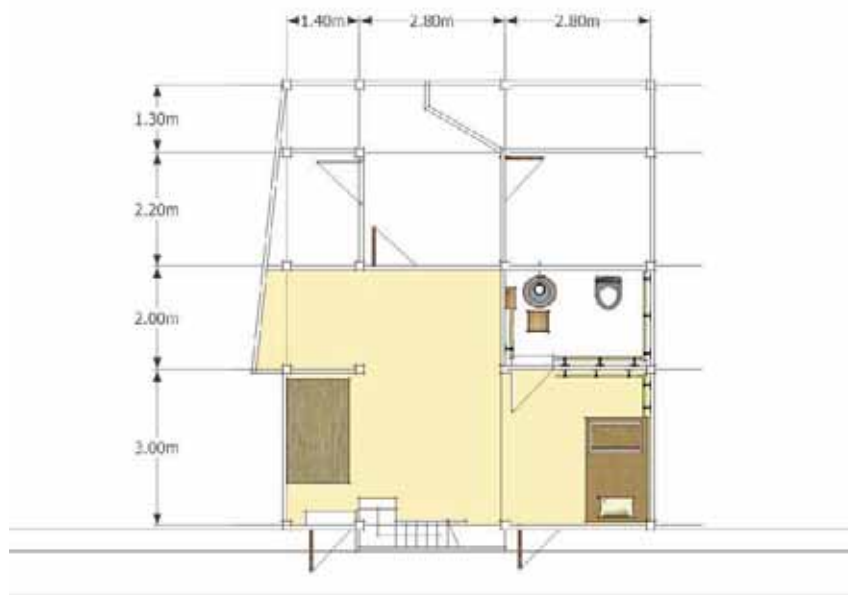
- ปรับปรุงทางเข้าหน้าบ้าน
- ปรับพื้นที่ภายในบ้านใหม่ โดยการเพิ่มระดับความสูงของห้องนอน เพื่อป้องกันน้ำท่วม
- สร้างห้องน้ำให้มีสภาพเหมาะสมกับการใช้งานและเชื่อมต่อกับห้องนอนได้โดยง่าย

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ ลดอุบัติเหตุ และการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย เป็นลำดับต้น

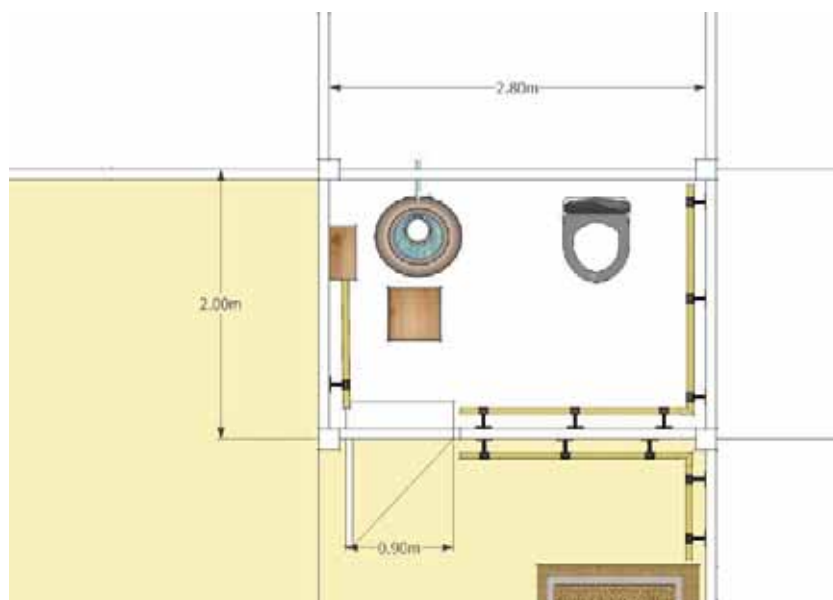
● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะทางกายภาพของนางโสม ดวงมณี	ลักษณะที่พักอาศัยโดยรวม
	
ปัญหาพื้นบ้านชั้นล่างต่ำกว่าระดับถนนค่อนข้างมาก ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝน	ลักษณะห้องน้ำที่ไม่เหมาะสมในการใช้งาน และไม่มีอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
พื้นที่โล่งบริเวณใกล้ที่นอนเก่า เสนอแนะให้เป็นห้องนอนและห้องน้ำใหม่ ที่ยกระดับพื้นสูงขึ้น เพื่อป้องกันน้ำท่วม	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

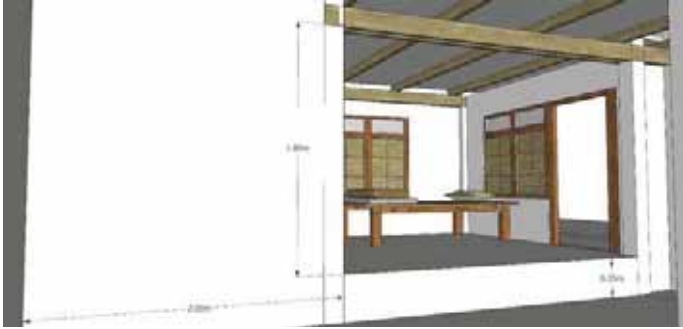

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
พื้นที่โล่งบริเวณใกล้ที่นอนของ นางโสม ดวงมณี	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ด้านในอาคาร เพื่อเสนอแนะให้เป็นห้องนอนและห้องน้ำใหม่ที่ยกระดับพื้นสูงขึ้น เพื่อป้องกันน้ำท่วม
	
พื้นที่โล่งด้านในบ้าน	ภาพจำลองการสร้างที่นอนใหม่ที่ยกระดับพื้นให้สูงขึ้น เพื่อป้องกันน้ำท่วม
	
ลักษณะห้องน้ำที่ไม่เหมาะสมในการใช้งาน และไม่มีอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำใหม่ให้อยู่ใกล้กับที่นอน เพื่อความสะดวกในการใช้งาน พร้อมติดตั้งอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของ นางโสม ดวงมณี ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.4	b210.4
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.3	d450.3
b144	ความจำ	b144.2	b144.2
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.4	d4103.2
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.4	d465.2

5.5.4 นายชัยวิวัฒน์ ศรีแนน อายุ 37 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายชัยวิวัฒน์ ศรีแนน อายุ 37 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 139 หมู่ที่ 5 ตำบลเหล่าไผ่ อําเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายชัยวิวัฒน์ ศรีแนน ก่อนพิการได้รับการศึกษาระดับปวช. ทำงานรับจ้างทั่วไป หลังพิการไม่ได้ทำงานอะไร และมีรายได้ประมาณ 500 บาท ครอบครัวมีรายได้หลังพิการ 5,500 บาทต่อเดือน แต่มีรายจ่ายประมาณ 10,000 บาทต่อเดือน สมาชิกในครอบครัวมี 3 คน อาศัยอยู่กับบิดา/มารดา ซึ่งเป็นผู้ดูแลหลักด้วย นายชัยวิวัฒน์ ไม่มีโรคประจำตัวใดๆ ไม่มีแผลกดทับ แต่มีข้อติดทั้งที่แขนและขา ความพิการไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา และไม่ต้องการเข้ารับการศึกษาอีก เป็นสมาชิกขององค์กรคนพิการ หรือองค์กรที่จัดตั้งในชุมชน แต่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน สถานที่ที่ต้องการไป คือ หุ่นยนต์ ที่ไม่สามารถไปได้เพราะไม่มีระบบขนส่งสาธารณะที่เหมาะสมกับความพิการ และไม่ยากเป็นภาระคนอื่น เพื่อให้สามารถออกไปได้ ต้องการระบบขนส่งสาธารณะที่เหมาะสม ต้องการให้มีคนพาไป และต้องการให้หายจากความพิการ ได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐบาลแล้ว ได้แก่ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการแล้ว และยังใช้งานได้ จดทะเบียนคนพิการและได้รับเบี้ยยังชีพ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 165 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Traumatic brain injury สมองได้รับความกระทบกระเทือน
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ หลังคากระเบื้อง สร้างในที่ดินของตนเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ในตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่ในตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	3 - เข้าใจภาษาท่าทางง่ายๆ ใช้กันภายในครอบครัว เช่น กินข้าว อาบน้ำ แต่ไม่ใช้ภาษามือที่เป็นมาตรฐาน
d330	การพูด	4 - พูดไม่ได้เลย หรือเปล่งเสียงได้แต่ไม่เป็นคำ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	3 - เข้าใจภาษาท่าทางง่ายๆ ใช้กันภายในครอบครัว เช่น กินข้าว อาบน้ำ แต่ไม่ใช้ภาษามือที่เป็นมาตรฐาน
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	4 - จำไม่ได้เลย

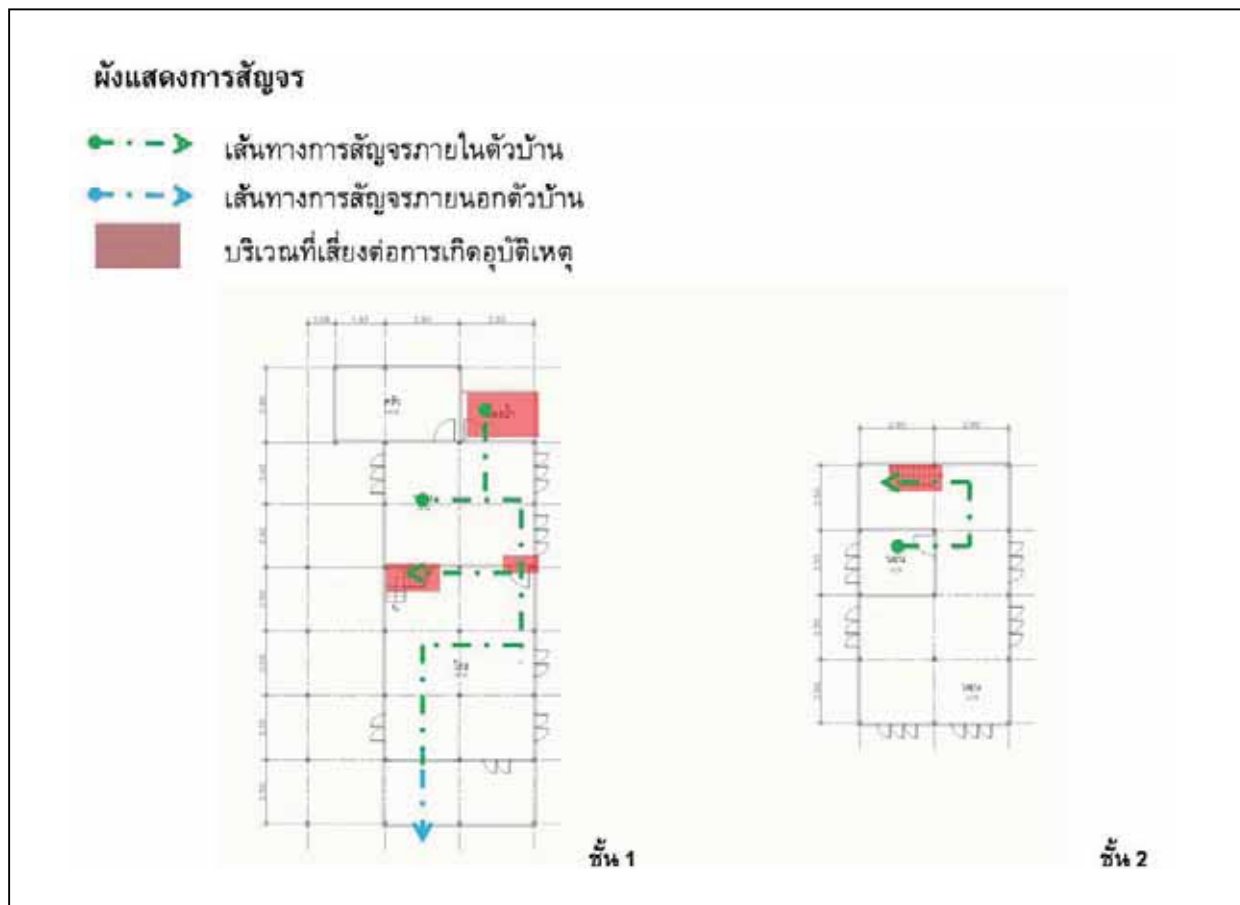
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	3 - ทำความสะอาดเองเกือบจะไม่ได้ ส่วนใหญ่ให้ญาติทำให้เกือบทั้งหมด คนพิการช่วยถูร่างกายได้แค่บางส่วน
d540	แต่งตัว	3 - ใส่เสื้อผ้าเกือบจะไม่ได้ ส่วนใหญ่ให้ญาติทำให้เกือบทั้งหมด คนพิการช่วยแค่บางส่วน
d550	รับประทานอาหาร	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติป้อนอาหารให้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	2 - รู้สึว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลับได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติได้นำกระโถนมารองได้ทัน
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	2 - รู้สึว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลับได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติได้นำกระโถนมารองได้ทัน

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งบนเก้าอี้/เตียง	3 - ลุกขึ้นยืนได้แต่ต้องมีที่ให้จับและให้ญาติช่วยเป็นอย่างมาก
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	1 - เคลื่อนที่ได้ มีญาติคอยยืนดูห่างๆ หรือคอยแนะนำขั้นตอน บางอย่างหรือดูแลไม่ให้ล้ม เป็นต้น
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	2 - ทำพอได้แต่ต้องให้ญาติช่วย หรืออาจเป็นอันตรายหากต้องขึ้นบันไดคนเดียว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	2 - ออกไปได้แต่ต้องให้ญาติช่วยเข็น หรือมีญาติไปด้วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

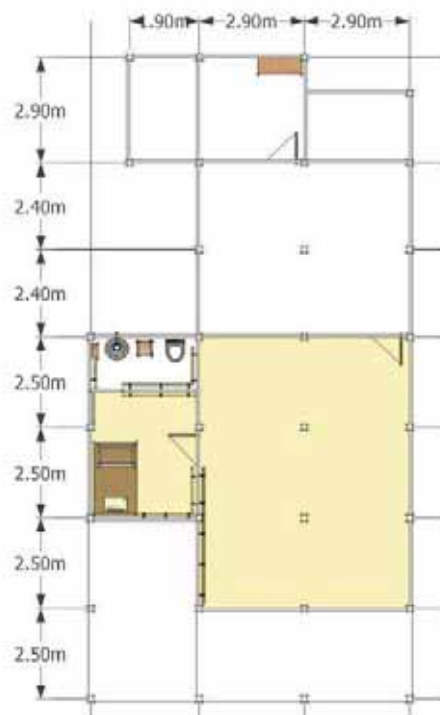
- สร้างห้องนอนใหม่ให้สามารถเชื่อมต่อกับห้องน้ำได้อย่างสะดวก
- เพิ่มอุปกรณ์ราวจับช่วยพยุงตัวในบริเวณที่เหมาะสม
- สร้างห้องน้ำใหม่ให้อยู่ในตัวบ้าน ให้มีขนาดที่เหมาะสม และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับช่วยพยุงตัว

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย และลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

• รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะทางกายภาพของ นายชัยวิวัฒน์ ศรีแนน	ลักษณะอาคารที่พักอาศัยโดยรวม ที่ชั้นล่าง กำลังทำการต่อเติมอาคาร
	
ลักษณะการจัดพื้นที่ภายในอาคาร ที่ยังขาดสัดส่วนที่เหมาะสม	พื้นที่ด้านข้างบ้าน เสนอแนะให้เป็นห้องนอน และห้องน้ำใหม่ ของนายชัยวิวัฒน์ ศรีแนน
	
ลักษณะครัวด้านหลังบ้านที่ยังขาดการจัดสัดส่วน และขาดสุขลักษณะ	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

• รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะสภาพที่อยู่อาศัยโดยรวม	ภาพจำลองการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
พื้นที่ด้านข้างบ้าน เสนอให้เป็นห้องนอน และห้องน้ำใหม่ ของนายชัยวัฒน์ ศรีแนน	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ด้านข้างบ้าน ให้เป็นห้องนอนและห้องน้ำใหม่
	
พื้นที่ด้านหลังของบ้าน	ภาพจำลองพื้นที่ภายในห้องนอน

● **รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ**

	
ลักษณะห้องน้ำที่ไม่เหมาะสมในการใช้งาน และไม่มีอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำใหม่ให้มีการใช้งานที่เหมาะสม และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของ นายชัยวัฒน์ ศรีแนน ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.3	d315.3
d330	การพูด	d330.4	d330.4
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.3	d335.3
d450	การเดิน	d450.3	d450.3
b144	ความจำ	b144.4	b144.4
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.3	d510.3
d540	การแต่งตัว	d540.3	d540.3
d550	การรับประทานอาหาร	d550.4	d550.4
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.2	d5300.2
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.2	d5301.2
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.3	d4103.2
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.1	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.2	d4552.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.2	d465.2

5.5.5 นายประจักษ์ เปรมปรีดี อายุ 54 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายประจักษ์ เปรมปรีดี อายุ 54 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 28 หมู่ที่ 5 ตำบลกุดค้ำ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายประจักษ์ เปรมปรีดี ก่อนพิการได้รับการศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมและเป็นอสม.ด้วย มีรายได้ก่อนพิการประมาณ 2,000 บาทต่อเดือน ครอบครัวมีรายได้ประมาณ 2,100 บาทต่อเดือน หลังพิการไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร มีรายได้ 500 บาทต่อเดือน รายได้ของครอบครัว หลังพิการประมาณ 2,100 บาทต่อเดือน รายจ่ายของครอบครัวประมาณ 3,000 บาทต่อเดือน อาศัยอยู่กับภรรยาและหลาน รวมสมาชิกในครัวเรือนเดียวกันทั้งสิ้น 3 คน ผู้ดูแลหลักคือ ภรรยา ซึ่งมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ประจักษ์ไม่มีโรคประจำตัวใดๆ ไม่มีแผลกดทับ และไม่มีข้อติด ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยต่างๆ แล้ว ได้แก่ สายสวน อวัยวะเสริม และอุปกรณ์เครื่องช่วยด้านการ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 100 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Paraplegia ขาอ่อนแรงทั้งสองข้าง
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคารปูน 1 ชั้น หลังคามุงกระเบื้อง สร้างบนที่ดินของตัวเอง
3.2	สภาพของห้องน้ำอยู่ในตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงได้ชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	3 - เดินได้ ใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย และมีคนช่วยพยุง
b144	ความจำ	0 - จำได้ดี

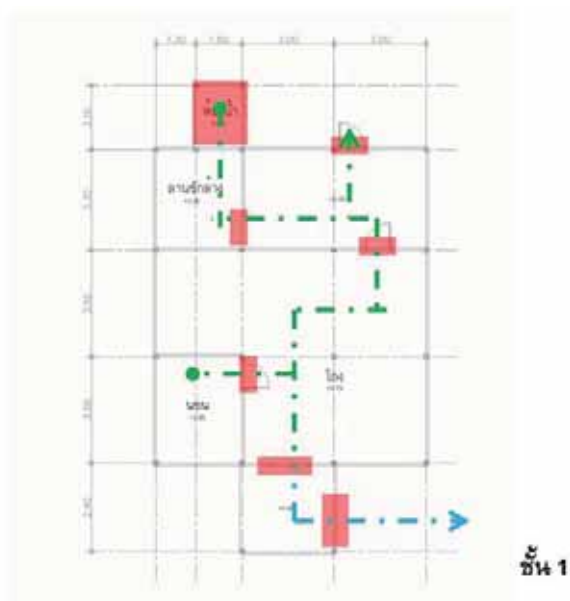
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบน้ำเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากที่นั่งบนเก้าอี้/เตียง	1 - ลุกขึ้นยืนได้เองแต่ต้องมีที่จับเพื่อจะได้พยุงตัวให้ลุกขึ้นเองได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่เองได้ ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	4 - ทำไม่ได้เลย (ทำให้จำเป็นต้องเปลี่ยนลงมานอนชั้นล่าง)
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- ผังแสดงการสัญจร**
- เส้นทางสัญจรภายในตัวบ้าน
 - เส้นทางสัญจรภายนอกตัวบ้าน
 - บริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

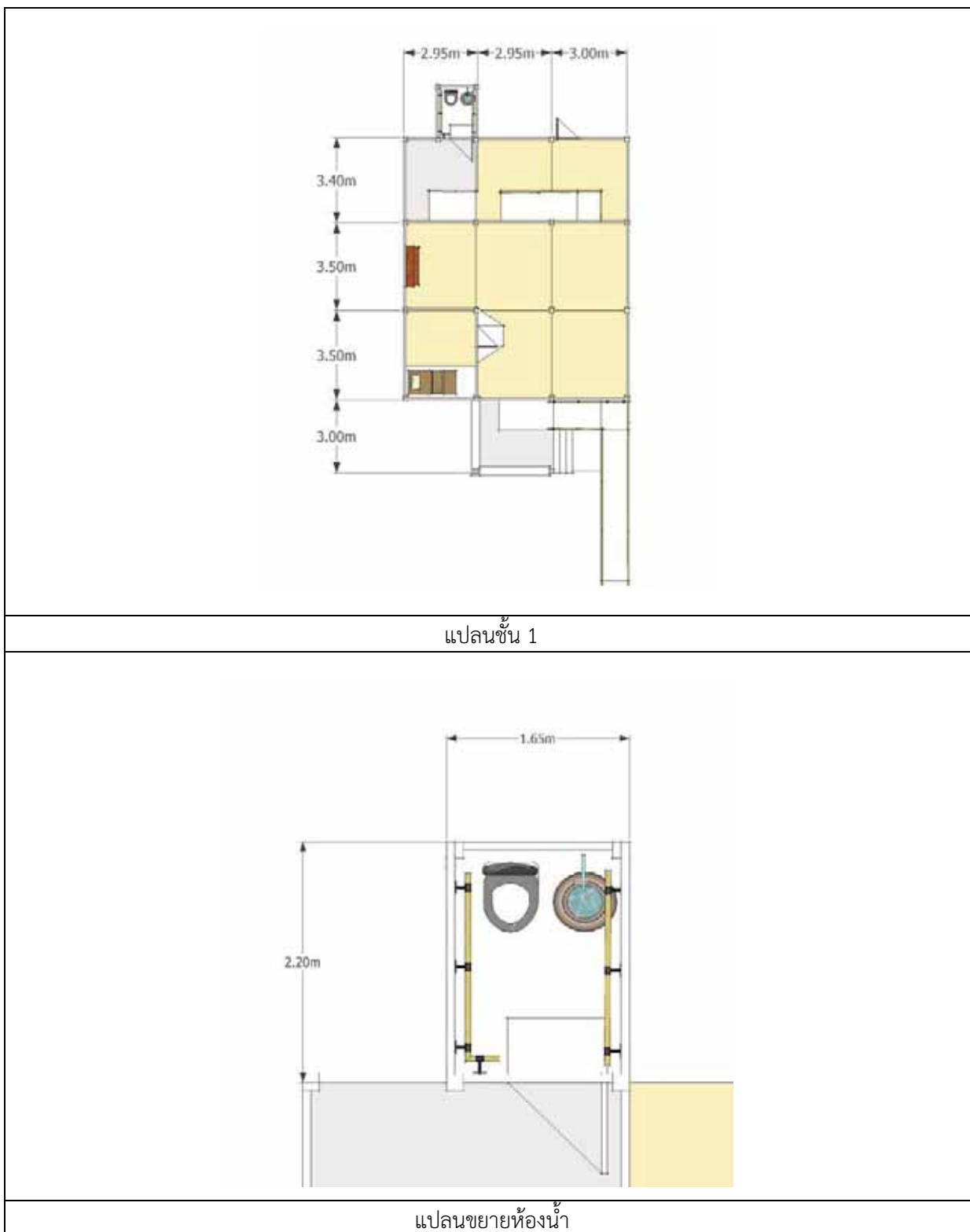
- แนวทางในการปรับปรุง
 - สร้างทางลาดภายในบ้านให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน
 - ปรับปรุงพื้นที่ทางเข้าหน้าบ้านให้มีการใช้งานที่สะดวกและเหมาะสมกับรถเข็น
 - ปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยใช้มาตรฐานของการออกแบบ Universal Design

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย และการลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะกายภาพของ นายประจักษ์ เปรมปรีดี	ลักษณะการเคลื่อนที่โดยใช้วีลแชร์ ของ นายประจักษ์ เปรมปรีดี
	
ลักษณะโดยรวมของอาคารที่พักอาศัย	ปัญหาบ้านมีพื้นที่ต่างระดับ ทำให้ไม่สามารถ ใช้งานวีลแชร์ภายในบ้านได้
	
ปัญหาพื้นที่ต่างระดับด้านหลังบ้าน	ปัญหาพื้นที่ต่างระดับในห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ปัญหามีพื้นที่ต่างระดับ ทำให้ไม่สามารถใช้งานวีลแชร์ภายในบ้านได้	ภาพจำลองการสร้างทางลาดที่มีความลาดชันที่เหมาะสม บริเวณทางเข้าหน้าบ้าน
	
ลักษณะพื้นที่ด้านหน้าบ้าน	ภาพจำลองการสร้างทางลาด และพื้นที่ด้านหน้าบ้าน ที่สามารถขึ้นอาคารจากวีลแชร์ได้
	
ปัญหาพื้นที่ต่างระดับด้านหลังบ้าน	ภาพจำลองการสร้างทางลาดด้านหลังบ้าน

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของนายประจักษ์ เปรมปรีดี ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d3150.9	d3150.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.0	d335.0
d450	การเดิน	d450.3	d450.3
b144	ความจำ	b144.2	b144.2
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.1	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.0	d465.0

5.5.6 นายปรียะ อุทสิงห์ อายุ 38 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายปรียะ อุทสิงห์ อายุ 38 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 119 หมู่ที่ 3 ตำบลกุดคำ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายปรียะ อุทสิงห์ ก่อนพิการได้รับการศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบอาชีพเกษตรกรและรับซ่อมปะยางรถ มีรายได้ประมาณ 5,000 บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นรายได้ของทั้งครอบครัว หลังจากพิการไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร รายได้ลดลงเหลือ 500 บาทต่อเดือน รายได้ของครอบครัว 5,500 บาทต่อเดือน มีรายจ่าย 5,500 บาทต่อเดือน อาศัยอยู่กับพี่สาว ซึ่งเป็นผู้ดูแลหลักด้วย พี่สาวมีอาชีพทำนา นายปรียะไม่มีโรคประจำตัวใดๆ ไม่มีแผลกดทับแต่มีข้อติดบริเวณข้อมือและนิ้วมือ ได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆแล้ว ประกอบด้วย การจดทะเบียนคนพิการและการได้รับเบี้ยความพิการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และอุปกรณ์ เครื่องช่วยด้านการเคลื่อนไหว และยังใช้ได้
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 25 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Paraplegia ขาอ่อนแรงทั้งสองข้าง
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคารปูน 1 ชั้น หลังคามุงสังกะสี สร้างบนที่ดินของตัวเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่นอกตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารค่อนข้างไกล โดยลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	2 - เดินได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย แต่ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องช่วย
b144	ความจำ	4 - จำไม่ได้เลย

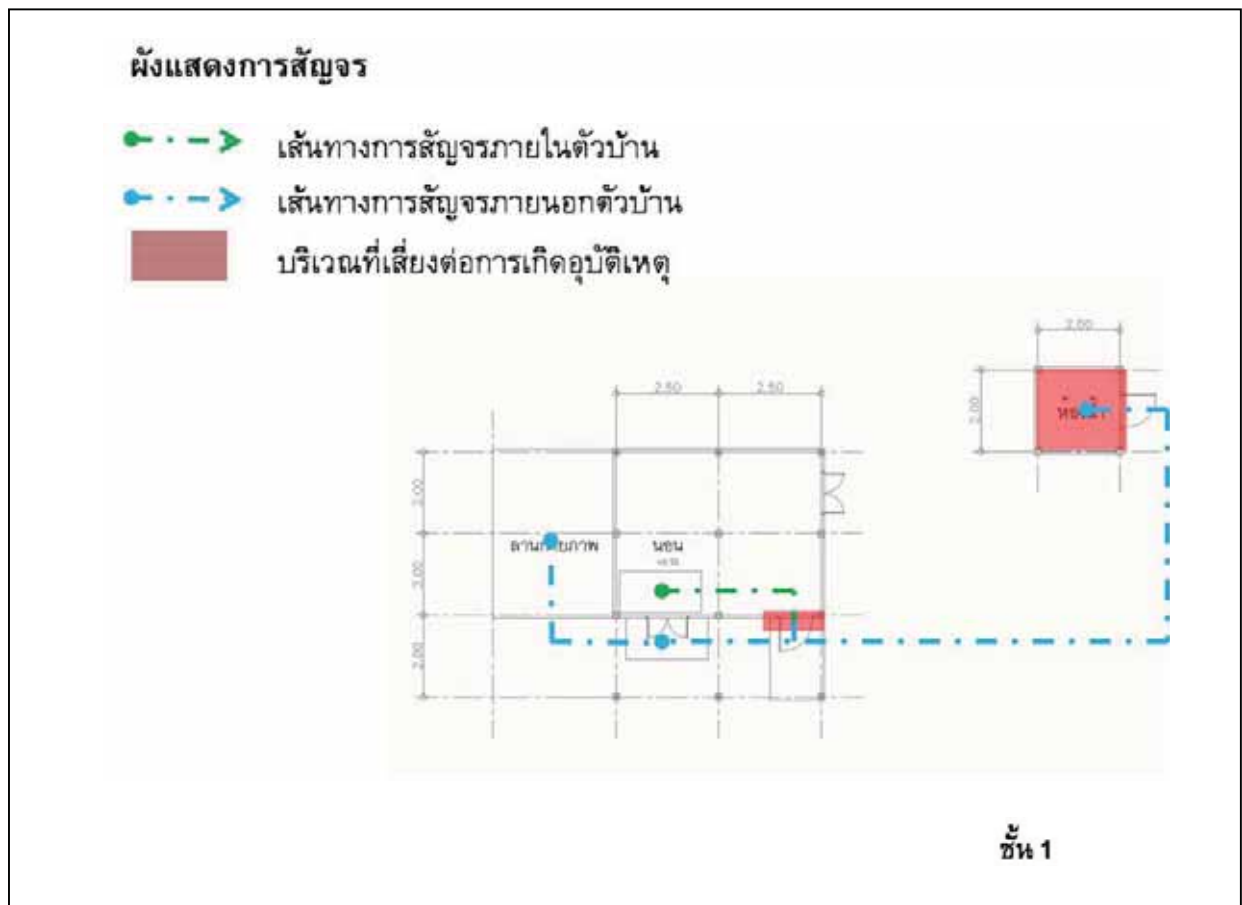
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบน้ำเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเลย
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเลย
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	1 - ลุกขึ้นยืนได้เองแต่ต้องมีที่ให้จับเพื่อจะได้พยุงตัวให้ลุกขึ้นเองได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	2 - เคลื่อนที่ได้และให้ญาติช่วยในบางขั้นตอน เช่น ญาติช่วยจับรถเข็นให้เวลาเคลื่อนย้ายตัวจากรถเข็น เป็นต้น
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	2 - ออกไปได้แต่ต้องให้ญาติช่วยเข็น หรือมีญาติไปด้วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

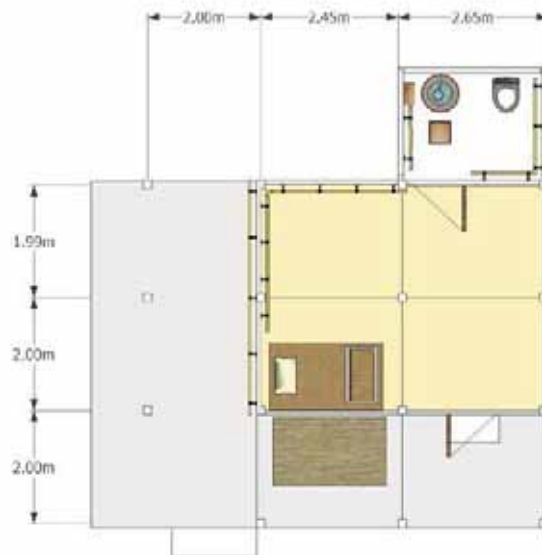
- สร้างห้องน้ำใหม่ให้ติดกับตัวบ้าน มีขนาดที่เหมาะสม และการใช้งานที่สะดวก พร้อมติดตั้งอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
- เพิ่มราวจับพยุงตัวในบริเวณพื้นที่ภายใน
- ปรับปรุงพื้นที่กายภาพบำบัด และจัดทำกายอุปกรณ์เพื่อช่วยในด้านพัฒนาการทางร่างกาย
- สร้างทางลาดบริเวณหน้าบ้านและพื้นที่โดยรอบ

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย และลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

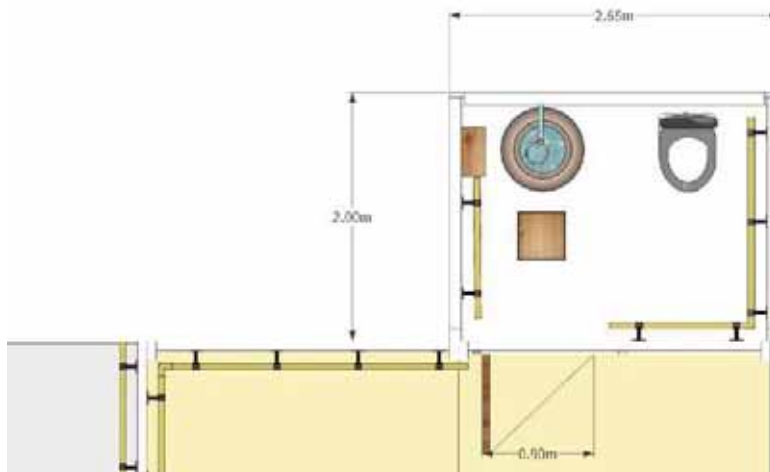
- รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันบนวีลแชร์ ของนายปรียะ อุทสิงห์	ลักษณะโดยรวมของที่พักอาศัย
	
ลักษณะการจัดพื้นที่ภายในบ้านที่ยังขาด การจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ลักษณะพื้นที่โล่งด้านหลังบ้าน ที่ใช้เป็นพื้นที่ทำ กายภาพบำบัด
	
ลักษณะห้องน้ำที่อยู่ห่างจากตัวบ้านค่อนข้างมาก	ลักษณะภายในห้องน้ำ ที่ยังขาดสุขลักษณะ และความเหมาะสมในการใช้งาน

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

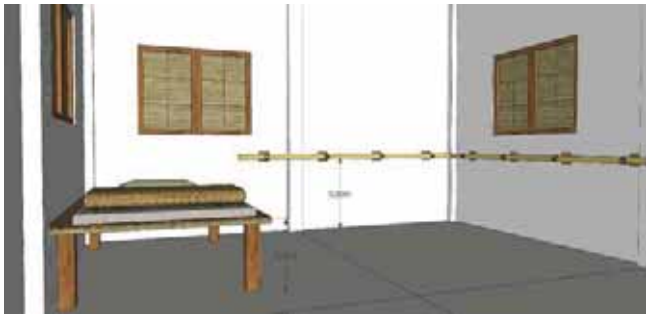

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะโดยรวมของที่พักอาศัย	ภาพจำลองการปรับปรุงโดยรวมของที่พักอาศัย
	
ลักษณะการจัดพื้นที่ภายในบ้านที่ยังขาดการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ภายในบ้านและเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
ลักษณะพื้นที่โล่งด้านหลังบ้าน ที่ใช้เป็นพื้นที่ทำกายภาพบำบัด	ภาพจำลองการสร้างหลังคา และอุปกรณ์ราวจับพยุงตัวบริเวณพื้นที่ทำกายภาพบำบัด

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะพื้นที่ด้านหลังบ้าน เสนอแนะให้ ต่อเติมห้องน้ำ เพื่อความสะดวกในการทำงาน	ภาพจำลองการต่อเติมห้องน้ำด้านหลังบ้าน
	
ลักษณะภายในห้องน้ำ ที่ยังขาดสุขลักษณะ และความเหมาะสมในการทำงาน	ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำใหม่ ให้มีขนาดที่เหมาะสม ในการทำงาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของนายปรียะ อุทสิงห์ ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.2	d450.2
b144	ความจำ	b144.4	b144.4
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.1	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.2	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.2	d465.0

5.5.7 นายปัญญา โชติพูล อายุ 44 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายปัญญา โชติพูล อายุ 44 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 19 หมู่ที่ 12 ตำบลนาขาม อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายปัญญา โชติพูล ก่อนพิการได้รับการศึกษาถึงระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้ประมาณ 5,000 บาทต่อเดือน รายได้ของครอบครัวประมาณ 1,300 บาทต่อเดือน รายได้หลังพิการของประมาณ 500 บาท/เดือน รายจ่ายต่อเดือนของคนพิการประมาณ 5,000 บาทต่อเดือน อาศัยอยู่กับมารดาและหลาน โดยมีสมาชิกในบ้านจำนวน 3 คน ผู้ดูแลหลักคือมารดาซึ่งมีอาชีพทำนา ปัญหามีโรคประจำตัวคือเป็นจิตเวช ไม่มีแผลกดทับ และไม่มีข้อติด ความพิการไม่เกี่ยวข้องกับการเข้ารับการศึกษามีไม่มีความถนัด ในการทำงานใดๆ ไม่ได้เป็นสมาชิกใดๆขององค์กรในชุมชน และไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน ไม่อยากออกไปไหน และเพื่อให้สามารถไปเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนได้ ต้องมีคนพาไปได้รับการจดทะเบียนคนพิการแล้วและได้รับเบี้ยความพิการ รวมทั้งหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 4 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Psychosis จิตเภท
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะเพิงไม้ ยกพื้นสูง สร้างบนที่ดินของตัวเอง ไม่มีห้องน้ำ และพื้นที่ทำครัว

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	4 - จำไม่ได้เลย

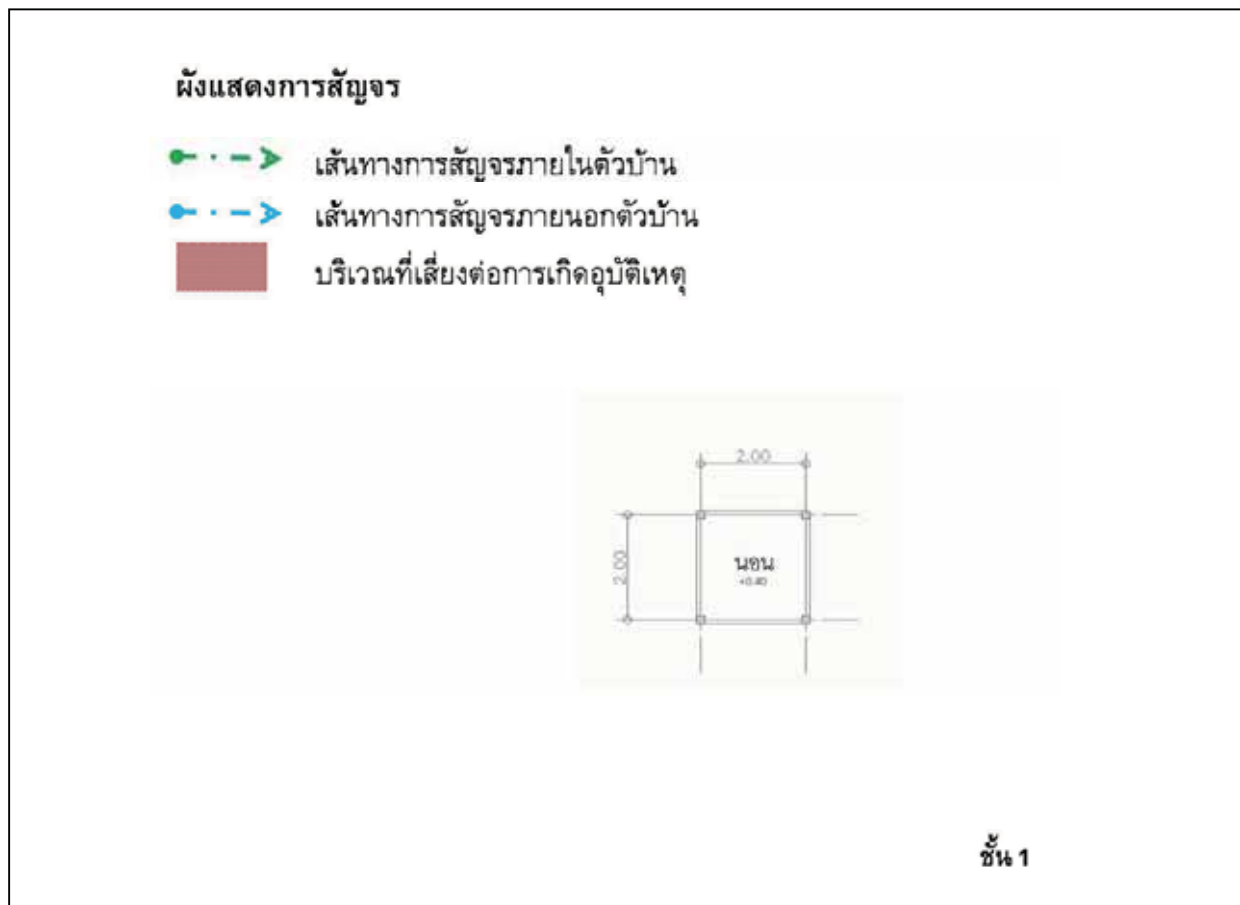
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบน้ำเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเหลือ
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเหลือ
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	0 - ควบคุมการขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ ไม่เล็ดราด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	3 - ลุกขึ้นยืนได้แต่ต้องมีที่ให้อาศัยและให้ญาติช่วยเป็นอย่างมาก
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	3 - ลุกขึ้นยืนได้แต่ต้องมีที่ให้อาศัยและให้ญาติช่วยเป็นอย่างมาก
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	4 - ทำเองไม่ได้เลย ต้องนอนตลอด
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือ ปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	4 - ทำไม่ได้เลย (อาจเป็นเพราะไม่มีอุปกรณ์หรือความพิการรุนแรงมากทำให้ไม่สามารถออกนอกบ้านได้)

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

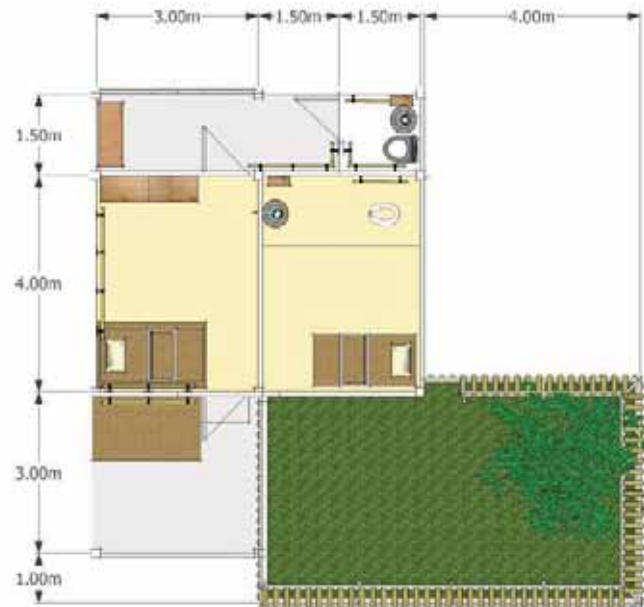
- สร้างที่อยู่อาศัยใหม่ ให้มีความเหมาะสมกับการใช้งาน และมั่นคงถาวร

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ การปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย และลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

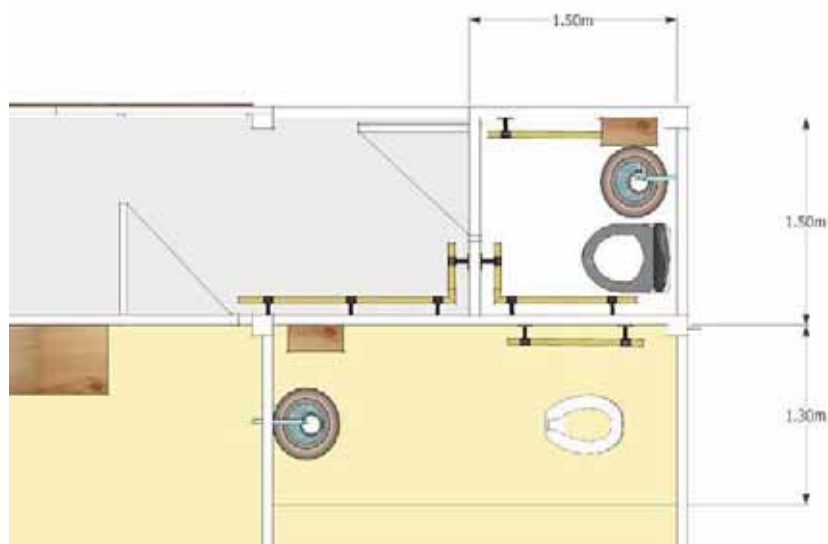
• รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันของ นายปัญญา โชติพุฒ	ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม ที่ใช้วัสดุชั่วคราว
	
ลักษณะการดูแล นายปัญญา โชติพุฒ	ทางเดินและพื้นที่บริเวณโดยรอบ ก่อนเข้าบ้าน นายปัญญา โชติพุฒ

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม ที่ใช้วัสดุชั่วคราว	ภาพจำลองการก่อสร้างที่พักอาศัยใหม่
	
ลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันของ นายปัญญา โชติพูล	ภาพจำลองพื้นที่การใช้งานด้านใน
	
พื้นที่ด้านหลังบ้าน	ภาพจำลองพื้นที่ด้านหลังบ้าน

● **การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน**

สมรรถนะของนายปัญญา โชติกุล ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.4	b144.4
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.0	d5300.0
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.0	d5301.0
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.3	d4101.0
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.3	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.4	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.4	d465.0

5.5.8 นายวิฑูรย์ โยวะกา อายุ 19 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายวิฑูรย์ โยวะกา อายุ 19 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 72 หมู่ที่ 7 ตำบลนาขาม อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายวิฑูรย์ โยวะกา ได้รับการศึกษาจนถึงระดับชั้นประถมศึกษา ไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร มีรายได้ 500 บาทต่อเดือน รายได้ของครอบครัวประมาณ 500 บาทต่อเดือน รายจ่ายของครอบครัว 3,000 บาทต่อเดือน อาศัยอยู่ร่วมกับบิดา/มารดาโดยมีสมาชิกในบ้านจำนวน 6 คน ผู้ดูแลหลักคือยาย วิฑูรย์ มีโรคประจำตัวเป็นโรคที่เกี่ยวข้องกับโลหิต มีแผลกดทับที่ก้นกบ และไม่มีข้อติด ได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆจากรัฐบาลแล้ว ได้แก่ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วย ด้านการเคลื่อนไหว และได้ใช้อุปกรณ์นั้น รวมทั้งได้รับการจดทะเบียนคนพิการแล้ว และได้รับเบี้ยความพิการ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 200 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Paraplegia ขาอ่อนแรงทั้งสองข้าง
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ หลังคาสังกะสี สร้างในที่ดินของตนเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ในตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่ในตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	2 - จำพอได้ แต่ต้องมีคนคอยบอกย้ำบ่อยๆ

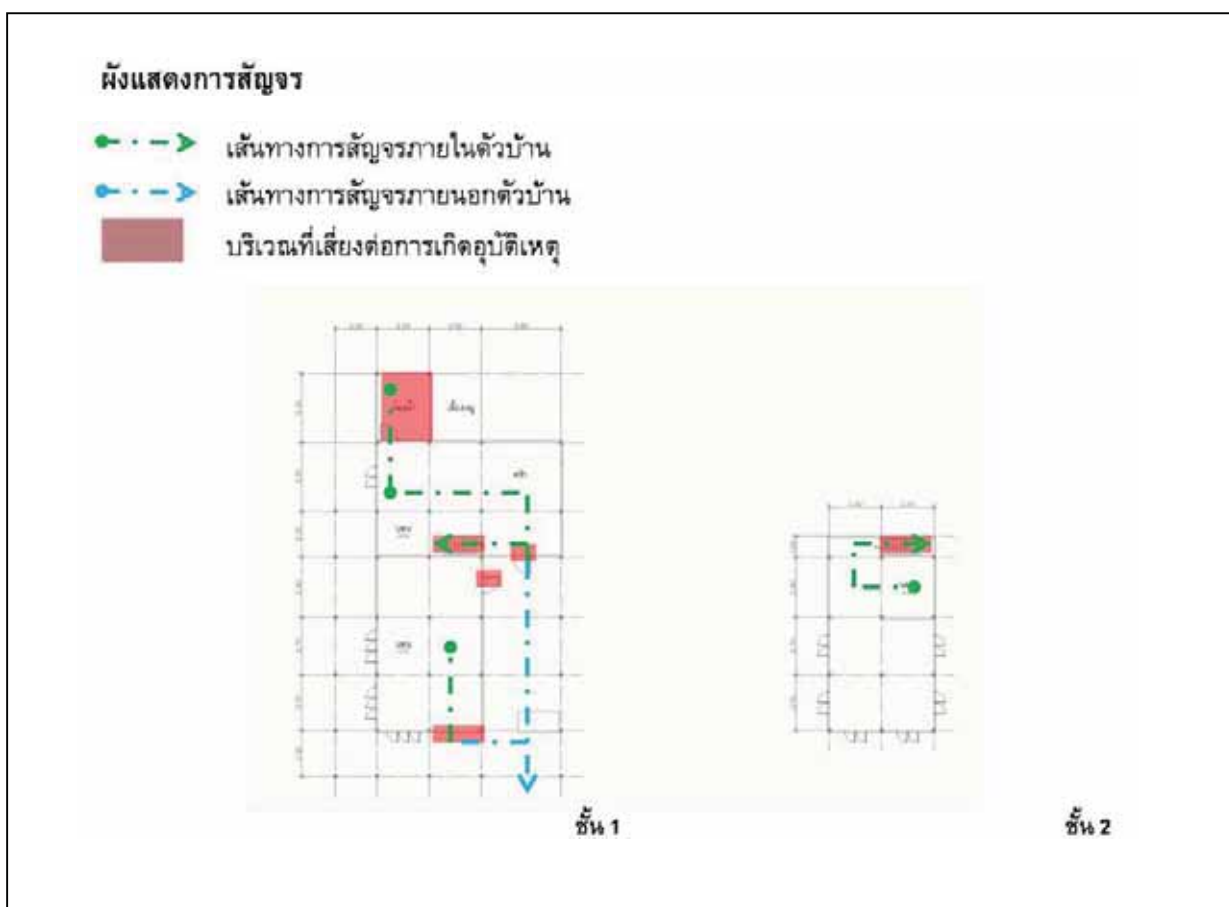
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	1 - อาบน้ำเองได้ ญาติช่วยอาบน้ำบ้าง หรือดูแลความสะอาดให้ แต่ส่วนใหญ่คนพิการจะทำเอง
d540	แต่งตัว	1 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติช่วยเพียงส่วนน้อยหรือแค่คอยแนะนำ ส่วนใหญ่คนพิการจะทำเอง
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	2 - รู้สึกว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลั้นได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติได้นำกระโถนมารองได้ทัน
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	2 - รู้สึกว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลั้นได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติได้นำกระโถนมารองได้ทัน

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	1 - ลุกขึ้นยืนได้เองแต่ต้องมีที่ให้จับเพื่อจะได้พยุงตัวให้ลุกขึ้นเองได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	4 - ทำไม่ได้เลย (ทำให้จำเป็นต้องเปลี่ยนมานอนชั้นล่าง)
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

- แนวทางในการปรับปรุง

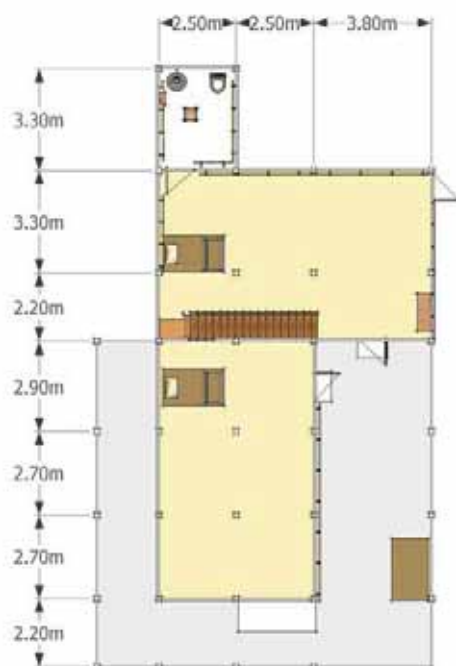
- จัดพื้นที่ภายในบ้าน ให้เป็นสัดส่วน
- ปรับปรุงห้องน้ำ เพิ่มราวจับพยุงตัว และมีอุปกรณ์เครื่องช่วยที่เหมาะสมกับผู้พิการ

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย เป็นลำดับต้น รวมถึงการลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล และการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย

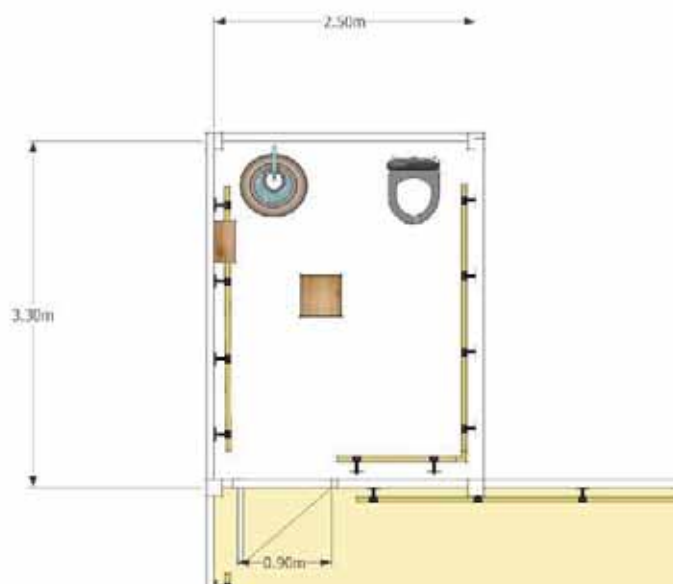
● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะกายภาพของ นายวิฑูรย์ โยระกา	ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะการจัดพื้นที่ภายในบ้านที่ยังขาดการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ลักษณะห้องน้ำที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัวและความเหมาะสมในการใช้งาน
	
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ด้านหลังบ้าน	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

ลักษณะที่อยู่อาศัยโดยรวม

ภาพจำลองการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม

ลักษณะการจัดพื้นที่ภายในบ้านที่ยังขาด
การจัดสัดส่วนที่เหมาะสม

ภาพจำลองการจัดพื้นที่ภายในบ้านใหม่

ลักษณะห้องน้ำที่ยังขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
และความเหมาะสมในการใช้งาน

ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
ในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของนายวิฑูรย์ โยวะกา ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.2	b144.2
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.1	d510.1
d540	การแต่งตัว	d540.1	d540.1
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.2	d5300.2
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.2	d5301.2
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.1	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.4	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.0	d465.0

5.5.9 นายวิทยา จุ่มแพง อายุ 45 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายวิทยา จุ่มแพง อายุ 45 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 24 หมู่ที่ 10 ตำบลเหล่าโงม อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายวิทยา จุ่มแพง ก่อนพิการได้รับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำอาชีพเกษตรกร หลังพิการถูกแหขาย ก่อนพิการมีรายได้ประมาณ 10,000 บาทต่อเดือน รายได้รวมทั้งครอบครัวประมาณ 13,000 บาท หลังพิการนายวิทยามีรายได้ 1,500 บาท และครอบครัวมีรายได้เหลือ 2,300 บาทต่อเดือน รายจ่ายของครอบครัวประมาณ 5,000 บาท สมาชิกในบ้านมี 2 คน อาศัยอยู่กับบิดาหรือมารดา ผู้ดูแลหลักได้แก่ บิดาหรือมารดา นายวิทยามีโรคประจำตัวเป็นนิ้วในโต ไม่มีแผลกดทับ ความพิการไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา และไม่ต้องได้รับการศึกษาเพิ่มเติม มีความถนัดหรือความเชี่ยวชาญด้านการถักทอจักสาน และความพิการไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน นายวิทยาไม่ได้เป็นสมาชิกขององค์กรในชุมชน และไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในชุมชน ไม่อยากออกไปสถานที่ใดๆในชุมชนเลย เพราะไม่อยากออกไปแม้ว่าจะมีคนพาออกไป ได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แล้ว ได้แก่ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยด้านการเคลื่อนไหวและยังใช้การได้ รวมทั้งจดทะเบียนคนพิการและได้รับเบี้ยความพิการแล้ว
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 120 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Paraplegia ขาอ่อนแรงทั้งสองข้าง
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ หลังคาสังกะสี สร้างในที่ดินของตนเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ภายนอกตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่ภายนอกตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	2 - จำพอได้ แต่ต้องมีคนคอยบอกย้ำบ่อยๆ

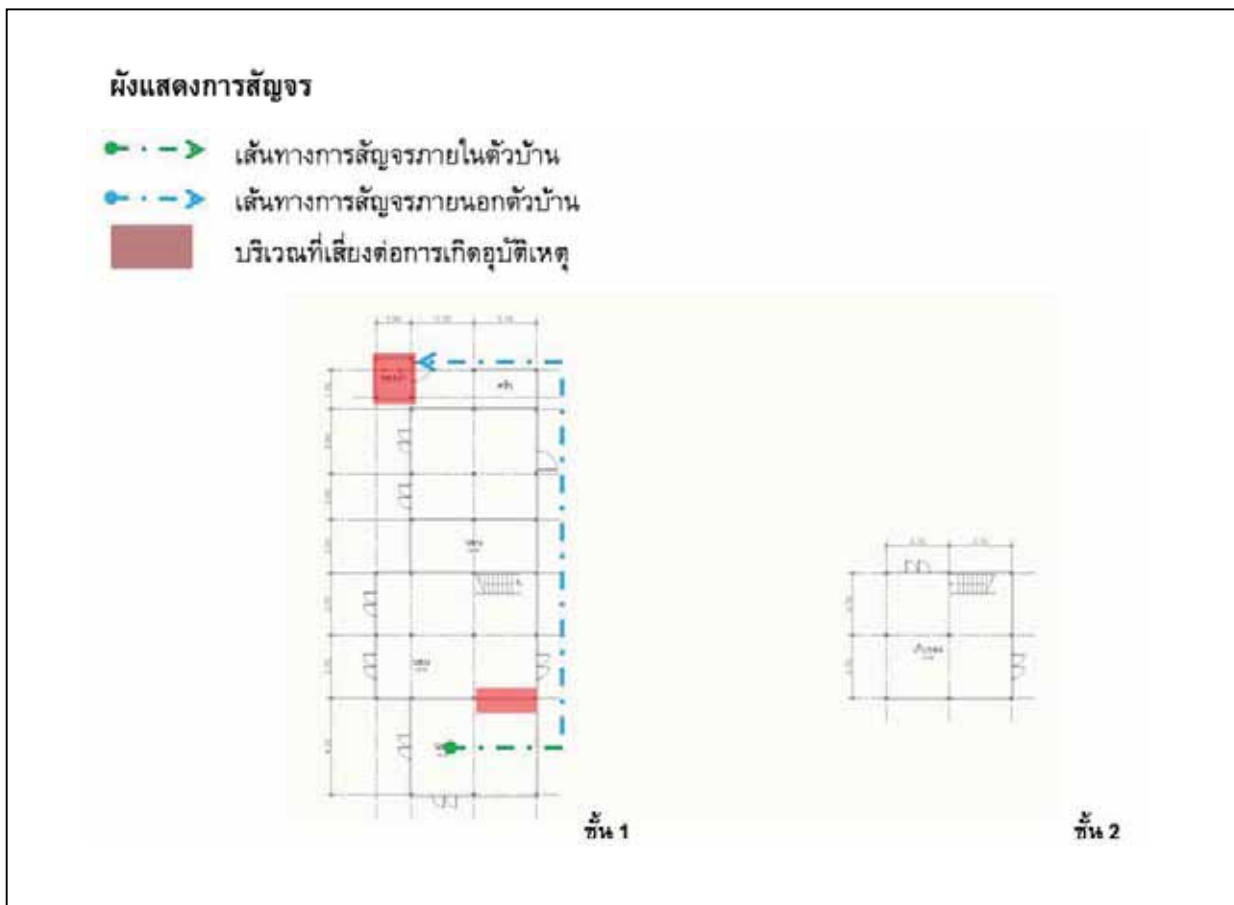
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	0 - อาบน้ำเองได้ ไม่ต้องให้ใครช่วยเหลือ
d540	แต่งตัว	0 - ใส่เสื้อผ้าเองได้ ญาติไม่ต้องช่วยเหลือ
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระ ใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระ ใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	1 - ลุกขึ้นยืนได้เองแต่ต้องมีที่ให้จับเพื่อจะได้พยุงตัวให้ลุกขึ้นเองได้โดยไม่ต้องมีคนช่วย
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	0 - เคลื่อนที่ได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	9 - ไม่จำเป็นต้องขึ้นลงบันไดเนื่องจากอยู่บ้านชั้นเดียว หรือปรับสภาพบ้านเรียบร้อยแล้ว
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	0 - ออกไปได้เอง ไม่ต้องมีคนช่วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

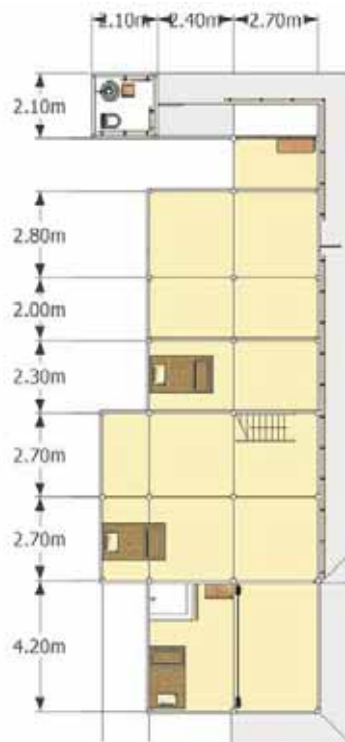
- ปรับปรุงห้องนอนด้านหน้าบ้านใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน
- สร้างทางลาด และปรับพื้นที่บริเวณโดยรอบบ้าน
- ปรับปรุงห้องน้ำ เพิ่มราวจับพยุงตัว มีอุปกรณ์เครื่องช่วยที่เหมาะสมกับผู้พิการและผู้ดูแล

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ พื้นฟูสมรรถนะทางด้านร่างกาย เป็นลำดับต้น รวมถึงการลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล และการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย

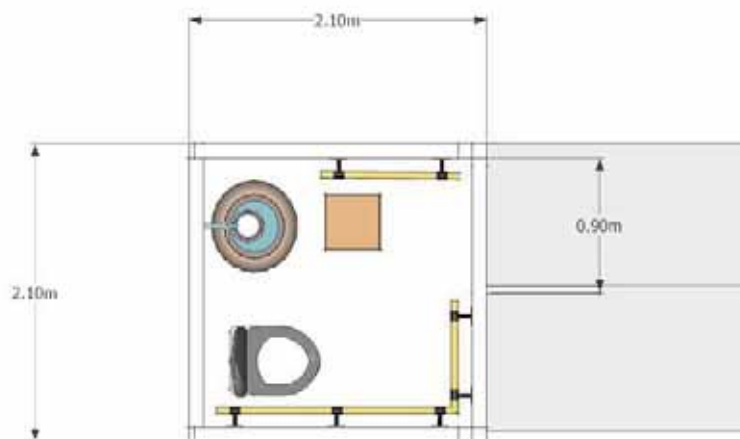
- รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันบนวีลแชร์ ของนายวิทยา จูมแพง	ลักษณะโดยรวมของที่อยู่อาศัย
	
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในบ้าน ที่ขาดการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ปัญหาทางเดินเข้าห้องน้ำด้านหลังบ้าน ที่ขาดการจัดพื้นที่
	
ลักษณะภายในห้องน้ำ ที่ยังขาดสุขลักษณะ และความเหมาะสมในการใช้งาน	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แผนชั้น 1

แผนขยายห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะโดยรวมของที่อยู่อาศัย	ภาพจำลองการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะการใช้งานพื้นที่ภายในบ้าน ที่ขาดการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ภาพจำลองการปรับปรุงพื้นที่ภายในบ้าน โดยเพิ่มพื้นที่เก็บของและพื้นที่ซักล้างภายใน
	
ลักษณะภายในห้องน้ำ ที่ยังขาดสุขลักษณะ และความเหมาะสมในการใช้งาน	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำ ให้มีขนาดและการใช้งาน ที่เหมาะสม และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของนายวิทยา จุ่มแพง ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับปรุงสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับปรุงสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.2	b144.2
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.0	d510.0
d540	การแต่งตัว	d540.0	d540.0
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.4	d5300.4
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.4	d5301.4
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.1	d4103.0
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.0	d460.0
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.9	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.0	d465.0

5.5.10 นายวิมาน โคตรชัย อายุ 42 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายวิมาน โคตรชัย อายุ 42 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 24 หมู่ที่ 15 เทศบาลตำบลบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายวิมาน โคตรชัย ได้รับการศึกษาจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปเป็นประเภทซ่อมเครื่องเสียงหรือเครื่องใช้ไฟฟ้า ก่อนที่จะทำงานไม่ได้ มีรายได้ 4,000 บาทต่อเดือน หลังจากทำงานไม่ได้ มีรายได้เพียง 500 บาทต่อเดือน รายได้ของครอบครัวประมาณ 1,100 บาทต่อเดือนและมีรายจ่ายประมาณ 5,000 บาทต่อเดือน อาศัยอยู่กับบิดา/มารดาและหลานอีก 2 คน มารดาเป็นผู้ดูแลหลักและมีอาชีพค้าขาย วิมานไม่มีโรคประจำตัวใดๆ ไม่มีแผลกดทับและไม่มีข้อติด ความพิการไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา เพราะไม่ต้องการเข้ารับการศึกษแล้ว ความพิการเป็นอุปสรรคต่อการทำงานเพราะทำงานแบบเดิมไม่ได้แล้ว เนื่องจากสถานที่ทำงานไม่เหมาะสมกับความพิการ และสภาพงานไม่เหมาะสมกับความพิการ เพื่อให้สามารถทำงานได้ ต้องการให้มีการจัดระบบคมนาคมที่เหมาะสมให้สามารถเดินทางออกนอกบ้านได้ มีที่จอดรถที่จัดให้เป็นการเฉพาะ มีคนพาออกนอกบ้าน และต้องการรับการฝึกอาชีพ ได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐบาลแล้ว โดยการจดทะเบียนคนพิการ และได้รับเบี้ยความพิการ ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยด้านการเคลื่อนไหวและยังได้ใช้อยู่ รวมทั้งได้รับสิทธิประโยชน์จากหลักประกันสุขภาพ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 60 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Poliomyelitis โปลิโอ
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	ที่อยู่อาศัยเป็นลักษณะอาคารปูน 1 ชั้น หลังคามุงสังกะสี สร้างบนที่ดินของตัวเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่นอกตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำแยกจากตัวอาคารไกลมาก โดยลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d330	การพูด	0 - เปล่งเสียงชัดเจน ปกติ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	9 - ไม่จำเป็นต้องใช้ภาษามือ
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	2 - จำพอได้ แต่ต้องมีคนคอยบอกย้ำบ่อยๆ

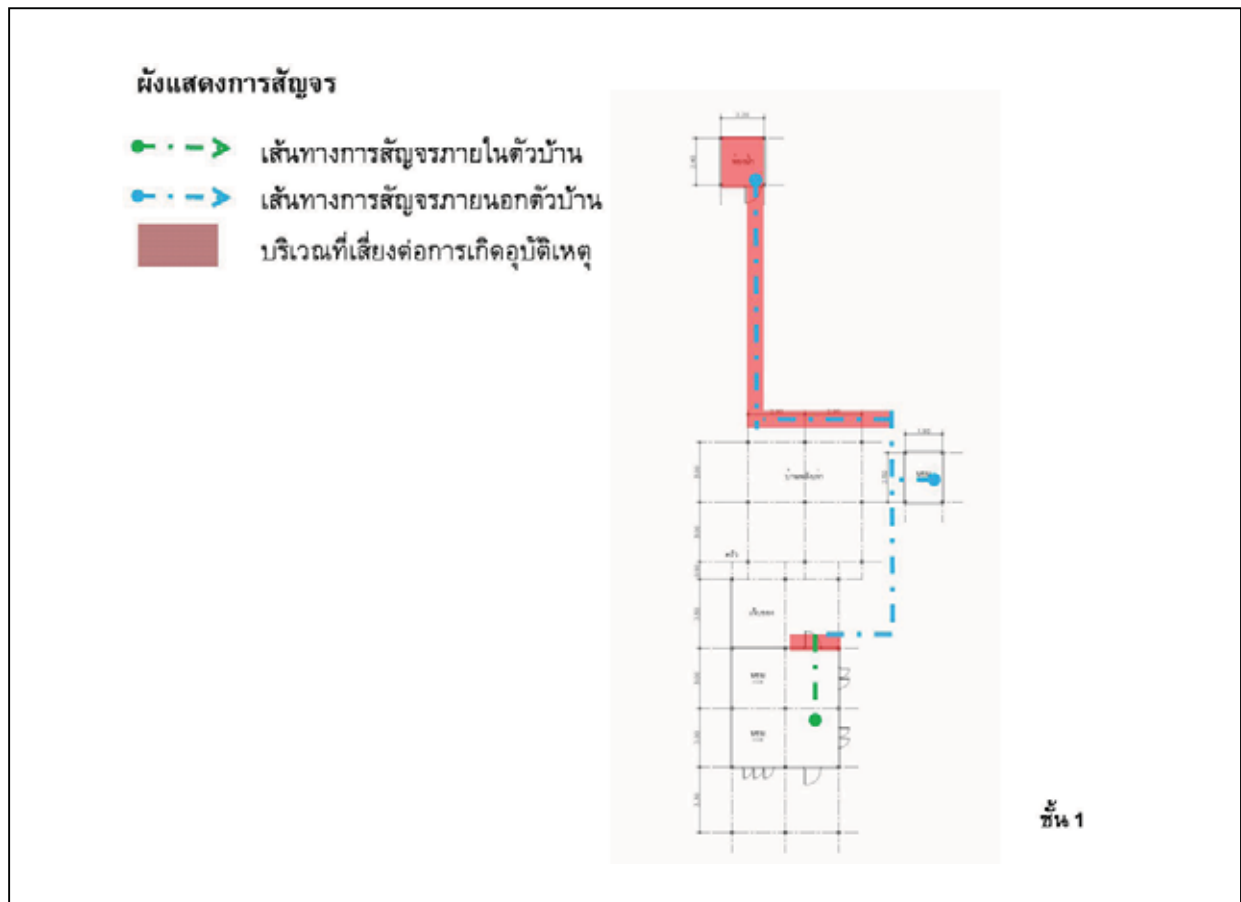
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	3 - ทำความสะอาดเองเกือบจะไม่ได้ ส่วนใหญ่ให้ญาติทำให้เกือบทั้งหมด คนพิการช่วยรูปร่างได้แค่บางส่วน
d540	แต่งตัว	3 - ใส่เสื้อผ้าเกือบจะไม่ได้ ส่วนใหญ่ให้ญาติทำให้เกือบทั้งหมด คนพิการช่วยแค่บางส่วน
d550	รับประทานอาหาร	0 - รับประทานอาหารเองได้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	2 - รู้สีกว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลั้นได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติได้นำกระโถนมารองได้ทัน
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	2 - รู้สีกว่าจะขับถ่ายอุจจาระปัสสาวะได้ กลั้นได้ระยะหนึ่ง พอให้ญาติได้นำกระโถนมารองได้ทัน

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุกขึ้น
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุก
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	4 - ทำเองไม่ได้เลย ต้องนอนตลอด
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	4 - ทำไม่ได้เลย (ทำให้จำเป็นต้องเปลี่ยนมานอนชั้นล่าง)
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	4 - ทำไม่ได้เลย (อาจเป็นเพราะไม่มีอุปกรณ์หรือความพิการรุนแรงมากทำให้ไม่สามารถออกนอกบ้านได้)

- ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

- แนวทางในการปรับปรุง

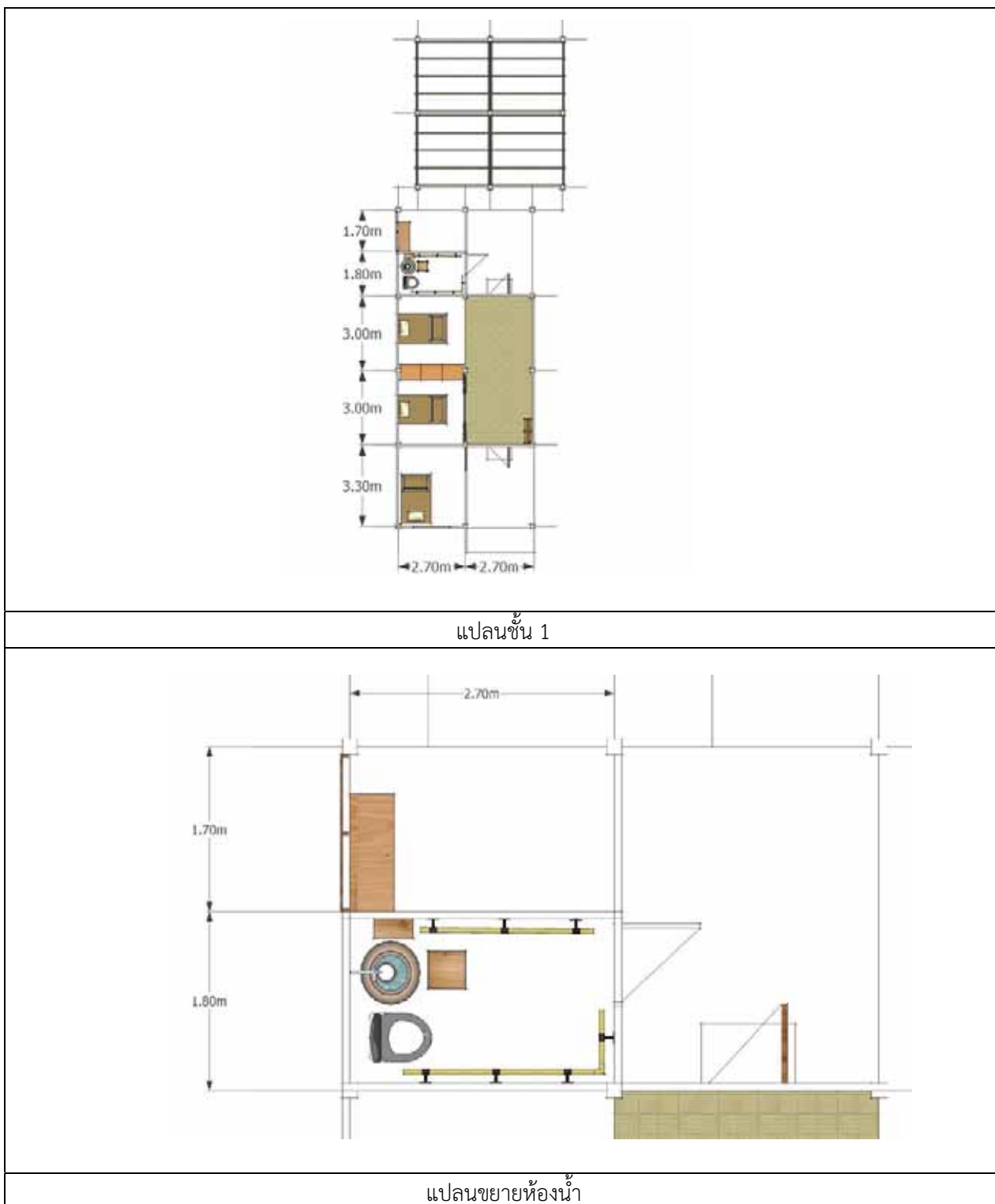
- จัดพื้นที่ภายในบ้านให้เป็นสัดส่วน
- สร้างห้องน้ำใหม่ ให้อยู่ใกล้กับตัวบ้าน และมีสภาพเหมาะสมกับการใช้งานของผู้พิการ
- ปรับปรุงพื้นที่หน้าบ้านใหม่

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ ลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล และการปรับปรุงบ้านให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย เป็นลำดับต้น

● รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะกายภาพของ นายวิมาน โคตรชัย	ลักษณะโดยรวมของที่อยู่อาศัย
	
ลักษณะศาลาที่ นายวิมาน โคตรชัย ใช้ชีวิตประจำวันเป็นส่วนใหญ่	พื้นที่เก็บของ เสนอแนะให้ใช้พื้นที่บางส่วนเป็นห้องน้ำ เพื่อความสะดวกในการใช้งาน
	
ลักษณะพื้นที่ด้านในบ้าน ที่ขาดการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ห้องน้ำตั้งอยู่ไกลจากตัวบ้าน ทำให้ไม่สะดวกในการใช้งาน

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะโดยรวมของที่อยู่อาศัย	ภาพจำลองการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะพื้นที่ภายในบ้าน ที่ขาดการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ภาพจำลองการจัดสัดส่วนพื้นที่ภายในบ้านใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งานมากขึ้น
	
พื้นที่เก็บของ เสนอแนะให้ใช้พื้นที่บางส่วน เป็นห้องน้ำเพื่อความสะดวกในการใช้งาน	ภาพจำลองการสร้างห้องน้ำ และพื้นที่ครัวใหม่ เพื่อความเหมาะสมในการใช้งาน

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของ นายวิมาน โคตรชัย ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.9	d315.9
d330	การพูด	d330.0	d330.0
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.9	d335.9
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.2	b144.2
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.3	d510.3
d540	การแต่งตัว	d540.3	d540.3
d550	การรับประทานอาหาร	d550.0	d550.0
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.2	d5300.2
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.2	d5301.2
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.4	d4101.4
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.4	d4103.4
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.4	d460.4
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.4	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.4	d465.4

5.5.11 นายอาทิตย์ จำญาติ อายุ 21 ปี

1. ชื่อ/ที่อยู่	
1.1	ชื่อ นายอาทิตย์ จำญาติ อายุ 21 ปี
	
1.2	ที่อยู่ บ้านเลขที่ 65 หมู่ที่ 2 ตำบลสมสะอาด อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ลักษณะทางร่างกายและสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว	
2.1	นายอาทิตย์ จำญาติ ก่อนพิการเป็นนักเรียนระดับปวช.ยังไม่ได้ประกอบอาชีพและยังไม่มีรายได้ หลังพิการ มีรายได้ 500 บาทต่อเดือน รายได้ของครอบครัวเดือนละ 500 บาท มีรายจ่ายประมาณ 3,000 บาทต่อเดือน อาศัยอยู่กับบิดา/มารดา โดยมีมารดาเป็นผู้ดูแล อาชีพของผู้ดูแลหลักคือ ทำนา อาทิตย์มีโรคประจำตัว เป็นโรคเกี่ยวกับโลหิต ไม่มีแผลกดทับและไม่มีข้อติด ความพิการไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้ารับการศึกษ เนื่องจากอาทิตย์ไม่ประสงค์จะเข้ารับการศึกษต่อ ในขณะนี้ อาทิตย์ไม่มีความถนัดหรือความเชี่ยวชาญในด้านใดๆ และความพิการไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐบาลแล้ว สิ่งที่ได้รับ คือหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการแล้วและยังใช้ได้ ได้รับการจดทะเบียนคนพิการและได้รับเบี้ยความพิการ
2.2	มีที่อยู่อาศัย ขนาด 165 ตารางเมตร
2.3	อาการวินิจฉัย : Generalized weakness, R/O encephalitis มีอาการอ่อนแรงทั้งตัว สาเหตุอาจจะเนื่องมาจากสมองได้รับการติดเชื้อ
3. ลักษณะของสภาพที่อยู่อาศัย	
3.1	อยู่อาศัยเป็นลักษณะบ้าน 2 ชั้น ครึ่งตึกครึ่งไม้ หลังคาสังกะสี สร้างในที่ดินของตนเอง
3.2	บริเวณประกอบอาหารอยู่ภายในตัวอาคาร
3.3	สภาพของห้องน้ำอยู่ภายในตัวอาคาร ลักษณะเป็นพื้น คสล. ผนังก่อคอนกรีตบล็อก

ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
b210	การมองเห็น	0 - เห็นชัดเจนดี
d310	การได้ยิน	0 - ได้ยินชัดเจนดี
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	3 - เข้าใจภาษาท่าทางง่ายๆ ใช้กันภายในครอบครัว เช่น กินข้าว อาบน้ำ แต่ไม่ใช้ภาษามือที่เป็นมาตรฐาน
d330	การพูด	4 - พูดไม่ได้เลย หรือเปล่งเสียงได้แต่ไม่เป็นคำ
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	4 - ใช้ภาษามือไม่ได้เลย
d450	การเดิน	4 - เดินเองไม่ได้เลย
b144	ความจำ	4 - จำไม่ได้เลย

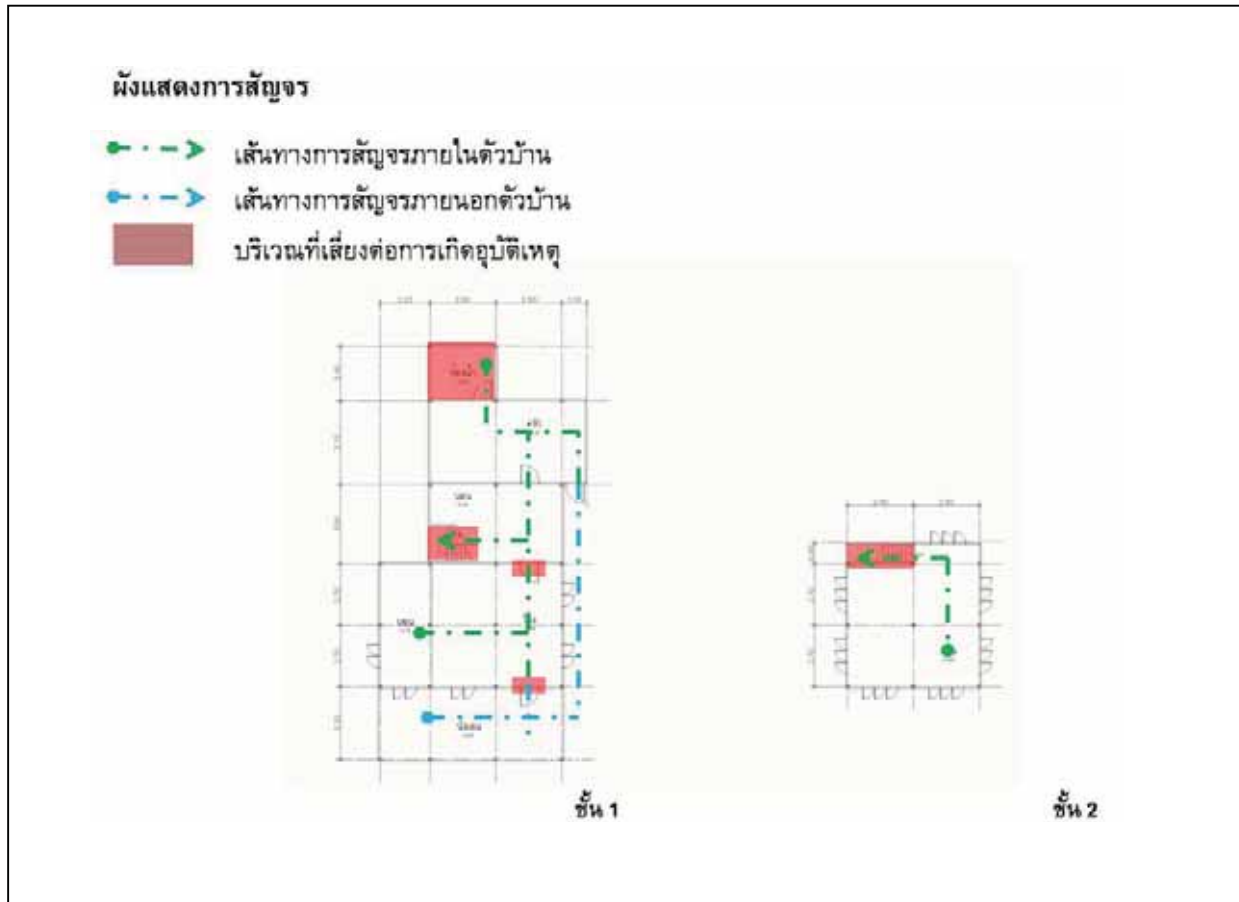
การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	4 - นอนให้ญาติเช็ดตัวให้อยู่บนเตียง ทำความสะอาดตัวเองไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยทำให้ทั้งหมด
d540	แต่งตัว	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติทำให้ทั้งหมด
d550	รับประทานอาหาร	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องนอนบนเตียง หรือนั่งแล้วให้ญาติป้อนอาหารให้
d5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระ ใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด
d5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	4 - ปัสสาวะอุจจาระราด ไม่รู้สึกถึงการขับถ่ายอุจจาระ ใส่สายสวน foley catheter หรือต้องใส่ผ้าอ้อมไว้ตลอด

ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	2 - ลุกขึ้นได้แต่ต้องมีที่ให้อาศัยและให้ญาติช่วยเล็กน้อย
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	3 - ลุกขึ้นยืนได้แต่ต้องมีที่ให้อาศัยและให้ญาติช่วยเป็นอย่างมาก
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	3 - เคลื่อนที่ได้แต่ต้องให้ญาติช่วยเป็นอย่างมาก
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	4 - ทำไม่ได้เลย ต้องให้ญาติช่วยจับให้ลุก
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	2 - ออกไปได้แต่ต้องให้ญาติช่วยขึ้น หรือมีญาติไปด้วย

- **ผังแสดงเส้นทางการสัญจรและบริเวณที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ**

- **แนวทางในการปรับปรุง**

- ปรับปรุงพื้นผิวห้องนั่งเล่น และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
- สร้างห้องน้ำใหม่ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
- จัดทำกายอุปกรณ์เพื่อช่วยกระตุ้นพัฒนาการทางร่างกาย

โดยมีเป้าหมายและแนวทางในการออกแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการ คือ ลดภาระของคนในครอบครัวหรือผู้ดูแล เป็นลำดับต้น

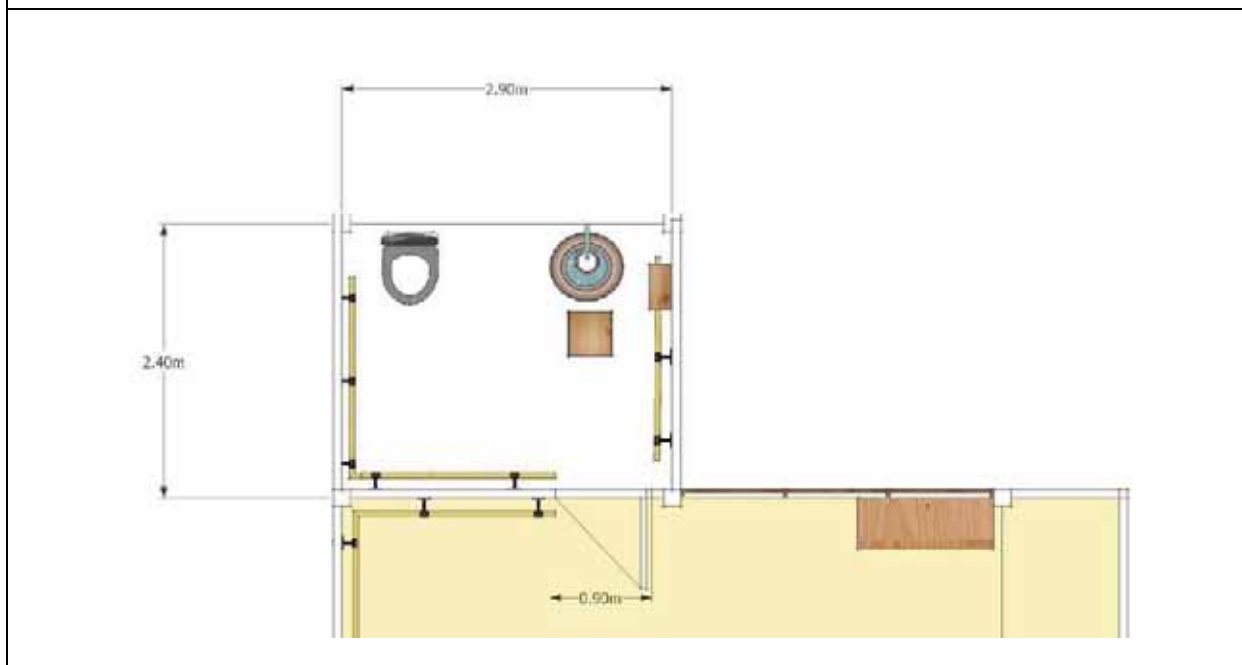
• รูปภาพแสดงลักษณะทั่วไปของที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะการดูแล นายอาทิตย์ จำญาติ	ลักษณะโดยรวมของที่อยู่อาศัย
	
ลักษณะการจัดพื้นที่ภายในบ้านที่ยังขาดสัดส่วนที่เหมาะสม	ลักษณะครัวด้านหลังบ้าน
	
ลักษณะภายในห้องน้ำ ไม่เหมาะสมในการใช้งานและขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

แปลนชั้น 1

แปลนขยายห้องน้ำ

- รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะโดยรวมของที่อยู่อาศัย	ภาพจำลองการปรับปรุงที่อยู่อาศัยโดยรวม
	
ลักษณะพื้นที่ภายในบ้านที่ยังขาดการจัดสัดส่วนที่เหมาะสม	ภาพจำลองการจัดพื้นที่ภายใน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว
	
ลักษณะพื้นที่ด้านในที่เชื่อมต่อไปยังพื้นที่ครัว	ภาพจำลองการเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัวเพื่อเชื่อมต่อพื้นที่ไปยังพื้นที่ครัว

● รูปภาพแสดงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ

	
ลักษณะพื้นที่ด้านในที่เชื่อมต่อไปยังห้องน้ำ	ภาพจำลองการเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัวเพื่อเชื่อมต่อพื้นที่ไปยังห้องน้ำ
	
ลักษณะภายในห้องน้ำ ไม่เหมาะสมในการใช้งาน และขาดอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว	ภาพจำลองการปรับปรุงห้องน้ำ ให้มีขนาดที่เหมาะสมในการใช้งาน และเพิ่มอุปกรณ์ราวจับพยุงตัว

● การเปลี่ยนแปลงสมรรถนะของคนพิการหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

สมรรถนะของนายอาทิตย์ จำญาติ ที่น่าจะมีความเปลี่ยนแปลงหลังปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน

ICF code	body function/ activities	สมรรถนะก่อนการปรับสภาพบ้าน	สมรรถนะหลังการปรับสภาพบ้าน
b210	การมองเห็น	b210.0	b210.0
d310	การได้ยิน	d310.0	d310.0
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	d315.3	d315.3
d330	การพูด	d330.4	d330.4
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	d335.4	d335.4
d450	การเดิน	d450.4	d450.4
b144	ความจำ	b144.4	b144.4
d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	d510.4	d510.4
d540	การแต่งตัว	d540.4	d540.4
d550	การรับประทานอาหาร	d550.4	d550.4
d5300	การควบคุมการขับถ่ายปัสสาวะ	d5300.4	d5300.4
d5301	การควบคุมการขับถ่ายอุจจาระ	d5301.4	d5301.4
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับประจำเดือน	d5302.9	d5302.9
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	d4101.2	d4101.2
d4103	ลุกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง	d4103.3	d4103.2
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน	d460.3	d460.2
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	d4551.4	d4551.9
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	d465.2	d465.2

5.6 งบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการ

งบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการโดยสรุป (ดูรายละเอียดงบประมาณรายหลัง ภาคผนวก ค)

หน่วยงานท้องถิ่น	งบประมาณ(บาท)
ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม	242,884
- เทศบาลตำบลบัวขาว	46,193
1) ด.ช.ธนากร แวงวรรณ	2,671
2) นางโสม ดวงมณี	11,509
3) นายวิมาน โคตรชัย	32,013
- องค์การบริหารส่วนตำบลจุมจัง	45,166
1) นางนุชนาถ สายประกอบ	45,166
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาขาม	80,627
1) นายปัญญา โชติพูล	62,593
2) นายวิฑูรย์ โยวะกา	18,035
- องค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด	11,934
1) นายอาทิตย์ จำญาติ	11,934
- องค์การบริหารส่วนตำบลกุดคำว	30,808
1) นายประจักษ์ เปรมปรีดี	10,444
2) นายปรียะ อุทสิงห์	20,363
- องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าไธงาม	28,156
1) นายชัยวิวัฒน์ ศรีแนน	16,971
2) นายวิทยา จุ่มแพง	11,185

หมายเหตุ : (ค่าแรง 30% ประมาณ 72,865 บาท รวมค่าแรง 315,749 บาท)

บทที่ 6

แผนการดำเนินงานปรับปรุงบ้านผู้พิการ

6.1 การประชุมหารือการสนับสนุนโครงการ

สำหรับแผนการดำเนินงานปรับปรุงบ้านผู้พิการในบทนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะนำผลการศึกษาและการออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการที่ได้รับการคัดเลือก มาทำการปรับปรุงและก่อสร้างจริงเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ โดยจะทำการปรับสภาพบ้านผู้พิการจำนวน 33 หลัง ดังนี้

1) อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 11 หลัง ได้แก่

ตารางที่ 6-1 แสดงบ้านผู้พิการที่จะทำการปรับสภาพของอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ลำดับ	ชื่อ	อายุ (ปี)	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล
1	นายสังคาร อ่อนประทุม	32	18	2	ตำบลหนองบัว
2	นายพรไพโร วังษา	32	84	2	ตำบลหนองบัว
3	นายแอ๊ด ผาเนตร	59	27	3	ตำบลหนองบัว
4	นายต๋น จันทรหีบ	46	70/1	9	ตำบลหนองบัว
5	นายอ้น จันทรหีบ	33	70	9	ตำบลหนองบัว
6	นายสำราญ มาตรนอก	58	178	2	ตำบลลำภู
7	ด.ญ. อริญญา สندا	4	218	6	ตำบลลำภู
8	นางตูม ศรีทัน	51	60	4	ตำบลหนองบัว
9	นางปัด คำพะโว	72	69	8	ตำบลหนองบัว
10	นายบุญเทียน เสาร์เสนา	47	96	5	ตำบลหนองบัว
11	นางกองคำ งามทรัพย์	70	62	4	ตำบลหนองบัว

2) ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 11 หลัง ได้แก่

ตารางที่ 6-2 แสดงบ้านผู้พิการที่จะทำการปรับสภาพของอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับ	ชื่อ	อายุ (ปี)	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ชื่อบ้าน
1	นายสมบุรณ์ ทับอาษา	42	32	1	บ้านวังแสง
2	ด.ญ.ริลวดี โคสุวรรณ	5	62	1	บ้านวังแสง
3	นายตา ไชยสงค์	71	3	2	บ้านคอนสาร
4	ด.ช.ณัฐพล อันพิมพ์	18	27	19	บ้านสารพัฒนา
5	นายทัศนะ นามจำปี	19	37	17	บ้านคำแก่นคูณ
6	นายสมัย ทับสมบัติ	48	12	5	บ้านตะคุ
7	นายสำเรญ โยปัดทุม	43	67	18	บ้านดอนไทรทอง
8	นางกุ่ม ไชยสงค์	92	22	8	บ้านโนนศรีบุญเรือง
9	นางวงศ์ ศรีบุญเรือง	84	28	13	บ้านโนนสมบุรณ์
10	ด.ช.ชัยเฉลิม วงศ์แก้ว	5	27	13	บ้านโนนสมบุรณ์
11	นางทา ศรีบุญเรือง	68	33	15	บ้านโนนสวรรค์

3) อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 11 หลัง ได้แก่

ตารางที่ 6-3 แสดงบ้านผู้พิการที่จะทำการปรับสภาพของอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ลำดับ	ชื่อ	อายุ (ปี)	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล
1	ด.ช.ธนากร แวงวรรณ	13	328	3	เทศบาลตำบลบัวขาว
2	นางนุชนาถ สายประกอบ	33	113	6	ตำบลจุมจัง
3	นางโสม ดวงมณี	75	149	12	ตำบลบัวขาว
4	นายชัยวิวัฒน์ ศรีแนน	37	139	5	ตำบลเหล่าไโฮงาม
5	นายประจักษ์ เปรมปรีดี	54	28	5	ตำบลกุดคำว
6	นายปรียะ อุทสิงห์	38	119	3	ตำบลกุดคำว
7	นายปัญญา โชติพูล	44	19	12	ตำบลนาขาม
8	นายวิฑูรย์ โยวะกา	19	72	7	ตำบลนาขาม
9	นายวิทยา จุ่มแพง	45	24	10	ตำบลเหล่าไโฮงาม
10	นายวิมาน โคตรชัย	42	24	15	เทศบาลตำบลบัวขาว
11	นายอาทิตย์ จำญาติ	21	65	2	ตำบลสมสะอาด

โดยได้มีการประชุมรับฟังผลการศึกษาและการออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการ และร่วมหารือการสนับสนุนงบประมาณในการปรับสภาพบ้านผู้พิการ ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานส่วนกลาง และทางคณะผู้วิจัย เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2555 ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งจากการประชุมดังกล่าวทำให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับสภาพบ้านผู้พิการ ทั้งในเรื่องของการอุดหนุนงบประมาณ การกำกับดูแลให้คำปรึกษา และให้ความช่วยเหลือในการปรับสภาพบ้าน รวมไปถึงศักยภาพ ความพร้อมของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนปัญหาและข้อจำกัดของแต่ละฝ่าย โดยจะได้นำเสนอไว้ในแผนการดำเนินงานและแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

รูปภาพที่ 6-1 แสดงการประชุมร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานส่วนกลาง และคณะผู้วิจัย เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2555
ที่คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

6.2 สรุปงบประมาณในการปรับสภาพบ้านผู้พิการ

ตารางที่ 6-4 สรุปงบประมาณในการปรับสภาพบ้านผู้พิการ และท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้ง ใน 3 พื้นที่

พื้นที่ / ท้องถิ่นที่บ้านผู้พิการตั้งอยู่	จำนวนเงิน (บาท)
1) อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู	367,411
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว (9 หลัง)	303,787
- องค์การบริหารส่วนตำบลลำภู (2 หลัง)	63,624
2) ต.วังแสง อ.แกดำ จ.มหาสารคาม	216,065
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง (11 หลัง)	216,065

พื้นที่ / ห้องถิ่นที่บ้านผู้พิการตั้งอยู่	จำนวนเงิน (บาท)
3) อ.กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์	242,884
- เทศบาลตำบลบัวขาว (3 หลัง)	46,193
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาขาม (2 หลัง)	80,627
- องค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด (1 หลัง)	11,934
- องค์การบริหารส่วนตำบลกุดข้าว (2 หลัง)	30,808
- องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าไธงาม (2 หลัง)	28,156
- องค์การบริหารส่วนตำบลจุมจัง (1 หลัง)	45,166

● สถานการณ์งบประมาณของแต่ละพื้นที่

1) อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ตารางที่ 6-5 สรุปสถานการณ์งบประมาณของอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

แหล่งงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบประมาณปรับปรุงบ้าน 11 หลัง	367,411
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู	100,000
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว	(ยังไม่ระบุ)
- องค์การบริหารส่วนตำบลลำภู	(ยังไม่ระบุ)
- สสพ. (หลังละ 5,000 บาท)	55,000
- องค์การเอกชน / หน่วยงาน	(ยังไม่ระบุ)
รวมงบประมาณที่ยังขาด	212,411

2) ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 6-6 สรุปสถานการณ์งบประมาณของอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

แหล่งงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบประมาณปรับปรุงบ้าน 11 หลัง	216,065
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง	100,000
- สสพ. (หลังละ 5,000 บาท)	55,000
- องค์การเอกชน / หน่วยงาน	(ยังไม่ระบุ)
รวมงบประมาณที่ยังขาด	61,065

3) อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 6-7 สรุปสถานการณ์งบประมาณของอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

แหล่งงบประมาณ	จำนวนเงิน (บาท)
งบประมาณปรับปรุงบ้าน 11 หลัง	242,884
- เทศบาลตำบลบัวขาว	(ยังไม่ระบุ)
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาขาม	(ยังไม่ระบุ)
- องค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด	(ยังไม่ระบุ)
- องค์การบริหารส่วนตำบลกุดคำว	(ยังไม่ระบุ)
- องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าโงนงาม	(ยังไม่ระบุ)
- องค์การบริหารส่วนตำบลจุมจัง	(ยังไม่ระบุ)
- สสพ. (หลังละ 5,000 บาท)	55,000
- องค์การเอกชน / หน่วยงาน (ยังไม่ระบุ)	(ยังไม่ระบุ)
รวมงบประมาณที่ยังขาด	187,884

จากตารางแสดงสถานการณ์งบประมาณของแต่ละพื้นที่ จะเห็นว่า ข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ ยังคงเป็นอุปสรรคของโครงการ เนื่องจากคาดหมายว่างบประมาณในการนำผลการศึกษาและออกแบบที่ได้ไปปรับปรุงที่อยู่อาศัยผู้พิการนั้น งบประมาณหลักจะมาจากท้องถิ่นและชุมชนเอง ซึ่งในความเป็นจริงมีข้อจำกัดอยู่มาก เนื่องจากตัวผู้พิการและครอบครัวที่คัดเลือกนั้นเป็นผู้ด้อยโอกาส และทางท้องถิ่นซึ่งมีระเบียบและข้อจำกัดในการใช้จ่ายงบประมาณ ต้องมีการวางแผนและจัดเตรียมงบประมาณให้สอดคล้องกับหมวดหมู่ของงบประมาณที่จะสามารถใช้สอยเพื่อการนี้ได้ และสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี แต่อย่างไรก็ดี ทางผู้วิจัยเห็นว่ายังมีช่องทางในการจัดหางบประมาณอีกหลายช่องทาง อาทิ การขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชน และหน่วยงานต่างๆ ที่มีความสนใจ ในลักษณะกิจกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) ซึ่งส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ขององค์กรนั้นๆ ตามที่ทางผู้วิจัยได้เคยทดลองดำเนินการมาแล้ว

6.3 แผนการดำเนินงานและแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติ

สำหรับแผนการดำเนินงานและแนวทางการนำผลการศึกษาและการออกแบบปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้พิการไปสู่การปฏิบัติของทั้ง 3 พื้นที่ มีเป้าหมายให้การปรับสภาพบ้านแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2555 โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ ระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน และแหล่งที่มาของงบประมาณ ดังนี้

1) ขั้นตอนการดำเนินงาน

- จากแบบปรับปรุงบ้านผู้พิการทำการสรุปงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ตามรายละเอียดของบ้านแต่ละหลังให้ชัดเจน
- การประสานงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณ หรือวัสดุก่อสร้างจากภาคเอกชน และหน่วยงานต่างๆ อาทิ บริษัทผู้ผลิตหรือจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง มูลนิธิ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีความสนใจ
- สรุปงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุนเพื่อการปรับปรุงบ้านทั้งหมด

- การจัดอบรมความรู้ให้กับท้องถิ่น และช่างชุมชนในการปรับสภาพบ้านผู้พิการ
- การดำเนินการจัดซื้อวัสดุก่อสร้าง (รูปแบบตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่)
- ดำเนินการก่อสร้างตามรูปแบบที่กำหนด สนับสนุนการใช้แรงงานของคนในชุมชน โดยทางฝ่ายท้องถิ่นและหน่วยงานที่มีความรู้ในการปรับสภาพบ้านผู้พิการเป็นที่ปรึกษาควบคุมงาน
- การสรุปงานก่อสร้างและงบประมาณ

2) ผู้รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่

- คณะผู้วิจัยทำการสรุปแบบ งบประมาณ ประสานงานขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานต่างๆ และเป็นที่ปรึกษาควบคุมการก่อสร้าง
- หน่วยงานท้องถิ่นให้การสนับสนุนงบประมาณ ประสานงานขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชน และเป็นที่ปรึกษา ดูแล ให้ความช่วยเหลืองานก่อสร้าง
- สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) ให้การสนับสนุนงบประมาณ และคำปรึกษา
- ช่างชุมชน ชาวชุมชน ให้ความช่วยเหลือในเรื่องแรงงาน

3) ระยะเวลาการดำเนินงาน

สำหรับระยะเวลาในการดำเนินการปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้พิการ อาจมีความแตกต่างไปกันตามข้อจำกัดและความพร้อมของแต่ละพื้นที่ รวมถึงขั้นตอนในการประสานงานขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานต่างๆ ซึ่งอาจต้องอาศัยระยะเวลาเนื่องจากเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับผู้สนับสนุน แต่ได้มีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงานตามตารางที่ 6-8 ซึ่งมีเป้าหมายให้การปรับสภาพบ้านผู้พิการแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2555

ตารางที่ 6-8 กรอบระยะเวลาในการดำเนินงานปรับสภาพที่อยู่อาศัยผู้พิการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา															
	ก.ย. สัปดาห์ที่				ต.ค. สัปดาห์ที่				พ.ย. สัปดาห์ที่				ธ.ค. สัปดาห์ที่			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
- การสรุปงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน																
- การจัดอบรมท้องถิ่น ช่างชุมชนและผู้ดูแลคนพิการ																
- การจัดซื้อวัสดุก่อสร้าง																
- การดำเนินการก่อสร้าง																
- สรุปงานก่อสร้างและงบประมาณที่ใช้จริง																

4) งบประมาณ / แหล่งทุนสนับสนุน

ใช้งบประมาณในการปรับปรุงบ้าน 33 หลัง ใน 3 พื้นที่ รวมทั้งสิ้นประมาณ 826,360 บาท โดยมีแหล่งทุนสนับสนุน คือ หน่วยงานท้องถิ่น สถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ (สสพ.) และจากการประสานงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานต่างๆ

บทที่ 7

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินโครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุที่ผ่านมาทั้งหมด คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงข้อดีข้อเสีย อุปสรรค และประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน รวมทั้งมีข้อค้นพบหลายประการ โดยสรุปเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

7.1 บทสรุปจากการดำเนินโครงการ

7.1.1 การเปรียบเทียบแนวทางการดำเนินงานทั้ง 3 พื้นที่

จากการดำเนินงานใน 3 พื้นที่ พบข้อดีข้อเสีย อุปสรรค และประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานแตกต่างกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 7-1

ตารางที่ 7-1 เปรียบเทียบแนวทางการดำเนินงานทั้ง 3 พื้นที่

ประเด็น	อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู	ตำบลวังแสง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม	อำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
1. ท้องถิ่นที่รับผิดชอบ	2 ตำบล	ตำบลเดียว	1 เทศบาล 5 ตำบล
2. การคัดเลือกบ้านผู้พิการ	ผ่านหน่วยงานท้องถิ่น (อบจ.+คณะผู้วิจัย)	ผ่านประชาคม (อบต.+ชุมชน+ผู้พิการ+ คณะผู้วิจัย)	ผ่านผู้เชี่ยวชาญ (รพ.+คณะผู้วิจัย)
3. การสำรวจและจัดทำข้อมูล	อบจ.เป็นผู้ประสานงาน ซึ่งเป็นท้องถิ่นกลาง ไม่ใช่ ผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่หลัก การทำงานจึงขาดการ ประสานกับทางเทศบาล และชุมชน	อบต.เป็นผู้ประสานงาน เนื่องจากอยู่ในความ รับผิดชอบของท้องถิ่นเดียว จึงทำงานได้สะดวกกว่า พื้นที่อื่น	รพ.สมเด็จพระยุพราชฯ เป็นผู้ประสานงานหลัก เนื่องจากเป็นผู้ป่วยใน ความดูแล เกี่ยวข้องหลาย ท้องถิ่น การมีผู้ประสาน หลักจึงมีความจำเป็น
4. การจัดสรรงบประมาณ	อบจ.เป็นเจ้าภาพหลัก	อยู่ในท้องถิ่นเดียว เป็นงบประมาณก้อนใหญ่ ต้องจัดทำงบประมาณ สนับสนุน	กระจายหลายท้องถิ่น มีความเป็นไปได้ในการ สนับสนุนงบประมาณจาก ท้องถิ่นมากกว่า
5. การนำแผนไปปฏิบัติ	จำเป็นต้องพึ่งพาอบจ.เป็น หลักในการดำเนินการ	อบต.เป็นหลักในการ ดำเนินการ โดยมีและ ติดตามประเมินผลได้ สะดวกกว่า	รพ.สมเด็จพระยุพราชฯ เป็นหลักในการดำเนินการ โดยมีท้องถิ่นและชุมชน คอยสนับสนุน
6. ความชัดเจนของโครงการ	การกระจายตัวระดับกลาง ความชัดเจนปานกลาง (ขึ้นอยู่กับส่งเสริม)	ระดับตำบล แต่มีความชัดเจนมาก (ขึ้นอยู่กับส่งเสริม)	ระดับอำเภอ แต่กระจายตัว ชัดเจนน้อย (ขึ้นอยู่กับส่งเสริม)
7. ประโยชน์ในการขยายผล	มีตัวกลาง (อบจ.) แล้ว และมีเครือข่ายอย่างน้อย 2 ท้องถิ่น	ยังไม่มีเครือข่าย ต้องประสานกับท้องถิ่น อื่นๆ ต่อไป	มีตัวกลาง (รพ.) แล้ว และมีเครือข่ายอย่างน้อย 6 ท้องถิ่น

7.1.2 ปัจจัยในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการเพื่อให้คนพิการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นนั้น เป็นเรื่องที่เหมาะสมอย่างยิ่งที่ต้องมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรทางสาธารณสุข และสถาปนิก เนื่องจากทั้งสองวิชาชีพมีวัตถุประสงค์ในการทำงานเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตคนเช่นเดียวกัน แต่ต่างกันที่เครื่องมือที่ใช้ บุคลากรทางสาธารณสุขให้การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ เช่น การใช้ยา การทำกายภาพบำบัด หรือการทำกิจกรรมบำบัด และเครื่องมือของสถาปนิก คือ การออกแบบการใช้พื้นที่เพื่อให้สมรรถนะของคนพิการดีขึ้น และพึงพาการช่วยเหลือดูแลจากญาติหรือผู้ดูแลน้อยลง

แม้ว่า การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน จะทำให้สมรรถนะของคนพิการดีขึ้น แต่การปรับสภาพบ้านไม่ใช่ปัจจัยเพียงอย่างเดียวที่จะช่วยเพิ่มสมรรถนะของคนพิการ ยังต้องมีปัจจัยอื่นมาช่วยด้วย ได้แก่ การฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านร่างกายที่เหมาะสมกับคนพิการ เช่น การฝึก Orientation and Mobility สำหรับผู้ที่มีความยากลำบากด้านการมองเห็น การฝึกกระตุ้นพัฒนาการสำหรับเด็กพิการ การฝึกการช่วยเหลือตัวเองด้านต่างๆ เช่น การรับประทานอาหาร การแต่งตัว การอาบน้ำ เป็นต้น อุปกรณ์บางอย่างก็ควรจัดหาให้กับคนพิการเพื่อเพิ่มสมรรถนะด้านการเดิน และการเคลื่อนที่ทั้งในบ้านและนอกบ้าน เช่น ไม้เท้า หรือรถเข็น เป็นต้น

การออกแบบสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมนั้น หากไม่สามารถทำได้จริงตามที่ออกแบบก็คงไม่ได้ทำให้สมรรถนะของคนพิการดีขึ้นได้จริง ปัจจัยสนับสนุนด้านอื่นๆ ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การปรับปรุงสภาพแวดล้อมเป็นจริงได้ ได้แก่ ระบบบริการของท้องถิ่นเรื่องการปรับสภาพบ้านของคนพิการ ความร่วมแรงร่วมใจของประชาชนในชุมชน การเห็นความสำคัญในเรื่องผู้พิการและการปรับสภาพแวดล้อมเพื่อผู้พิการของชุมชน และภาวะความเป็นผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากจะใช้รหัส ICF มาเก็บข้อมูลในส่วนนี้ รหัส ICF ที่แนะนำมีอยู่ 2 รหัส ได้แก่ e525 บริการระบบและนโยบายด้านการเคหะ (Housing Services, Systems and Policies) และ e545 บริการระบบและนโยบายในการปกป้องคุ้มครองพลเมือง (Civil Protection Services, Systems and Policies)

7.2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินโครงการ

7.2.1 สิ่งที่ควรเพิ่มเติมในแบบสอบถามที่ใช้รหัส ICF เพื่อบันทึกสมรรถนะของคนพิการก่อนและหลังการปรับปรุงสภาพแวดล้อม

เนื่องจากแบบสอบถามที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลคนพิการในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามออกแบบมาเพื่อพัฒนาฐานข้อมูลคนพิการ เพื่อหาความต้องการการได้รับบริการที่ตรงกับความต้องการของคนพิการ ดังนั้นสมรรถนะเฉพาะหรือข้อมูลเฉพาะบางอย่างของคนพิการก่อนและหลังปรับสภาพบ้าน จึงไม่สามารถตรวจวัดได้โดยใช้แบบสอบถามนี้ ดังนั้น เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้ชัดเจนมากขึ้น อาจจะต้องพัฒนาแบบสอบถามขึ้นมาใหม่ โดยอาจจะพัฒนาจากแบบสอบถามเดิมแต่เพิ่มข้อคำถาม ดังนี้

- ภาระของญาติในการดูแลคนพิการที่น้อยลง (หรือไม่เปลี่ยนแปลง) หลังจากการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
- ความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยของบ้าน เพื่อให้สามารถบันทึกข้อมูลความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยที่ดีขึ้น หลังจากการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
- ควรมีการเก็บข้อมูลผลกระทบของความพิการที่เกิดขึ้น ทั้งต่อตัวคนพิการเองและผู้ที่อยู่อาศัยอยู่ร่วมกันเดียวกันโดยรวม นั่นคือ ควรปรับ Unit of Analysis ของการปรับสภาพบ้านให้เป็นผลกระทบ (Consequences) ของความพิการ ที่เกิดขึ้นต่อบุคคลนั้นและกระทบต่อญาติและครอบครัวทั้งหมด จะทำให้สามารถขยายแนวคิด และการพิจารณาสนับสนุนการปรับปรุงสภาพแวดล้อมว่าจะทำเพื่อคน

พิการเท่านั้น หรือจะทำให้คนในบ้านโดยรวมมีสมรรถนะที่ดีขึ้นด้วย เพราะในการทำงานที่ผ่านมา มักจะมีปัญหาว่าต้องปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่จะเกิดผลโดยตรงกับคนพิการ แต่ว่าบ้านมีหลังคารั่ว ทำให้ญาติต้องเคลื่อนย้ายคนพิการอยู่เสมอ เป็นผลกระทบกับญาติ หากคิดว่าจะเป็นการปรับสภาพบ้าน เพื่อคนพิการ อาจจะตัดสินใจได้ว่าไม่ให้มีการปรับเรื่องหลังคารั่ว แต่หากปรับ Unit of Analysis เป็นการปรับเพื่อคนทั้งมวลที่โดนผลกระทบเรื่องความพิการ การปรับเรื่องหลังคารั่วก็สมเหตุผล เนื่องจากช่วยลดภาระญาติในการดูแลคนพิการ เป็นต้น

- ควรเพิ่มการเก็บข้อมูลเรื่องการเคลื่อนย้ายตัวเอง (Transfer) จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ที่ต้องการมาก คือข้อมูลการ Transfer จากเตียงไปยังรถเข็น และต้องคำนึงถึงด้วยว่าจะประเมินอย่างไรหากบ้านของผู้พิการที่เราไปประเมินนั้นไม่มีเตียง ซึ่งอาจจะบันทึกเป็น ประเมินไม่ได้ (Qualifier 9) หรือควรเก็บไว้ให้ผู้เชี่ยวชาญ เช่น นักกายภาพบำบัด หรือนักกิจกรรมบำบัดเป็นคนประเมินหลังได้รับการฟื้นฟู แล้ว

7.2.2 การปรับสภาพบ้านเพื่อคนพิการเฉพาะกลุ่ม

การปรับสภาพบ้านสำหรับคนพิการเฉพาะกลุ่ม สามารถจัดลักษณะเฉพาะได้ ดังนี้

1) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมสำหรับเด็กสมองพิการที่ยังมีโอกาสมีสมรรถนะที่ดีขึ้น

การปรับสภาพบ้านของคนพิการที่ยังเด็ก ที่สภาพร่างกายยังเจริญเติบโต และอาจจะมีการปรับเปลี่ยนสมรรถนะของร่างกายต่อไปหากได้รับการกระตุ้นพัฒนาการและการทำกายภาพบำบัดที่เหมาะสม การออกแบบบ้านในกรณีนี้ อาจจะต้องแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะสั้นและระยะยาว โดยในระยะสั้นอาจวางแผนไว้ที่ 5 หรือ 10 ปีข้างหน้า ขึ้นอยู่กับความสามารถในการพัฒนาการของเด็ก วัสดุที่ใช้จะต้องเป็นวัสดุชั่วคราว และเผื่อไว้สำหรับการปรับปรุงในอนาคต

2) การปรับสภาพบ้านสำหรับคนพิการทางจิต

การปรับสภาพบ้านของคนกลุ่มนี้ อาจไม่ได้ทำให้สมรรถนะทางด้านร่างกายดีขึ้น เพราะสมรรถนะทางด้านร่างกายไม่มีความบกพร่อง แต่เป็นการออกแบบให้คนพิการและญาติสามารถใช้พื้นที่ร่วมกันได้อย่างปลอดภัย ทั้งต่อตัวเอง และชุมชน และเพื่อศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของผู้พิการ

3) การปรับสภาพบ้านสำหรับผู้สูงอายุที่มีความยากลำบากด้านการมองเห็นร่วมด้วย

คนตาบอดที่ช่วยเหลือตัวเองได้ดี การปรับสภาพบ้านอย่างเดียวอาจจะไม่ทำให้สมรรถนะทางด้านร่างกายเปลี่ยนไป เพราะก่อนปรับสภาพบ้านสมรรถนะก็ไม่ได้มีความยากลำบากอยู่แล้ว แต่การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้าน จะทำให้มีความปลอดภัยและสะดวกมากขึ้น เช่น การย้ายห้องน้ำให้เข้ามาใกล้ตัวบ้าน การเพิ่มราวจับในห้องน้ำ และราวจับจากเตียงนอนไปเข้าห้องน้ำ เป็นต้น

จากการใช้แบบสอบถามประเมินสมรรถนะของคนพิการก่อนและหลังการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมฯ พบว่า สมรรถนะที่คาดว่าจะดีขึ้นหลังการปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน ได้แก่

d4101	ลูกขึ้นยืนจากที่นั่งยองๆ
d4103	ลูกขึ้นยืนจากเก้าอี้/เตียง
d460	การเคลื่อนที่ในบ้าน
d4551	การเดินขึ้นลงบันได
d465	การเคลื่อนที่ออกนอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย

7.2.3 สิ่งที่เราควรทำการศึกษาต่อไปในอนาคต

สิ่งที่ควรทำการศึกษาต่อไป ได้แก่

1) มีการติดตามประเมินผลว่า ภายหลังจากมีการปรับสภาพบ้านจริงแล้ว สมรรถนะของคนพิการมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้คาดหวังไว้หรือไม่

2) มีการสรุปค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยเทียบกับสมรรถนะที่ดีขึ้น ซึ่งอาจทำออกไปในเชิงของการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร (Economic Evaluation)

3) ควรมีการคิดเพิ่มเติมต่อไปอีกหลังจากมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้านแล้ว ควรทำต่อในด้านการปรับสภาพสิ่งแวดล้อมภายนอกบ้าน ซึ่งเป็นการออกแบบชุมชนทั้งหมดเพื่อให้ทุกคนสามารถใช้ชีวิตบนพื้นที่เดียวกันได้จริง (Universal Design) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในชุมชน ตรงกับรหัสที่ระบุไว้ใน ICF คือ e520 บริการระบบและนโยบายของการวางแผนเพื่อใช้พื้นที่ว่างเปล่า (Open Space Planning Services, Systems and Policies)

4) เมื่อมีการเก็บข้อมูลคนพิการแล้ว ควรมีการทำประชุมระหว่างบุคลากรสาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาปนิก เพื่อมองหาปัญหาร่วมกัน ช่วยกันแก้ไขปัญหาคอนพิการตามวิชาชีพของตน และร่วมวางแผนในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในบ้านต่อไป ในการประชุมควรให้คนพิการและญาติเข้ามามีส่วนร่วมด้วยทุกครั้ง เพื่อจะได้ให้คนพิการเข้ามาพิจารณาว่า การปรับปรุงสภาพแวดล้อมนั้นๆ ตรงกับความต้องการของตนและญาติหรือไม่ รวมทั้งการพิจารณาถึง

- ความเชื่อและทัศนคติบางอย่าง ของผู้ใช้ชีวิตอยู่ในบ้าน
- กรณีมีการเลี้ยงสัตว์ที่ไ้ดุนบ้าน แล้วจำเป็นต้องให้คนพิการอาศัยอยู่ไ้ดุนบ้านด้วย จะมีการแบ่งการใช้พื้นที่กันอย่างไร
- พื้นที่บริเวณบ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของใคร สามารถปรับเปลี่ยนบ้านได้หรือไม่
- พื้นที่บริเวณบ้านน้ำท่วมขัง ลมแรง หรือมีมลภาวะอื่นๆ หรือไม่
- วัสดุอุปกรณ์ที่เลือกใช้ควรเป็นอะไร เป็นต้น

5) ภายหลังกการปรับสภาพบ้าน ควรมีการประเมินสมรรถนะที่เปลี่ยนแปลงไปโดยให้คนพิการเป็นคนประเมินความยากลำบากของตัวเอง และควรมีการประเมินเป็นระยะๆ เพราะในตอนเริ่มแรกที่ผู้พิการยังไม่ชินการปรับสภาพบ้านอาจเป็นการเพิ่มความยากลำบาก แต่อยู่ๆ ไปเมื่อปรับตัวได้ ความยากลำบากอาจลดลง เป็นต้น ในรายงานที่เขียนว่า Qualifier มีการเปลี่ยนแปลงนั้น เป็นการคาดการณ์ของผู้วิจัย ซึ่งอาจจะไม่ตรงตามความเห็นของคนพิการก็ได้

6) ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของคนพิการที่จะสนับสนุนการปรับสภาพบ้าน ว่าใครควรจะได้รับ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมก่อน-หลัง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคนในชุมชนควรมาทำข้อตกลงร่วมกันว่าจะให้ความช่วยเหลือคนพิการคนใดก่อน-หลัง และมีกฎเกณฑ์ในการคัดเลือกบ้านที่ชัดเจน และรับรู้ร่วมกันกับชุมชน รวมถึงคนพิการด้วย ซึ่งกระบวนการประชามนี้ สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลวังแสง อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548.
(2 กรกฎาคม 2548). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 122. ตอนที่ 52 ก.หน้า 4.
- กฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534.
(27 ธันวาคม 2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116. ตอนที่ 129 ก.หน้า 7.
- ไตรรัตน์ จารุทัศน์. 2551. **คู่มือการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ และคนทุพพลภาพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไตรรัตน์ จารุทัศน์ และคณะ. 2552. **คู่มือปฏิบัติวิชาชีพ การออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการออกแบบสำหรับทุกคน (Universal Design Code of Practice)**. กรุงเทพฯ: พลัส เพรส.
- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ.
(29 พฤษภาคม 2552). **ราชกิจจานุเบกษา**. หน้า 2-4
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. (27 กันยายน 2550). **ราชกิจจานุเบกษา**.
หน้า 8-9
- องค์การอนามัยโลก. 2544. **บัญชีสากลเพื่อการจำแนกการทำงาน ความพิการและสุขภาพ: ICF (ฉบับภาษาไทย)**. กรุงเทพฯ: องค์การอนามัยโลก.

ภาษาอังกฤษ

- Jelsma J. 2009. Use of the International Classification of Functioning, Disability and Health: a literature survey. J Rehabil Med. 41: 1-12.
- Krahn G, Campbell VA. 2011. Evolving views of disability and public health: the roles of advocacy and public health. Disabil Health J. 4: 12-8.
- NSO. 2007. **National Disability Survey**. National Statistical Office, Thailand.
- WHO. 2001. **International Classification of Functioning, Disability and Health**. Geneva, Switzerland: WHO.
- WHO. 2002. **Towards a Common Language for Functioning, Disability and Health: ICF the International Classification of Disability and Health**. Geneva: World Health Organization.

ภาคผนวก ก :

แบบสัมภาษณ์ผู้พิการและผู้ดูแลผู้พิการ (ICF)

โครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

Respondent No.

แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลคนพิการ
โครงการการประเมินความพิการโดยใช้รหัส ICF

เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์ . น.วันที่สัมภาษณ์ / / 25

ชื่อ-นามสกุล.....

วัน/เดือน/ปี เกิด / / อายุ ปีเลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ติดต่อได้ เลขที่ / หมู่ ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด..... รหัส เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ (เลือกเพียง 1 หมายเลข) เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิงสถานภาพ ☐ 1. โสด ☐ 2. สมรส/อยู่ด้วยกัน ☐ 3. หม้าย/เสียชีวิต ☐ 4. หย่าร้าง/เลิกกัน

การศึกษาสูงสุดของท่านที่ได้รับ

☐ 1. ได้รับการศึกษา☐ 2. ไม่ได้ได้รับการศึกษา☐ 1.1 ก่อนวัยเรียน

d815

☐ 1.2 อนุบาล

d815

☐ 1.3 ประถมศึกษา

d820

☐ 1.4 มัธยมศึกษาตอนต้น

d820

☐ 1.5 ปวช.

d820

☐ 1.6 มัธยมศึกษาตอนปลาย

d820

☐ 1.7 ปวส.

d820

☐ 1.8 อนุปริญญา

d820

☐ 1.9 ปริญญาตรี

d830

☐ 1.10 สูงกว่าปริญญาตรี

d830

อาชีพหลัก ก่อนพิการ

☐ 1. ข้าราชการ☐ 2. ค้าขาย/เจ้าของกิจการ☐ 3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ☐ 4. เกษตรกรรม☐ 5. รับจ้างทั่วไป☐ 6. พนักงานบริษัทเอกชน☐ 7. แม่บ้าน☐ 8. เกษียณ☐ 9. ไม่ได้ประกอบอาชีพ☐ 10. อื่นๆ.....

Respondent No.

อาชีพหลัก หลัง พิการ
☐

1. ข้าราชการ

☐

2. ค้าขาย/เจ้าของกิจการ

☐

3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐

4. เกษตรกรรม

☐

5. รับจ้างทั่วไป

☐

6. พนักงานบริษัทเอกชน

☐

7. แม่บ้าน

☐

8. เกษียณ

☐

9. ไม่ได้ประกอบอาชีพ

☐

10. อื่นๆ.....

รายได้ของคนพิการ

รายได้ ก่อน พิการ

บาท/เดือน

รายได้ หลัง พิการ

บาท/เดือน

รายได้ของครอบครัว คนพิการ

รายได้ ก่อน พิการ

บาท/เดือน

รายได้ หลัง พิการ

บาท/เดือน

รายจ่ายต่อเดือน ของครอบครัวหลังพิการ

บาท/เดือน

จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่บ้านเดียวกัน คน โดยอาศัยอยู่กับ
☐

1.สามีหรือภรรยา

☐

2. บิดาหรือมารดา

☐

3. บุตร

☐

4. อยู่คนเดียว

☐

5. อื่นๆ.....

ผู้ดูแลหลัก ได้แก่

☐

1. สามีหรือภรรยา

☐

2. บิดาหรือมารดา

☐

3. บุตร

☐

4. อื่นๆ.....

ชื่อ-นามสกุล ผู้ดูแลหลัก.....

เลขประจำตัวประชาชนของผู้ดูแล

อาชีพของผู้ดูแล.....

ภาวะสุขภาพโรคประจำตัว

☐

1. ไม่มี

☐

2. มี (โปรดระบุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐

2.1 โรคเกี่ยวกับระบบการย่อยอาหาร (กระเพาะ กรดไหลย้อน)

☐

2.2 โรคเกี่ยวกับโลหิต (เลือดจาง ธาตุเหล็ก)

☐

2.3 โรคเกี่ยวกับระบบประสาท (มือ เท้าชา)

☐

2.4 โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ (ปอด หอบหืด ภูมิแพ้)

☐

2.5 โรคที่เกี่ยวกับระบบการไหลเวียนของโลหิต (หัวใจ ความดัน)

☐

2.6 โรคที่เกี่ยวกับการบริโภคอาหารและแมแทบอลิซึม

(เบาหวาน และต่อมหรืออวัยวะที่เกี่ยวข้อง)

☐

2.7 อื่นๆ ระบุ.....

Respondent No.

แผลกดทับ ☐ 1. ไม่มี
☐ 2. มี (ระบุรายละเอียด, ตำแหน่ง, ขนาดแผล).....

ข้อติด ☐ 1. ไม่มี
☐ 2. มี (ระบุรายละเอียด).....

ผู้สัมภาษณ์..... Interviewer ID ให้ข้อมูลโดย ☐ 1. คนพิการ ☐ 2.ญาติหรือผู้ดูแล ☐ 3. คนพิการและผู้ดูแล

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF code	คำอธิบาย	qualifier	ระยะเวลาความพิการ	
b210	การมองเห็น	☐	☐ 1. แต่กำเนิด	☐ 2. ภายหลัง
d310	การได้ยิน	☐	☐ 1. แต่กำเนิด	☐ 2. ภายหลัง
d315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	☐	☐ 1. แต่กำเนิด	☐ 2. ภายหลัง
d330	การพูด	☐	☐ 1. แต่กำเนิด	☐ 2. ภายหลัง
d335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	☐	☐ 1. แต่กำเนิด	☐ 2. ภายหลัง
d450	การเดิน	☐	☐ 1. แต่กำเนิด	☐ 2. ภายหลัง
b144	ความจำ	☐	☐ 1. แต่กำเนิด	☐ 2. ภายหลัง

ส่วนที่ 2 การดูแลตนเอง

2.1 ท่านสามารถดูแลตัวเองในระดับใด

ICF code	คำอธิบาย	qualifier
d510	การทำความสะอาดร่างกาย	☐
d540	แต่งตัว	☐
d550	รับประทานอาหาร	☐
d5300	การจัดการ การขับถ่ายปัสสาวะ	☐
d5301	การจัดการ การขับถ่ายอุจจาระ	☐
d5302	การดูแลตนเองเกี่ยวกับเรื่องประจำเดือน	☐

Respondent No.

2.2 ท่านต้องการสิ่งใดเพื่อช่วยในการดูแลตัวเอง

คำอธิบาย	ไม่ต้องการ (9)	ต้องการ		ICF code
		แต่ไม่ได้ (4)	ได้แล้ว (0)	
1. อุปกรณ์เครื่องช่วยสำหรับทางเดินปัสสาวะ และสปีนพัลลัส (สายสวน)	☐	☐	☐	e1151
2. อวัยวะเทียม (มือ แขน ขา เทียม)	☐	☐	☐	e1151
3. อวัยวะเสริม (รองเท้าเสริม brace)	☐	☐	☐	e1151
4. เครื่องช่วยการมองเห็น (แว่นขยาย แว่นตา กล้องส่องดูไกล ฯลฯ)	☐	☐	☐	e1251
5. เครื่องช่วยการได้ยิน (เครื่องช่วยฟัง)	☐	☐	☐	e1251
6. อุปกรณ์เครื่องช่วยในการเคลื่อนที่ (รถเข็น ไม้เท้าขาว ไม้ค้ำยัน ฯลฯ)	☐	☐	☐	e1201
7. ผู้ดูแล / ผู้ช่วยคนพิการ	☐	☐	☐	e340

กลับไปถามคนพิการเรื่องความจำ (โต๊ะ เก้าอี้ คอมพิวเตอร์) และลงข้อมูลในช่อง “ความจำ”

ส่วนที่ 3 การเคลื่อนที่ใน และนอกบ้าน

3.1 ท่านมีความยากลำบากในกิจกรรมดังต่อไปนี้ ที่ระดับใด

ICF code	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งของๆ	☐
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้ / เตียง	☐
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	☐
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	☐
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้าน โดยใช้อุปกรณ์ช่วย	☐

ICF code : e155

ใช่ (0)

ไม่ใช่ (4)

ไม่จำเป็นต้องปรับ (9)

3.2 ท่านได้ทำบ้านใหม่ให้เหมาะสมกับความพิการของท่านแล้ว

☐
☐
☐

e155

3.3 กรุณาบอกว่า ท่านทำการปรับบ้านไปแล้ว อะไรบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ICF code : e155

☐

1. ห้องน้ำ เช่น เพิ่มราวจับ ปรับส้วมให้เป็นชักโครก หรือเสริมเก้าอี้สำหรับขับถ่าย

☐

2. ทางลาดเพื่อให้เข็นรถเข็นเข้าบ้านได้

☐

3. เตียงนอน

☐

4. อื่นๆ (ระบุ).....

สามารถใช้การได้หรือไม่

☐

1. ได้ (1)

☐

2. ไม่ได้ (0)

3.4 สาเหตุของการไม่ได้ปรับบ้านใหม่ แม้ว่าท่านต้องการจะทำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐

1. ไม่มีเงิน

☐

2. ไม่ทราบว่า จะปรับสภาพบ้านอย่างไร

☐

3. มีเงิน แต่ไม่สามารถปรับได้ เพราะอยู่กันหลายคน

☐

4. ไม่ใช่ของตัวเอง

☐

5. ไม่ใช่บ้านของตัวเอง

☐

6. อื่นๆ (ระบุ).....

3.5 ท่านต้องการปรับบ้านในหัวข้อต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ICF code : e1501

☐

1. ห้องน้ำ เช่น เพิ่มราวจับ ปรับส้วมให้เป็นชักโครก หรือเสริมเก้าอี้สำหรับจับถ่าย

☐

2. ทางลาดเพื่อให้เงินรถเข็นเข้าบ้านได้

☐

3. เตียงนอน

☐

4. อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 4 การศึกษา

ICF code : d839

ใช่ (4)

ไม่ใช่ (0)

ไม่เกี่ยวข้อง (9)

4.1 ความพิการเป็นอุปสรรคทำให้ท่านไม่สามารถเรียนหนังสือได้ ใช่หรือไม่
(หากตอบไม่ใช่และไม่เกี่ยวข้อง ไปที่ข้อ 5)
☐
☐
☐

4.2 ท่านต้องการศึกษาหรือไม่ และศึกษาในรูปแบบใด

☐

1. ไม่ต้องการ (0)

☐

2. ต้องการ(1)

☐

2.1 ก่อนวัยเรียน

d815

☐

2.7 ปริญญาตรี

d820

☐

2.2 อนุบาล

d815

☐

2.8 สูงกว่าปริญญาตรี

d820

☐

2.3 ประถมศึกษา

d820

☐

2.9 ก.ศ.น ประถม

d810

☐

2.4 มัธยมศึกษาตอนต้น

d820

☐

2.10 ก.ศ.น. มัธยม

d810

☐

2.5 มัธยมศึกษาตอนปลาย

d820

☐

2.11 การศึกษาตามอัธยาศัยที่บ้าน

d810

☐

2.6 อนุปริญญา

d820

☐

2.12 การศึกษาตามอัธยาศัยที่ชุมชน

d810

4.3 ท่านต้องการที่จะเข้าสถานศึกษา หรือ โรงเรียนใด

ระบุชื่อ.....

ที่อยู่.....

4.4 ท่านต้องการความช่วยเหลือด้านใดเพื่อให้สามารถกลับเข้ารับการศึกษได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

	ไม่ต้องการ (9)	ต้องการ		ICF code
		แต่ไม่ได้ (4)	ได้แล้ว (0)	
วิธีการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียน	☐	☐	☐	e540
การปรับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	☐	☐	☐	e150
การจัดหาผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการศึกษา	☐	☐	☐	e130
ต้องมีคนพาไปโรงเรียน	☐	☐	☐	e340
ล่ามภาษามือ	☐	☐	☐	e340

อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 5 การทำงาน

5.1 ท่านมีความถนัดหรือความเชี่ยวชาญด้านใด

☐ 1. การเกษตร	☐ 2. ถักทอจักสาน
☐ 3. คอมพิวเตอร์	☐ 4. อิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรม
☐ 5. อาหาร	☐ 6. ภาษา ระบุ.....
☐ 7. งานประดิษฐ์	☐ 8. อื่นๆ.....

ICF code : d850

ใช่ (4)

ไม่ใช่ (0)

ไม่เกี่ยวข้อง (9)

5.2 ความพิการเป็นอุปสรรคทำให้ท่านไม่สามารถทำงานได้ ใช่หรือไม่
(ถ้าไม่ใช่หรือไม่เกี่ยวข้องให้ข้ามไปตอบข้อ 6)

☐☐☐

Respondent No.

--	--	--	--	--

5.3 สาเหตุที่ทำให้ท่าน ไม่สามารถไปทำงานได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ICF code

☐ 1. ไม่มีระบบขนส่งสาธารณะที่เอื้อให้คนพิการมาใช้ได้	e540.4
☐ 2. สถานที่ทำงานไม่ได้ออกแบบให้เข้ากับความต้องการ	e1351.4
☐ 3. โคนนายจ้าง หรือคนในที่ทำงานรังเกียจ	e425.4
☐ 4. งานไม่เหมาะสมกับสภาพความพิการ	
☐ 5. ไม่อยากออกไปทำงาน	
☐ 6. อื่นๆ (ระบุ).....	

5.4 เพื่อให้ท่านสามารถออกไปทำงานได้ ท่านต้องการสิ่งใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ICF code

☐ 1. สามารถเดินทางไปทำงานได้โดยระบบคมนาคมที่เหมาะสม	e5400
☐ 2. มีที่จอดรถให้เป็นการเฉพาะ	e1500
☐ 3. การปรับสภาพที่ทำงานให้เหมาะสม เช่น ราวจับตามทางเดิน ทางลาดในห้องน้ำ อักษรเบรลล์	e1501
☐ 4. ล่ามภาษามือ	e360
☐ 5. อุปกรณ์ช่วยด้านการสื่อสาร	e1251
☐ 6. อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ ที่ดัดแปลงเพื่อช่วยในการทำงาน	e1351
☐ 7. จัดหางานที่เหมาะสมให้	e1350
☐ 8. ต้องมีคนพาไป	e340
☐ 9. ฝึกอาชีพ	d825
☐ 10. ผู้ช่วย / กลุ่มในการทำงาน (คนพิการด้านจิต สติปัญญา หรือรุนแรงมาก)	e360
☐ 11. การกู้ยืมเงิน	e5700
☐ 12. อื่นๆ (ระบุ).....	

ส่วนที่ 6 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

		ใช่ (0)	ไม่ใช่ (4)
ICF code : d910	6.1 ท่านเป็นสมาชิกขององค์กรคนพิการ หรือองค์กรที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นในชุมชน (กลุ่มฌาปนกิจ)	☐	☐
ICF code : d930	6.2 ท่านมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา	☐	☐

Respondent No.

6.3 สถานที่สาธารณะที่ท่านต้องการไป หรือจำเป็นต้องไปมากที่สุด 3 อันดับแรก (ใส่หมายเลขในช่อง)

☐ 1. วัด	☐ 2. ศาลาประชาคม
☐ 3. สถานที่ราชการ (รพ., สถานีตำรวจ, ที่ว่าการอำเภอฯ)	☐ 4. ตลาดนัด, ตลาดสด, ร้านค้า
☐ 5. สวนสาธารณะ	☐ 6. สถานีขนส่ง
☐ 7. อื่นๆ ระบุ.....	

6.4 สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการเข้าไปเป็นสมาชิก หรือมีส่วนร่วมกับการทำกิจกรรมในสังคม
ในสถานที่ข้อ 6.3 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ICF code

☐ 1. ไม่มีระบบขนส่งสาธารณะที่เอื้อให้คนพิการมาใช้ได้	e540.4
☐ 2. สถานที่ทางศาสนาไม่ได้รับการปรับสภาพให้เข้ากับความพิการและไม่มี
อุปกรณ์ เครื่องช่วยที่เหมาะสม	e145.4
☐ 3. โคนคนที่ไม่ไปงาน หรือเกรงว่าคนที่ไปงานจะรังเกียจ	e425.4
☐ 4. ไม่อยากออกไป	
☐ 5. อยากออกไป แต่ไม่ต้องการเป็นภาระคนอื่น	
☐ 6. ไม่มีคนพาไป	e340.4
☐ 7. อื่นๆ (ระบุ).....	

6.5 เพื่อให้ท่านสามารถออกไปร่วมกิจกรรมได้ดีขึ้น ท่านต้องการสิ่งใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ICF code

☐ 1. สามารถเดินทางไปทำงานได้โดยระบบคมนาคมที่เหมาะสม	e5400
☐ 2. มีที่จอดรถให้เป็นการเฉพาะ	e1501
☐ 3. การปรับสภาพสถานที่ให้เหมาะสมกับความพิการ
ระบุ.....	e1501
☐ 4. เพิ่มราวจับ	e1501
☐ 5. ห้องน้ำที่ปรับสภาพแล้ว	e1501
☐ 6. ล่ามภาษามือ	e360
☐ 7. อุปกรณ์ช่วยด้านสื่อสาร	e1251
☐ 8. ต้องมีคนพาไป	e340
☐ 9. อื่นๆ (ระบุ).....	

Respondent No.

ส่วนที่ 7 สิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

ICF code : e575

ได้ (0)

ไม่ได้ (4)

7.1 ท่านได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐบาล หรือองค์กรใดๆ หรือไม่

☐
☐

7.2 สิทธิประโยชน์ที่ท่านได้รับ ประกอบด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ICF code

☐

1. ประกันสังคม

e570

☐

2. หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาทรักษาทุกโรค)

e580

☐

3. เบิกค่ารักษาพยาบาลได้เนื่องจากเป็นข้าราชการ หรือคนในครอบครัว สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลจากราชการได้

e530

☐

4. ได้รับสิทธิในการฝึกอาชีพ

e590

☐

5. ได้เข้าเรียนในหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

e585

☐

6. ได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรที่จัดตั้งขึ้นในชุมชน

e575

☐

7. ได้รับการจ้างงานจากบริษัทในโควตาคนพิการ

e590

☐

8. ได้รับอุปกรณ์เครื่องช่วยตาม พรบ. พื้นฟูฯ

e120

☐

8.1 ได้ใช้

☐

8.1.1 ใช้การได้

☐

8.1.2 ใช้การไม่ได้แล้ว

☐

8.2 ยังไม่ได้ใช้

☐

9. จดทะเบียนคนพิการแล้ว แต่ยังไม่ได้รับเบี้ยความพิการ

☐

10. จดทะเบียนคนพิการแล้ว และได้รับเบี้ยความพิการ

☐

11. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

☐

12. อื่นๆ (ระบุ).....

เวลาสิ้นสุดการสัมภาษณ์ : น.

ภาคผนวก ข :

แบบสำรวจสภาพที่อยู่อาศัย

โครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลที่อยู่อาศัยของคนพิการ

[ถามหัวหน้าครอบครัว พร้อมสมาชิกอื่น โดยเฉพาะคนที่มีความยากลำบากในการใช้พื้นที่

เวลาเริ่มสัมภาษณ์	วันที่สัมภาษณ์ 	Respondent No. 			
ชื่อ - นามสกุล					
วัน/เดือน/ปีเกิด 	อายุปี				
เพศ	☐ 1.ชาย	☐ 2.หญิง			
เลขประจำตัวประชาชน					
ที่อยู่ติดต่อได้					
เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ (คนพิการ)					
ชื่อหัวหน้าครอบครัว (ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเรื่องในบ้าน)					
เบอร์โทรบ้าน	เบอร์มือถือ (หัวหน้าครอบครัว)				
สมาชิกครอบครัวที่มีรายได้ จำนวน	รายได้เฉลี่ยของครอบครัวบาท /เดือน				
จำนวนสมาชิกที่อาศัยในบ้านหลังนี้คน (ถามรายละเอียดรายบุคคลต่อตามคำถามในตารางข้าง)					
No.	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ	สถานะในครอบครัว	รายได้/เดือน/อาชีพ
1					
2					
3					
4					
5					
6					

ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์โดย ☐ คนพิการ ☐ ญาติหรือผู้ดูแล ☐ คนพิการและญาติหรือผู้ดูแล

ส่วนที่ 1 ลักษณะความพิการ

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d210	การมองเห็น	
d310	การได้ยิน	
d 315	การสื่อสาร(รับ)ข้อความโดยไม่ใช้ภาษาพูด	
d 330	การพูด	
d 335	การสร้างข้อความที่ไม่ใช้ภาษาพูด	
d 450	การเดิน	
b140	ความจำ	

ส่วนที่ 2 การดูแลตัวเอง

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d 510	การทำความสะอาดร่างกายตัวเอง	
d 540	แต่งตัว	
d 550	รับประทานอาหาร	
d 5300	การจัดการการขับถ่ายปัสสาวะ	
d 5301	การจัดการการขับถ่ายอุจจาระ	

ส่วนที่ 3.ลักษณะการเคลื่อนที่ในและนอกบ้าน

3.1 ท่านมีความยากลำบากในกิจกรรมดังต่อไปนี้ที่ระดับใด

ICF	คำอธิบาย	qualifier
d4101	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งยองๆ	
d4103	ลุกขึ้นยืนจากท่านั่งบนเก้าอี้/เตียง	
d460	เคลื่อนที่ในบ้าน	
d4551	การเดินขึ้นลงบันได	
d465	การเคลื่อนที่นอกบ้านโดยใช้อุปกรณ์ช่วย	

ส่วนที่ 4. ลักษณะสภาพบ้าน

4.1 สภาพแวดล้อมภายนอกบ้าน

- ก. ลักษณะบ้าน ☐ บ้านชั้นเดียวยกพื้นสูง ☐ บ้านชั้นเดียว ☐ บ้านสองชั้น ☐ อื่นๆ.....
- ข. โครงสร้างบ้าน ☐ ไม้ทั้งหลัง ☐ ตึกทั้งหลัง ☐ ครึ่งตึกครึ่งไม้ ☐ อื่นๆ.....
- ค. ความเป็นเจ้าของ ☐ เป็นเจ้าของบ้าน ☐ เป็นเจ้าของที่ดิน ☐ เป็นเจ้าของที่ดินและบ้าน ☐ อื่นๆ.....

ง. บรรยายเพิ่มเติมของภายนอกลักษณะบ้าน (พร้อมแผนผังและภาพถ่ายเท่าที่เจ้าบ้านอนุญาต)

.....

.....

.....

.....

4.2 สภาพแวดล้อมภายในบ้าน

- จ. ลักษณะห้องน้ำ ☐ ส้วมซึม ☐ โถชักโครก ☐ ชักโครก
- ฉ. ลักษณะโครงสร้างประตูบ้าน ☐ ไม้ ☐ สังกะสี ☐ พลาสติก ☐ ผ้า ☐ อื่นๆ.....
- ช. ลักษณะโครงสร้างบันไดบ้าน ☐ ไม้ ☐ เหล็ก ☐ ปูน ☐ อื่นๆ.....
- ซ. สภาพแวดล้อมพื้นที่ชั้นล่าง ☐ คอนกรีต ☐ ดิน ☐ ปูกระเบื้อง ☐ อื่นๆ.....
- ฅ. สภาพแวดล้อมพื้นที่ชั้นบน ☐ คอนกรีต ☐ ไม้ ☐ ปูกระเบื้อง ☐ อื่นๆ.....

ญ. บรรยายเพิ่มเติมสภาพการจัดสัดส่วนภายในบ้าน/อื่นๆ (พร้อมแผนผังและภาพถ่ายเท่าที่เจ้าบ้านอนุญาต)

.....

.....

.....

.....

ฎ. สภาพบริเวณรอบบ้าน (ทางเข้าบ้าน/ทางเดิน/บริเวณรอบบ้าน/สภาพพื้นผิว) มีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ฏ. ข้อจำกัดของบ้าน อื่นๆ

.....

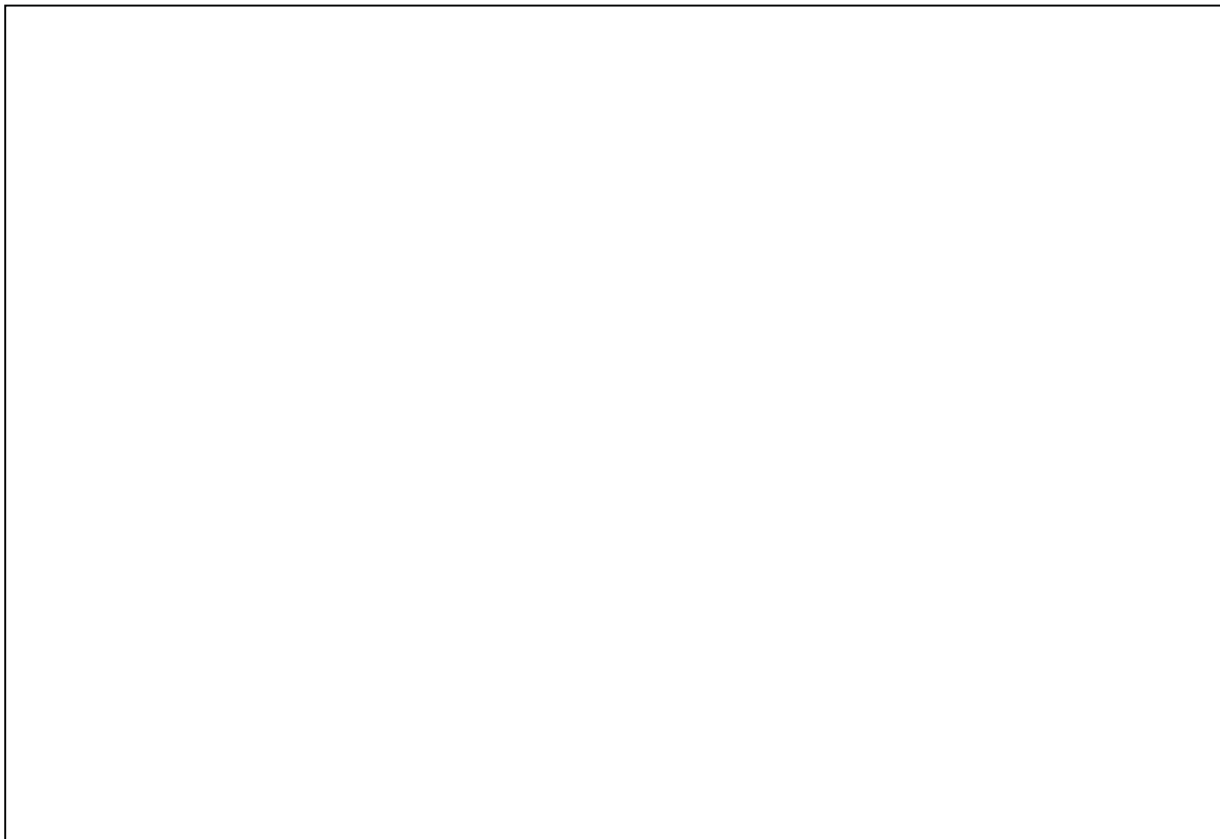
.....

.....

.....

ส่วนที่ 5 สภาพแวดล้อมอื่นๆ

- ก. อยู่ใจกลางแหล่งชุมชน หรืออยู่นอกเขตชุมชน (เขียนแผนผังบ้านที่สัมพันธ์กับสถานที่สำคัญในชุมชน เช่น ตลาด วัด โรงเรียน สถานีอนามัย บ้านญาติ เพื่อนสนิท สถานีรถประจำทาง อื่นๆ)

- ข. ครอบครัวเคยได้รับความช่วยเหลือจากที่ใดบ้าง (เกี่ยวกับการปรับปรุงบ้าน)

.....

.....

.....

- ค. เพื่อให้ทุกคนในบ้านอยู่อาศัยโดยมีความยากลำบากน้อยที่สุด พี่งพาตัวเองได้มากที่สุด ท่านคิดว่าส่วนไหนในบ้านที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงมากที่สุด? ปรับปรุงอย่างไร?

.....

.....

.....

- ง. ความพร้อมที่จะร่วมมือในการเป็นบ้านต้นแบบเพื่อปรับปรุงให้ทุกคนอยู่ได้ โดยจำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูล ออกแบบให้ ปรับปรุงจริง และถ่ายภาพเก็บข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ด้วย? มีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่ายหรือไม่?

.....

.....

.....

ลักษณะการใช้ชีวิต (ถามทุกคนไม่ใช่ถามเฉพาะคนพิการ หรือ ผู้สูงอายุ)

คนที่ : ชื่อ-นามสกุล เพศ อายุ..... มีความยากลำบากในการใช้ชีวิตในบ้าน (มี / ไม่มี)

ข้อจำกัดของร่างกาย/ ความสามารถ ¹	พื้นที่ใช้สอยหลักในบ้าน ² (ตอบได้มากกว่า 1)	เพื่อกิจกรรมอะไร ? ³ และมีความ ยากลำบากหรือไม่ ? อย่างไร ?	จะสามารถลดความ ยากลำบากอย่างไร ⁴	ต้องการปรับปรุง ? ⁵	ทำไมจึงยังไม่ได้ทำ ?
	☐ ห้องสุขา/ส่วนอาบน้ำ ☐ ส่วนครัว ☐ ส่วนนั่งเล่น ☐ ส่วนนอน ☐ ชานบ้าน/ระเบียงบ้าน ☐ บันได ☐ ทางเดินเข้าบ้าน ☐ อื่นๆ.....				

การใช้ชีวิตนอกตัวบ้าน / ในชุมชน

.....

.....

¹ ได้แก่ ตา บอด ตาฝ้าฟาง หูหนวก หูตึง เป็นอัมพาต ขาขาด แขนขาเกร็ง ปวดเข่า เหนื่อยง่าย เดินไม่มั่นคง ไม่ค่อยมีแรง

² ระบุส่วนของบ้านที่ใช้เป็นประจำ เช่น ห้องน้ำ-ห้องส้วม ห้องครัว ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ใต้ถุนบ้าน ระเบียงบ้าน บันไดระหว่างชั้นล่าง-บน (พร้อมภาพถ่าย)

³ บอกกิจกรรมที่ทำ เช่น อาบน้ำ กินข้าว แต่งตัว สวมใส่เสื้อผ้า ซักล้าง ทำกับข้าว เดินลงมาชั้นล่าง นั่งเล่น ... พร้อมระบุความยากลำบาก เช่น

⁴ ระบุ เช่น ใช้ไม้เท้า รถเข็น ผู้ช่วยเหลือ ปรับปรุงพื้นที่

⁵ ระบุสิ่งที่ยังคงต้องปรับปรุง

ภาคผนวก ค :

รายละเอียดงบประมาณในการปรับปรุงบ้านผู้พิการจำแนกรายหลัง
โครงการสนับสนุนการออกแบบที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อกับคนพิการและผู้สูงอายุ

Line	Address	Disassembly	Comment
0000	00000000	00000000	
0001	00000001	00000001	
0002	00000002	00000002	
0003	00000003	00000003	
0004	00000004	00000004	
0005	00000005	00000005	
0006	00000006	00000006	
0007	00000007	00000007	
0008	00000008	00000008	
0009	00000009	00000009	
0010	0000000A	0000000A	
0011	0000000B	0000000B	
0012	0000000C	0000000C	
0013	0000000D	0000000D	
0014	0000000E	0000000E	
0015	0000000F	0000000F	
0016	00000010	00000010	
0017	00000011	00000011	
0018	00000012	00000012	
0019	00000013	00000013	
0020	00000014	00000014	
0021	00000015	00000015	
0022	00000016	00000016	
0023	00000017	00000017	
0024	00000018	00000018	
0025	00000019	00000019	
0026	0000001A	0000001A	
0027	0000001B	0000001B	
0028	0000001C	0000001C	
0029	0000001D	0000001D	
0030	0000001E	0000001E	
0031	0000001F	0000001F	
0032	00000020	00000020	
0033	00000021	00000021	
0034	00000022	00000022	
0035	00000023	00000023	
0036	00000024	00000024	
0037	00000025	00000025	
0038	00000026	00000026	
0039	00000027	00000027	
0040	00000028	00000028	
0041	00000029	00000029	
0042	0000002A	0000002A	
0043	0000002B	0000002B	
0044	0000002C	0000002C	
0045	0000002D	0000002D	
0046	0000002E	0000002E	
0047	0000002F	0000002F	
0048	00000030	00000030	
0049	00000031	00000031	
0050	00000032	00000032	
0051	00000033	00000033	
0052	00000034	00000034	
0053	00000035	00000035	
0054	00000036	00000036	
0055	00000037	00000037	
0056	00000038	00000038	
0057	00000039	00000039	
0058	0000003A	0000003A	
0059	0000003B	0000003B	
0060	0000003C	0000003C	
0061	0000003D	0000003D	
0062	0000003E	0000003E	
0063	0000003F	0000003F	
0064	00000040	00000040	
0065	00000041	00000041	
0066	00000042	00000042	
0067	00000043	00000043	
0068	00000044	00000044	
0069	00000045	00000045	
0070	00000046	00000046	
0071	00000047	00000047	
0072	00000048	00000048	
0073	00000049	00000049	
0074	0000004A	0000004A	
0075	0000004B	0000004B	
0076	0000004C	0000004C	
0077	0000004D	0000004D	
0078	0000004E	0000004E	
0079	0000004F	0000004F	
0080	00000050	00000050	
0081	00000051	00000051	
0082	00000052	00000052	
0083	00000053	00000053	
0084	00000054	00000054	
0085	00000055	00000055	
0086	00000056	00000056	
0087	00000057	00000057	
0088	00000058	00000058	
0089	00000059	00000059	
0090	0000005A	0000005A	
0091	0000005B	0000005B	
0092	0000005C	0000005C	
0093	0000005D	0000005D	
0094	0000005E	0000005E	
0095	0000005F	0000005F	
0096	00000060	00000060	
0097	00000061	00000061	
0098	00000062	00000062	
0099	00000063	00000063	
0100	00000064	00000064	
0101	00000065	00000065	
0102	00000066	00000066	
0103	00000067	00000067	
0104	00000068	00000068	
0105	00000069	00000069	
0106	0000006A	0000006A	
0107	0000006B	0000006B	
0108	0000006C	0000006C	
0109	0000006D	0000006D	
0110	0000006E	0000006E	
0111	0000006F	0000006F	
0112	00000070	00000070	
0113	00000071	00000071	
0114	00000072	00000072	
0115	00000073	00000073	
0116	00000074	00000074	
0117	00000075	00000075	
0118	00000076	00000076	
0119	00000077	00000077	
0120	00000078	00000078	
0121	00000079	00000079	
0122	0000007A	0000007A	
0123	0000007B	0000007B	
0124	0000007C	0000007C	
0125	0000007D	0000007D	
0126	0000007E	0000007E	
0127	0000007F	0000007F	
0128	00000080	00000080	
0129	00000081	00000081	
0130	00000082	00000082	
0131	00000083	00000083	
0132	00000084	00000084	
0133	00000085	00000085	
0134	00000086	00000086	
0135	00000087	00000087	
0136	00000088	00000088	
0137	00000089	00000089	
0138	0000008A	0000008A	
0139	0000008B	0000008B	
0140	0000008C	0000008C	
0141	0000008D	0000008D	
0142	0000008E	0000008E	
0143	0000008F	0000008F	
0144	00000090	00000090	
0145	00000091	00000091	
0146	00000092	00000092	
0147	00000093	00000093	
0148	00000094	00000094	
0149	00000095	00000095	
0150	00000096	00000096	
0151	00000097	00000097	
0152	00000098	00000098	
0153	00000099	00000099	
0154	0000009A	0000009A	
0155	0000009B	0000009B	
0156	0000009C	0000009C	
0157	0000009D	0000009D	
0158	0000009E	0000009E	
0159	0000009F	0000009F	
0160	000000A0	000000A0	
0161	000000A1	000000A1	
0162	000000A2	000000A2	
0163	000000A3	000000A3	
0164	000000A4	000000A4	
0165	000000A5	000000A5	
0166	000000A6	000000A6	
0167	000000A7	000000A7	
0168	000000A8	000000A8	
0169	000000A9	000000A9	
0170	000000AA	000000AA	
0171	000000AB	000000AB	
0172	000000AC	000000AC	
0173	000000AD	000000AD	
0174	000000AE	000000AE	
0175	000000AF	000000AF	
0176	000000B0	000000B0	
0177	000000B1	000000B1	
0178	000000B2	000000B2	
0179	000000B3	000000B3	
0180	000000B4	000000B4	
0181	000000B5	000000B5	
0182	000000B6	000000B6	
0183	000000B7	000000B7	
0184	000000B8	000000B8	
0185	000000B9	000000B9	
0186	000000BA	000000BA	
0187	000000BB	000000BB	
0188	000000BC	000000BC	
0189	000000BD	000000BD	
0190	000000BE	000000BE	
0191	000000BF	000000BF	
0192	000000C0	000000C0	
0193	000000C1	000000C1	
0194	000000C2	000000C2	
0195	000000C3	000000C3	
0196	000000C4	000000C4	
0197	000000C5	000000C5	
0198	000000C6	000000C6	
0199	000000C7	000000C7	
0200	000000C8	000000C8	
0201	000000C9	000000C9	
0202	000000CA	000000CA	
0203	000000CB	000000CB	
0204	000000CC	000000CC	
0205	000000CD	000000CD	
0206	000000CE	000000CE	
0207	000000CF	000000CF	
0208	000000D0	000000D0	
0209	000000D1	000000D1	
0210	000000D2	000000D2	
0211	000000D3	000000D3	
0212	000000D4	000000D4	
0213	000000D5	000000D5	
0214	000000D6	000000D6	
0215	000000D7	000000D7	
0216	000000D8	000000D8	
0217	000000D9	000000D9	
0218	000000DA	000000DA	
0219	000000DB	000000DB	
0220	000000DC	000000DC	
0221	000000DD	000000DD	
0222	000000DE	000000DE	
0223	000000DF	000000DF	
0224	000000E0	000000E0	
0225	000000E1	000000E1	
0226	000000E2	000000E2	
0227	000000E3	000000E3	
0228	000000E4	000000E4	
0229	000000E5	000000E5	
0230	000000E6	000000E6	
0231	000000E7	000000E7	
0232	000000E8	000000E8	
0233	000000E9	000000E9	
0234	000000EA	000000EA	
0235	000000EB	000000EB	
0236	000000EC	000000EC	
0237	000000ED	000000ED	
0238	000000EE	000000EE	
0239	000000EF	000000EF	
0240	000000F0	000000F0	
0241	000000F1	000000F1	
0242	000000F2	000000F2	
0243	000000F3	000000F3	
0244	000000F4	000000F4	
0245	000000F5	000000F5	
0246	000000F6	000000F6	
0247	000000F7	000000F7	
0248	000000F8	000000F8	
0249	000000F9	000000F9	
0250	000000FA	000000FA	
0251	000000FB	000000FB	
0252	000000FC	000000FC	
0253	000000FD	000000FD	
0254	000000FE	000000FE	
0255	000000FF	000000FF	

[illegible]

[illegible]